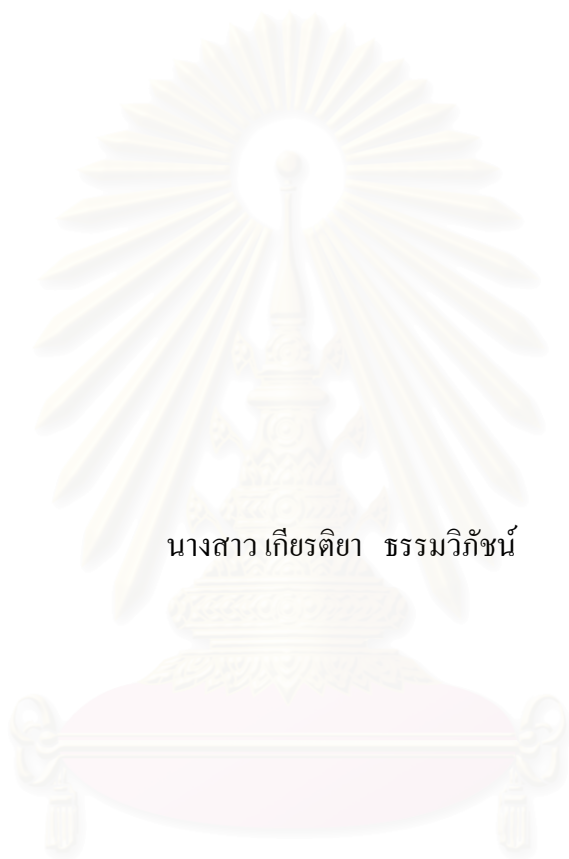

การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณี
ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา
ของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย

นางสาว เกียรติยา ชรรณวิภังค์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัย

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

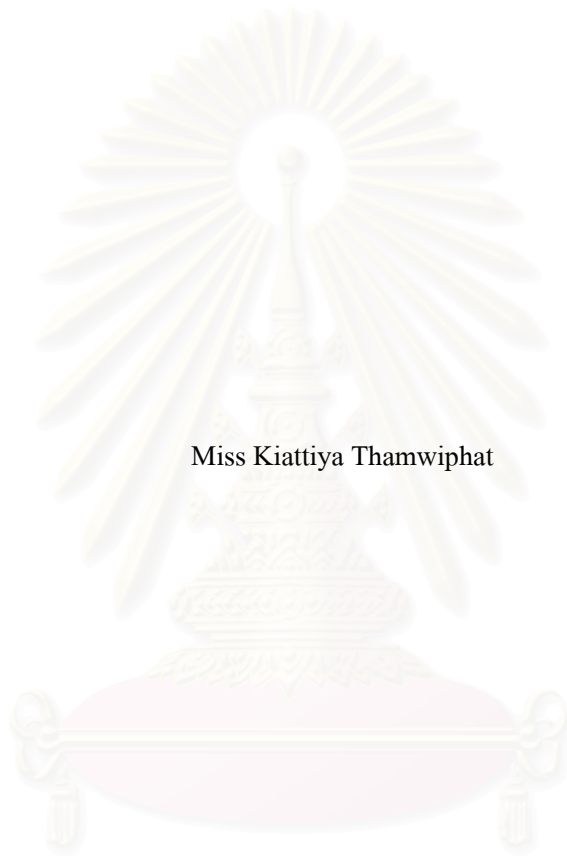
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-13-1823-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A CONSTRUCTION OF REALITY FROM CRISIS NEWS REPORTING ON
TERROR ATTACKS WORLD TRADE CENTER U.S.A. OF
THAI TELEVISION STATIONS

Miss Kiattiya Thamwiphat

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Mass Communion

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-13-1823-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ
ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐ
อเมริกาของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย

โดย

นางสาว เกียรติยา ธรรมวิภังษ์

สาขาวิชา

การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกาษา

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกาษา)

..... กรรมการ
(อาจารย์ สุภาพร โพธิ์แก้ว)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศูนย์วิทยุโทรทัศน์บริการ

#4385211528 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD : CONSTRUCTION OF REALITY / CRISIS / TERROR ATTACKS / THAI T.V.

KIATTIYA THAMWIPHAT : A CONSTRUCTION OF REALITY FROM
CRISIS NEWS REPORTING ON TERROR ATTACKS WORLD TRADE
CENTER U.S.A. OF THAI TELEVISION STATIONS , THESIS

ADVISOR : ASSOC.PROF.SIRICHAIR SIRIKAYA. Ph.d. 216 pp.

ISBN 974-13-1823-5.

The objective of this research is to study the process of news reporting in the normal condition and crisis events in a way of the construction of reality from the coverage of Crisis events by the television stations in Thailand .

The study is the qualitative reasearch by means of Depth Interview . The Depth Interview is employed with 5 groups of people ; executives , editors , sub-editors , news presenters , and mass media professionals to find out how a construction of reality works out in the Thai TV stations coverage of the crisis events. The result of the study shows that crisis events effect to the media such as executives , editors , sub-editors , news presenters and reporters the constructed reality is not clear and various , every station constructed itself different from anothers because they used different international news , news presenters , and the people to interviewed anyhow they find that 3 stations present that they sympathy U.S.A. more than Muslim and the reality seen in the communication from created by the terrorists is very effective because it shocks the whole world and the world of Muslims becomes better known , and every TV station believes in this reality .

Department

Student's signature.....

Field of study

Advisor's signature.....

Academic year 2001

Co-advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณา เอาใจใส่ ดูแลเป็นอย่างดีของ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกาเย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำและ คำชี้แนะอย่างดี เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัยมาโดยตลอด นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ ในฐานะประธานกรรมการ และ อาจารย์สุภาพร โพธิ์แก้ว อาจารย์ประจำภาควิชาการสื่อสารมวลชน ในฐานะกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำ แก้ไข ตรวจสอบ และปรับปรุงงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณพี่ๆของฝ่ายข่าวโทรทัศน์ทุกคนที่มีชื่อปรากฏอยู่ใน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ให้ข้อมูลเป็นอย่างดี จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์แบบ ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณแหล่งข่าวทุกคนที่ให้ข้อมูลที่มีคุณค่า เป็นประโยชน์ อย่างยิ่ง ทำให้เนื้อหาวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ในเชิงวิชาการมากยิ่งขึ้น

และท้ายที่สุด ขอขอบพระคุณมารดาผู้ล่วงลับ ที่เป็นกำลังใจที่ดีที่สุดที่ทำให้ผู้วิจัย มีพลังที่จะเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และที่ขาดไม่ได้คือ กำลังใจจากบิดา พี่สาว น้องชายและ ครอบครัวที่รักยิ่ง ที่ให้กำลังใจด้วยดีมาตลอดและเป็นผู้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างแก่ผู้วิจัยมาตลอดชีวิต

เกียรติยา ธรรมวิภังค์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

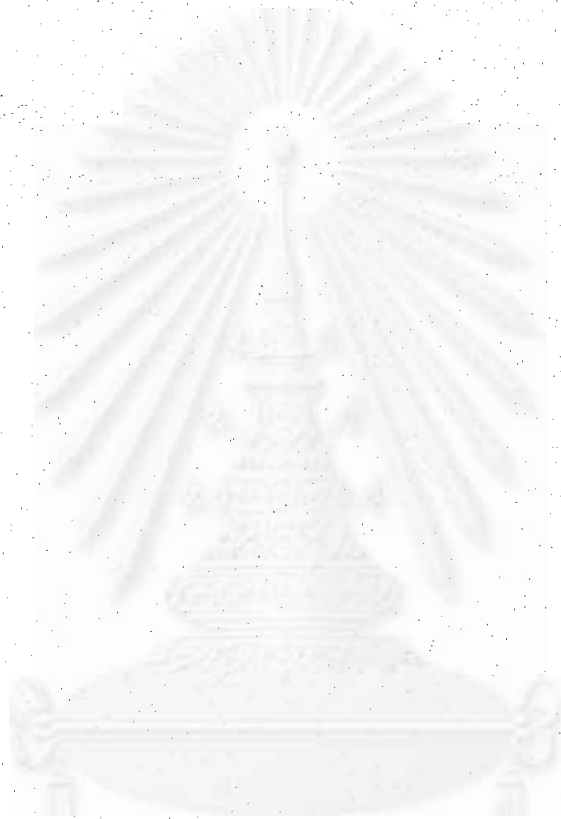
หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1	
บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหานำวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้อสันนิษฐานในการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2	
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
1.1 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะภาวะวิกฤติ.....	10
1.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความเป็นจริง.....	14
1.3 ทฤษฎีระบบ.....	18
1.4 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน.....	20
3	
ระเบียบวิธีวิจัย.....	28
3.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	31
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
3.4 การนำเสนอข้อมูล.....	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล : การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวของ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท..... 34
4.1	ลำดับเหตุการณ์การก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ใน สหรัฐอเมริกาและขั้นตอนการแก้ไขภาวะวิกฤติของช่อง 9 อ.ส.ม.ท..... 35
4.2	วิเคราะห์เปรียบเทียบการรายงานข่าวในภาวะปกติกับภาวะวิกฤติของ ช่อง 9 อ.ส.ม.ท..... 43
4.3	ผลจากการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติของช่อง 9 อ.ส.ม.ท..... 49
4.4	สรุปปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นจริงของช่อง 9 อ.ส.ม.ท..... 51
5	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล : การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ททบ.5)..... 61
5.1	ลำดับเหตุการณ์การก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ในสหรัฐ อเมริกาและขั้นตอนการแก้ไขภาวะวิกฤติของ ททบ.5..... 63
5.2	วิเคราะห์เปรียบเทียบการรายงานข่าวในภาวะปกติกับภาวะวิกฤติของ ททบ.5..... 70
5.3	ผลจากการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติของ ททบ.5..... 75
5.4	สรุปปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นจริงของ ททบ.5..... 76
6	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล : การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวของ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี..... 84
6.1	ลำดับเหตุการณ์การก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ในสหรัฐ อเมริกาและขั้นตอนการแก้ไขภาวะวิกฤติของ ไอทีวี..... 86
6.2	วิเคราะห์เปรียบเทียบการรายงานข่าวในภาวะปกติกับภาวะวิกฤติของ ไอทีวี... 92
6.3	ผลจากการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติของ ไอทีวี..... 97
6.4	สรุปปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นจริงของ ไอทีวี..... 98
7	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ..... 105
	สรุปเปรียบเทียบการสร้างความเป็นจริงของ 3 สถานี..... 110
	สรุปการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวของ 3 สถานี..... 123
	ข้อจำกัดของการวิจัย..... 125
	ข้อเสนอแนะจากการวิจัย..... 126
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต..... 112

รายการอ้างอิง.....	127
ภาพนวก.....	130
ประวัติผู้เขียน.....	216

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบตามลำดับเหตุการณ์ของ 3 สถานี.....	106
ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการทำงานในภาวะปกติกับภาวะวิกฤติของ 3 สถานี.....	107
ตารางที่ 3 เปรียบเทียบผลจากการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ ของ 3 สถานี.....	108
ตารางที่ 4 เปรียบเทียบปัจจัยในการสร้างความเป็นจริงฯของ 3 สถานี.....	109
ตารางที่ 5 เปรียบเทียบการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวฯของ 3 สถานี.....	121

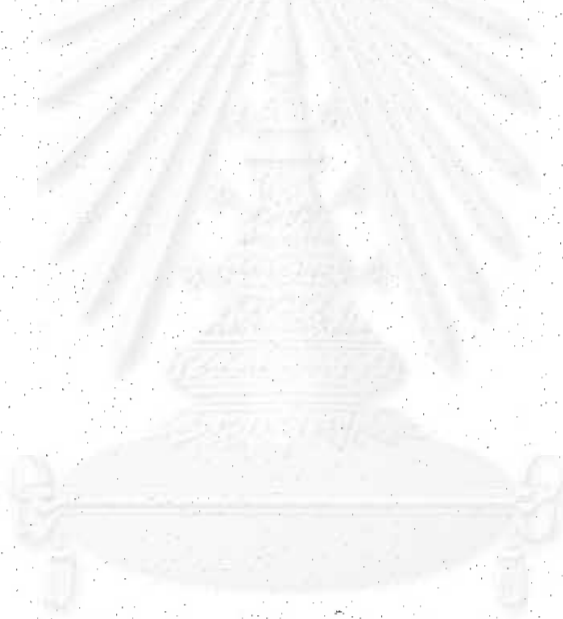

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1	การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวฯของช่อง 9 อ.ส.ม.ท.....	42
แผนภูมิที่ 2	การทำงานในภาวะปกติกับภาวะวิกฤติของช่อง 9 อ.ส.ม.ท.....	48
แผนภูมิที่ 3	การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวฯของ ททบ.5.....	69
แผนภูมิที่ 4	การทำงานในภาวะปกติกับภาวะวิกฤติของ ททบ.5.....	74
แผนภูมิที่ 5	การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวฯของ ไอทีวี.....	91
แผนภูมิที่ 6	การทำงานในภาวะปกติกับภาวะวิกฤติของไอทีวี.....	96
แผนภูมิที่ 7	สรุปการสร้างความเป็นจริงจากรายงานข่าวฯของ 3 สถานี.....	123

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันคำว่า “สื่อมวลชน” อาจจะเป็นที่รู้จักหรือคุ้นเคยของบรรดาผู้รับสาร เนื่องจากได้อ่าน ได้ฟัง ได้เห็นคำนี้จากสื่อต่างๆ ที่มีอยู่มากมาย แต่ในความเป็นจริงแล้วคำว่า “สื่อมวลชน” ยังไม่มีใครสามารถให้คำอธิบายได้ว่าหมายถึงอะไร แต่เดนิส แมคควอล (Dennis McQuail, 1994) ได้ใช้คำนิยามแบบกว้างๆ และเป็นที่ยอมรับกันว่า สื่อมวลชนน่าจะมีคุณสมบัติเหล่านี้คือ เป็นแหล่งพลังอำนาจ (Power resource) เนื่องจากเป็นช่องทางที่มีอิทธิพลในการควบคุมและถ่ายทอดข่าวสารต่างๆ ของสังคม เป็นปริมาตร (Location) ของชีวิตสาธารณะ ทั้งระดับชาติและสากล เป็นต้นกำเนิด (Source) ของบรรดาคำนิยามและภาพลักษณ์ต่างๆ ของความเป็นจริงทางสังคม รวมทั้งเป็นอาณาบริเวณที่มีวัฒนธรรมและค่านิยมต่างๆ ถูกสร้างสรรค์และธำรงรักษาเอาไว้ เป็นกุญแจไปสู่ความมีชื่อเสียงและเกียรติยศในสังคมวงกว้าง และเป็นต้นกำเนิดของการกำหนดระบบระเบียบของสังคม เป็นผู้ชี้ว่าอะไรคือสิ่งที่เป็นปกติธรรมดา และอะไรที่ผิดแปลกแตกต่างออกไป

คุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นทำให้สื่อมวลชนมีความสำคัญและได้รับการยอมรับจากสังคมรวมทั้งมีบทบาทหน้าที่สำคัญต่อสังคม ดังที่แฮโรลด์ ลาสเวลล์ (Lasswell, 1948 : 37 – 51) นักรัฐศาสตร์ชาวอเมริกัน ได้กล่าวถึงหน้าที่สำคัญของสื่อมวลชนต่อสังคมไว้ 3 ประการ คือ

1. สื่อมวลชนมีหน้าที่ในการสอดส่องสังเกตการณ์ดูแลสิ่งแวดล้อมในสังคม (Surveillance of the environment) หมายถึงหน้าที่ในการเฝ้าดูแลสอดส่อง แสวงหา และเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวเราในสังคม รวมถึงภัยอันตรายที่อาจมีผลกระทบต่อสมาชิกของสังคม บทบาทหน้าที่ในด้านนี้ คือ หน้าที่ในการรายงานข่าว การแจ้งข่าว หรือการให้ข้อมูลข่าวสาร

2. สื่อมวลชนมีหน้าที่ในการประสานสัมพันธ์ส่วนต่างๆในสังคม (Correlation of the parts of society) หมายถึงหน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดเป็นข่าว โดยการเชื่อมโยงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และวิเคราะห์ตีความพร้อมทั้งเสนอแนะว่าควรจะทำเช่นไรกับสิ่งที่เกิดขึ้นนั้น บทบาทหน้าที่ในด้านนี้ คือ หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็น

3. สื่อมวลชนมีหน้าที่ในการถ่ายทอดมรดกทางสังคม (Transmission of social heritage) หมายถึง หน้าที่ในการเผยแพร่ความรู้ ค่านิยม และปทัสถานของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทำให้เกิดการสืบทอดวัฒนธรรมไปยังอนุชนรุ่นต่อไป บทบาทหน้าที่ในด้านนี้ คือ หน้าที่ด้านการให้การศึกษ

ต่อมาวิลเบอร์ แชรรมม์ (Schramm , 1964 : 40) และชาร์ล อาร์ ไรท์ (Wright , 1975 : 9) กล่าวถึงหน้าที่ประการที่ 4 ของสื่อมวลชน คือ การให้ความบันเทิง (Entertainment) หมายถึง สื่อมวลชน สามารถให้ความสนุกสนาน ซึ่งรวมไปถึงการเผยแพร่การแสดงดนตรี และศิลปะ เพื่อสร้างความจรรโลงใจแก่ประชาชนในสังคม

อย่างไรก็ตามในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาเกี่ยวกับการรายงานข่าวในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นผู้สอดส่องสังเกตการณ์ดูแลสิ่งแวดล้อมในสังคม (Surveillance of the environment) ซึ่งในการทำงานของสื่อมวลชนในภาวะปกติ โดยเฉพาะสถานีวิทยุโทรทัศน์ เมื่อจบการประชุมโต๊ะข่าวในแต่ละวัน บรรณาธิการข่าว จะสั่งการให้ผู้สื่อข่าวแต่ละสายไปหาข่าว เมื่อได้ข่าวมาแล้วจะส่งให้กองบรรณาธิการเพื่อเรียบเรียงข่าว และให้ผู้ประกาศข่าวอ่านออกอากาศ ซึ่งถือเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการทำข่าว

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา นับว่าเป็นเหตุการณ์ไม่ปกติ หรือเรียกได้ว่าเป็นเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ซึ่งฮิลล์และนอลตัน (Hill and Knowlton , 1986) กล่าวไว้ว่า เมื่อเกิดภาวะวิกฤติ สิ่งที่จะสะท้อนความรุนแรงของเหตุการณ์ได้อย่างหนึ่ง คือ ข่าวสารที่ปรากฏในสื่อมวลชน เพราะสื่อมวลชนจะเป็นเสมือนตัวแทนที่จะกระจายข้อมูลทั้งของผู้ประสบเคราะห์กรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภาวะวิกฤตินั้นๆ ซึ่งข้อมูลที่น่าเสนอนี้ก็เป็นเสมือนภาพสะท้อนเหตุการณ์ที่เกิดอยู่ ณ ช่วงเวลานั้น

ขณะที่ประจวบ อินฮ็อค (2536) ได้กล่าวถึงภาวะวิกฤติว่า เป็นช่วงเวลากระชั้นชิดที่ต้องตัดสินใจเลือกทางเลือกในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม ภาวะวิกฤติเป็นช่วงเวลาหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นทางสามแพร่งที่ต้องอาศัยการตัดสินใจอย่างรวดเร็ว และแบ่งขอยการตัดสินใจเป็นขั้นตอน โดยดูหรือติดตามผลการตัดสินใจในแต่ละขั้นตอนอย่างใกล้ชิด

เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมครั้งร้ายแรงที่สุดในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อ วันที่ 11 กันยายน 2544 เวลา 08.45 น.ตามเวลาท้องถิ่น หรือตรงกับเวลา 20.05 น.ตามเวลาในประเทศไทย เครื่องบินโดยสารของสายการบินอเมริกัน แอร์ไลน์ เส้นทางบินจากเมืองบอสตัน ศูนย์นครลอสแอนเจลิส ถูกจี้บังคับให้พุ่งชนตึกแฝด “เวิร์ลเทรด เซ็นเตอร์” อาคารสูง 110 ชั้น กลางมหานครนิวยอร์ก โดยตึกแรกได้รับความเสียหาย หลังจากนั้นอีก 18 นาที ก็มีการจี้เครื่องบินของสายการบินยูไนเต็ด แอร์ไลน์ บินชนตึก “เวิร์ลเทรด เซ็นเตอร์” ตึกที่ 2 ได้รับความเสียหายเช่นกัน และอีก 42 นาทีต่อมาเที่ยวบินที่ 77 ของสายการบินอเมริกัน แอร์ไลน์ ที่มีเส้นทางบินจากกรุงวอชิงตัน ดี.ซี.ศูนย์นครลอสแอนเจลิส ได้พุ่งชนตึก “เพนตากอน” อาคารกระทรวงกลาโหมของสหรัฐอเมริกา ในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมากและอีกประมาณครึ่งชั่วโมงเที่ยวบินที่ 93 ของสายการบินยูไนเต็ด แอร์ไลน์ ก็ถูกจี้บังคับและตกลงใกล้นครฟิสเบอร์

นาที่วิกฤติเช่นนี้เป็นเรื่องที่คนทั่วโลกให้ความสำคัญและสนใจเป็นอย่างมาก และถูกเผยแพร่ออกมาอย่างรวดเร็วผ่านสื่อมวลชนต่างๆ โดยในส่วนของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทยได้ติดตามรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความรวดเร็วเช่นกัน เช่น สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. เป็นสถานีแรกๆที่ถ่ายทอดสดเหตุการณ์ครั้งนี้อย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มรายงานตั้งแต่ช่วงข่าวภาคค่ำ เวลา 20.10 น.จนถึงเวลา 2 นาฬิกาของวันรุ่งขึ้น คือ วันที่ 12 กันยายน 2544 เหตุการณ์นี้ทำให้บรรณาธิการข่าวประจำวัน ตัดสินใจยกเลิกข่าวที่จะนำเสนอในวันนั้นออกทั้งหมด แล้วให้นำเสนอเฉพาะเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในประเทศสหรัฐอเมริกาแต่เพียงอย่างเดียว โดยการตัดภาพสดจากสถานีโทรทัศน์ต่างประเทศ ได้แก่ ซีเอ็นเอ็น เอพี, รอยเตอร์, ซีเอ็นบีซี เป็นต้น โดยให้ผู้ประกาศข่าวภาคค่ำในวันนั้น คือ นางกิติมา ฅ ถกลาง เป็นผู้ดำเนินรายการสด จากเดิมที่มีหน้าที่เพียงอ่านข่าวเท่านั้น และเมื่อจบเวลาข่าวแล้ว ก็มีการประสานกับผู้บริหารของสถานีเพื่อให้ยกเลิกรายการปกติของทางสถานี แล้วให้จัดรายการพิเศษเกี่ยวกับเหตุการณ์นี้ต่อเนื่อง โดยมีนายจักรภพ เพ็ญแข และนายฉัตรพล วรรณสุต มาเป็นผู้ดำเนินรายการร่วม จากนั้นมีการติดต่อกับแหล่งข่าวซึ่งเป็นสถานทูตไทยในกรุงวอชิงตัน และแหล่งข่าวอื่นๆที่เป็นนักวิชาการมาให้สัมภาษณ์ในรายการ รวมทั้งมีการระดมทีมผู้สื่อข่าวไปตามสถานทูตสหรัฐประจำประเทศไทย และนำรถถ่ายทอดไปที่กระทรวงการต่างประเทศเพื่อ

ถ่ายทอดสดการแถลงข่าวของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ จนถึงเวลาประมาณ 2 นาฬิกาจึงปิดสถานี

ส่วนสถานีโทรทัศน์ช่องอื่นๆ เช่น สถานีวิทยุกองทัพบกช่อง 5 ก็มีการทำรายการพิเศษขึ้นเช่นเดียวกับสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. โดยยกเลิกรายการปกติของทางสถานี แล้วติดต่อให้ นายพรพรม จุลละทัตพะ ซึ่งเดิมเป็นผู้ประกาศข่าวกีฬา แต่เนื่องจากมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการเมืองระหว่างประเทศ จึงถูกเรียกตัวมาเป็นผู้ดำเนินรายการร่วมกับนักวิเคราะห์อาวุโสอย่างคุณพิชัย วาสนาส่ง โดยมีตัดภาพสดเหตุการณ์ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา จากสถานีโทรทัศน์ต่างประเทศ เช่น ซีเอ็นเอ็น ฟอกซ์ นิวส์ ที่เพิ่งนำมาให้ทดลองใช้ เป็นต้น รวมทั้งพยายามหาแหล่งข่าวซึ่งเป็นนักวิชาการมาสัมภาษณ์ให้รายละเอียด

สำหรับสถานีโทรทัศน์ ไอทีวี ซึ่งเป็นสถานีข่าวมีการแทรกการรายงานสดเหตุการณ์เข้ามาในช่วงของข่าวกีฬา นับเป็นสถานีโทรทัศน์สถานีแรกที่น่าเสนอข่าวดังกล่าว ในเวลาประมาณ 20.05 น. โดยใช้ข่าวต่างประเทศจากซีเอ็นเอ็น ฟอกซ์นิวส์ เอพี และรอยเตอร์ เป็นต้น หลังจากจบข่าวได้นำเสนอละครเรื่อง วัชระเริง แต่บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ คือ นายชิบจิตนิยม เห็นว่าเหตุการณ์นี้เป็นการก่อวินาศกรรมที่มีความสำคัญมาก จึงปรึกษาผู้บริหารสถานี แต่ผู้บริหารได้ประเมินแล้วเห็นว่า เหตุการณ์เริ่มอยู่ตัว จึงตัดเข้ารายการประจำของสถานีคือ รายการละคร และระหว่างรายการได้มีการเกาะติดสถานการณ์และรายงานเหตุการณ์เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามจากการสำรวจเกี่ยวกับการเปิดรับชมข่าวการก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกาของคนไทย ในช่วงวันที่ 12 – 13 กันยายน 2544 โดย Thai Mail Consumer Index พบว่า สถานีโทรทัศน์ไอทีวี ยังคงติดอันดับผู้ชมมากที่สุดในระบบฟรีทีวีคือ 54.55 เปอร์เซ็นต์

เมื่อเกิดภาวะวิกฤติส่งผลให้การทำงานของสื่อมวลชนที่เป็นระบบต้องเปลี่ยนแปลงไปและยังทำให้สื่อมวลชนต้องสร้างความเป็นจริงขึ้นมา โดยวอลเตอร์ ลิปปป์แมน (Walter Lippmann , 1992) กล่าวว่า ภาพเหตุการณ์หรือ “ความเป็นจริง” ที่เราได้รับรู้ และรับทราบผ่านทางสื่อมวลชนนั้น จึงมีอาจเรียกได้ว่าความเป็นจริงอย่างแท้จริง หากแต่สิ่งที่ได้ผ่านกระบวนการของการคัดเลือก ตัดต่อ และผ่านการใช่วิธีการต่างๆ เพื่อการสื่อความหมายมาแล้ว โดยการพิจารณาและตัดสินใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง และดูแลรับผิดชอบในองค์กรสื่อมวลชนแต่ละแห่ง ซึ่งมีความแตกต่างกันไปในเรื่องของประสบการณ์ส่วนตัว วัตถุประสงค์ในการนำเสนอภาพข่าว และ

เหตุการณ์ของแต่ละองค์กรสื่อมวลชน และ “กรอบอ้างอิง” (Frame of Reference) ของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นบุคลิกลักษณะของปัจเจกบุคคล การอบรม และการเรียนรู้ในกลุ่มและสังคม

ความเป็นจริงทางสังคมจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกในสังคมนั้นๆ เป็นผู้สร้างขึ้น และเป็นที่ยอมรับหรือเป็นที่รับรู้กันโดยทั่วไปในสังคมนั้นๆ นักข่าวก็เป็นสมาชิกของสังคมด้วยเช่นกัน ดังนั้น นักข่าว และบรรณาธิการข่าวจึงรับรู้และเข้าใจความเป็นจริงทางสังคม ในฐานะที่เป็นผลผลิตของสังคม (Social Product) แต่ในขณะเดียวกัน นักข่าวและบรรณาธิการข่าว ก็เป็นผู้สร้างความเป็นจริงทางสังคม (Social Actor) ด้วยเช่นกัน โดยการนำเสนอเรื่องราว และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในรูปของข่าวโทรทัศน์ เพื่อให้สาธารณชนได้รับรู้ (พรสุริย์ ษณะศรีสีบวงศ์, 2534 : 15)

ภาพข่าวและเหตุการณ์ที่มีการนำเสนอผ่านทางสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ เป็นสิ่งที่เสมือนกับการถูก “สร้าง” ขึ้น โดยผ่านกระบวนการของการคัดเลือก ตัดต่อ และสื่อความหมาย โดยบุคลากรและเจ้าหน้าที่ในองค์กรสื่อมวลชน หรือเรียกได้ว่า “ความเป็นจริง” ที่สื่อมวลชนได้คัดเลือกแล้วว่า ควรจะเป็นสิ่งที่ได้รับการนำเสนอให้สาธารณชนได้รับทราบ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเรื่อง “การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย” เนื่องจาก ผู้วิจัยเห็นว่าเหตุการณ์นี้มีความสำคัญ และอยู่ในความสนใจของคนทั่วโลก แม้จะเกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งอยู่ไกลจากประเทศไทย แต่ไทยก็ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์นี้ในหลายด้าน โดยเฉพาะสื่อมวลชนไทย ซึ่งต้องทำหน้าที่ในการสอดส่องสังเกตการณ์ ดูแลสิ่งแวดล้อมในสังคม รวมถึงภัยอันตรายที่อาจมีผลกระทบต่อสมาชิกในสังคม มีบทบาทหน้าที่อย่างไรต่อเหตุการณ์ดังกล่าว และทำหน้าที่ได้ดีสมบูรณ์พอหรือไม่ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์วิกฤติ ซึ่งทำให้ระบบการทำงานปกติต้องเปลี่ยนแปลงไป จึงนำทำการศึกษาว่าเมื่อเกิดภาวะวิกฤติสื่อมวลชนไทยทำอย่างไร หรือมีวิธีการหรือกระบวนการในการแก้ปัญหาอย่างไร

ทั้งนี้ประเด็นที่สำคัญคือ ต้องการศึกษถึงการสร้างความเป็นจริงของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทยว่า แต่ละสถานีดำเนินการแตกต่างกันอย่างไรในกรณีการเกิดเหตุวิกฤติ

ดังกล่าว เนื่องจากสถานีโทรทัศน์ทุกสถานีต่างนำข่าวมาจากแหล่งข่าวเดียวกันคือ ข่าวจากสำนักข่าวต่างประเทศ ได้แก่ CNN , BBC , FOX ALERT เป็นต้น แต่มีการนำเสนอข่าวที่แตกต่างกันหรือพยายามสร้างความเป็นจริง โดยการแสวงหาแหล่งข่าวมาสัมภาษณ์เพิ่มเติม เพื่อให้ได้ความโดดเด่นและแตกต่างจากสถานีโทรทัศน์อื่นๆอย่างไร รวมทั้งมีคัดเลือก หรือการกลั่นกรองข่าวสารอย่างไร

ปัญหานำวิจัย

การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติของสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยเป็นอย่างไร โดยใช้เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นกรณีศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการรายงานข่าวในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ
2. เพื่อศึกษาถึงลักษณะการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์

ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย โดยจะศึกษาสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย จำนวน 3 สถานี ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. (ซึ่งในที่นี้ไม่ได้ศึกษาสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 เนื่องจากมีการร่วมมือกันในการรายงานข่าวกับช่อง 9 อ.ส.ม.ท.แล้ว จึงขอทำการศึกษาเพียงสถานีเดียวเท่านั้น) สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ซึ่งได้ศึกษาการสร้างความเป็นจริงของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทยทั้ง 3 สถานีดังกล่าวว่าแต่ละสถานีมีการดำเนินการหรือจัดการอย่างไร โดยเฉพาะกรณีเหตุการณ์ที่อยู่ในภาวะวิกฤติ ที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน เพื่อนำเสนอข่าวสารให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างทันเหตุการณ์ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้การให้

บริการทางการบินเป็นเกณฑ์ คือ หากมีการเปิดน่านฟ้าให้เครื่องบินบินได้เมื่อใด แสดงว่าภาวะวิกฤตินั้นเริ่มคลี่คลายลงแล้ว ในที่นี้จึงทำการศึกษาเป็นเวลา 3 วันนับจากเกิดเหตุการณ์ก่อวินาศกรรม คือระหว่างวันที่ 11 ถึงวันที่ 13 กันยายน 2544

ข้อสันนิษฐานในการวิจัย

เนื่องจากเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ในประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นเหตุการณ์ร้ายแรงที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อคนทั่วโลก แม้แต่ประเทศไทยที่อยู่ห่างไกลกันคนละซีกโลก ผลกระทบที่เกิดขึ้นไม่เพียงแต่ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมเท่านั้น แต่ส่งผลกระทบต่อการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนไทยด้วย เพราะในภาวะปกติการทำงานของสื่อมวลชนจะเป็นระบบ คือ มีการนำเอาข้อมูลหรือข่าวสารที่เกี่ยวข้องเข้าสู่องค์การในลักษณะของสิ่งที่นำเข้าสู่ระบบ (Inputs) จากนั้นองค์การก็จะทำหน้าที่แปรสภาพสิ่งที่นำเข้ามาเหล่านี้ให้ออกมาในรูปของข่าวสารต่างๆที่ส่งออก (Outputs) ไปสู่กรอบระบบขององค์การในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยผ่านกระบวนการทำงานต่างๆ (Process) แต่เมื่อเกิดภาวะวิกฤติดังกล่าวทำให้ระบบการทำงานของสื่อมวลชนไทยเปลี่ยนแปลงไป โดยสถานีวิทยุโทรทัศน์ต่างๆจะสร้างความเป็นจริงในการรายงานข่าว ซึ่งแต่ละสถานีมีการสร้างความเป็นจริงในการรายงานข่าวที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบุคลากรของแต่ละสถานีว่ามีพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้นๆอย่างไร และยังขึ้นอยู่กับการตีความสัญญาณเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นของแต่ละสถานี

นิยามศัพท์

การสร้างความเป็นจริง หมายถึง การทำให้ระบบการทำงานเดิมของสื่อมวลชนที่เป็นกระบวนการขั้นตอนต่างๆ เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะกรณีการก่อวินาศกรรมหรือการก่อการร้าย ซึ่งเป็นภาวะวิกฤติ ทำให้ระบบการทำงานต่างๆ ซึ่งเดิมจะมีการนำเข้า (Inputs) การส่งออก (Outputs) โดยผ่านกระบวนการต่างๆ (Process) เปลี่ยนแปลงไปเป็นระบบใหม่ขึ้นมา โดยสถานีวิทยุโทรทัศน์แต่ละแห่งพยายามสร้างความเป็นจริงขึ้น โดยการนำข่าวมาจากสถานีโทรทัศน์ต่างประเทศ เช่น CNN , BBC , FOX ALERT เป็นต้น นำมาคัดเลือก ตัดต่อ หรือผ่านกระบวนการต่างๆ เพื่อนำมาออกอากาศ จึงทำให้การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ดังกล่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์แต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน เนื่องจากการสร้างความเป็นจริง

เป็นจริงของแต่ละสถานี ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ส่วนตัว วัตถุประสงค์ในการนำเสนอภาพข่าว และเหตุการณ์ของแต่ละสถานี

การรายงานข่าว หมายถึง การที่นักข่าวซึ่งเป็นบุคคลแรกที่สัมผัสกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทำการรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงทั้งหมด นำมาเขียนเป็นข่าวส่งให้กับหัวหน้าข่าว หรือบรรณาธิการข่าวตามสายงาน บรรณาธิการข่าวแต่ละคนจะเป็นด่านต่อไปที่จะทำการคัดเลือกข่าวที่ถูกส่งเข้ามา แล้วส่งให้หัวหน้ากองบรรณาธิการ หรือบรรณาธิการบริหารเป็นด่านต่อไป เพื่อพิจารณาตัดสินใจคัดเลือกข่าวอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปตีพิมพ์ หรือเผยแพร่ทางสื่อต่อไป

ข่าว หมายถึง เหตุการณ์ต่างๆที่เป็นข้อเท็จจริง ซึ่งเกิดขึ้นในแต่ละวัน หากไม่ได้รับความสนใจ หรือไม่น่าสนใจ ผู้สื่อข่าวก็จะไม่นำเสนอ ผู้อ่านจะไม่มีโอกาสรับทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเลย ดังนั้นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ไหนก็ยังคงอยู่ตรงนั้น ผู้อ่านจะทราบต่อเมื่อมีสื่อมวลชนหยิบยกเอาเหตุการณ์นั้นรวบรวมเป็นข้อเท็จจริงมาแล้ว หรือรายงาน หรือลงพิมพ์ เพื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้ ก็จะเกิดความสนใจขึ้นมาได้

ภาวะวิกฤติ หมายถึง ภาวะเชิงลบที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิด ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลระยะยาว และเป็นเหตุการณ์ร้ายแรงที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยของชีวิต สิ่งแวดล้อม และ/หรือต่อชื่อเสียงของผลิตภัณฑ์ หรือหน่วยงาน และก่อให้เกิดผลร้ายเมื่อเหตุการณ์ถูกเผยแพร่ออกไป ซึ่งภาวะวิกฤติเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกาส่งผลให้การทำงานของสื่อมวลชนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เพราะในภาวะวิกฤติระบบการทำงานแบบเดิมใช้ไม่ได้ ต้องมีการทำงานระบบใหม่ขึ้น เพื่อแก้ไขภาวะวิกฤติ เช่น การเปลี่ยนแปลงรายการปกติของสถานีเป็นรายการพิเศษ การเปลี่ยนแปลงเวลาในการทำงานของกองบรรณาธิการข่าว ผู้สื่อข่าวและผู้ประกาศข่าว เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบแนวทางการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติของสถานีวิทยุโทรทัศน์แต่ละสถานีในประเทศไทย เกี่ยวกับเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์สหรัฐอเมริกา
2. เป็นแนวทางสำหรับสื่อมวลชนในการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติครั้งต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะภาวะวิกฤติ (Crisis) ทฤษฎี และแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความเป็นจริงทางสังคม (Social Construction Reality Theory) ทฤษฎีระบบ (System Theory) และแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน เพื่อจะนำมาใช้เป็นแนวทางสำหรับการวิเคราะห์ และอธิบายผลของการวิจัย ซึ่งแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าว มีดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะภาวะวิกฤติ (Crisis

2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความเป็นจริง (Construction Reality Theory)

2.3 ทฤษฎีระบบ (System Theory)

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะภาวะวิกฤติ (Crisis)

ชาร์ล เอฟ เฮอร์แมน (Charles F. Hermann) นักวิชาการด้านการเมืองแห่ง มหาวิทยาลัยพรินซ์ตัน กล่าวถึงความหมายของคำว่า ภาวะวิกฤติว่า สามารถแยกแยะออกได้เป็น เรื่องของระบบ และการเข้าถึงกระบวนการในการตัดสินใจ ซึ่งสถานการณ์วิกฤตินั้นจะไม่ปรากฏออกมาโดยอัตโนมัติ แต่การตัดสินใจหรือกรอบของระบบ จะช่วยสร้างสมมติฐานในกรณีมีภาวะ วิกฤติ โดยจะช่วยพิสูจน์ตัวแปรที่จะช่วยอธิบาย ผลของการเข้าถึง หรือกรอบขององค์กรบน ตัวแปรสถานการณ์จะกลายเป็นความชัดเจน ภาวะวิกฤติเป็นสถานการณ์ที่ทำให้ระบบเกิดความ ยุ่งเหยิง แยกแยก ยิ่งไปกว่านั้นภาวะวิกฤติ ยังเป็นสถานการณ์ที่สร้างขึ้นอย่างฉับพลัน การเปลี่ยนแปลงทันทีในหนึ่งหรือหลายตัวแปรปกติ

เฮอร์แมน ได้กล่าวถึงภาวะวิกฤติในระดับนานาชาติว่าเป็นตัวแปรของสถานการณ์ โดยบอกว่า สถานการณ์แบบวิกฤติ (Crisis Situation) ซึ่งมีผลกระทบร้ายแรงต่อเป้าหมายของ ประเทศชาติ เจ้าหน้าที่รัฐบาลระดับสูงสุด จะเป็นผู้ตัดสินใจต่อเหตุการณ์นั้นๆภายใต้ระยะเวลา จำกัด รวมกับความสามารถในการตัดสินใจในระดับสูง การเปิดโอกาสให้ละเว้นความสนใจจาก

การดำเนินการในแบบปกติ ซึ่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ในภาวะวิกฤติจะมีความสำคัญมาก เพราะมีช่วงระยะเวลาที่สั้นสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล และทางเลือกในการดำเนินการในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้นมีน้อย ซึ่งบางครั้งในภาวะวิกฤติ ผู้ดำเนินนโยบายอาจจะเกิดการไม่เห็นด้วยกับนโยบายนั้นๆ จำเป็นต้องมีการตัดสินใจจากเสียงส่วนใหญ่ การตัดสินใจในภาวะวิกฤติมีการตอบสนองต่ำกว่าหรือมากกว่า และมีความไม่แน่นอนของสถานการณ์รอบข้าง จึงทำให้ผู้ดำเนินนโยบายเกิดความไม่แน่ใจ หรือกังวล ซึ่งเขาจะต้องให้ความสำคัญกับสถานการณ์ หลังจากการตัดสินใจที่จะต้องได้รับการสนับสนุนจากพันธมิตรและบุคคลอื่นๆ โดยส่วนรวม

ส่วนยูจีน โรเบิร์ต (Eugene Robert) นักเคมีระบบประสาทวิทยา ได้กล่าวถึงเหตุแห่งภาวะวิกฤติของมนุษย์ยุคแรกๆว่า ได้แก่ สัญญาณเป่า การสั่นสะเทือนของพื้นดิน ไฟป่าที่เข้ามาใกล้กลิ่นของสัตว์ร้าย รวมถึงสัญญาณภัยที่คุกคามต่อการอยู่รอดของคนในยุคนั้น มีผลทำให้กลไกที่จะป้องกันทั้งทางร่างกายและอารมณ์เริ่มทำงาน สัญญาณภัยดังกล่าวในยุคต้นๆสามารถแสดงให้เห็นได้ในองค์กรหรือสถาบันยุคปัจจุบัน เช่น การก่อการสไตรค์ การออกกฎหมายที่เข้มงวด การเข้าไปควบคุมโดยภาครัฐ การเข้ายึดกิจการ การเคลื่อนไหวขององค์กรคู่แข่งขั้นที่จะเอาชนะ สินค้าที่มีผลทำให้คนไข้เจ็บป่วยหรือล้มตาย อุบัติภัย คดีฟ้องร้อง การข่มขู่ วางระเบิด ไฟไหม้ ติ๊กถล่ม แผ่นดินไหว พายุ เหตุการณ์เหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดภาวะวิกฤติแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้รับสัญญาณภัยดังกล่าว

เจมส์ เอ.โรบินสัน (James A. Robinson , 1968 : 510 – 514) ได้อธิบายความหมายของภาวะวิกฤติไว้ว่า ภาวะวิกฤติ เป็นคำที่มีความหมายคล้ายกับคำว่า ความตึงเครียด (Stress) ความสับสนอลหม่าน (Panic) ความหายนะ (Disaster) และความรุนแรง (Violence) กล่าวคือภาวะวิกฤติเป็นสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในกระบวนการตัดสินใจ การตกลงใจ ซึ่งก็สอดคล้องกับแนวคิดเบื้องต้นของยูจีน โรเบิร์ต (Eugene Robert) โรบินสันได้อ้างถึงงานวิจัยของไวเนอร์และคาห์น (Wiener and Kahn) ซึ่งได้ประมวลลักษณะของภาวะวิกฤติว่ามีลักษณะทั่วไปถึง 12 มิติ (Robinson , 1968 : 510 – 511) ดังนี้

1. ภาวะวิกฤติก็คือ หัวเลี้ยวหัวต่อของเหตุการณ์ หรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง
2. ภาวะวิกฤติ คือ สถานการณ์ซึ่งบุคคลผู้มีส่วนร่วมมีความต้องการในระดับสูง ที่จะปฏิบัติ การอย่างใดอย่างหนึ่ง

3. ภาวะวิกฤติ คุกคามต่อเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของผู้เกี่ยวข้อง
4. ภาวะวิกฤติ เป็นเหตุการณ์ที่จะเกิดผลตามมา ซึ่งจะเป็นการกำหนดอนาคตของผู้เกี่ยวข้อง
5. ภาวะวิกฤติ ประกอบด้วยจุดบรรจบของเหตุการณ์ ซึ่งมีผลกระทบต่อข้อกำหนดสถานการณ์ใหม่
6. ภาวะวิกฤติ สร้างความไม่แน่นอนใจในการควบคุมสถานการณ์ และในการกำหนดทางเลือกต่างๆที่เกี่ยวข้อง
7. ภาวะวิกฤติ ลดความสามารถที่จะควบคุมเหตุการณ์และผลที่จะเกิดขึ้น
8. ภาวะวิกฤติ ทำให้เกิดภาวะฉุกเฉิน ความฉุกเฉิน และความวิตกกังวลให้เกิดแก่ผู้มีส่วนร่วม
9. ภาวะวิกฤติ เป็นสถานการณ์ที่ผู้เกี่ยวข้องในเหตุการณ์รู้สึกขาดข่าวสารอย่างผิดปกติ
10. ภาวะวิกฤติ เพิ่มความกดดันด้านเวลาให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง
11. ภาวะวิกฤติ ถูกกำหนดโดยความเปลี่ยนแปลงของสัมพันธภาพระหว่างผู้มีส่วนร่วม
12. ภาวะวิกฤติ เพิ่มความตึงเครียดระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะภาวะวิกฤติ

คาร์ล เอ. สไลคิว (Karl A. Slaikeu , 1984 : 53) ได้อธิบายถึงลักษณะที่จะบ่งชี้ว่าสถานการณ์กำลังอยู่ในภาวะที่เรียกว่าวิกฤติ ว่าจะมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. เป็นเหตุการณ์อย่างปัจจุบันทันด่วน ทันทีทันใด ผิดแผกไปจากเหตุการณ์ซึ่งดำเนินอยู่เป็นปกติ
2. เป็นเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดมาก่อน แม้จะมีการคาดหมายมาก่อนบ้าง แต่คนส่วนใหญ่ก็มักคิดว่าน่าจะเกิดกับคนอื่น ไม่เกิดกับตัวเอง
3. เป็นเหตุการณ์ที่มีลักษณะฉุกเฉิน มีผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ จำเป็นต้องปฏิบัติการเยียวยาแก้ไขอย่างฉับพลันเป็นขั้นตอน
4. เป็นเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อประชาชนเกี่ยวข้องกับคนหมู่มาก ต้องดำเนินการแก้ไขต่อผู้ได้รับผลกระทบอย่างรวดเร็ว

5. เป็นภาวะที่ผิดหวังรุนแรงชั่วคราว และไม่สามารถจะจัดระเบียบใดๆได้
เมื่อเกิดภาวะวิกฤติแล้ว ควรมีการเข้าไปแทรกในเหตุการณ์เพื่อก่อให้เกิดผลในเชิง
ป้องกันใน 3 ลักษณะ (สไลคิว , 1984 : 9) คือ

1. เพื่อลดความสับสนอลหม่าน
2. เพื่อลดผลกระทบของเหตุการณ์
3. เพื่อพยุ่งไม่ให้เกิดความเสื่อมเสียหลังจากเกิดเหตุการณ์นั้น

นิวซอมและคณะ (Newsome et al. , 1993) กล่าวว่า ภาวะวิกฤติมีหลายประเภท
แต่ภาวะวิกฤติที่มีผลต่อสาธารณชน สามารถแบ่งกว้างๆเป็น 2 ประเภท คือ

1. ภาวะวิกฤติชนิดรุนแรง (Violent Crisis) เป็นภาวะวิกฤติที่มีความรุนแรงเชิง
กายภาพมีผลต่อชีวิตและทรัพย์สิน เกิดขึ้นอย่างทันทีทันใด เช่น แผ่นดินไหว ไฟไหม้ เครื่องบิน
ตก การก่อการร้าย เป็นต้น
2. ภาวะวิกฤติชนิดไม่รุนแรง (Nonviolent Crisis) เป็นภาวะวิกฤติที่ไม่รุนแรงเชิง
กายภาพแต่มีผลต่อจิตใจ และก่อให้เกิดความเสียหายรุนแรง หากปล่อยทิ้งไว้ เช่น เหตุการณ์
แบล็กมันเคย์ (19 ตุลาคม 2530) ภาวะโรคระบาด ภัยแล้ง เป็นต้น

ในที่นี้ต้องการศึกษาการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะ
วิกฤติในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นภาวะวิกฤติชนิด
รุนแรง คือ การก่อการร้าย ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดภาวะฉุกเฉิน ประชาชนทั่วโลกเกิดความ
ตระหนกตกใจ และทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรู้สึกขาดข่าวสารอย่างผิดปกติ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สื่อมวลชน
จะต้องรายงานข่าวให้ทราบเป็นระยะ เพื่อช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด ซึ่งจะทำการศึกษาว่า
เวลาเกิดภาวะวิกฤติ สถานีโทรทัศน์แต่ละช่องมีวิธีการนำเสนอข่าวขึ้นมาใหม่หรือไม่ อย่างไร
เพราะภาวะวิกฤติเกิดขึ้นอย่างกะทันหัน มีเวลาสั้น และขาดการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างละเอียด
ไม่เหมือนข่าวที่เกิดขึ้นตามปกติทั่วไป นอกจากนี้ภาวะวิกฤติยังทำให้ระบบเกิดความยุ่งเหยิง
กล่าวคือ เมื่อเกิดภาวะวิกฤติสถานีโทรทัศน์ต่างๆต้องเปลี่ยนแปลงการทำงานระบบใหม่ เพราะ
ระบบเดิมที่ใช้อยู่ไม่สามารถนำมาจัดการกับภาวะวิกฤติที่เกิดขึ้นได้ โดยการศึกษาภาวะวิกฤตินี้
จะให้การให้บริการทางการบินเป็นเกณฑ์ คือ หากมีการเปิดน่านฟ้าให้เครื่องบินบินได้เมื่อใด

แสดงว่าภาวะวิกฤติเริ่มคลี่คลายลงแล้ว ในที่นี้จะศึกษาเป็นเวลา 3 วันนับจากเกิดเหตุการณ์ก่อวินาศกรรม คือ ระหว่างวันที่ 11 – 13 กันยายน 2544

2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความเป็นจริง (Construction Reality Theory)

ทฤษฎีการสร้างความเป็นจริงนั้น มองว่า สื่อมวลชนมีบทบาทในการสร้างความเป็นจริง ยิ่งถ้าเป็น “ข่าว” แล้วเรามักจะคาดหวังกันว่า “ข่าว” จะมีเนื้อหาที่มี “ความเป็นจริงมากที่สุด” แต่จากผลการศึกษาหลายๆชิ้น มักจะนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า เนื้อหาของข่าวนั้นไม่ว่าจะมีความสมจริงมากหรือน้อยก็ตาม มักจะมีการเบี่ยงเบนออกจาก “ความเป็นจริง” อยู่เสมอ

ทั้งนี้เนื่องจากความเป็นจริงจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อสมาชิกในสังคมนั้นๆเป็นผู้สร้างขึ้น และเป็นที่ยอมรับหรือเป็นที่รับรู้กันโดยทั่วไปในสังคมนั้นๆ นักข่าวก็เป็นสมาชิกของสังคมด้วยเช่นกัน ดังนั้นนักข่าวและบรรณาธิการข่าวจึงรับรู้และเข้าใจความเป็นจริงทางสังคม ในฐานะที่เป็นผลผลิตของสังคม (Social Product) แต่ในขณะที่เดียวกันนักข่าวและบรรณาธิการข่าว ก็เป็นผู้สร้างความเป็นจริงทางสังคม (Social Actor) ด้วยเช่นกัน โดยการนำเสนอเรื่องราว และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในรูปของข่าวโทรทัศน์ เพื่อให้สาธารณชนได้รับรู้

การ์ฟิงเกิล และซิคอเรล (Garfinkel ,1967 ; Cicourel 1964 , 1973) นักคิดทางสังคมในเชิงวิธีวิทยาการแบบชาวบ้าน (Ethnomethodology) มองว่า แนวคิดนี้ศึกษาถึงวิธี (Method) ที่ผู้คนใช้ในการทำความเข้าใจ (Make Sense) กับสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน และศึกษาถึงวิธีที่ผู้คนเหล่านั้นปฏิบัติตนหรือทำกิจกรรมต่างๆตามความเข้าใจ หรือทัศนะของตนได้ทำการศึกษาถึงวิธีการ (Method) ที่นักข่าวใช้ในการจัดการหรือทำความเข้าใจกับเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ให้ออกมาในรูปแบบของข่าวว่า นักข่าวรู้หรือเข้าใจได้อย่างไรว่า เหตุการณ์ไหนทำเป็นข่าวได้ และเหตุการณ์ไหนที่นำมาเป็นข่าวไม่ได้ โดยใช้แนวคิด “Reflexivity” และ “Indexicality” ในการอธิบายได้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

แนวคิด “Reflexivity” อธิบายว่า นักข่าวอยู่ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรืออยู่ในบริบทของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และนักข่าวได้ถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้อยู่ในรูปของข่าวโดยผ่านสื่อเพื่อรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้แก่สาธารณชนได้รับทราบ นักข่าวและสร้างความเข้าใจ (Make

Sense) ได้จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยที่เหตุการณ์นั้นสามารถที่จะสะท้อน (Reflex) ความเป็นจริง หรือสร้างความเป็นจริงได้ด้วยตัวของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเอง

ส่วนแนวคิดเรื่อง “Indexicality” อธิบายว่า เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นครั้งแรก นักข่าว ไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือกล่าวได้ว่า ตัวของนักข่าวไม่ได้อยู่ในบริบทของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครั้งแรก แต่เมื่อนักข่าวต้องการนำเหตุการณ์ดังกล่าวข้างต้นมาถ่ายทอดให้แก่สาธารณชนทราบโดยผ่านสื่อในรูปของข่าว นักข่าวจำเป็นต้องการกล่าวอ้างหรือท้าวความเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งแรกนั้นให้เป็นที่เข้าใจ หรือเป็นที่ยอมรับร่วมกันเสียก่อน ข่าวที่นำเสนอใหม่นั้นจึงเป็นที่เข้าใจหรือสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นได้

ขณะที่เบอร์เกอร์ และลักแมน (Berger and Luckman ,1967) ได้ศึกษาเรื่อง “The Social Construction of Reality” โดยพูดถึงโลกว่าเป็นสิ่งที่ถูกหยิบยื่นให้แก่เรา โดยผู้ที่อยู่มาก่อนเราหรือบรรพบุรุษของเรา และมองว่าโลกเป็นสิ่งที่เราสร้างขึ้นในองค์กรของเราจากปฏิสัมพันธ์ในการทำงานที่เป็นกิจวัตรประจำวัน และความต่อเนื่องของเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน เช่น นักข่าวใช้ประสบการณ์ในอดีตที่เขาสั่งสมมาโดยตลอด มาใช้ในการตัดสินใจพิจารณาเรื่องที่อยู่ในมือของเขา ในตอนนี้ว่ามีคุณค่าพอที่จะเป็นข่าวได้หรือไม่

เบอร์เกอร์และลักแมน ได้อธิบายถึงวิธีการที่องค์กรกำหนด หรือสร้างความเป็นจริงทางสังคมในภาวะวิสัยไว้ว่า ความหมายทางสังคมนั้นถูกกำหนดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ของคนในองค์กรนั้นๆที่เกิดขึ้นเป็นกิจวัตรประจำวัน และถูกถ่ายทอดให้แก่คนในองค์กรนั้นในรูปแบบของกฎเกณฑ์ และวิถีในการจัดการเรื่องต่างๆ และกฎเกณฑ์เหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมหรือการกระทำของคนในองค์กรนั้น ดังนั้นจึงเป็นผลให้คนในองค์กรยอมรับ และเรียนรู้ถึงวิธีการจัดการกับสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นว่า เป็นวิธีที่คนอื่น ๆ ก่อนหน้านั้นเขาเคยทำกันต่อๆมา หรือเรียนรู้ว่า มันเป็น “The Way to do thing” นั่นเอง ตนจึงทำตามในสิ่งที่คนอื่น ๆ เคยทำมา โดยปราศจากคิดสงสัยหรือค้นหาที่มาว่า เพราะเหตุใดถึงเป็นเช่นนั้น

เบอร์เกอร์ และลักแมน ได้กล่าวอีกว่า ความหมายทางสังคมนั้นอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปจากบริบทเดิม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าความหมายของคำนั้นถูกถ่ายทอดไปอย่างไร และขึ้นอยู่กับ “ระบบสัญลักษณ์” (Code) ที่สังคมเป็นผู้สร้างขึ้นอย่างมีกฎเกณฑ์ และเป็นที่ยอมรับกันในสังคมนั้นๆ ด้วยว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

นอกจากนี้ยังมีแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความเป็นจริงในสังคมที่น่าสนใจที่ระบุไว้ว่า การที่ผู้รับสารจะสามารถเข้าใจและรับรู้ถึงความเป็นจริงต่างๆของเหตุการณ์ได้ตรงตามที่ถูกสร้าง ความเป็นจริง ประสงค์จะนำเสนอต่อผู้รับสารนั้น ผู้สร้างจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ และการตีความ ความหมายของเหตุการณ์ต่างๆของผู้รับสารด้วย

ในเรื่องของการสร้างความเป็นจริงนั้น มีการพูดกันอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการที่ สื่อมวลชนได้มีส่วนในการสร้างความเป็นจริงในสังคม ทั้งนี้เนื่องจากในโลกนี้มีเหตุการณ์ต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย ซึ่งมนุษย์ไม่สามารถที่จะเข้าไปมีประสบการณ์ หรือสัมผัสกับความเป็นจริงต่างๆ เหล่านี้ได้โดยตรง สื่อมวลชนจึงได้เข้ามามีบทบาทอย่างสำคัญในการที่จะถ่ายทอด หรือนำเสนอ ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในโลก ผ่านทางกระบวนการต่างๆของสื่อมวลชน นับตั้งแต่การเลือกสรร การตัดต่อ ไปจนถึงขั้นการนำเสนอต่อสาธารณชน

สิ่งต่างๆที่เราได้รับรู้ผ่านทางสื่อมวลชนนั้น ก็คือ สิ่งทีวอลเตอร์ ลิปปป์แมน (Walter Lippmann) กล่าวไว้ในหนังสือ Public Opinion ในปี 1992 ของเขาว่า สื่อมวลชนนั้นได้ก่อให้เกิด ภาพในหัวของมนุษย์ (The picture in our head) ซึ่งเป็นภาพที่เกี่ยวกับโลกแห่งความเป็นจริง ภายนอก (The world outside)

ลิปปป์แมน เห็นว่า การนำเข้ามาซึ่งข่าวสารต่างๆของสื่อมวลชน มักจะไม่ตรงกับ ความเป็นจริง ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจผิด บิดเบือน หรือแม้แต่อาจจะก่อให้เกิดภาพในหัวที่ผิด เกี่ยวกับโลกภายนอกในขณะที่ทัศนคติของเมอร์ฟี่นั้น มองว่า เรามักจะตอบสนองต่อแง่มุมที่ผิดๆ เกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงรอบตัวเรา ข้อมูลผิดๆที่ได้มานั้น เป็นทางหนึ่งที่ทำให้ภาพในหัวของ เราถูกบิดเบือน ประสบการณ์ของเราแต่ละคน ได้สร้างให้เกิดความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับโลก สารเดียวกันก็อาจมีความหมายต่างกันในแต่ละคน

ในทัศนะของลิปปป์แมน มนุษย์มักจะมีการกระทำอยู่บนพื้นฐานของสิ่งที่คิดว่า เป็น สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งเป็นสิ่งที่ได้รับมาจากสื่อมวลชน ไม่ใช่บนพื้นฐานของสิ่งที่ เกิดขึ้นจริงๆ ซึ่งความหมายของสิ่งเหล่านี้ และการตีความ (โดยผ่านทางสื่อมวลชน) ในทัศนะ ของเมลวิน แอล เดอร์เฟลอร์ (Melvin L. DeFleur, 1989) เห็นว่า บ่อยครั้งที่มักจะไม่ค่อยตรงกับ สิ่งที่เกิดขึ้นจริง อันอาจนำไปสู่พฤติกรรมที่ตอบสนองที่ไม่เหมาะสม และไม่สอดคล้องกับ สภาพที่แท้จริงของโลกภายนอก

ซิดนีย์และเดนนีส (Sidney and Dennis) เห็นว่า ในกระบวนการต่างๆทางสังคม ที่ได้มีส่วนในการสร้างความเป็นจริงนั้น มีกระบวนการทางสื่อมวลชนรวมอยู่ด้วย บ่อยครั้งที่สื่อมวลชนมักจะนำเสนอภาพเหตุการณ์เสียใหม่ ที่ทำให้การรับรู้ของผู้รับสารสื่อมวลชนเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีความแตกต่างไปจากผู้ที่ได้ไปเห็นเหตุการณ์ในสถานที่จริง หรือมีส่วนร่วมในเหตุการณ์โดยตรง ซึ่งเป็นการแสดงทัศนะที่สอดคล้องกับการศึกษาของเคิร์ทและเกลดส์ส์ เกี่ยวกับการนำเสนอภาพข่าวของโทรทัศน์ที่ผู้ชมที่บ้าน จะได้เห็นในสิ่งที่แตกต่างกันไปจากผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์จริง

ในบรรดานักข่าว หรือผู้ที่ทำงานในวงการสื่อมวลชนนั้น อาจจะอธิบายในเรื่องนี้ว่า ผู้สื่อข่าว หรือบรรณาธิการข่าว ต้องนำเสนอภาพเหตุการณ์ หรือสิ่งที่ได้พบเห็นในลักษณะของข่าว ซึ่งจะต้องมีความกระชับ เข้าใจได้ง่าย (clear and concise) และอยู่ในรูปแบบที่น่าสนใจ เพราะฉะนั้นสิ่งที่ได้รับการนำเสนอเป็นข่าวนั้น จึงเป็นสิ่งที่ถูกกลั่นกรองและคัดเลือกมา โดยผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการสื่อมวลชน ในขณะที่เนื้อหาของเหตุการณ์อื่นๆที่นักข่าวไม่เห็นว่าเป็นข่าว ก็จะไม่ได้รับการนำเสนอ นั่นคือ สิ่งที่ได้รับการนำเสนอทางสื่อมวลชนว่าเป็น “ความเป็นจริง” ของเหตุการณ์ใดก็ตามนั้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ทั้งหมด ผู้ที่ได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง จะพบว่ามีความแตกต่างเป็นอย่างมาก ในสิ่งที่เขาได้ประสบมาด้วยตนเอง กับสิ่งที่ถูกนำเสนอทางหนังสือพิมพ์ วิทยุ หรือโทรทัศน์

แมกซ์เวล แมคคอมบส์ (Maxwell McCombs) และคณะ ได้ศึกษาเรื่องความสำคัญของสื่อมวลชนต่อการสร้างความเป็นจริงในสังคม และได้เสนอว่า มีหลักฐานเพียงพอที่จะระบุว่า บรรณาธิการ และผู้ที่ทำหน้าที่ในการกระจายเสียงเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในการกำหนดความเป็นจริงในสังคม ผ่านทางกระบวนการในการทำงานแต่ละวันของเขา โดยการคัดเลือก และนำเสนอข่าวสาร ซึ่งผู้รับสารไม่เพียงแต่จะรับรู้เกี่ยวกับประเด็นต่างๆที่เกิดขึ้นผ่านทางสื่อมวลชน หากยังได้เรียนรู้ว่า จะให้ความสำคัญกับข่าวสารที่ถูกนำเสนอมากน้อยเพียงใด โดยสังเกตจากการให้น้ำหนักความสำคัญต่อเรื่องนั้นๆของสื่อมวลชน

ความสามารถในการที่จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางความคิดของปัจเจกบุคคลนี้เองที่สื่อมวลชนได้เข้ามามีส่วนในการกำหนดโลกแห่งความเป็นจริงของเรา (แมคคอมบส์ อ้างใน ซิดนีย์และเดนนีส 1980)

ประเด็นที่สำคัญที่สุดของการจัดลำดับความสำคัญของเรื่องราวต่างๆของสื่อมวลชนก็คือ กระบวนการในการคัดเลือกเรื่องที่จะนำเสนอ และปัจจัยต่างๆในองค์กรสื่อมวลชน ที่มีส่วนช่วยกำหนดสิ่งที่จะถูกนำเสนอต่อสาธารณชน (เชิร์ลตัน โลว์เวอรี และเมลวิน แอล เดอร์เฟลอร์ 1983)

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ต้องการศึกษากการสร้างความเป็นจริงของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย จำนวน 3 สถานี ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. สถานีวิทยุกองทัพบกช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวีว่าแต่ละสถานีมีการสร้างความเป็นจริงอย่างไร ในการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมในประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากสถานีวิทยุโทรทัศน์แต่ละแห่ง ไม่ได้มีนักข่าวไปรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น แต่ได้ใช้ข่าวของสำนักข่าวต่างประเทศ ได้แก่ CNN , BBC, FOX ALERT แต่จะพยายามหาทวิวิธีดึงผู้ชมให้มาติดตามชมข่าวของสถานีของตน โดยการพยายามหาแหล่งข่าวมาสัมภาษณ์เพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความแตกต่างจากสถานีอื่น ซึ่งเป็นการสร้างความเป็นจริงของนักข่าวและบรรณาธิการข่าว เพื่อให้ข่าวดังกล่าวมีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น

2.3 ทฤษฎีระบบ (System theory)

จอร์จ เฮเกิล (Georg Hegel) เป็นผู้ค้นพบทฤษฎีระบบเมื่อคริสต์ศักราชที่ 19 จากนั้นก็มีนักคิดหลายคนนำทฤษฎีนี้มาดัดแปลง ซึ่งในที่สุดลูดูวิก ฟอน เบอ์ทาแลนฟี (Ludwig von Bertalanffy) นักชีววิทยาได้นำทฤษฎีระบบมาจัดระเบียบใหม่ โดยเขาบอกว่า ระบบนั้นประกอบไปด้วยวัตถุ ซึ่งเป็นส่วนประกอบ หรือตัวแปรของระบบ คุณสมบัติของระบบ ความสัมพันธ์ภายในระหว่างวัตถุ และสิ่งแวดล้อม

รศ.ธงชัย สันติวงศ์ กล่าวถึงคำว่าระบบ (System) ว่าหมายถึง ส่วนต่างๆจำนวนหนึ่ง ซึ่งสัมพันธ์และขึ้นอยู่กับกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อกระทำบางสิ่งบางอย่างให้สำเร็จผลตามที่ต้องการ สิ่งสำคัญในความหมายของระบบ คือ ตลอดเวลาทุกขณะ กลุ่มของสิ่งของต่างๆที่รวมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จะอยู่ในลักษณะที่มีการเกี่ยวข้องสัมพันธ์ต่อกัน และมีปฏิริยากระทบต่อกัน (Interacting and Interdependent) ในระหว่างสิ่งต่างๆอยู่เสมอ ซึ่งคุณลักษณะของระบบ ประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ดังนี้

1. ส่วนต่างๆของระบบจะอยู่ในสถานะที่เคลื่อนไหวได้
2. การเคลื่อนไหวหรือแสดงออกของส่วนต่างๆจะมีปฏิริยากระทบต่อกันเสมอ
3. ในระบบหนึ่งๆจะประกอบด้วยระบบย่อยๆต่างๆ (Subsystems) และภายในระบบย่อยก็อาจประกอบด้วยระบบย่อยลงไปอีกได้
4. การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ณ ส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบ ย่อมทำให้มีผลกระทบที่ต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ (Chain of Effect) และจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงส่วนอื่นของระบบด้วยความสมดุลจึงจะเกิดขึ้น

องค์การหนึ่งเปรียบเสมือนระบบหนึ่ง ซึ่งเป็นระบบที่ทำหน้าที่แปรสภาพ (Transformation System) เริ่มต้นด้วยการนำเอาทรัพยากรต่างๆที่เกี่ยวข้องเข้าสู่องค์การในลักษณะของสิ่งที่นำเข้าสู่ระบบ (Inputs) จากนั้นองค์การก็จะทำหน้าที่แปรสภาพสิ่งที่นำเข้ามาเหล่านี้ ให้ออกมาในรูปของสิ่งต่างๆที่ส่งออก (Outputs) ไปสู่องค์กรบบขององค์การในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการรวมกันเข้าในขณะทีระบบย่อยอันใดอันหนึ่งเริ่มดำเนินการ จะเห็นได้ว่าจะมีการเคลื่อนไหว (Dynamic state) และจะมีผลกระทบต่อกันต่างๆเสมอดังนั้นจะเห็นได้ว่า การเปลี่ยนแปลง ณ ส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบ จะมีผลกระทบทำให้ส่วนอื่นๆในระบบนั้นต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย

วิธีการแบบระบบนั้น จะช่วยให้สามารถมีกรอบของการพิจารณาที่รัดกุม และครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆอย่างทั่วถึง ปัจจัยผันแปรต่างๆที่เกี่ยวข้องจะสามารถถูกนำมาสัมพันธ์กันในทางต่างๆกันได้ ภายใต้สภาพการณ์ที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละเหตุการณ์ ข้อดีของลักษณะดังกล่าว คือ ในทุกกรณีของปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นนั้น เราไม่อาจทราบได้อย่างถูกต้องและชัดเจนว่า ปัจจัยอะไรบ้างที่เป็นปัจจัยหลักที่สำคัญ และไม่อาจทราบได้ว่าปัจจัยไหนสำคัญกว่าปัจจัยอื่น และควรจะสัมพันธ์กันอย่างไรจึงจะถูกต้องตามเงื่อนไขของสภาพการณ์นั้นๆ เมื่อเป็นเช่นนี้การใช้วิธีการแบบระบบ จึงเป็นการดีที่จะช่วยให้การบริหารงานเป็นไปตามกระบวนการ

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างความเป็นจริงในการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย ต้องการศึกษาว่าเมื่อเกิดภาวะวิกฤติดังกล่าว สถานีโทรทัศน์ต่างๆ ซึ่งถือเป็นระบบๆหนึ่งในสังคมที่อยู่ในภาวะสมดุล ได้รับผลกระทบอย่างไรบ้าง เพราะสถานการณ์ที่

เกิดขึ้นทำให้ระบบขาดความสมดุล ไม่ต่อเนื่อง ดังนั้นสถานีโทรทัศน์ต่างๆทั้งสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. สถานีวิทยุกองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ทำอย่างไรเพื่อรักษาความสมดุลของระบบเดิมของสถานีไว้ โดยจะศึกษาที่การนำเข้าสู่ระบบ (Inputs) กระบวนการ (Process) และสิ่งที่ส่งออก (Outputs) ของทั้ง 3 สถานี

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน

นักสังคมศาสตร์มีแนวโน้มที่จะมองบทบาทหน้าที่ของการสื่อสารในส่วนที่มีประสิทธิผลต่อสังคม โดยเฉพาะในแง่ที่ว่ามนุษย์ต้องติดต่อกับบุคคลอื่นที่อยู่ร่วมสังคมเดียวกัน เพื่อให้มีชีวิตความเป็นอยู่ร่วมกันได้อย่างราบรื่น เรียบร้อย เช่น จะต้องช่วยกันแสดงความคิดเห็น เพื่อจะได้นำมาพิจารณาตัดสินใจ แก้ไขปัญหาของชุมชน หรืออาจต้องช่วยกันปรึกษาหารือในการประกอบอาชีพ และถ่ายทอดวิชาความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ การสื่อสารจึงเข้ามามีบทบาทหน้าที่ที่ช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคม เมื่อใดไม่มีการสื่อสารซึ่งกันและกัน เมื่อนั้นก็ไม่มีการสังคม หรือในมุมกลับกันเมื่อใดไม่มีสังคม เมื่อนั้นก็ไม่มีการสื่อสาร

แฮโรลด์ ลาสเวลล์ (Harrold Lasswell , 1948 : 37 — 51) นักรัฐศาสตร์ชาวอเมริกันที่มีชื่อเสียงคนหนึ่ง เขียนไว้ว่า การสื่อสารมวลชนมีบทบาทหน้าที่สำคัญอยู่ 3 ประการ คือ

1. สังเกตการณ์สภาพแวดล้อม (Surveillance of The Environment) ได้แก่ การเฝ้าดูแลสอดส่องเหตุการณ์ต่างๆ รวมถึงภัยอันตรายที่อาจจะมีผลกระทบต่อสมาชิกของสังคม
2. ประสานสัมพันธ์ส่วนต่างๆของสังคม (Correlation of The Parts of Society) ได้แก่ บทบาทหน้าที่ที่การสื่อสารเข้ามาช่วยปรับสมาชิกกลุ่มต่างๆให้มีความเข้าอกเข้าใจซึ่งกันและกัน และอยู่ร่วมกันในสังคมเดียวกัน ได้ด้วยความสงบเรียบร้อยตามสมควร
3. ถ่ายทอดมรดกทางสังคม (Transmission of Social Heritage) โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้เกิดการสืบทอดวัฒนธรรมไปยังอนุชนรุ่นต่อไป

นอกจากนี้ยังมีแนวความคิดของนักสังคมวิทยาชาวอเมริกันอีก 2 คน คือ ลาซาเฟลด์และเมอร์ตัน (Lazarfeld and Merton , 1958) ที่ได้เสริมบทบาทหน้าที่ของการสื่อสาร โดยขยายขอบเขตให้กว้างมากขึ้นอีก 2 ประการคือ

1. การช่วยเสริมสร้างสถานภาพทางสังคม (Social Status) หมายถึง การสื่อสาร โดยเฉพาะการสื่อสารมวลชน ช่วยเผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณของบุคคลให้เป็นที่ยอมรับกันในสังคมมาก หรือยังมีข่าวของบุคคลนั้นปรากฏทางสื่อมวลชนมากเท่าไรในสาธารณชน ก็มักจะมีแนวโน้มที่จะมองเห็นความสำคัญของเขามากขึ้นเท่านั้น

2. การควบคุมพฤติกรรมทางสังคมให้อยู่ในกรอบของจริยธรรม (Ethicizing) คือ การสื่อสารระหว่างบุคคลหรือการสื่อสารมวลชน ช่วยเผยแพร่พฤติกรรมที่ขัดต่อจารีตประเพณี หรือปทัสถานทางสังคม (Social Norms) ไปในทำนองวิพากษ์วิจารณ์และตำหนิประณาม ทำให้บุคคลที่ตกเป็นข่าวเกิดความละอายใจ หรือเกรงกลัว และพยายามแก้ไขพฤติกรรมของตนเอง ส่วนประชาชนทั่วไปก็ยึดเป็นบทเรียนในการประพฤติตนเองให้อยู่ในกรอบของจริยธรรม เพราะเกรงว่าจะตกเป็นข่าวเสียหายอย่างนั้นบ้าง

ขณะที่เดนนิส แมคควอล (Denis Mc Quail) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของสื่อมวลชน (Social Function of Media) ไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. ด้านสารสนเทศ (Information)

- 1.1) ให้สาระเกี่ยวกับเหตุการณ์ และสภาพของสังคมและสถานการณ์โลก
- 1.2) ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ทางอำนาจ
- 1.3) ช่วยเหลือส่งเสริมนวัตกรรม การปรับสภาพและความก้าวหน้า

2. ความเกี่ยวพัน (Correlation)

- 2.1) ให้คำอธิบาย ให้การตีความ ให้การวิจารณ์เกี่ยวกับความหมายของเหตุการณ์
- 2.2) ให้การสนับสนุนผู้ที่อยู่ในอำนาจ และบรรทัดฐานที่มีอยู่
- 2.3) ให้การอบรมบ่มนิสัยทางสังคม
- 2.4) ประสานกิจกรรมต่างๆ ให้เข้าด้วยกัน
- 2.5) สร้างประชามติ
- 2.6) กำหนดระดับความสำคัญ และระบุสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

และของสาระ

มาใหม่

3. ความต่อเนื่อง (Continuity)

3.1) นำเสนอวัฒนธรรมหลัก และยอมรับวัฒนธรรมย่อยและพัฒนาวัฒนธรรมขึ้นมาใหม่

3.2) ส่งเสริม และผดุงรักษาค่านิยมร่วมกันเอาไว้

4. ความบันเทิง (Entertainment)

4.1) ให้ความสนุกสนาน ความหลากหลาย เป็นวิธีผ่อนคลายอารมณ์

4.2) ลดความตึงเครียดทางสังคม

5. การผลักดันให้เกิดการเคลื่อนไหวในสังคม (Mobilization) การรณรงค์โดยมี

จุดมุ่งหมายเกี่ยวกับเรื่องทางสังคม ภายในขอบเขตทางการเมือง สังคม การพัฒนาเศรษฐกิจ การทำงาน และในบางครั้งเป็นเรื่องทางศาสนา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ต้องการจะศึกษาบทบาทการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนไทย โดยเฉพาะสื่อวิทยุโทรทัศน์ จำนวน 3 สถานี ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. สถานีวิทยุกองทัพบกช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ ไอทีวี ว่าได้ทำตามบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนหรือไม่ อย่างไร โดยเฉพาะกรณีเฝ้าสอดส่องเหตุการณ์ต่างๆแล้วคอยรายงานให้ประชาชนได้รับทราบ (Surveillance)

นอกจากนี้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ยังจะทำการศึกษาพฤติกรรมของผู้ที่ทำหน้าที่สื่อมวลชนซึ่งในที่นี้หมายถึง บรรณาธิการข่าว ผู้เรียบเรียงข่าว และผู้ประกาศข่าวในฐานะเป็นผู้รับสารว่าจะมีการตอบสนองต่อสิ่งเร้า (S – R) หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไรบ้าง เนื่องจากพฤติกรรม (Pratice) การกระทำหรือพฤติกรรมใดๆของคนเราส่วนใหญ่ จะเป็นการแสดงออกของบุคคลผู้นั้น ที่มีพื้นฐานมาจากความรู้ และทัศนคติของตนเอง การที่บุคคลมีพฤติกรรมแตกต่างกัน ก็เนื่องมาจากมีความรู้ และทัศนคติที่แตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างของความรู้และทัศนคติ เกิดจากความแตกต่างในเรื่องของการเปิดรับสื่อ การแปลความหมายของสารที่ตนเองได้รับ สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดประสบการณ์สิ่งสมที่แตกต่างกัน อันมีผลกระจายต่อพฤติกรรมของบุคคล (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร , 2533 : 123)

แนวคิดนี้สอดคล้องกับเดอ เฟลอร์ (De Fleur and Ball Rokeach ,1983 : 185) ที่เสนอแนวคิดว่า อิทธิพลของสื่อต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม จะมีปัจจัยต่างๆเกิดขึ้นเป็นตัวแปรแทรก (Intervening Variables) ระหว่างสื่อที่เป็นตัวกระตุ้น (Stimulus) และพฤติกรรมที่เป็นตัวตอบสนอง (Response) โดยผู้รับสารแต่ละคนจะได้รับผลจากสื่อไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับตัวผู้รับสารแต่ละคนที่มีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน ตลอดจนความแตกต่างของตัวแปรแทรก เช่น สาเหตุและผลกระทบของสื่อ โดยสารจากสื่อวิทยุโทรทัศน์จะกระตุ้นให้เกิดปฏิกิริยากับบุคลิกลักษณะของผู้รับสาร ซึ่งผู้รับสารจะมีการตอบสนองที่แตกต่างกัน

ลิตเติล จอห์น (Stephen W.Littlejohn) กล่าวถึงการสร้างความหมายว่ามาจากการที่ประชาชนสร้างความรู้ เพื่อที่จะใช้ในชีวิตประจำวันของพวกเขา และมันมาจากประสบการณ์ของพวกเขา โดยการสร้างความหมายเชื่อว่าข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในโลก มีแนวคิดที่มากมายและแตกต่างกัน การสร้างความหมายในสังคมสอนว่า ความรู้เป็นผลผลิตจากสัญญาณที่มีปฏิสัมพันธ์กัน ในสังคมเดียวกัน หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ความจริงถูกสร้างขึ้นและเป็นผลผลิตของกลุ่มและวัฒนธรรม

มีทศนะ 2 แนวเกี่ยวกับความจริง ดังนี้

ทศนะที่ 1 ขึ้นอยู่กับความเชื่อ ประสบการณ์ และความมีเหตุมีผล มองว่าความจริงเป็นเหมือนมีข้อแตกต่างจากการกระทำของมนุษย์ บางครั้งเหมือนกับว่ามีบางสิ่งครอบคลุมพวกเขาอยู่ซึ่งอาจดูเหมือนว่าความจริงเป็นตัวคนที่แท้จริงของผู้ที่ถูกฝึกให้เป็นผู้สังเกตการณ์ แนวคิดนี้มองว่า บางสิ่งถูกหามาได้จากภายนอก ข้อเท็จจริงภายนอกมีความสำคัญ เป็นแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ หากเปรียบกับการวิจัย จะเป็นเหมือนการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยจะอยู่ภายนอก ไม่เอาตัวตนเข้าไปเกี่ยวข้อง

ทศนะที่ 2 ประชาชนมีบทบาทในการสร้างสรรค์ความรู้ขึ้นมา สิ่งของอยู่ภายนอกตัวเรา ความรู้ไม่ได้มาจากการค้นพบ แต่มาจากการทำปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้รู้กับความรู้ ความรู้จะต้องมีการตีความ มีกิจกรรมที่ทุกคนเชื่อที่จะเดินเข้าไปหา การสื่อสารโดยตัวของมันเองเป็นวงล้อในการสร้างความเป็นจริงในสังคม หากเปรียบกับการวิจัยจะเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจะเอาตัวตนเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย

เออร์วิง กอฟฟ์แมน (Erving Goffman) ได้กล่าวถึงปฏิกริยาต่อสัญลักษณ์ (Symbolic Interactionist) ว่า เขาได้ทำการวิเคราะห์พฤติกรรมของมนุษย์ด้วยการใช้คำอุปมาเกี่ยวกับละคร โดยสมมติปฏิกริยาทั่วไปว่าเป็นเวที ส่วนประชาชนเป็นนักแสดง พบว่า เมื่อคนต้องเผชิญหน้ากับเหตุการณ์จะพยายามสร้างความรู้สึกหรือจัดการกับเหตุการณ์นั้นๆ ข้อสมมติฐานคือ ความจริงสำหรับคนที่ปรากฏเป็นการสร้างความหมายของเหตุการณ์ของคน ๆ นั้น บ่อยครั้งที่ความหมายแรกอาจไม่เพียงพอ จะต้องมีการอ่านเพิ่มเติม ซึ่งกอฟฟ์แมนบอกว่า จากการวิจัยของเขาพบว่า คนเรามักจะถูกหลอกและมักถูกหลอกโดยญาติของเรา และยังพบว่า คนต้องการข้อมูลเกี่ยวกับคนอื่นในสถานการณ์นั้นๆ และยังต้องการให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเองให้คนอื่นรับทราบด้วย

ซึ่งในที่นี้จะดูการสร้างความหมายที่เกิดขึ้นจากแหล่งข่าวของบรรณาธิการ ผู้เรียบเรียงข่าว หรือผู้ประกาศข่าวของแต่ละสถานีว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร เพราะแต่ละสถานีใช้แหล่งข่าวเดียวกัน คือ สำนักข่าวต่างประเทศ ได้แก่ CNN , BBC , FOX ALERT เป็นต้น แต่สามารถสร้างความหมายของข่าวเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ได้ แตกต่างกันอย่างน่าสนใจ นอกจากนี้จะทำการศึกษาถึงวิธีคิดในการสร้างเรื่องราวของแต่ละสถานีดังกล่าวว่ามีแนวคิด หรือใช้หลักการอย่างไร ในการสร้างเรื่องราวที่เกิดขึ้นให้มีความ แตกต่าง หรือคล้ายคลึงกันในแต่ละสถานี ทั้งๆ ที่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมเหมือนกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มล. อัจฉราพร ณ สงขลา (2535) คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ศึกษาถึงกรณิการใช้สื่อมวลชนในภาวะวิกฤติของกรณีอุบัติเหตุทางเครื่องบินโดยสารของบริษัท เคนอากาศไทย จำกัด ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาภาวะวิกฤติที่เกิดขึ้นในสภาวะการณ์ที่แตกต่างกัน ทั้งในด้านวัน เวลา และสถานที่ที่เกิดอุบัติเหตุ จำนวนและลักษณะ สถานภาพ เชื้อชาติของผู้ประสบเคราะห์กรรม ย่อมมีผลกระทบต่อการวางแผนและการดำเนินงานการตัดสินใจใช้สื่อมวลชนในการแก้ไขภาวะวิกฤติ นอกจากนี้โครงสร้างของระบบสื่อมวลชน สภาพการแข่งขันในการนำเสนอข่าวทางสื่อมวลชน เป็นตัวกำหนดถึงลักษณะของความร่วมมือในการแพร่กระจาย หรือการควบคุมสารสนเทศในการแก้ไขภาวะวิกฤติ

สำหรับการแก้ไขภาวะวิกฤติโดยใช้สื่อมวลชน ต้องมีลักษณะเป็นการให้ข้อมูลที่ เป็นข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ชัดเจนอย่างต่อเนื่องเป็นหลัก และติดตามด้วยการให้คำแนะนำ ตลอดจน

การโน้มน้าวใจ และจะต้องมี การสร้างกิจกรรม พร้อมๆกับการเลือกใช้สื่อมวลชนได้อย่างเหมาะสมกับเวลาและโอกาส จะสามารถลดความตึงเครียดของประชาชน ในขณะเดียวกันจะสามารถฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบเคราะห์กรรมและผู้เกี่ยวข้อง

บุญศรี สุธรรมานวัฒน์ (2540) คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ศึกษาการใช้สื่อสารมวลชนเพื่อจัดการภาวะวิกฤติ กรณีรณรงค์ต่อต้านการบริโภคผงชูรส ซึ่งผลการศึกษา พบว่า ภาวะวิกฤติ (Crisis) อาจเกิดขึ้นได้กับองค์กรใดๆ หากมีแรงกดดันจากสังคม ซึ่งสร้างขึ้นโดยสื่อมวลชนและสาธารณชน ซึ่งการจัดให้กลุ่มผู้นำทางความคิด (Opinion Leader) ไปทัศนศึกษาที่ประเทศญี่ปุ่นและไต้หวัน เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริง (Fact Finding) ให้ผลในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงให้ผลในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงไปสู่สื่อมวลชนและสาธารณชน และการสนับสนุน (Sponsorship) ให้นักวิชาการทำการวิจัย เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงวิทยาศาสตร์ (Scientific Fact) มายืนยันข้อเท็จจริง ให้ผลเป็นที่น่าพอใจ

ในการแก้ไขภาวะวิกฤติโดยใช้กระบวนการสื่อสารมวลชน ต้องมีลักษณะที่เป็นการให้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ซึ่งมีหลักฐานรับรอง และต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง การสร้างความเข้าใจกับสาธารณชน โดยใช้หลักการประชาสัมพันธ์ ต้องนำเสนอข่าวสารที่เข้าใจได้ง่าย ตรงประเด็น และกระทำอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการเลือกผู้นำที่เหมาะสมในการเข้าพบผู้กำหนดนโยบายในฐานะ Negotiator เป็นผลให้ได้รับความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

มุกดาวรรณ ศักดิ์บุญ (2535) คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ศึกษาถึงการวิเคราะห์การสร้างความเป็นจริงทางการเมือง ผ่านทางสื่อวิดีโอ ในช่วงวิกฤติการณ์เดือนพฤษภาคม 2535 พบว่า เนื้อหาภาพความเป็นจริงในช่วงก่อนวิกฤติการณ์ ช่วงวิกฤติการณ์ และช่วงหลังวิกฤติการณ์ที่นำเสนอในวิดีโอเทปแต่ละองค์การนั้นมีลักษณะที่ไม่แตกต่างกันอย่างชัดเจน เนื่องจากขีดจำกัดของแหล่งภาพที่นำเสนอเหตุการณ์

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า วิธีการในการนำเสนอภาพความเป็นจริงของวิดีโอเทปแต่ละฝ่าย มีความแตกต่างกันไป ตามวัตถุประสงค์ขององค์กรผู้ผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ในวิถีโอเทป ที่ผู้ผลิตเป็นหน่วยงานที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองขัดแย้งกัน โดยมีการนำวิธีการทางสัญชัญ ทั้งในแง่ของการคัดเลือกภาพ การใช้ถ้อยคำ การใช้เสียงเพลง และเสียงดนตรีประกอบ มาใช้ในการสร้างความเป็นจริง

อุษณีย์ สมบูรณ์ทรัพย์ (2537) คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ได้ศึกษาถึงการบริหารการสื่อสารในภาวะวิกฤต กรณีศึกษาของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า การให้ข่าวสารแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่างๆในภาวะวิกฤตินั้น จะต้องกระทำอย่างรวดเร็ว ดอกย้ำ และให้ข้อมูลข่าวสารที่มีสาระ กล่าวคือ ข่าวสารนั้น จะต้องมีการแสดงถึงความอ่อนคลายของเหตุการณ์ จะต้องมีการสื่อสารเกี่ยวกับมาตรฐานการแก้ไข การรับรอง การค้าประกัน การชดเชย ทดแทน การฟื้นฟู หรือการขยายโอกาส การอ่อนคลายกฎเกณฑ์ของทางการ นอกจากนี้ จะต้องมีการสื่อสารเกี่ยวกับเหตุการณ์และชี้แจงปัจจัยพื้นฐานอันมั่นคง นอกจากนี้ข่าวสารจากตลาดหลักทรัพย์แล้ว ยังมีข่าวสารของแหล่งอื่นๆ ซึ่งอยู่นอกเหนือการควบคุมของตลาดที่มีผลต่อจิตวิทยาของนักลงทุน และประชาชนทั่วไปด้วย บางเหตุการณ์ การสื่อสารของตลาดจึงไม่เกิดผลดี แต่ก็เป็นการช่วยชะลอ หรือผ่อนปรนผลกระทบได้ ในห้วงเวลาภาวะวิกฤติ ผู้รับสารจะต้องการข่าวสารที่รวดเร็ว และมีความถี่มากกว่าภาวะปกติ

จิรวรา อุษากุล (2535) คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศึกษาถึงการสร้างภาพความเป็นจริงทางอาชีพสื่อสารมวลชนของนิสิตคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2532 – 2535 พบว่า ลักษณะของภาพความเป็นจริงทางอาชีพสื่อสารมวลชน ตามมุมมองของนิสิตในเบื้องต้นนั้น มีลักษณะเป็นอาชีพที่มีอิสระ ทำความสามารถมีลักษณะงานที่สนุก สามารถทำประโยชน์แก่สังคม เป็นอาชีพของคนที่มีความสามารถมาก มีรายได้และค่าตอบแทนสูง มีโอกาสกว้างขวางในการทำงาน และเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมมากในขณะนี้

ภาพความเป็นจริงดังกล่าว เกิดจากการที่นิสิตใช้เกณฑ์ความเหมาะสมของบุคลิกภาพความต้องการทางจิตวิทยา ความต้องการทางกายภาพ ตลอดจนอิทธิพลของสภาพสังคมในปัจจุบัน เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกอาชีพสื่อสารมวลชน แต่เมื่อนิสิตเกิดความตระหนักรู้ในภาพความเป็นจริงทางอาชีพสื่อสารมวลชนเพิ่มมากขึ้น ภายหลังจากที่ได้เข้ามาศึกษาในคณะนิเทศศาสตร์แล้ว จึงทำให้นิสิตพบว่า ภาพความเป็นจริงทางอาชีพสื่อสารมวลชนที่เกิดขึ้น มีลักษณะในรายละเอียดที่เปลี่ยนแปลง ทั้งในแง่ที่สอดคล้องและในแง่ที่ขัดแย้งไปจากภาพเดิม

แต่โดยส่วนใหญ่แล้วนิสิตจะมีลักษณะของภาพความเป็นจริงทางอาชีพสื่อสารมวลชนที่ชัดเจนมากขึ้น

สำหรับกระบวนการสร้างภาพความเป็นจริงทางอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่จะเกิดจากการที่นิสิตได้รับรู้ภาพความเป็นจริง โดยผ่านตัวกลางต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสื่อมวลชน นอกจากนี้ยังเกิดจากการรับรู้ เนื่องจากการที่ได้เข้าไปสัมผัสกับประสบการณ์โดยตรง เช่น การฝึกงาน และยังเกิดจากกระบวนการทางความคิดของตัวนิสิตเอง เนื่องจากการสะสม “คลังแห่งความรู้” ที่นิสิตได้รับจากการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ

ธนพร ทวีพาณิชย์ (2541) คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ศึกษาถึงการติดตามข่าวกีฬาโอลิมปิก ครั้งที่ 26 ของสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย พบว่า การติดตามข่าวกีฬาโอลิมปิกของสถานีโทรทัศน์ทั้ง 5 ช่อง อยู่ภายใต้ปัจจัยต่างๆ คือนโยบายของแต่ละสถานี ความสนใจของผู้ชม ช่วงเวลาของการนำเสนอข่าว มุมมองและแนวคิดอันเป็นบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของผู้ปฏิบัติงาน ตามสภาพแวดล้อม และข้อจำกัดต่างๆ ของการทำงานในต่างประเทศ

สถานีโทรทัศน์ทุกช่องได้ทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในการรายงานข่าวและให้ความบันเทิงจากข่าวกีฬาโอลิมปิก เพื่อให้ผู้ชมเกิดความพึงพอใจ โดยครอบคลุมเรื่องราวที่เกิดขึ้นในการจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ทั้งการแข่งขันกีฬาและเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน เช่น เหตุการณ์เครื่องบินระเบิด การวางระเบิดในสวนสาธารณะ 100 ปีโอลิมปิก เป็นต้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง ‘การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ
ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ของสถานีวิทยุโทรทัศน์
ในประเทศไทย’ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาการสร้าง
ความเป็นจริงของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย

ในส่วนต่อไปนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดของระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ
อันประกอบด้วยประเด็นหลักๆ คือ แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล
การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล

3.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแหล่งข้อมูลหลัก 2 ประเภท
ได้แก่ แหล่งข้อมูลที่ได้จากเอกสารและนิตยสาร รวมทั้งหนังสือพิมพ์หลายฉบับ ซึ่งมีข้อมูลเกี่ยว
ข้องกับเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในครั้งนี้ และแหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร
บรรณาธิการ ผู้เรียบเรียงข่าว ผู้ประกาศข่าวที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ของแต่ละสถานี จากนั้นจะทำ
การสัมภาษณ์เจาะลึกบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์โดยได้ทำการสัมภาษณ์บุคคลดังต่อไปนี้

สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.

1. นายณรงค์ รุ่งวัฒนา หัวหน้าฝ่ายข่าวโทรทัศน์ อดีตเคยเป็นผู้เรียบเรียงข่าว
ต่างประเทศ ฝ่ายข่าวโทรทัศน์ แล้วได้ขึ้นไปดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายวิจัยข้อมูล ฝ่ายหนังสือข่าว
และข่าววิทยุ จากนั้นในปี 2544 ได้มาดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายข่าวโทรทัศน์

2. นางปรารถนา นันทชัยรัตนพันธุ์ บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ ฝ่ายข่าวโทรทัศน์
มีความรู้ ความชำนาญในด้านข่าวต่างประเทศเป็นอย่างดี เพราะทำงานด้านข่าวต่างประเทศมา
นานหลายสิบปี

3. นายวิโชค ออาจหาญ หัวหน้าส่วนผลิตข่าว 1 ฝ่ายข่าวโทรทัศน์ ดูแลข่าวด้านการเมือง ข่าวในพระราชสำนัก และข่าวกีฬา มีประสบการณ์ในการเป็นนักหนังสือพิมพ์มาก่อน เคยทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ข่าวรายวัน หนังสือพิมพ์บ้านเมือง และมาทำงานในหน้าที่ผู้สื่อข่าวของฝ่ายหนังสือข่าวและข่าววิทยุ ก่อนที่จะมาเป็นผู้สื่อข่าวสายการเมืองและบรรณาธิการข่าวการเมือง

4. นายนรพล ผาเจริญ ผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวภาคค่ำ ในอดีตเคยเป็นผู้สื่อข่าวแผนกข่าวสังคม ฝ่ายหนังสือข่าวและข่าววิทยุ จากนั้นลาออกไปทำงานทางด้านรายการโทรทัศน์ แล้วจึงกลับมาเป็นผู้สื่อข่าวอาวุโสของฝ่ายข่าวโทรทัศน์ มีหน้าที่ในการเป็นผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวภาคค่ำและบรรณาธิการข่าวภาคดึก

5. นางสาวเรวดี สุขวิบูลย์ ผู้เรียบเรียงข่าวต่างประเทศ ฝ่ายข่าวโทรทัศน์ มีประสบการณ์ในการแปลข่าวต่างประเทศมานานหลายปี

6. นางกิตติมา ณ ถลาง ผู้ประกาศข่าวภาคค่ำ ซึ่งเป็นผู้ประกาศผู้มากประสบการณ์ เพราะเคยทำหน้าที่ผู้เรียบเรียงข่าวต่างประเทศที่สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 มาก่อนแล้ว จึงย้ายมาทำหน้าที่ผู้เรียบเรียงและอ่านข่าวต่างประเทศมานานนับสิบปี และเคยได้รับรางวัลเมขลา และโทรทัศน์ทองคำ ในฐานะผู้ประกาศข่าวหญิงดีเด่นมาแล้ว 2 รางวัล

7. นายจักรภพ เพ็ญแข พิธีกรที่มากประสบการณ์ เคยร่วมงานกับช่อง 9 อ.ส.ม.ท. หลายครั้ง โดยเฉพาะรายการที่เกี่ยวข้องกับการเมืองระหว่างประเทศ และปัจจุบันดำรงตำแหน่งอุปนายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

8. พ.อ.พีรสันต์ รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์ หัวหน้าฝ่ายข่าว ททบ.5

9. นางสาวกัลยา พานิชดี หัวหน้าแผนกข่าวต่างประเทศ ซึ่งเคยทำหน้าที่ผู้สื่อข่าวในแผนกต่างๆมาหลายแผนก และได้ย้ายมาดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกข่าวต่างประเทศมา 5 ปีเศษแล้ว

10. นายเรวัต ราชเสน รองหัวหน้าแผนกข่าวกีฬา ซึ่งทำหน้าที่บรรณาธิการข่าวภาคค่ำในวันเกิดเหตุ โดยก่อนหน้านั้นเคยเป็นผู้สื่อข่าวสายอาชญากรรมจนมีความเชี่ยวชาญ และได้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าแผนกข่าวอาชญากรรม ปัจจุบันได้รับการแต่งตั้งให้เป็นรองหัวหน้าแผนกข่าวกีฬา

11. นางสาว กิ่งกาญจน์ มุลนิลดา บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ และผู้เรียบเรียงข่าวต่างประเทศที่มีประสบการณ์ในการแปลข่าวต่างประเทศมาหลายปี

12. นายพรพรม จุลกะทัฬหะ ผู้ประกาศข่าวกีฬา แต่มาทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าวเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในวันที่ 11 กันยายน 2544

13. นายพิชัย วาสนาส่ง นักวิเคราะห์ข่าวโศกที่มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน โดยเฉพาะการดำเนินรายการด้านต่างประเทศ

สถานีโทรทัศน์ ไอทีวี

14. นายวสันต์ ภัยหลิกถี่ ผู้อำนวยการฝ่ายข่าวโทรทัศน์

15. นายชิบ จิตนิยม บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ

16. นายอำไพ โพธิ์ชัยรัตน์ ผู้จัดการแผนกสนับสนุนการออกอากาศ ซึ่งทำหน้าที่บรรณาธิการข่าวภาคค่ำในวันเกิดเหตุ

17. นายกิตติ สิงหาปัด ผู้ประกาศข่าวภาคค่ำ

นอกจากนี้ยังพบข้อมูลที่น่าสนใจจากบุคคลที่อยู่ในแวดวงสื่อสารมวลชนในสื่ออื่นที่อยู่นอกเหนือจากสื่อวิทยุโทรทัศน์ แต่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ จึงได้ทำการสัมภาษณ์เพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

18. นายสมเกียรติ อ่อนวิมล สว.สุพรรณบุรี ซึ่งในอดีตเคยทำงานด้านสื่อสารมวลชนมาก่อน

19. เทพชัย หย่อง สื่อมวลชนอาวุโส ผู้บริหารในเครือเดอะเนชั่น

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเริ่มต้นโดยการศึกษาตำราวิชาการ และบทความที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการศึกษาและกำหนดแนวทางในการตั้งคำถาม หลังจากนั้นได้ทำการคัดเลือกกรายานามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ พร้อมทำการนัดหมายและสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ประกอบกับการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการด้วย

หลังจากที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกกรายานามบุคคลในแต่ละสถานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งได้ทำการชักชวนคำถามกับผู้ที่เป็นตัวแทนจนเป็นที่ชัดเจนแล้ว ผู้วิจัยจะได้ทำการนัดหมายและสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเหล่านี้ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ประกอบกับการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) เหมือนกับการพูดคุยธรรมดา โดยขณะที่ทำการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลเพื่อทำการบันทึกเทปตลอดการสัมภาษณ์ ทั้งนี้เพื่อนำมาทำการถอดเทปในภายหลัง และเป็นการช่วยให้ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญได้ครบถ้วนทั้งหมด

สำหรับคำถามที่ได้ใช้ในการสอบถามผู้ให้ข้อมูลเหล่านี้ ได้แก่

1. กระบวนการในการรายงานข่าวในภาวะปกติของแต่ละสถานี
2. ความเห็นต่อเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกา
3. การดำเนินการของแต่ละสถานีเกี่ยวกับการแก้ไขภาวะวิกฤติ ตั้งแต่เรื่องการออกอากาศ การทำงานของผู้บริหาร บรรณาธิการ และผู้ประกาศ เป็นต้น
4. นโยบายในการทำข่าวเหตุการณ์ก่อวินาศกรรม
5. การทำรายการในวันเกิดเหตุและต่อเนื่อง มีกระบวนการในการคัดเลือกหรือกลั่นกรองภาพอย่างไร
6. ทำไมจึงใช้ภาพของซีเอ็นเอ็นมากกว่าสถานีอื่น

7. เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ประกาศ และบุคคลที่จะมาสัมภาษณ์
8. เหตุใดไม่ใช้คนของสถานีวิเคราะห์ แต่มักจะใช้นักวิชาการแทน
9. การคัดเลือกหรือกลั่นกรองภาพและข่าวอย่างไร
10. ให้กล่าวถึงการทำงานของแต่ละสถานี

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย” เป็นงานวิจัยที่เน้นการวิเคราะห์ข้อมูลจากจากสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เป็นหลักโดยได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างความเป็นจริงของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย จำนวน 3 สถานีว่ามีความแตกต่างกัน การทำตามบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนกรณีการรายงานข่าวภาวะวิกฤติ พฤติกรรมของบุคลากรในแต่ละสถานีในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า และการตีความสัญญาณเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นของแต่ละสถานี

จากข้อมูลที่ได้มา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว โดยแยกประเด็นศึกษาออกเป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์แต่ละสถานี ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. , สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ว่าได้รับผลกระทบของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เนื่องจากเป็นภาวะวิกฤติ ที่ทำให้ระบบการทำงานของแต่ละสถานีเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และยังมีการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวขึ้นมาใหม่ โดยแต่ละสถานีมีการรายงานข่าวที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และวัตถุประสงค์ของสถานีนั้นๆ ทั้งนี้เพื่อสามารถตอบปัญหานำการวิจัยที่ตั้งไว้ในเบื้องต้นได้อย่างครบถ้วนทุกปัญหา

3.4 การนำเสนอข้อมูล

สำหรับการศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆในลักษณะพรรณนาความ อธิบายปรากฏการณ์และสิ่งที่ได้ศึกษาตามหัวข้อต่างๆ โดยได้เลือกนำเสนอเฉพาะ

ข้อมูลที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาเท่านั้น นอกจากนี้ยังทำการวิเคราะห์ผลการศึกษา แบ่งออกเป็นหัวข้อ ดังนี้

บทที่ 4 ผู้วิจัยนำข้อมูลมาสรุปและเรียบเรียง แยกอธิบายให้เห็นถึงลำดับเหตุการณ์ก่อนวินาศกรรม และขั้นตอนการรายงานข่าวในภาวะปกติ การวิเคราะห์เปรียบเทียบการรายงานข่าวในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ ผลจากการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ และสรุปปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นจริงของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.

บทที่ 5 ผู้วิจัยนำข้อมูลมาสรุปและเรียบเรียง แยกอธิบายให้เห็นถึงลำดับเหตุการณ์ก่อนวินาศกรรม และขั้นตอนการรายงานข่าวในภาวะปกติ การวิเคราะห์เปรียบเทียบการรายงานข่าวในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ ผลจากการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ และสรุปปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นจริงของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก หรือ ททบ.5

บทที่ 6 ผู้วิจัยนำข้อมูลมาสรุปและเรียบเรียง แยกอธิบายให้เห็นถึงลำดับเหตุการณ์ก่อนวินาศกรรม และขั้นตอนการรายงานข่าวในภาวะปกติ การวิเคราะห์เปรียบเทียบการรายงานข่าวในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ ผลจากการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ และสรุปปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นจริงของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

บทที่ 7 เป็นการสรุปและวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้มาจากบทที่ 4 บทที่ 5 และบทที่ 6 กรณีที่ได้ข้อมูลการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์ทั้ง 3 สถานีว่ามีความคล้ายคลึงหรือเป็นไปอย่างเดียวกัน โดยได้สรุปผลเกี่ยวกับปัจจัยการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเป็นหัวข้อ และข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจจะศึกษาลงไปในรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นนั้นๆต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล : การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวของ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท.

องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย หรือ อ.ส.ม.ท. เป็นหน่วยงานสื่อสารมวลชนของรัฐ มีฐานกำเนิดต่อเนื่องมาจาก บริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด โดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2520 ให้ยุบเลิก บริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด และจัดตั้งองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.) ขึ้นดำเนินการแทน โดยตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง อ.ส.ม.ท. เมื่อวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2520 เพื่อจัดกิจการสื่อสารมวลชนของรัฐบาลให้มีความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นที่เชื่อถือแก่สาธารณชน อ.ส.ม.ท.จึงได้ดำเนินการต่อเนื่องจาก บริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด เมื่อวันที่ 9 เมษายน พ.ศ.2520 โดยได้รับมอบงานสถานีวิทยุโทรทัศน์ ไทยทีวีสี ช่อง 9 สถานีวิทยุกระจายเสียง ท.ท.ท. และสถานีวิทยุโทรทัศน์ ไทยทีวีสี ช่อง 3 นอกจากนี้ยังจัดตั้งสำนักข่าวไทยขึ้นมาดำเนินงานเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ.2520 ด้วย ทั้งนี้การบริหารงานของ อ.ส.ม.ท. อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการ ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่น ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่น้อยกว่า 5 คน และไม่เกิน 9 คน โดยมีผู้อำนวยการ อ.ส.ม.ท.เป็นกรรมการและเลขานุการ

อ.ส.ม.ท. เป็นองค์กรข่าวสารของรัฐขนาดใหญ่ที่ดำเนินการในรูปแบบของรัฐวิสาหกิจกิจการด้านการผลิตข่าวอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักข่าวไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัด ดูแลการผลิตข่าวที่เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 สถานีวิทยุในเครือข่าย 47 สถานีทั่วประเทศ และหนังสือข่าวที่ผลิตเพื่อแจกจ่ายและจำหน่ายข่าวให้กับสมาชิก รวมทั้งมีการขยายบริการด้านข้อมูลข่าวสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์ออนไลน์ด้วย

สำหรับเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมครั้งร้ายแรงที่สุดในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ.2544 โดยเครื่องบินโดยสารของสายการบินอเมริกัน แอร์ไลน์ ถูกจี้บังคับให้พุ่งชนตึกแฝด “เวิลด์เทรด เซ็นเตอร์” อาคารสูง 110 ชั้นกลางมหานครนิวยอร์ก ทำให้ตึกแรกพังเสียหาย หลังจากนั้นอีก 18 นาทีก็มีการจี้เครื่องบินสายการบินยูไนเต็ดแอร์ไลน์ บินชนตึกกระฟ้าตึกที่ 2 พังถล่มลงมา และอีกประมาณครึ่งชั่วโมง ผู้ก่อการร้ายได้จี้บังคับ

ให้เครื่องบินของสายการบินอเมริกัน แอร์ไลน์ พุ่งชนตึก “เพนตากอน” อาคารกระทรวงกลาโหมของสหรัฐอเมริกา ในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมาก และเวลาห่างกันไม่ถึงครึ่งชั่วโมงก็มีเหตุเครื่องบินของสายการบินยูไนเต็ด แอร์ไลน์ ตกใกล้นครพิทสเบิร์ก เหตุการณ์ดังกล่าวสร้างความตกตะลึงและความสนใจเป็นอย่างมาก และถูกเผยแพร่ ออกมาอย่างรวดเร็วผ่านสื่อมวลชนต่างๆทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาเอง และในต่างประเทศทั่วโลก สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ก็เป็นหนึ่งในสถานีโทรทัศน์ของประเทศไทยที่เผยแพร่และรายงานข่าวนี้ออกไปให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในที่นี่ได้ทำการศึกษาก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด จากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เช่นเตอร์ประเทศสหรัฐอเมริกาของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ตามลำดับดังนี้

1. ลำดับเหตุการณ์การก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เช่นเตอร์ในสหรัฐอเมริกา และขั้นตอนการแก้ไขภาวะวิกฤติ โดยเรียงลำดับการนำเสนอตามเวลาที่เกิดขึ้นและนำเสนอโดยแผนภูมิ PERT
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบการรายงานข่าวในภาวะปกติกับภาวะวิกฤติ
3. ผลจากการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ
4. สรุปปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นจริงของช่อง 9 อ.ส.ม.ท.

4.1 ลำดับเหตุการณ์การก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรดเช่นเตอร์ในสหรัฐอเมริกา และขั้นตอนการแก้ไขภาวะวิกฤติ

เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เช่นเตอร์ในสหรัฐอเมริกา ที่เกิดขึ้นเมื่อวันอังคารที่ 11 กันยายน พ.ศ.2544 เมื่อเวลา 20.05 ตามเวลาในประเทศไทย เครื่องบินโดยสารของสายการบินอเมริกัน แอร์ไลน์ เส้นทางบินจากเมืองบอสตันสู่นครลอสแอนเจลิส ถูกจี้บังคับให้พุ่งชนตึกแฝด “เวิลด์เทรด เช่นเตอร์” อาคารสูง 110 ชั้น กลางมหานครนิวยอร์ก ตึกแรกพังเสียหาย ขณะที่เครื่องบินอีกลำหนึ่งของสายการบินยูไนเต็ด แอร์ไลน์ ก็ถูกจี้บังคับให้พุ่งชนตึกระฟ้าตึกที่ 2 พังเสียหาย ทำให้ทบวงการบินของสหรัฐอเมริกา สั่งปิดท่าอากาศยานทุกแห่งในนครนิวยอร์ก หลังจากนั้นก็มีภารกิจเครื่องบินสายการบินอเมริกัน แอร์ไลน์ ที่มีเส้นทางบินจากกรุงวอชิงตัน ดี.ซี.สู่นครลอสแอนเจลิส พุ่งชนตึก “เพนตากอน” อาคารกระทรวงกลาโหมของสหรัฐอเมริกา ในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ทำให้อาคารของตึกสำคัญทั้งสองพังทลายลงมา เป็นเหตุให้มี

ผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมากและในเวลาอีกประมาณ ครึ่งชั่วโมง เครื่องบินของสายการบิน ยูไนเต็ด แอร์ไลน์ ก็ตกลงใกล้กับนครพิศเบอร์รี่

สำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้นับว่าเป็นเหตุการณ์ไม่ปกติ หรือเรียกได้ว่าเป็น เหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ซึ่งฮิลล์และนอลตัน (Hill and Knowlton ,1986) กล่าวไว้ว่า เมื่อเกิดภาวะ วิกฤติ สิ่งที่จะสะท้อนความรุนแรงของเหตุการณ์ได้อย่างหนึ่ง คือ ข่าวสารที่ปรากฏในสื่อมวลชน เพราะสื่อมวลชนจะเป็นเสมือนตัวแทนที่จะกระจายข้อมูลทั้งของผู้ประสบเคราะห์กรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภาวะวิกฤตินั้นๆ ซึ่งข้อมูลที่นำเสนอนี้ก็จะเป็นเสมือนภาพสะท้อน เหตุการณ์ที่เกิดอยู่ ณ ช่วงเวลานั้น

นายจักรภพ เพ็ญแข อุปนายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ซึ่งทำหน้าที่พิธีกรในรายการพิเศษที่ช่อง 9 จัดทำขึ้นในคืนวันที่ 11 กันยายน พ.ศ.2544 กล่าวว่า “นั่งดูข่าวอยู่ที่ บ้านพอทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นคิดว่ากำลังจะกลายเป็นข่าวใหญ่ จึงแต่งตัวมาที่ช่อง 9 เพื่อมา ติดตามข้อมูลข่าวสารที่แหล่งข่าว และด้วยความที่ อ.ส.ม.ท.มีความห่วงใยและละเอียดอ่อนด้าน ข่าวสาร จึงทำรายการพิเศษขึ้นทันที คิดว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งนี้ทำให้ฝันร้ายกลายเป็นจริง มีการก่อการร้ายในระดับที่เป็นประเด็นโลก ทำให้ทุกประเทศในโลกต้องเข้ามาเกี่ยวข้อง มีคน ล้มตายบาดเจ็บจำนวนมาก เขย่าขวัญผู้คนไปอีกนานแสนนาน”

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าภาวะวิกฤติ เป็นช่วงเวลาที่กระชั้นชิดที่ต้องตัดสินใจเลือกทาง เลือกลงในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม ภาวะวิกฤติเป็นช่วงเวลาหัวเลี้ยว หัวต่อ เป็นทางสามแพร่งที่ต้องอาศัยการตัดสินใจอย่างรวดเร็ว และแบ่งขอยการตัดสินใจเป็น ขั้นตอน โดยดูหรือติดตามผลการตัดสินใจในแต่ละขั้นตอนอย่างใกล้ชิด (ประจวบ อินอ้อ, อ้างแล้ว) ซึ่งเมื่อเกิดเหตุในภาวะวิกฤติ ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.ก็ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม

“วันนั้นเป็น บก.ข่าวภาคค่ำพอดี ได้เห็นมอนิเตอร์ในห้องออกอากาศของซีเอ็นเอ็น ว่า ตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ถูกไฟไหม้ จึงตัดสินใจว่าเป็นเรื่องใหญ่ เพราะไม่เคยเห็นภาพเช่นนี้มาก่อน จึงโทรศัพท์ไปที่ห้องข่าวต่างประเทศเพื่อเช็คข่าว พอทราบว่าเครื่องบินชนตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ จึงตัดสินใจตัดภาพสดไปที่ซีเอ็นเอ็นทันที ซึ่งนับเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้องครั้งหนึ่งใน ชีวิตของการเป็น บก.ข่าวภาคค่ำ โดยช่อง 9 เราถ่ายทอดตั้งแต่เริ่มเกิดเหตุการณ์จนกระทั่งถึงตี 2 ของวันรุ่งขึ้น” (วิโชค อาจหาญ, สัมภาษณ์)

นางสาวเรวดี สุขวิบูลย์ ผู้เรียบเรียงข่าวต่างประเทศ ช่อง 9 เล่าว่า “ตอนที่ได้เห็นภาพครั้งแรกคิดว่าไม่น่าจะเป็นความจริง เพราะว่าไม่น่าจะเกิดเหตุเครื่องบินพุ่งชนอาคารได้ แต่ภายหลังได้รับการยืนยันและมีภาพข่าวจากซีเอ็นเอ็น จึงเชื่อว่าเป็นความจริง ขณะนั้นซีเอ็นเอ็นเป็นสำนักข่าวแห่งเดียวที่รายงานข่าวเข้ามา ซึ่งปกติเราก็รับข่าวจากหลายแหล่ง แต่ซีเอ็นเอ็นจะดูประจำ และเอาไว้ใช้กรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน เพราะสามารถดึงภาพมาใช้ได้เลย”

การทำรายการพิเศษในวันที่ 11 กันยายน 2544 ช่อง 9 ไม่เพียงแต่ใช้ภาพข่าวของสำนักข่าวต่างประเทศเท่านั้น แต่ยังมีกรนำข่าวที่ทำเองจากประเทศมาเลเซียเกี่ยวกับเหตุการณ์นี้มานำเสนอด้วย เนื่องจากขณะนั้นหัวหน้าฝ่ายข่าวโทรทัศน์ได้เดินทางไปควบคุมการออกอากาศข่าวกีฬาซีเกมส์ที่ประเทศมาเลเซีย จึงสั่งการให้ทีมข่าวกีฬาทำข่าวที่เกี่ยวข้องกับการก่อวินาศกรรมนำเสนอไปยังกรุงเทพด้วย

“ตอนนั้นไปควบคุมการออกอากาศข่าวซีเกมส์ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ได้เห็นภาพของซีเอ็นเอ็นและรอยเตอร์ เห็นเครื่องบินพุ่งชนตึก นึกว่าเป็นหนัง พอฟังเห็นว่าเป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้น ก็เฝ้าติดตามดู คิดว่าทางกรุงเทพคงยุ่ง จึงพยายามจะช่วยหาข่าวเสริม โดยมอบหมายให้ทีมข่าวที่นี่ ซึ่งเป็นทีมข่าวกีฬาไปติดตามข่าวตึกปีโตรแนส ตึกแฝดของมาเลเซีย ซึ่งคล้ายกับตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ แต่สูงกว่า เนื่องจากมีข่าวว่าจะมีการวางระเบิดที่ตึกแห่งนี้เช่นกัน แล้วส่งไปให้ทางกรุงเทพ เพื่อเป็นสีสันนอกเหนือจากการนำข่าวจากต่างประเทศมาใช้” (ณรงค์ รุ่งวัฒนา, สัมภาษณ์)

ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.เริ่มออกอากาศข่าวภาคค่ำ ในช่วงเวลา 20 นาฬิกา โดยเริ่มที่ข่าวในพระราชสำนักก่อน จากนั้นหลังเกิดเหตุการณ์ได้ไม่นาน เวลาประมาณ 20.10 น.จึงตัดเข้าภาพสดของช่วงเบรกกึ่งนิวส์ของสถานีโทรทัศน์ซีเอ็นเอ็นของสหรัฐอเมริกา มีนางกิตติมา ณ ถลาง ผู้ประกาศข่าวทำหน้าที่ประกาศข่าวและแปลข่าวสดๆเกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น ขณะนั้นนายวิโชค อัจฉาญ บรรณาธิการข่าวประจำวัน ซึ่งดูแลการออกอากาศข่าวภาคค่ำในวันนั้น ได้ตัดสินใจตัดข่าวอื่นๆในข่าวภาคค่ำทิ้งทั้งหมด และให้นำเสนอแต่ข่าวการก่อวินาศกรรมเท่านั้น และได้ติดต่อนายสรจักร เกษมสุวรรณ ผู้อำนวยการ อ.ส.ม.ท.และนายนิพนธ์ นาคสมภพ ผู้อำนวยการสำนักข่าวไทย ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา เพื่อบอกว่าจะขอให้ตัดรายการปกติของทางสถานีออกหมด เพื่อทำรายการพิเศษแบบต่อเนื่อง เพราะสถานการณ์น่าจะยืดเยื้อและรุนแรงขึ้น

หลังจากได้รับอนุมัติ จึงได้ทำรายการต่อเนื่อง ใช้ชื่อว่า “รายงานสดการก่อการร้าย สหรัฐอเมริกา” ตั้งแต่วันที่ 20.00 นาฬิกาเศษเป็นต้นมาจนถึงเวลา 02.00 น. ของวันที่ 12 กันยายน 2544 โดยในช่วงแรกนางกิตติมาทำหน้าที่ผู้ประกาศเพียงคนเดียว เนื้อหาส่วนใหญ่ในช่วงแรกเป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ยังไม่มีการวิเคราะห์ ใช้ภาพจากซีเอ็นเอ็นเป็นส่วนใหญ่ โดยมีการแถลงการณ์ครั้งแรกของประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุชแห่งสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับเหตุการณ์ร้ายแรงที่เกิดขึ้น ซึ่งมีการระบุว่าเป็นการก่อการร้าย แต่ยังไม่ทราบว่าเป็นฝีมือของใคร จากนั้นก็มีการใช้ภาพของเอบีซีสลับกับซีเอ็นเอ็น ให้เห็นถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่กู้ภัยของสหรัฐที่ทำงานกันอย่างแข็งขัน และได้รับการยกย่องว่าเป็นวีรบุรุษของเหตุการณ์ในครั้งนี้

ต่อมาเวลาประมาณ 22.00 นาฬิกา นายจักรภพ เพ็ญแข อุปนายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสนิทสนมคุ้นเคยกับทางช่อง 9 อ.ส.ม.ท.เป็นอย่างดี เพราะเคยร่วมงานกันหลายครั้ง โดยเฉพาะกรณีที่มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นในต่างประเทศ เช่น การเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา เป็นต้น นายจักรภพจะถูกเชิญมาเป็นพิธีกรในรายการดังกล่าวเสมอ ซึ่งในวันที่ 11 กันยายน 2544 ก็ได้เดินทางมาร่วมทำหน้าที่เป็นพิธีกรอีกเช่นกัน ช่วงแรกเนื่องจากยังมีข้อมูลไม่มากนัก จึงอาศัยภาพสดจากซีเอ็นเอ็น ทั้งที่นครนิวยอร์กและกรุงวอชิงตันสลับกัน และมีการใช้ภาพของสถานีโทรทัศน์ ซีเอ็นบีซีสลับด้วย ซึ่งเป็นภาพตึกเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ถล่มลงมา กับภาพการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่อยู่ในตึก ภาพซากปรักหักพังของตึกทั้งสอง

จากการวิเคราะห์ของนายจักรภพ ได้กล่าวว่า การก่อการร้ายที่เกิดขึ้นมีการวางแผนมาอย่างดี ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 หรือเหตุการณ์เพิร์ลฮาร์เบอร์ ซึ่งนายจักรภพได้กล่าวถึงประสบการณ์ของตนที่เคยเดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกา โดยกล่าวถึงตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ว่าเป็นสัญลักษณ์สำคัญของมหานคร นิวยอร์กเหมือนสัญลักษณ์ทุนนิยมหรือระบอบทุนเสรี ขณะที่ตึกเวิลด์เทรด เป็นสัญลักษณ์ของความเป็นมหานคร และหัวใจประชาธิปไตยของโลก การกระทำดังกล่าวเหมือนเป็นการทำลายสัญลักษณ์ที่สำคัญของสหรัฐอเมริกาให้หมดไป

นายจักรภพ ยังกล่าววิเคราะห์ในรายการอีกว่า การก่อการร้ายครั้งนี้เป็นฝีมือของพวกมุสลิมหัวรุนแรง ที่เคยก่อเหตุวางระเบิดสถานทูตสหรัฐในต่างประเทศมาแล้ว และได้หลบหนีไปอยู่ที่อัฟกานิสถาน จากนั้นประธานาธิบดีบุช ได้ออกมาระบุว่า การกระทำในครั้งนี้เป็นการ

ก่อนการร้ายและมีการนำเสนอภาพของซีเอ็นเอ็นเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและมีการอพยพผู้คนออกจากบริเวณที่เกิดเหตุแทรกเป็นระยะ

จากนั้นได้มีการเพิ่มสี่สันของรายการ ด้วยการติดต่อขอสัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์กับบุคคลสำคัญๆหลายท่าน เช่น นายนครจิต สิงหนะณี อธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ รศ.ชงทอง จันทรางศุ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม และมีข่าวจากสำนักข่าวรอยเตอร์ว่า สาเหตุที่ นายโอซามา บินลาเดน กระทำการก่อการร้ายในสหรัฐฯครั้งนี้ เนื่องจากไม่พอใจที่สหรัฐฯไปให้การสนับสนุนอิสราเอลถล่มปาเลสไตน์ พร้อมนำเสนอภาพข่าวการแสดงความดีใจของชาวปาเลสไตน์ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสหรัฐฯ หลังจากที่นายจักรภพกล่าวถึงการกระทำครั้งนี้ว่าเป็นฝีมือของพวกมุสลิมหัวรุนแรง ก็มีโทรศัพท์เข้ามาต่อว่าเป็นจำนวนมาก ทำให้ต้องออกมากล่าวขอโทษและชี้แจงว่าไม่ได้หมายถึงมุสลิมทั้งหมด แต่เฉพาะเจาะจงเป็นบุคคลเท่านั้น

สำนักข่าวรอยเตอร์ รายงานว่า หากสหรัฐฯรู้ว่าการกระทำดังกล่าวเป็นฝีมือของ บินลาเดน จะโจมตีอัฟกานิสถานทันที จากนั้นบรรณาธิการข่าวได้มอบหมายให้ทีมข่าวตระเวนคือ นายลือฤทธิ์ ลือกิจนา ออกไปรายงานสดบรรยากาศที่หน้าสถานทูตสหรัฐฯประจำประเทศไทย จากนั้นมีการนำเสนอภาพการขอความช่วยเหลือจากตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ที่กำลังถูกไฟไหม้โดยพิธีกรกล่าวว่า รู้สึกสงสารประชาชนที่ต้องไปสังเวชชีวิตให้กับเหตุการณ์ที่คนไม่รู้ไม่เห็นไม่เห็นมาก่อน และจากการสังเกตของนายจักรภพ ระบุว่า ไม่มีสำนักข่าวใดจับตาดูกองทัพเรือของสหรัฐฯที่มีอยู่ทั่วโลก เพราะหากมีการเคลื่อนไหวของกองทัพเรือ แสดงว่าสหรัฐฯจะตอบโต้ผู้กระทำการก่อการร้ายในครั้งนี้อย่างแน่นอน

จากนั้นมีการเพิ่มพิธีกรมาร่วมรายการอีก 1 คน คือ นายณัฐพล วรรณสุต โดยนายสรจักร เกษมสุวรรณ ผู้อำนวยการ อ.ส.ม.ท.เป็นผู้เชิญมา เนื่องจากเห็นว่านายณัฐพลเคยมีประสบการณ์ในการเดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกาหลายครั้ง ช่วงนี้ได้มีการติดต่อขอสัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์บุคคลที่เกี่ยวข้องอีกหลายคน เช่น นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นายปองพล อติเรกสาร รองนายกรัฐมนตรี รศ.ประทุมพร วัชรเสถียร รองอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นายบรรพต หงษ์ทอง อธิบดีกรมส่งเสริมการส่งออก และยังส่งทีมข่าวไปรายงานสดการแถลงข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในสหรัฐฯที่นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศที่กระทรวงการต่างประเทศเป็นสถานีแรก และมีการดำเนินรายการต่อจนถึงเวลา 02.00 น.จึงทำการปิดสถานี

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้เป็นเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ที่ต้องอาศัย การตัดสินใจอย่างรวดเร็วในการทำงาน ดังนั้นการคัดเลือกหรือกลั่นกรองข่าวและภาพของ เหตุการณ์นี้ ทางช่อง 9 จึงไม่ได้ทำเหมือนในภาวะปกติทั่วไป เพราะมีข้อจำกัดเรื่องเวลา และ ส่วนใหญ่ใช้ภาพสดของสถานีโทรทัศน์ซีเอ็นเอ็นของอเมริกา

“เราอาศัยภาพจากต่างประเทศ คิดว่าไม่ได้กลั่นกรอง แต่จะเน้นความหลากหลาย และเป็นเหตุการณ์ล่าสุด แต่ก็พยายามเลือกภาพที่ดีที่สุด นำเสนอให้ได้มากที่สุด เราไม่ได้ตัดต่อ แต่เข้าสดจากซีเอ็นเอ็นเลย เพราะเรามองว่าซีเอ็นเอ็น คือ สัญลักษณ์ของความรวดเร็ว ความเป็น สากถ” (นรพล ผาเจริญ, สัมภาษณ์)

นางกิตติมา ณ ถลาง ผู้ประกาศข่าวช่อง 9 เล่าว่า “เราไม่ได้คัดเลือกหรือกลั่นกรอง ข่าวและภาพ เพราะไม่มีเวลา เพราะใช้ภาพของซีเอ็นเอ็นที่ได้อยู่แล้ว ถ้ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น ซีเอ็นเอ็นจะรายงานสดทันที เป็นสถานีที่ดีที่สุด เร็วที่สุด และชัดที่สุด ซึ่ง การใช้ภาพซีเอ็นเอ็นใน วันนั้นนับว่าคุ้มค่าที่สุดตั้งแต่เราซื้อสัญญาขึ้นมา”

“แทบไม่ได้คัดเลือกภาพเลยในวันนั้น เพราะเราลิงค์สัญญาณออกสดจากซีเอ็นเอ็น ไม่มีเวลาคัดเลือกภาพ เพราะทุกคนก็อยากจะเห็นภาพและมีเหตุการณ์เกิดขึ้นมากมายหลาย เหตุการณ์พร้อมๆกัน ส่วนใหญ่ช่อง 9 ใช้ภาพของซีเอ็นเอ็น และบางช่วงของซีเอ็นเอ็นบีซี ในกรณี ที่เห็นว่ามีภาพที่แตกต่างบางแง่มุม เราตัดภาพสลับกันไปมา 2 – 3 แหล่งข่าว” (ปรารณานันท์ พิชัยรัตนพันธุ์, สัมภาษณ์)

การทำรายการพิเศษของช่อง 9 ในวันนั้น ที่ได้รับคำชื่นชม นอกเหนือจากความรวดเร็วในการนำเสนอภาพและข่าวแล้ว สิ่งสำคัญประการหนึ่ง คือ การมีผู้ประกาศข่าว หรือพิธีกร ที่เต็มไปด้วยความรู้ ความสามารถ ที่มาทำหน้าที่ดำเนินรายการให้ไหลลื่น ถูกต้อง และเท่าทัน กับเหตุการณ์ด้วย

นรพล ผาเจริญ ผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวภาคค่ำ กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า “เป็นโชคดีของช่อง 9 ที่ผู้ประกาศข่าวในวันนั้นคือ คุณกิตติมา ณ ถลาง ซึ่งเป็นผู้เรียบเรียงข่าวต่างประเทศอยู่แล้ว และเหตุการณ์เกิดตอนที่เราริเริ่มออกอากาศข่าวภาคค่ำพอดี เนื่องจากผู้ประกาศคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษดี จึงสามารถทำหน้าที่ได้ จากนั้นประมาณ 4 ทุ่ม คุณจ๊กภพ เพ็ญแข ซึ่งมีความรู้เรื่อง

การเมืองการปกครองของอเมริกาเป็นอย่างดี จบรัฐศาสตร์มาช่วยดำเนินรายการ จึงทำให้ออกมา
ดูดี พิธีกรสามารถให้ข้อมูล ความรู้กับผู้ชมได้”

“โชคดีที่วันนั้นอ่านข่าวเอง และหน้าที่ประจำคือการแปลข่าวต่างประเทศ ทำให้เรา
มองทะลุเหตุการณ์และพยายามวิเคราะห์ มีข้อมูลบ้างจากประสบการณ์ และเคยไปอเมริกาที่ศึก
เวสต์เทรด และเพนตากอน จึงเอาประสบการณ์นั้นมาพูดเสริมระหว่างที่ทำรายการ สิ่งที่สะสมอยู่
ในตัวเราจะออกมาโดยอัตโนมัติ บังเอิญเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน จึงทำให้วันนั้น
สามารถลื่นไหลไปได้” (กิตติมา , อังแล้ว)

จากลำดับเหตุการณ์ดังกล่าว สามารถจะเขียนเป็นแผนภูมิได้ตามแผนภูมิที่ 1
ดังต่อไปนี้

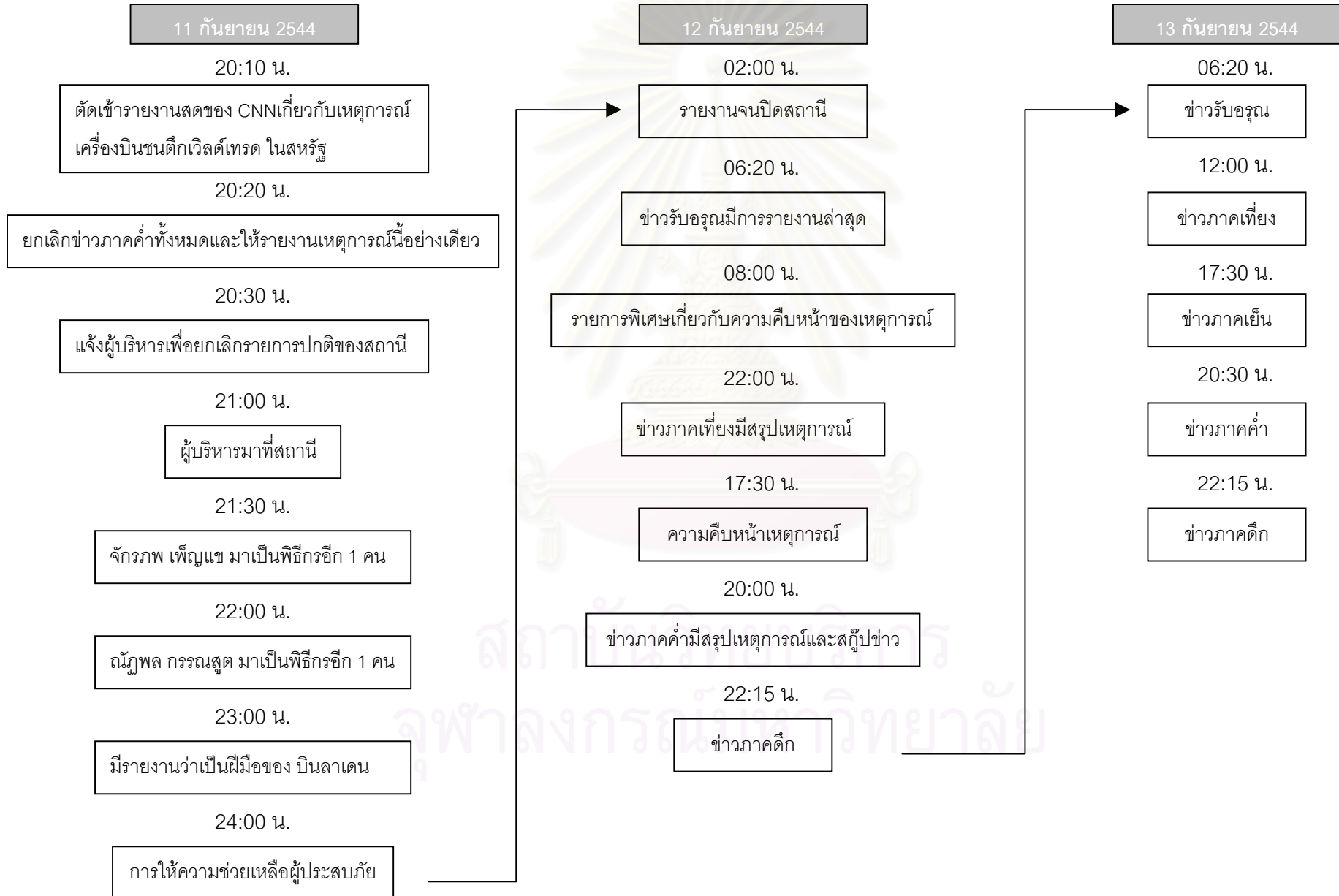

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 1

การสร้างความเป็นจริงจากรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ
กรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ในสหรัฐ

ของช่อง 9 อ.ส.ม.ท.

4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบการรายงานข่าวในภาวะปกติกับภาวะวิกฤติ

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครั้งนี้นับว่าเป็นภาวะวิกฤติชนิดรุนแรง (Violent Crisis) ที่มีผลต่อชีวิตและทรัพย์สิน เกิดขึ้นอย่างทันทีทันใด และสร้างความตื่นตระหนกให้กับสื่อมวลชนไทยไม่น้อย รวมทั้งช่อง 9 อ.ส.ม.ท.ด้วย เพราะเดิมการทำงานข่าวในภาวะปกติของฝ่ายข่าวโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.จะเริ่มขึ้นในช่วงเช้า เวลาประมาณ 10.00 น. ด้วยการประชุมโต๊ะข่าวของหัวหน้าฝ่ายข่าว หัวหน้าส่วนผลิตข่าว 1 และ 2 หัวหน้ากองบรรณาธิการ หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าวต่างประเทศ หัวหน้าข่าวในแต่ละแผนก เช่น แผนกการเมือง แผนกเศรษฐกิจ แผนกสังคม แผนกกีฬา แผนกราชสำนัก และแผนกเกษตร บรรณาธิการข่าวภาคเที่ยง บรรณาธิการข่าวภาค 17.30 น. และผู้สื่อข่าวอาวุโส เพื่อหารือถึงประเด็นข่าวที่จะนำเสนอในวันนั้นๆ หรือติดตามประเด็นข่าวที่เกิดขึ้นต่อเนื่อง รวมทั้งเตรียมการสำหรับประเด็นข่าวที่จะนำเสนอในวันต่อไป หลังการประชุมหากได้รับมอบหมายงานข่าวเพิ่มเติมจากที่จัดทีมข่าวไว้แล้ว หัวหน้าแผนกข่าวต่างๆ จะสั่งการให้ทีมข่าวไปทำข่าวตามที่ได้รับมอบหมาย

เมื่อทีมข่าวออกไปทำข่าวเสร็จแล้ว จะนำข่าวมาส่งที่กองบรรณาธิการข่าว เพื่อจะได้ให้ผู้เรียบเรียงข่าว นำข่าวไปเรียบเรียงสำหรับออกอากาศในข่าวแต่ละภาคต่อไป โดยมีบรรณาธิการข่าวในแต่ละภาคข่าวเป็นผู้คัดเลือกข่าวที่จะนำเสนอ ซึ่งข่าวที่นำเสนอทางช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ประกอบด้วย

- ข่าวรับอรุณ ออกอากาศเวลา 06.20 น.
- ข่าวภาคเที่ยง ออกอากาศเวลา 12.00 น.
- ข่าวภาค 17.30 น. ออกอากาศเวลา 17.30 น.
- ข่าวภาคค่ำ ออกอากาศเวลา 20.00 น.
- ข่าวภาคดึก ออกอากาศเวลา 22.15 น.

สำหรับฝ่ายข่าวโทรทัศน์ ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.นั้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานข่าวคนหนึ่งของฝ่ายฯ สามารถอธิบายได้ว่า ลักษณะการปฏิบัติงานข่าวแต่ละครั้ง แนวทางการทำงานจะสอดคล้องกับประเภทของข่าวที่ฝ่ายข่าวกำหนดขึ้นมาเอง ซึ่งแม้จะมีการเขียนเป็นคู่มือปฏิบัติอย่างเป็นทางการอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร หรืออาจจะลักษณะเมื่อปี พ.ศ. 2542 แล้วก็ตาม แต่เมื่อมีการเปลี่ยน

ผู้บริหารจึงไม่ได้นำมาปฏิบัติแต่อย่างใด แต่เป็นที่รับรู้และเข้าใจกันในฝ่ายข่าวโทรทัศน์ว่า ข่าวที่ต้องทำนั้นมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ข่าวที่รู้ล่วงหน้า และข่าวที่ไม่รู้ล่วงหน้า

ทั้งนี้ข่าวที่รู้ล่วงหน้า หมายถึง ข่าวที่รู้กำหนดเวลาที่จะเกิดขึ้น รู้แหล่งข่าว วัสดุสถานที่ เช่น ข่าวราชสำนัก ข่าวแถลงของหน่วยงานหรือบุคคล ข่าวเหตุการณ์ปกติที่กำหนดแน่นอน ข่าวการประชุมสัมมนา ข่าวการเมืองที่มีกำหนดการแน่นอน เช่น การประชุมคณะรัฐมนตรี ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนข่าวที่ไม่รู้ล่วงหน้า ได้แก่ ข่าวเหตุการณ์ อุบัติภัยต่างๆ เช่น ไฟไหม้ เครื่องบินตก น้ำท่วม อาชญากรรม เหตุการณ์ไม่สงบทางการเมือง เช่น การปฏิวัติ การประท้วง การปรับเปลี่ยนผู้บริหารองค์กร เหตุการณ์เปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างกะทันหัน เช่น ลดค่าเงินบาท ปิดสถาบันการเงิน การปรับเปลี่ยนบุคคลสำคัญ บุคคลที่มีชื่อเสียง เสียชีวิต หรือได้รับตำแหน่ง เป็นต้น

ในการทำข่าวที่รู้ล่วงหน้า บรรณาธิการหรือหัวหน้าแผนกข่าวจะมอบหมายให้นักข่าวแต่ละแผนกไปปฏิบัติภารกิจที่ตรงตามสายงานของแต่ละคน ส่วนการทำข่าวที่ไม่รู้ล่วงหน้า การปฏิบัติงานจะเน้นความไวและความถูกต้องแม่นยำเป็นพิเศษ โดยระดมผู้สื่อข่าว ผู้เรียบเรียงข่าว หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องตรวจสอบข้อมูล โดยบรรณาธิการประจำวันจะประสานงานกับฝ่ายออกอากาศ เพื่อเตรียมออกอากาศให้เร็วที่สุด และหากข่าวนั้นมีความสำคัญสูง จะส่งทีมข่าวออกไปทำข่าว พร้อมรถถ่ายทอด ณ จุดเกิดเหตุทันทีเพื่อรายงานสด เป็นต้น

“โดยปกติการทำงานของฝ่ายข่าวก็ลงตัวอยู่แล้ว หัวหน้าแผนกแต่ละคนจะสั่งการลูกน้องให้ทำงานตามสายงาน หรือตามกำหนดการที่ได้รับในแต่ละวัน ยกเว้นถ้ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นอย่างกะทันหัน เราจะระดมทีมข่าวมาทำหน้าที่ตรงนั้น โดยจะเน้นการรายงานสด ณ สถานที่เกิดเหตุ เช่น เหตุการณ์คลังแสงระเบิดที่โคราช เราก็ส่งทีมข่าวลงพื้นที่ทันทีที่ได้รับทราบข้อมูล และให้รถถ่ายทอดออกไปพร้อมๆกัน” (ณรงค์, อังแล้ว)

ข่าวการก่อวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกา เป็นข่าวที่ไม่รู้ล่วงหน้าและถือว่าเป็นข่าวในภาวะวิกฤติชนิดรุนแรงด้วย โดยนิวซอมและคณะ (Newsome et al. , 1993) กล่าวว่า ภาวะวิกฤติชนิดรุนแรง (Violent Crisis) เป็นภาวะวิกฤติที่มีความรุนแรงเชิงกายภาพ มีผลต่อชีวิตและทรัพย์สิน เกิดขึ้นอย่างทันทีทันใด เช่น แผ่นดินไหว ไฟไหม้ เครื่องบินตก การก่อการร้าย เป็นต้น นอกจากนี้ ชาร์ล เอฟ เฮอร์แมน (Charles F. Herman) นักวิชาการด้านการเมืองแห่งมหาวิทยาลัยพรินซ์ตัน ให้ความหมายของคำว่า “ภาวะวิกฤติ”ว่า สามารถแยกแยะออกได้เป็น เรื่องของระบบ และการเข้าถึงกระบวนการในการตัดสินใจ ซึ่งสถานการณ์วิกฤตินั้นจะไม่ปรากฏออกมาโดยอัตโนมัติ แต่การตัดสินใจหรือกรอบของระบบ จะช่วยสร้างสมมติฐานในกรณีที่มีภาวะวิกฤติ ซึ่งภาวะวิกฤติ จะต้องอาศัยการตัดสินใจต่อเหตุการณ์นั้นๆภายใต้ระยะเวลาจำกัด รวมถึงความสามารถในการตัดสินใจในระดับสูง การเปิดโอกาสให้ละเว้นความสนใจจากการดำเนินการในแบบปกติ ซึ่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ในภาวะวิกฤติจะมีความสำคัญมาก

คาร์ล เอ. สไลเคิว (Karl A. Slaikeu , 1684 : 53) กล่าวว่าไว้ว่า เมื่อเกิดภาวะวิกฤติ ควรเข้าไปแทรกในเหตุการณ์ เพื่อก่อให้เกิดผลในเชิงป้องกัน ใน 3 ลักษณะ คือ เพื่อลดความสับสนอลหม่าน เพื่อลดผลกระทบของเหตุการณ์ และเพื่อพองไม่ให้เกิดความเสียหายหลังจากเกิดเหตุการณ์นั้น

“ตอนแรกนั่งดูข่าวอยู่ที่บ้านแล้วมีข่าวว่าเกิดอุบัติเหตุที่ตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ แต่ก็สงสัยว่าไม่น่าจะเป็นไปได้ เพราะตึกนี้ยิ่งใหญ่ขนาดนี้ ไม่น่าจะมีเครื่องบินมาบินชนได้ และระบบรักษาความปลอดภัยก็ดี ดังนั้นคงไม่ใช่เรื่องปกติ รู้สึกช็อค ตกใจ แทบไม่เชื่อว่าจะเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้นได้ จึงรีบติดต่อมาที่ห้องข่าวต่างประเทศ และเดินทางมาที่สถานีทันที พอมาถึงสถานีเห็นว่าทุกคนเตรียมพร้อมมาก ผู้บริหารและบก.ข่าวประจำวันประสานงานกันและทำรายการพิเศษออกไปให้ผู้ชมได้รับชมกันแล้ว” (ปรารธนา, อ้างแล้ว)

นางกิตติมา ณ ถลาง เล่าว่า “วันเกิดเหตุผู้เรียบเรียงข่าวต่างประเทศ นำสคริปต์ข่าวมาให้อ่าน แต่สัปดาห์มีรายละเอียดและภาพข่าว บก.วิโชคบอกให้ยกเลิกข่าวอื่นทั้งหมด ขณะนั้นข้อมูลที่ได้มากระท่อนกระแท่น แต่โชคคิที่แปลข่าวต่างประเทศอยู่แล้ว และเราต้องรวบรวมข้อมูลและเช็กละเอียดให้แน่นเชื่อถือ เรื่องราวต่างๆที่ได้มาเป็นเหมือนจิ๊กซอว์ ต้องนำมาประกอบเรื่องเอง แต่ตอนหลังมีคุณจักรภพมาช่วย เราจึงทำงานได้อย่างราบรื่น ประกอบกับมีข้อมูลจากแหล่งข่าวมากขึ้นด้วย ซึ่งเรานำเสนอด้วยความรวดเร็วทันที”

นอกจากนี้เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในวันที่ 11 กันยายน พ.ศ.2544 ยังทำให้ระบบการทำงานของช่อง 9 อ.ส.ม.ท.เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ รศ.ธงชัย สันติวงศ์ กล่าวถึงคำว่า ระบบ (System) ว่าหมายถึง ส่วนต่างๆจำนวนหนึ่ง ซึ่งสัมพันธ์และขึ้นอยู่กับกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อกระทำให้บางสิ่งบางอย่างให้สำเร็จผลตามที่ต้องการ สิ่งสำคัญในความหมายของระบบ คือ ตลอดเวลาทุกขณะ กลุ่มของสิ่งของต่างๆที่รวมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จะอยู่ในลักษณะที่มีการเกี่ยวข้องสัมพันธ์ต่อกัน และมีปฏิริยากระทบต่อกัน (Interacting and Interdependent) ในระหว่างสิ่งต่างๆอยู่เสมอ ซึ่งคุณลักษณะของระบบ ประกอบด้วย ส่วนต่างๆของระบบจะอยู่ในสถานะที่เคลื่อนไหวได้ โดยการเคลื่อนไหวหรือแสดงออกของส่วนต่างๆจะมีปฏิริยากระทบต่อกันเสมอ ในระบบหนึ่งๆ จะประกอบด้วยระบบย่อยๆต่างๆ และภายในระบบย่อยๆจะประกอบด้วยระบบย่อยลงไปอีกได้ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ณ ส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบ ย่อมทำให้มีผลกระทบที่ต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ (Chain of Effect) และจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงส่วนอื่นของระบบด้วย ความสมดุลจึงเกิดขึ้น

สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.ถือเป็นระบบๆหนึ่งในสังคมที่อยู่ในภาวะสมดุล ได้รับผลกระทบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้อย่างแน่นอน เพราะเหตุการณ์นี้ทำให้ระบบขาดความสมดุล ไม่ต่อเนื่อง โดยทำให้การเข้าสู่ระบบ (Input) กระบวนการ (Process) และสิ่งที่ส่งออก (Outputs) เปลี่ยนแปลงไป ทั้งในส่วนของผู้ประกาศข่าว ผู้เรียบเรียงข่าว หรือแม้กระทั่งบรรณาธิการข่าว

“เดิมเราจะอ่านข่าวตามสคริปต์ แต่วันนั้นเราต้องอ่านข่าวดิบๆจากเทเลเท็กซ์ แปลข่าวจับประเด็นข่าว และทำทุกอย่างเองด้วยความรวดเร็ว เพื่อนำเสนอให้ผู้ชมรับทราบทันที สิ่งใดไม่ชัดเจนจะบอกว่าไม่แน่ใจเหตุการณ์นี้ตื้นตื้นมาก ทำข่าวมานานแต่คิดว่าข่าวนี้ใหญ่ที่สุดในชีวิต เพราะเป็นครั้งแรกที่โทรทัศน์สามารถถ่ายทอดสดเหตุการณ์ก่อการร้ายที่เกิดขึ้นให้คนทั้งโลกได้เห็นพร้อมกันหมด คนไทยและอเมริกาก็ได้เห็นพร้อมๆกันในเวลาใกล้เคียงกัน” (กิตติมา ,อ้างแล้ว)

นางสาวเรวดี สุขวิบูลย์ กล่าวว่า “เดิมอยู่เวรเรียบเรียงข่าวถึงเวลา 22.00 น.แต่พอเกิดเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ต้องอยู่เวรยาวจนถึงตี 2 และหลังจากนั้นในกองบก.ข่าวต่างประเทศ หัวหน้าจะขอเบอร์โทรศัพท์ ที่อยู่ของลูกน้องไว้ทั้งหมด เพื่อเหตุการณ์ฉุกเฉินที่อาจจะเกิดขึ้นอีก จะได้เรียกตัวมาทำงานได้ทัน”

ภารกิจในภาวะปกติกับภาวะวิกฤติของทีมข่าวช่อง 9 อ.ส.ม.ท.มีอะไรบ้าง ผู้วิจัยมีแผนภูมิ เปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ของทีมข่าวมานำเสนอในรูปของแผนภูมิ ดังต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 2

การทำงานในภาวะปกติและภาวะวิกฤติของห้อง 9 อ.ส.ม.ท.

4.3 ผลจากการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ

การรายงานข่าวเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกาของช่อง 9 อ.ส.ม.ท. นั้นถือได้ว่าเป็นการทำตามบทบาทหน้าที่ของสื่อสารมวลชน ดังที่แฮโรลด์ ลาสเวลล์ (Harrold Lasswell, 1948 : 37 – 51) ได้เขียนไว้ว่า การสื่อสารมวลชนมีบทบาทหน้าที่สำคัญอยู่ 3 ประการ โดยประการที่สำคัญและเกี่ยวข้องโดยตรง คือ หน้าที่ในการสังเกตการณ์สภาพแวดล้อม (Surveillance of The Environment) ได้แก่ การเฝ้าดูแล สอดส่องเหตุการณ์ต่างๆ รวมถึงภัยอันตรายที่อาจจะมีผลกระทบต่อสมาชิกของสังคม นอกจากนี้จากการทำการศึกษาพฤติกรรมของบรรณาธิการข่าว ผู้เรียบเรียงข่าว และผู้ประกาศข่าวของช่อง 9 ในฐานะผู้รับสารพบว่ามี การตอบสนองต่อสิ่งเร้า (S – R) ที่แตกต่างกัน เนื่องจากมีความรู้ ทักษะที่แตกต่างกันในเรื่องของการเปิดรับสื่อ การแปลความหมายของสารที่ตนเองได้รับ

“ตอนแรกคิดว่าเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน เป็นอุบัติเหตุธรรมดา แต่พอเห็นภาพในจอภาพไป คิดว่าไม่ใช่อุบัติเหตุแล้ว เพราะเหตุการณ์เครื่องบินชนตึกเกิดขึ้นถึง 2 ครั้งติดต่อกัน วันนั้นทำหน้าที่ผู้ช่วย บก.ข่าวภาคค่ำ จึงช่วยประสานงานกับ บก. หากทีมข่าวที่อยู่เวรมาช่วยกันทำงาน เดิมจะอยู่เวรกันแค่ 2 – 3 ทีม แต่วันนั้นให้อยู่ยาวจนถึงตี 2” (นรพล , อ้างแล้ว)

นางปรารถนา นันทชัยรัตนพันธุ์ กล่าวว่า “เหตุการณ์ครั้งนี้สร้างความเปลี่ยนแปลงอย่างมากให้กับกองบก.ข่าวต่างประเทศ เพราะไม่ใช่ข่าวของสหรัฐเพียงอย่างเดียว แต่ข่าวนี้เกี่ยวเนื่องไปหมดทั้งอาหรับ อิสลาม ทั้งเรื่องการเมือง วัฒนธรรม ศาสนา เพราะอเมริกาเป็นศัตรูของมุสลิมมายาวนาน เหตุการณ์นี้ทำให้เหมือนกับว่าโลกนี้แบ่งเป็นฝักเป็นฝ่าย เราต้องติดตามข่าวให้รอบด้านและครอบคลุม ข่าวมีเยอะมาก ต้องกลั่นกรอง ทำให้สัดส่วนของข่าวต่างประเทศจากเดิมที่แทบจะไม่ได้ออกอากาศเลยในข่าวภาคค่ำ แต่เดี๋ยวนี้ได้เวลาประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ของข่าวภาคค่ำ”

ส่วนนายวิโชค อาจหาญ เล่าให้ฟังได้อย่างน่าสนใจว่า “มีหลายครั้งที่ ผอ.สรจักร โทรมาบอกให้ผมตัดกลับไปรายการปกติของทางสถานี แต่ผมได้ตัดทานเอาไว้ เพราะเราเห็นมอนิเตอร์จากทุกแหล่งข่าวว่าเป็นเหตุการณ์ไม่ปกติ ระหว่างการหารือดีกวีลด์เทรด เซ็นเตอร์ก็ทรุดตัวลงมากองเป็นจุด ดังนั้น ผอ.จึงตัดสินใจนำข่าวเหตุการณ์ร้ายที่เกิดขึ้นออกอากาศยาวต่อ

เนื่อง และให้ตัดรายการปกติดอกให้หมด รวมทั้งให้อำนาจผมในการตัดสินใจนำข่าวออกอากาศได้ทุกข่าวที่สำคัญ”

หลังเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ทำให้ฝ่ายข่าวโทรทัศน์ของช่อง 9 มีความเปลี่ยนแปลงไปมาก ที่เห็นได้ชัดคือ ความตื่นตัวในการทำงานของทีมข่าว ความพร้อมของบุคลากรในฝ่ายข่าวและข่าวต่างประเทศได้รับความสนใจมากขึ้นจากเดิมหลายเท่าตัว

นายบรรพต ศาเจริญ กล่าวว่า “ฝ่ายข่าวเกิดความตื่นตัวขึ้นมากหลังเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ในแง่ของการได้เรียนรู้ว่า การที่เรานำเสนอเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมต่อเนื่อง การตัดสินใจที่ถูกต้องของ บก.ข่าวที่จะขอถ่ายทอดรายการต่อเนื่อง แล้วยกเลิกรายการปกติ ฝึกแบกคิวว่า ช่อง 9 ให้ความสำคัญกับเหตุการณ์และรายงานให้ฉับพลัน นอกจากนั้นเป็นการวัดความพร้อมของเรา ด้วยความที่เป็นกิ่งราชการจะทำอะไรมันช้า แต่เหตุการณ์ครั้งนี้ถ้าหัวสาย ก็ทำให้ทีมข่าวทำงานได้ดี ถ้าตามระบบการยกเลิกรายการต้องทำหนังสือก่อนประมาณ 1 – 2 วัน แต่การที่ผู้ใหญ่สามารถพูดคุยกันได้ทางโทรศัพท์ และตีเหตุการณ์แตกว่ามันสำคัญ น่าชมเชย เพราะเรายกเลิกรายการปกติมูลค่าหลายล้านบาทออกไป “

“ทำให้ข่าวต่างประเทศมีเวลาในการออกอากาศมากขึ้น จากเดิมออกอากาศในช่วงข่าวภาคเที่ยงและภาคค่ำอย่างละ 10 นาที พอเกิดเหตุการณ์ ข่าวภาคเที่ยงได้เพิ่มเวลาออกอากาศเป็นครึ่งชั่วโมง ส่วนข่าวภาคค่ำก็ได้รับเกียรติมาออกอากาศเป็นข่าวแรกๆ เป็นอย่างนี้ไปนานเกือบเดือน” (เรวดี , อ่างแล้ว)

“ผมว่าช่อง 9 เก่งเสมอในงานเฉพาะกิจ อ.ส.ม.ท.เป็นองค์กรที่มีลักษณะเฉพาะตัว มีค่านิยมที่แตกต่างกัน คนที่มีความสามารถมีเยอะ แต่มักไม่แสดงออก ถ้างานไหนที่เป็นงานเฉพาะกิจที่ต้องใช้ความสามารถสูง ไม่เห็นช่องไหนมีความสามารถทำได้เท่าช่อง 9 “ (จักรภพ , อ่างแล้ว)

การทำรายการพิเศษในวันนั้นของช่อง 9 ภาพและข่าวที่ใช้ส่วนใหญ่ มาจากสำนักข่าวซีเอ็นเอ็นเอ็นของสหรัฐอเมริกา เพราะเป็นสถานีแรกที่ได้ภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและต่อเนื่อง รวมทั้งมีเนื้อหาข่าวจากการรายงานสดของผู้สื่อข่าวซีเอ็นเอ็นเอ็นจากสถานที่ต่างๆ และสถานีโทรทัศน์ของไทยส่วนใหญ่ก็เป็นสมาชิกของซีเอ็นเอ็นเอ็นอยู่แล้ว รวมทั้งช่อง 9 ด้วย

“ช่อง 9 มักอ้างอิงซีเอ็นเอ็น เพราะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด เคยฝึกอบรมด้วยกันมาบ่อยครั้ง และเรามองซีเอ็นเอ็นว่า คือ สัญลักษณ์ของความรวดเร็ว มีเน็ตเวิร์กทั่วโลก และมีความเป็นอินเตอร์เนชั่นแนล “ (นรพล , อ่างแล้ว)

นางปรารธนา นันทชัยรัตนพันธุ์ กล่าวว่า “ในเรื่องของภาพและข่าวเราให้ความสำคัญกับซีเอ็นเอ็นเป็นลำดับแรก และเป็นสภระ นอกจากนั้นก็ยังมีซีเอ็นบีซี เอ็นเอชเค การที่เราใช้ซีเอ็นเอ็นมาก เพราะยอมรับว่าเขาทำข่าวได้ดี มีเบรคกิ้งนิวส์ ส่วนบีบีซีของอังกฤษ ระบบไม่ดี การซื้อขายจะขายเป็นช่วงเวลา หรือเฉพาะรายการ ทำให้ไม่น่าสนใจเท่ากับซีเอ็นเอ็น”

“การที่เราใช้ภาพของซีเอ็นเอ็นมากที่สุดในวันนี้ เพราะซีเอ็นเอ็นจะรายงานก่อนสำนักข่าวอื่น และเพราะเป็นสื่อของอเมริกาจึงทำให้สามารถรายงานเหตุการณ์ได้อย่างทันท่วงที ส่วนข้อดีอีกอย่าง คือ ซีเอ็นเอ็นมีผู้ประกาศบรรยายเหตุการณ์ ทำให้เรามีข้อมูลเพิ่มเติม” (เรวดี , อ่างแล้ว)

ขณะที่มีมุมมองที่แตกต่างกันของนักวิชาการที่มองว่าการใช้ภาพของซีเอ็นเอ็นก็เป็นความเสี่ยงอยู่เหมือนกัน โดยนายจักรภพ เพ็ญแข กล่าวว่า “ การใช้ภาพของซีเอ็นเอ็นเป็นความเสี่ยงอันตรายเหมือนกัน แต่ในเหตุการณ์อย่างนั้นเราต้องใช้ทุกภาพที่เราหาได้ แม้เราจะใช้ภาพของซีเอ็นเอ็นมากก็จริง แต่เนื้อหาที่เราใช้บรรยายไม่ได้มาจากซีเอ็นเอ็นอย่างเดียว แต่มาจากหลายสำนักข่าว เรามีความตั้งใจว่าแม้จะต้องใช้ภาพของซีเอ็นเอ็น ซึ่งอาจจะถูกกำหนดทิศทางการรายงานข่าวได้ แต่เนื้อหาของกรรายงานข่าวเราไม่ได้เดินตามซีเอ็นเอ็นทั้งหมด และในวันต่อมาเราก็ขยายไปสู่สำนักข่าวอื่นๆมากขึ้น โดยรวมผมว่าเราสร้างสมดุลของข่าวได้ดี”

4.4 สรุปปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นจริง

ทฤษฎีการสร้างความเป็นจริง มองว่า สื่อมวลชนมีบทบาทในการสร้างความเป็นจริง ยิ่งถ้าเป็น “ข่าว” แล้วเรามักจะคาดหวังกันว่า “ข่าว” จะมีเนื้อหาที่มี “ความเป็นจริงมากที่สุด” แต่จากผลการศึกษาหลายๆชิ้น มักนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า เนื้อหาของข่าวนั้นไม่ว่าจะมีความสมจริงมากหรือน้อยก็ตาม มักจะมีการเบี่ยงเบนออกจาก “ความเป็นจริง” อยู่เสมอ

ขณะที่การ์ฟิงเกิล และซิคอเรล (Garfinkel , 1967 ; Cicourel 1964 , 1973) นักคิดทางสังคมในเชิงวิธีวิทยาการแบบชาวบ้าน (Ethnomethodology) มองว่า นักข่าวรู้หรือเข้าใจได้อย่างไรว่า เหตุการณ์ไหนทำเป็นข่าวได้ และเหตุการณ์ไหนที่นำมาเป็นข่าวไม่ได้ โดยใช้แนวคิด “Reflexivity” ที่อธิบายว่า นักข่าวอยู่ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรืออยู่ในบริบทของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และนักข่าวได้ถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้อยู่ในรูปของข่าวโดยผ่านสื่อ เพื่อรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้แก่สาธารณชนได้รับทราบ นักข่าวและการสร้างความเข้าใจ (Make Sense) ได้จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยที่เหตุการณ์นั้นสามารถที่จะสะท้อน (Reflex) ความเป็นจริง หรือสร้างความเป็นจริงได้ด้วยตัวของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเอง

เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ที่ผ่านมา เป็นการสร้างความเป็นจริงของสื่อมวลชน โดยมีการนำเสนอภาพและเรื่องราวขึ้นในรูปของข่าวโทรทัศน์ เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ ซึ่งปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นจริงของช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ประกอบด้วย

1. บุคลากร
2. นโยบาย
3. ลักษณะการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ

ในเรื่องของ บุคลากร จะพบว่า การทำรายการพิเศษในวันอังคารที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2544 เนื่องจากเกิดเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ในสหรัฐอเมริกา มีบุคลากรจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องมาร่วมดำเนินการจึงทำให้งานบรรลุผลสำเร็จได้ จะเห็นได้ว่า บุคคลที่มีความสำคัญที่สุดคนหนึ่ง คือ นายวิโชค อางหาญ บรรณาธิการข่าวภาคค่ำ ที่ตัดสินใจตัดข่าวอื่นทิ้ง และให้นำเสนอแต่เฉพาะข่าวเหตุการณ์ก่อวินาศกรรม และการตัดสินใจตัดรายการปกติของทางสถานี เพื่อทำรายการพิเศษต่อเนื่อง

“ บก.วิโชคตัดสินใจได้ถูกต้องและฉับพลันในวันนั้น และได้รับความร่วมมืออย่างดีจาก บก.ข่าวการเมือง บก.ข่าวต่างประเทศ ทีมข่าว ทีมรถอีเอ็มจี บก.เรามองข้ามการเป็นราชการออกไป เช่น การยกเลิกรายการปกติมูลค่าหลายล้านบาท เดิมต้องทำหนังสือก่อนประมาณ 1 – 2 วัน แต่วันนั้นมีการหารือกับผู้ใหญ่ทางโทรศัพท์และได้รับอนุมัติให้ดำเนินการได้” (นรพล, อ้างแล้ว)

นอกจากนี้ยังมีผู้บริหารของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. คือ นายสรจักร เกษมสุวรรณ ผู้อำนวยการ อ.ส.ม.ท.ในขณะนั้น และนายนิพนธ์ ภาคสมภพ ผู้อำนวยการสำนักข่าวไทย ที่ลงมาดูแลการทำงานอย่างใกล้ชิดในวันเกิดเหตุ

“ผอ.สรจักร และผอ.นิพนธ์ มาช่วยดูแลการออกอากาศในห้องส่งด้วย ซึ่งเป็นผลดี เพราะจะได้หาหรือเวลาที่มีข้อขัดข้องในการทำงาน ซึ่งมีความสำคัญมาก เพราะขณะนั้นเลยเวลาข่าวภาคค่ำมาแล้ว การจะยกเลิกรายการอะไรขึ้นอยู่กับ ผอ.อ.ส.ม.ท.คนเดียว” (นางปรารธนา, อ้างแล้ว)

บุคลากรที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งของการสร้างความเป็นจริง คือ ผู้ประกาศ หรือพิธีกร ที่มีหน้าที่ดำเนินรายการสด ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ความสามารถเฉพาะตัว ประสบการณ์และการฝึกฝนมาพอสมควร ซึ่งในวันนั้น ช่อง 9 ใช้พิธีกรดำเนินรายการ 3 คน คือ นางกิตติมา ณ ถลาง นายจักรภพ เพ็ญแข และนายฉัฐพล วรรณสุต

“วันนั้นคุณกิตติมาเป็นผู้ประกาศในห้องส่ง สามารถฟังเสียงสดจากซีเอ็นเอ็นได้ โดยไม่ต้องแปลข่าวให้ เพียงแต่เราคอยเสริมข้อมูลเพิ่มเติม โชคดีที่ผู้ประกาศมีความสามารถ เก่งภาษาอังกฤษอยู่แล้ว จึงไม่ต้องแปลมาก” (เรวดี, อ้างแล้ว)

“ได้ข่าวจากหลายช่องในวันที่ 11 กันยายน ในส่วนของช่อง 9 เห็นว่า คุณจักรภพ เพ็ญแข ทำได้ดี เพราะจบมาด้านนี้โดยตรง มีความรู้ ความสามารถน่าชมเชย” (กึ่งกาญจน์ มุลนิตตา บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ ททบ.5,สัมภาษณ์)

“ช่อง 9 เสนอข่าวได้ดี และค่อนข้างรวดเร็ว มีการปรับตัวได้ดี มีรายการพิเศษ และคุณจักรภพ เพ็ญแข ทำหน้าที่พิธีกรได้ดี และจบด้านรัฐศาสตร์มาโดยตรง ทำให้ดูดี และมีการนำรถถ่ายทอดสดไปที่กระทรวงการต่างประเทศ เป็นการตัดสินใจที่ถูกต้อง นับว่าโดยรวม ช่อง 9 ดูเด่นที่สุด” (วสันต์ ภัยหลิกดิ์ ผู้อำนวยการฝ่ายข่าวโทรทัศน์ ไอทีวี,สัมภาษณ์)

“ขอมชมช่อง 9 ที่ใช้คุณจักรภพ เพ็ญแข มาดำเนินรายการสดในวันนั้น เพราะคุณจักรภพจบด้านรัฐศาสตร์มา ทำให้มีความรู้เรื่องการเมืองและประเทศสหรัฐอเมริกาดี” (พิชญ์ วาสนาส่ง นักวิเคราะห์และสื่อมวลชนอาวุโส,สัมภาษณ์)

ส่วนที่มีกรกล่าวกันว่าการทำรายการพิเศษในวันที่ 11 กันยายน พ.ศ.2544 แต่ละสถานีไม่มีคนของสถานีออกมาทำหน้าที่วิเคราะห์เหตุการณ์ แต่เชิญนักวิชาการมาให้ความเห็นหรือวิเคราะห์แทนนั้น ทางช่อง 9 อ.ส.ม.ท.ยอมรับว่าไม่ได้สร้างคนของสถานีขึ้นมา แต่เห็นว่าอาศัยนักวิชาการเข้ามาช่วยวิเคราะห์นั้นดีกว่า โดยเฉพาะในแง่ของความน่าเชื่อถือที่นักวิชาการมีมากกว่าคนของสถานี

“ลักษณะสื่อมวลชนของเรา ต้องอาศัยนักวิชาการเข้ามาช่วยวิเคราะห์ ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ยอมรับว่าเราไม่ได้สร้างคนของสถานีขึ้นมาวิเคราะห์โดยเฉพาะ แต่เข้าใจว่านักวิชาการคือความน่าเชื่อถือ ทรงภูมิความรู้ โดยเฉพาะคนที่มีความรู้ หรือประสบการณ์ ผ่านการทำงานวิจัยมาเยอะ ย่อมน่าเชื่อถือมากกว่าเราทำเอง เป็นเรื่องเครดิต ความเป็นสื่อเราให้เครดิตนักวิชาการ แต่ที่จริงยอมรับว่า ช่อง 9 ไม่ได้สร้างบุคลากรมานั่งวิเคราะห์ และไม่เคยปฏิบัติเลย จริงๆควรจะมีทุกสถานี แต่เราไม่มี แต่สถานการณ์นี้อาจจะเป็นจุดเริ่มต้นก็ได้” (นรพล , อ่างแล้ว)

“มันเริ่มจากประวัติศาสตร์ว่า สถานีโทรทัศน์เริ่มจากการให้เช่าเวลาต่อเนื่องหลายสิบปี เพราะฉะนั้นการเตรียมบุคลากรสำหรับเรื่องนี้ไม่ได้เน้นมาก่อน แต่การผลิตบุคลากรของตัวเองเพื่อการนี้ ต้องมีจุดประสงค์ที่แน่นอนของช่องว่าเราต้องการรายการประเภทไหน ในเงื่อนไขปัจจุบันรายการทีวีมีอายุสั้น ทำให้ไม่เอื้อต่อการสร้างบุคลากร ปัญหาใหญ่ภาพรวมของทุกช่องคือ ปัญหาบุคลากรด้านซอฟต์แวร์ไม่ได้เน้น แต่ผมว่าคนช่อง 9 มีความสามารถไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าใคร แต่อยู่ที่ระบบการบริหารว่าจะสามารถยกระดับความสามารถตรงนั้น ขึ้นไปเป็นความสามารถพิเศษได้หรือไม่” (จักรภพ , อ่างแล้ว)

ส่วนด้านนโยบายการสร้างความเป็นจริงของช่อง 9 ในช่วงที่เกิดเหตุวิกฤติ ผู้บริหารสูงสุด คือ ผู้อำนวยการ อ.ส.ม.ท.และผู้บริหารฝ่ายข่าวโทรทัศน์ คือ ผู้อำนวยการสำนักข่าวไทยต่างมีวิสัยทัศน์ในการทำงาน โดยเข้ามาดูแลการทำงานด้วยตนเองจนถึงเวลาปิดสถานี คือ 02.00 น. และยอมตัดรายการปกติของทางสถานี ทำให้เสียรายได้หลายล้านบาทไป นอกจากนี้ด้วยเหตุที่ช่อง 9 เป็นช่องวิชาการจึงสามารถทำรายการพิเศษออกมาได้ดี

“วันเกิดเหตุประมาณ 2 ทุ่มเศษ เมื่อมีเหตุการณ์ขึ้น บก.ให้ยกเลิกข่าวอื่นทั้งหมด ประกอบกับวันนั้น ผอ.สรจักรอยู่ที่สถานีด้วย ก็วิ่งมาบัญชาการด้วยตนเอง” (กิตติมา ,อ้างแล้ว)

“วันนั้นพอเกิดเหตุการณ์คุณจักรภพ ที่เคยมาช่วยงานช่อง 9 ก็มาอยู่ที่ห้องส่ง ผอ.สรจักร และผอ.นิพนธ์ก็มาช่วยที่ห้องควบคุม ซึ่งมีความสำคัญมาก เพราะขณะนั้นเลยเวลา ข่าวภาคค่ำแล้ว การจะยกเลิกรายการอะไรขึ้นอยู่กับ ผอ.อ.ส.ม.ท.คนเดียว” (ปรารณา , อ้างแล้ว)

“พอตัดสินใจถ่ายทอดเหตุการณ์ไปเรื่อยๆก็เห็นว่าน่าจะเป็นเหตุการณ์ใหญ่ จึงแจ้งไปยัง ผอ.สรจักร และผอ.นิพนธ์ตามลำดับ และได้รับการประสานมาให้เกาะติดรายการไปเรื่อยๆ ปรากฏว่า ช่อง 9 ได้ออกอากาศข่าวนี้เป็นช่องแรก จากนั้นช่อง 11 โทรศัพทมาขอเกาะสัญญาณ ผมก็เรียนให้ ผอ.สรจักรทราบก็บอกว่าไม่ขัดข้อง” (วิโชค ,อ้างแล้ว)

“วันรุ่งขึ้นได้รับโทรศัพท์จากคุณวิโชคว่า ข่าวช่อง 9 ของเรานำเป็นอันดับหนึ่ง เพราะ ผอ.มาบัญชาการเอง ช่อง 11 ก็พลอยได้อันดับสองไปด้วย เพราะมาพวงสัญญาณจากเรา ทราบข่าวด้วยความยินดี” (ณรงค์ ,อ้างแล้ว)

“ช่อง 9 เป็นช่องที่เน้นสาระ วิชาการในวันที่ 11 กันยายน สามารถทำรายการได้ดี สมบูรณ์แบบและภาคภูมิ และด้วยความที่มีความละเอียดอ่อนด้านข่าวสาร ไม่ต้องมานั่งถามว่าเรา จะเอาละครไว้หรือเอาข่าวดี ทำให้ช่อง 9 ทำรายการพิเศษขึ้น เป็นความตั้งใจของช่องที่จะนำเสนอรายการพิเศษ จึงกลายเป็นการเริ่มรายงานข่าวขึ้นอย่างต่อเนื่อง” (จักรภพ ,อ้างแล้ว)

ส่วนลักษณะการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ จะพบได้ว่า ทำให้ไม่มีการแบ่งสายงาน กันทำเหมือนในการทำงานในภาวะปกติ เพราะเมื่อเกิดเหตุวิกฤติขึ้น ก็จะมีการระดมทีมข่าวมา ทำงานทันที ทุกคนมาทำงานแบบเฉพาะกิจหรือทำงานนอกเวลา และการรายงานข่าวในลักษณะ แบบนี้ สร้างความตื่นตัวในการทำงานให้กับทีมข่าวมากขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงเวลาในการออกอากาศ โดยตัดรายการปกติของทางสถานีออกไป เพื่อทำรายการพิเศษขึ้น ส่วนผู้ประกาศเอง ทำหน้าที่เปลี่ยนแปลงไป นั่นคือ จากเดิมที่นั่งอ่านข่าวตามสคริปต์ แต่พอเกิดเหตุวิกฤติ จะต้องนำ ข้อมูลดิบมาแปลสด อ่านข่าวสดๆ วิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยต้องนำความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่สั่งสมมาใช้

“ปกติอยู่เวรเรียบเรียงข่าวถึง 4 ทุ่ม แต่พอเกิดเหตุต้องอยู่เวรจนถึง ตี 2 ของวันรุ่งขึ้น เพราะต้องช่วยกันหาข้อมูลส่งให้พีธีกรในห้องส่ง และหลังเกิดเหตุการณ์ก็ต้องอยู่เวรจนถึง ตี 2 ทุกวัน โดยผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป” (เรวดี ,อ้างแล้ว)

“วันนั้นทำหน้าที่ผู้ช่วย บก.ข่าวภาคค่ำ พอเกิดเหตุก็ช่วย บก.ประสานหาทีมข่าวที่อยู่เวรให้อยู่เวรต่อจนถึงเช้า ปกติมีเวรแค่ 2 ทุ่ม กับ 4 ทุ่ม แต่วันนั้นขอความร่วมมือจากทีมข่าว ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือด้วยดี” (นรพล,อ้างแล้ว)

“เมื่อเห็นข่าวจากซีเอ็นเอ็นก็รีบแต่งตัวมาช่อง 9 คิดว่ายังไงก็ตามตัวเรามาอยู่ที่นี่ยังไงก็มีประโยชน์ แม้ว่าช่อง 9 จะไม่ทำรายการพิเศษ แต่ก็ยังมาช่วยกันเรื่องข้อมูลข่าวสารได้ และพอมาถึงหน้าช่อง 9 ก็ได้รับโทรศัพท์จาก ผอ.สรจักรว่าให้มาช่วยทำหน้าที่พีธีกร” (จักรภพ ,อ้างแล้ว)

“โชคดีที่แปลข่าวต่างประเทศอยู่แล้ว จึงอ่านข้อมูลและแปลรายละเอียดสดๆในห้องส่งเราต้องรวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุดและถูกต้อง ทำให้หน้าที่เดิมเปลี่ยนไป จากการอ่านข่าวตามสคริปต์ เราต้องมาอ่านและแปลสด เป็นข่าวที่ใหญ่ที่สุดในชีวิต” (กิตติมา,อ้างแล้ว)

สรุป

การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรม อาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท.นั้น พบว่า มีการสร้างความเป็นจริงแตกต่างจากสถานีโทรทัศน์สถานีอื่น เพราะเหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติที่ไม่รู้ล่วงหน้า จึงไม่มีการเตรียมตัวใดๆทั้งสิ้น โดยช่อง 9 มีการนำเสนอภาพของสถานีโทรทัศน์ซีเอ็นเอ็นมากที่สุด และมีการตัดสลับกับภาพของสถานีซีเอ็นเอ็นบีซีและเอบีซีบ้าง ส่วนเนื้อหาข่าวมาจากซีเอ็นเอ็น เอพี รอยเตอร์ เป็นต้น ซึ่งภาพตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ และตึกเพนตากอน ที่นำเสนอส่วนใหญ่ใช้ภาพจากซีเอ็นเอ็น ทำให้เห็นถึงความสูญเสียความเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจและทางการทหารของสหรัฐอเมริกา และยังมีการนำเสนอภาพซ้ำเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ดับเพลิง กู้ภัย แสดงให้เห็นถึงความเป็นฮีโร่ หรือวีรบุรุษของเจ้าหน้าที่เหล่านั้นในสายตาของอเมริกัน ทำให้ดูเหมือนว่า ความจริงที่ออกมาเป็นความจริงของอเมริกันมากกว่ามุสลิม

ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.ยังนำเสนอภาพของประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุชของสหรัฐเป็นระยะๆหลายครั้ง เนื่องจากใช้ภาพของซีเอ็นเอ็น ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ของสหรัฐ โดยเริ่มตั้งแต่ประธานาธิบดีบุชแถลงการณ์รอบแรกตั้งแต่เกิดเหตุ การแถลงการณ์รอบสองที่ระบุว่าจะนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษให้ได้ แสดงให้เห็นว่าเข้าข้างประเทศสหรัฐอเมริกา

ส่วนการบรรยายของพิธีกรคือ นายจักรภพ เพ็ญแข นางกิตติมา ณ ถลาง และ นายณัฐพล วรรณสุด ก็มีความแตกต่างกันกับสถานีโทรทัศน์ช่องอื่น เพราะนายจักรภพมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเมืองระหว่างประเทศพอสมควร และมีประสบการณ์ในการเดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกาหลายครั้ง จึงสามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ได้น่าสนใจว่า การก่อการร้ายตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์และตึกเพนตากอนของผู้ก่อการร้าย เหมือนเป็นการทำลายหัวใจของระบบทุนนิยมและความเป็นมหาอำนาจของอเมริกา เพราะตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ เปรียบเหมือนสัญลักษณ์ของทุนนิยมหรือทุนเสรี ขณะที่ตึกเพนตากอน เป็นเหมือนสัญลักษณ์ของความเป็นมหาอำนาจหรือประชาธิปไตย นอกจากนี้นายจักรภพ ยังวิเคราะห์การกระทำของผู้ก่อการร้ายว่าเป็นฝีมือของพวกมุสลิมหัวรุนแรง ซึ่งทำให้ได้รับการว่ากล่าวจากผู้ชมทางบ้าน จนต้องมีการกล่าวขอโทษและชี้แจงว่าการระบุว่าเป็นมุสลิมหัวรุนแรงนั้นเป็นการกล่าวถึงเฉพาะตัวบุคคล ไม่ได้กล่าวถึงพวกมุสลิมโดยรวม ส่วนนางกิตติมา มีประสบการณ์ในการแปลข่าวต่างประเทศมานาน ก็ใช้ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการทำงานมาบรรยายเหตุการณ์ตามข้อเท็จจริง แต่ไม่สามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ได้เหมือนนายจักรภพ ส่วนนายณัฐพล มีบทบาทน้อยเพราะเข้าร่วมรายการได้ไม่นาน

สำหรับบุคลากรในช่อง 9 อ.ส.ม.ท.เอง มองว่า การมีพิธีกรมาทำรายการจำนวนมากถึง 3 คนนั้นดูไม่เหมาะสม เพราะมีพิธีกรหลายคนจะแย่งกันพูด และบางคนก็มีข้อมูลที่ผิดพลาด เช่นบอกว่าตึกเพนตากอนมี 8 เหลี่ยม ทั้งที่ความจริงมีเพียง 5 เหลี่ยมเท่านั้น และเห็นว่ามี การวิเคราะห์มากเกินไป เพราะเหตุการณ์เพิ่งเกิดขึ้นเพียง 1 ชั่วโมง แต่มีการวิเคราะห์เจาะลึกเกินไป ทำให้ผู้ชมรู้สึกไกลตัวเกินไป และการสัมภาษณ์บุคคลบางคนก็ไกลตัวเกินไปด้วย อย่างไรก็ตาม ในภาพรวม รายการของช่อง 9 ใช้ได้ เพราะสามารถให้ข้อมูล ความรู้กับประชาชนได้ในระดับหนึ่ง

การรายงานข่าวในภาวะวิกฤติเช่นนี้ ทำให้การทำงานในภาวะปกติของช่อง 9 ต้องเปลี่ยนแปลงไป คือ ต้องมีการระดมทีมข่าว ซึ่งประกอบด้วยบรรณาธิการข่าว ผู้สื่อข่าว ช่างภาพ ผู้เรียบเรียงข่าว และทีมรถถ่ายทอดมาพร้อมกัน เพื่อรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ซึ่งการระดมทีมข่าวนี้นี้จะไม่มีแบ่งสายงานกันเหมือนในภาวะปกติ หากใครว่างไม่ว่าจะทำงานอยู่ในสายใด แผนกใด เมื่อเกิดเหตุวิกฤติต้องพร้อมที่จะมารายงานข่าว

นอกจากนี้ยังพบว่าการทำงานหน้าที่ผู้ประกาศหรือพิธีกร ซึ่งมีความสำคัญต่อสถานี ก็เปลี่ยนแปลงไป จากเดิมที่อ่านข่าวจากสคริปต์อย่างเดียว ต้องเปลี่ยนมาอ่านข่าวสดๆ แผลข่าวสดๆ พร้อมวิเคราะห์เหตุการณ์ด้วยตนเอง โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่สั่งสมมาเป็นส่วนประกอบในการทำงาน

หากมองในภาพรวมจะพบว่า การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวในครั้งนี้ของช่อง 9 อ.ส.ม.ท.ไม่ชัดเจน เพราะมีการนำเสนอเรื่องราวของสหรัฐอเมริกาเพียงฝ่ายเดียว ส่วนเรื่องราวของพวกมุสลิมมีการนำเสนอน้อยกว่ามาก เหมือนเป็นการเข้าข้างประเทศสหรัฐอเมริกา ที่สำคัญคือ การนำข้อมูลมานำเสนอในรายการไม่มีการคัดเลือก หรือกลั่นกรอง หรือการหาบุคคลมาสัมภาษณ์ในรายการก็ไม่ได้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องการก่อการร้ายโดยเฉพาะ แต่หาบุคคลที่สามารถหาได้ในขณะนั้น ทำให้เรื่องราวที่ได้ไม่สมบูรณ์หรือถูกต้องเท่าที่ควร ทำให้หัวใจหลักของการทำข่าวถูกละทิ้ง

นอกจากนี้การนำเสนอข่าวในวันที่ 12 และ 13 กันยายน มีการเปลี่ยนแปลงประเด็น เพราะการนำข่าวจากซีเอ็นเอ็นมาใช้ โดยซีเอ็นเอ็นนำเสนอข่าวในช่วงนี้ในลักษณะการสร้างชาตินิยมคนอเมริกันเพิ่มขึ้น และช่อง 9 เน้นไปที่การค้นหาและการให้ความช่วยเหลือคนไทยในสหรัฐอเมริกา และผลกระทบที่คนไทยจะได้รับจากเหตุการณ์ในครั้งนี้ ส่วนการกู้ภัยหรือการให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่นที่ตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ และการให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่ตำรวจและกู้ภัย ซึ่งเป็นฮีโร่ในสายตาคนอเมริกันที่นำเสนอในวันแรกหายไป ไม่มีการสร้างความเป็นจริงตรงนี้ขึ้นมาโดยช่อง 9 สร้างความเป็นจริงขึ้นมาใหม่ ไม่มีเรื่องนี้แต่เป็นเรื่องการให้ความช่วยเหลือคนไทยอย่างเดียวในขณะที่คนอเมริกันยกย่องเจ้าหน้าที่เหล่านี้มาก แม้กระทั่งประธานาธิบดีสหรัฐก็ยังให้ความสำคัญกับบุคคลเหล่านี้มาก

สำหรับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นจริงของช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ได้แก่ บุคลากร ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร บรรณาธิการข่าว ผู้เรียบเรียงข่าว ผู้ประกาศข่าว และทีมข่าว ส่วนนโยบายก็มีความสำคัญเช่นกัน คือ หากมีเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ผู้บริหารของช่อง 9 มีนโยบายให้ตัดรายการปกติของสถานีและติดตามเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ยังพบว่า ความจริงที่ถูกสร้างขึ้นของช่อง 9 เป็นความจริงหลากหลาย เพราะดูได้จากการรายงานข่าวเหตุการณ์นี้ของแต่ละสถานีไม่เหมือนกัน แม้จะใช้ภาพและเนื้อข่าวจากซีเอ็นเอ็นและสำนักข่าวต่างประเทศเหมือนกัน แต่ทุกสถานีพยายามหาเนื้อหาข่าวจากแหล่งข่าวต่างประเทศหลายแหล่งข่าว เพื่อความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และมีการสัมภาษณ์สดบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือให้ผู้สื่อข่าวออกไปรายงานสดจากสถานที่ต่างๆที่แตกต่างกันไป

การก่อการร้ายครั้งนี้เป็นรูปลักษณะของการสื่อสารของผู้ก่อการร้ายที่สัมฤทธิ์ผลมาก เนื่องจากผู้ก่อการร้าย ซึ่งเป็นชาตินิยมต้องการสื่อสารให้ชาวโลกได้เห็นเหตุร้ายแรงเกิดขึ้นตามสถานที่สำคัญๆหรือเรียกได้ว่าเป็นหัวใจหลักของประเทศสหรัฐ ไม่ว่าจะเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของประเทศและของโลก อย่างตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ หรือ อาคารเพนตากอน กระทรวงกลาโหมของสหรัฐ ประเทศมหาอำนาจอันดับหนึ่งของโลก ซึ่งข่าวสารที่ปรากฏออกมาก็เป็นไปตามที่ผู้ก่อการร้ายต้องการสื่อสารถึงนานาประเทศทั่วโลก และต้องการให้เห็นความสูญเสียของประเทศมหาอำนาจนี้ ซึ่งแทบจะไม่มีใครคาดคิดและเคยเห็นมาก่อน ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นการสื่อสารที่น่าสนใจ เพราะทำให้ทุกคนเชื่อในความเป็นจริงที่ผู้ก่อการร้ายสร้างขึ้น รวมทั้งช่อง 9 ด้วย เพราะได้ติดตามรายงานข่าวเหตุการณ์อย่างต่อเนื่องอยู่หลายเดือน

แต่อย่างไรก็ตามพบว่า หลังจากทีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ต้องทำงานในภาวะวิกฤติ เมื่อเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงครั้งนี้ ในส่วนของบุคลากรในช่อง 9 เอง ตั้งแต่ผู้บริหาร บรรณาธิการ หรือนักข่าวทุกคนต่างตระหนักดีว่าเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินหรืออยู่ในภาวะวิกฤติ ทำให้การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องเปลี่ยนแปลงไป เกิดความฉุกฉุนขึ้นในหลายด้าน แต่ก็ไม่ได้มีการเตรียมบุคลากรหรือเตรียมตัวสำหรับเหตุการณ์ร้ายแรงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต แม้กระทั่งการพูดคุยหรือหลังจากการทำงานในภาวะวิกฤติก็ยังไม่ได้กระทำ ทำให้มองได้ว่าขาดการเป็นสื่อมวลชนมืออาชีพ ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในครั้งต่อไป

สำหรับการรายงานข่าวเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมดังกล่าวนั้น นอกจากช่อง 9 อ.ส.ม.ท.ที่ทำรายการพิเศษขึ้นมาและมีการติดตามข่าวอย่างต่อเนื่องจนกว่าเหตุการณ์ได้คลี่คลายลง สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก หรือ ททบ.5 ก็เป็นอีกสถานีหนึ่งที่ได้รับการกล่าวขานจากบรรดาสื่อมวลชนว่าสามารถทำรายการพิเศษในวันที่เกิดเหตุการณ์ได้ดีไม่แพ้กัน ซึ่งรายละเอียดของการสร้างความเป็นจริงจากรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาของ ททบ.5 จะนำเสนอในบทที่ 5 ต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล : การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวฯ ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ททบ. 5)

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก หรือ ททบ.5 มีจุดกำเนิดมาจากข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยการกำหนดกำลังเจ้าหน้าที่กองทัพบกในเวลาปกติ ซึ่งได้กำหนดหน้าที่ของกรมการทหารสื่อสารไว้เมื่อ พ.ศ.2495 ให้มีแผนกวิทยุโทรทัศน์สังกัดอยู่ในกองกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเป็นหน่วยขึ้นตรงของกรมการทหารสื่อสารขึ้นเป็นครั้งแรก

ด้วยความดำริของ ฯพณฯ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้บัญชาการทหารบก ในการที่จะก่อตั้งกิจการวิทยุโทรทัศน์ของกองทัพบก จึงได้ออกคำสั่ง ทบ.(เฉพาะ) ที่ 107 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2500 แต่งตั้งกรมการดำเนินกิจการวิทยุโทรทัศน์ของกองทัพบก โดยมี พล.อ.ไสว ไสวแสนยากร เป็นประธานกรรมการ พล.อ.การุณ เก่งระดมยิง เป็นเลขานุการ มีหน้าที่วางโครงการจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์ของกองทัพบก กับวางแผนอำนวยการ และควบคุมการดำเนินงานทั้งปวง เกี่ยวกับกิจการทางด้านวิทยุโทรทัศน์ และมีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการขึ้นปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาการทางทหาร จัดหาอุปกรณ์การส่งวิทยุโทรทัศน์ โดยใช้งบประมาณในการดำเนินการเป็นเงินจำนวน 10,101,212 บาท

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ใ้วางแผนการก่อสร้างอาคารสถานที่ ณ บริเวณกองพลทหารม้า สนามเป่า ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร เมื่อ 24 มิถุนายน 2500 และก่อสร้างแล้วเสร็จออกอากาศเป็นปฐมฤกษ์ เมื่อ 25 มกราคม 2501 โดยออกอากาศจากอาคารสวนอัมพร ด้วยระบบ F.C.C. สัญญาณ 525 เส้น ภาพขาว-ดำ ในช่อง 7 กำลังออกอากาศของเครื่องส่ง 5 กิโลวัตต์ เพิ่ม 12 เท่า ที่สายอากาศบนเสาสูง 300 ฟุต เป็นกำลังออกอากาศ 60 กิโลวัตต์ มีชื่อสากลว่า HSATV ซึ่งเป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งที่ 2 ในประเทศไทย

เมื่อสถานีหลักที่สนามเป่าได้ก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้ออกอากาศครั้งแรกทุกวันพุธ ต่อมาเพิ่มเป็นสัปดาห์ละ 3 วัน คือ จันทร์ พุธ และศุกร์ มีระยะเวลาออกอากาศเพียงไม่กี่ชั่วโมง รายการส่วนใหญ่เป็นภาพยนตร์ต่างประเทศ และภาพยนตร์สารคดี

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก จัดตั้งขึ้นด้วยความมุ่งหมาย 3 ประการ คือ

1. เพื่อประโยชน์ในการฝึกศึกษาของเจ้าหน้าที่ทหาร ให้มีความรู้ ความชำนาญ สามารถติดตามความก้าวหน้าของวิทยาการด้านวิทยุโทรทัศน์ได้
2. เพื่อบริการความรู้และความบันเทิง ให้แก่ทหารและประชาชน
3. เพื่อเป็นสื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกิจการทหารของชาติกับประชาชน

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก มีผู้อำนวยการ ซึ่งแต่งตั้งจากบุคคลที่มีประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถเป็นผู้บริหาร ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบริหารวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ซึ่งมีผู้บัญชาการทหารบกเป็นประธาน และมีหน้าที่กำหนดนโยบายและบริหารงานสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ให้สอดคล้องกับนโยบายและความมุ่งหมายของกองทัพบกและรัฐบาล

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ได้พัฒนากิจการให้ก้าวหน้ามาเป็นลำดับ จาก พ.ศ.2501 จนถึงปัจจุบัน มีเครือข่าย 30 เครือข่าย ได้พัฒนาคุณภาพในการผลิตและการเสนอข่าวให้ กว้างขวาง ครอบคลุมทั่วประเทศ และทั่วภูมิภาคของโลก โดยได้มีการเสนอข่าวทั้งภาคเช้า ภาคกลางวัน ภาคเย็น ภาคค่ำ และภาคดึก ซึ่งดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวของสถานี อีกทั้งมีการใช้ชุดรถถ่ายทอดข่าวผ่านดาวเทียมเคลื่อนที่ เพื่อการรายงานข่าวเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นใน ทุกมุมของประเทศ นำมาเสนอต่อผู้ชมได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ รวมทั้งมีการใช้ เฮลิคอปเตอร์ติดกล้อง เพื่อการถ่ายภาพทางอากาศของพื้นที่และเหตุการณ์สำคัญอย่างรวดเร็ว

เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมครั้งร้ายแรงที่สุดในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อ วันอังคารที่ 11 กันยายน พ.ศ.2544 ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกหรือ ททบ.5 เป็นหนึ่งในสถานีโทรทัศน์ของประเทศไทยที่เผยแพร่และรายงานข่าวนี้ออกไปให้ สาธารณชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในที่นี้จะทำการศึกษาการสร้างความเป็นจริงจากรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ประเทศ สหรัฐอเมริกาของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ททบ.5) ตามลำดับดังนี้

1. ลำดับเหตุการณ์การก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ในสหรัฐอเมริกา และขั้นตอนการแก้ไขภาวะวิกฤติ โดยเรียงลำดับการนำเสนอตามเวลาที่เกิดขึ้น และนำเสนอโดย แผนภูมิ PERT

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบการรายงานข่าวในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ
3. ผลจากการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ
4. สรุปปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นจริงของ ททบ.5

5.1 ลำดับเหตุการณ์การก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ในสหรัฐอเมริกา และขั้นตอนการแก้ไขภาวะวิกฤติ

เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ในสหรัฐอเมริกาที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ.2544 นับได้ว่าเป็นเหตุการณ์ไม่ปกติ หรือเรียกได้ว่าเป็นเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ซึ่งเมื่อเกิดภาวะวิกฤติ สิ่งที่จะสะท้อนความรุนแรงของเหตุการณ์ได้อย่างหนึ่ง คือ ข่าวสารที่ปรากฏในสื่อมวลชน เพราะสื่อมวลชนจะเป็นเสมือนตัวแทนที่จะกระจายข้อมูลทั้งของผู้ประสบเคราะห์กรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภาวะวิกฤตินั้นๆ ซึ่งข้อมูลที่น่าเสนอนี้ก็เป็นเสมือนภาพสะท้อนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ ช่วงเวลานั้น (ฮิลล์และนอลด์ตัน , อ่างแก้ว) ซึ่งทีมข่าวของ ททบ. 5 เองเมื่อทราบว่าเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้น ก็รีบดำเนินการนำข่าวออกอากาศให้ประชาชนรับทราบโดยเร็ว

“วันนั้นไปธุระข้างนอก หลังเลิกงาน ก็มีน้องโทรศัพท์ไปหา ซึ่งเป็นขั้นตอนของ ททบ.5 อยู่แล้วว่า ถ้าเกิดเหตุด่วนอะไรต้องเข้ามาที่สถานี ตอนแรกทราบเพียงว่า เครื่องบินชนตึกพอเข้ามาที่สถานีก็เริ่มงานทันที ด้วยการทำตัววิ่งหน้าจอ เพื่อรายงานสถานการณ์ให้ประชาชนทราบ ทำแทบจะทุกนาที โดยดูจากข่าวของรอยเตอร์ จากนั้นก็ฟังจากซีเอ็นเอ็นด้วย” (กิ่งกาญจน์ มุลนิลดา,สัมภาษณ์)

ดังที่กล่าวแล้วในบทที่ 4 ว่าภาวะวิกฤติเป็นช่วงเวลาที่กระชั้นชิดที่ต้องตัดสินใจเลือกทางเลือกในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม ภาวะวิกฤติเป็นห้วงเวลาหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นทางสามแพร่งที่ต้องอาศัยการตัดสินใจอย่างรวดเร็ว และแบ่งซอยการตัดสินใจเป็นขั้นตอน โดยดูหรือติดตามผลการตัดสินใจในแต่ละขั้นตอนอย่างใกล้ชิด (ประจวบ อินอ้อด , อ่างแก้ว)

“เหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ไม่ดี แต่ดีในส่วนของข่าวว่า เวลาที่มีวิกฤติเกิดขึ้น ทำให้ข่าวมีสีสันมากขึ้น ช่อง 5 เองก็เข้ารอบด้วย เพราะการตัดสินใจบางอย่างจากผู้บังคับบัญชาที่ทำให้เรตัดเวลารายการปกติ ช่วงนั้นเป็นรายการที่นี้ประเทศไทย ให้ตัดจนกว่าจะไม่มีอะไรนำเสนอ ไม่สนใจเรื่องเงินทอง ทำให้สร้างชื่อเสียงให้กับสถานี” (พ.อ.พีรศักดิ์ รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์, สัมภาษณ์)

การทำรายการพิเศษในวันที่ 11 กันยายน 2544 ของ ททบ.5 เริ่มเวลาประมาณ 20.00 น.เศษ โดยใช้ชื่อรายการว่า “เกาะติดวินาศกรรมสหรัฐอเมริกา” มีนายพรพรหม จุลกะทัตพะ ผู้ประกาศข่าวกีฬา และนางสาวดวงกมล เทวพิทักษ์ ผู้ประกาศข่าวภาคค่ำในวันนั้น ทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าวในรายการพิเศษ โดยใช้ภาพจากสถานีโทรทัศน์ ซีเอ็นเอ็น ฟ็อกซ์ นิวส์ และรอยเตอร์สลับกัน เนื้อหาข่าวในช่วงแรก เน้นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น มีภาพเครื่องบินชนตึก และประธานาธิบดีบุชแถลงการณ์ จากนั้นมีการตัดเข้ารายการปกติของสถานีคือ ละครเรื่องเหยื่ออารมณ์ และสลับกับรายการพิเศษในช่วงโฆษณา แต่พอเหตุการณ์เริ่มรุนแรงยิ่งขึ้นจึงนำเข้ารายการพิเศษเพียงอย่างเดียว โดยตัดรายการปกติทิ้งทั้งหมด มีนายพรพรหม จุลกะทัตพะ ทำหน้าที่พิธีกรเพียงคนเดียว ช่วงนี้ ททบ.5 ใช้ภาพจากฟ็อกซ์ นิวส์ เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่บรรเทาสาธารณภัย และภาพตึกเพนตากอนที่พังลงมา ทำให้ความมั่นคงทางทหารของสหรัฐหมดลง

จากนั้นเพื่อเป็นการสร้างสีสันจึงสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องทางโทรศัพท์ โดยสัมภาษณ์นายพิชัย วาสนาส่ง ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างประเทศ ซึ่งนายพิชัย กล่าวว่า คิดว่าเหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้น เพราะตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ก็เคยถูกวางระเบิดมาแล้ว ส่วนผู้ก่อการร้ายไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นใคร แต่พวกปาเลสไตน์ก็น่าสงสัยเพราะ สหรัฐไปให้การสนับสนุนพวกอิสราเอลในการต่อสู้กับปาเลสไตน์ และสงสัยว่าทำไมการข่าวภายในสหรัฐจึงหละหลวมปล่อยให้มีการเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นโดยไม่ระแคะระคายมาก่อน โดยมีการตัดภาพเหตุการณ์จากซีเอ็นเอ็น และฟ็อกซ์ นิวส์สลับกัน มีผู้สื่อข่าวของ ททบ.5 รายงานเหตุการณ์จากหน้าสถานทูตสหรัฐประจำประเทศไทยเข้ามาในรายการ มีการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ต่อ เช่น นางเบญจวรรณ รัตนประยูร ผู้อำนวยการศูนย์พณิชยกรรม ณ นครนิวยอร์ก และมีรายงานข่าวจากซีเอ็นเอ็นว่าผู้ก่อการร้ายในครั้งนี่คือ นายโอซามา บินลาเดน

เวลาประมาณ 22.00 น. นพ.ยงยุทธ มัยลาภ ผู้ประกาศข่าวภาคค่ำของ ททบ. 5 ถูกเรียกตัวมาเป็นพิธีกรร่วมกับนายพรพรม มีการสัมภาษณ์ ดร.สุรชัย ศิริไกร นักวิชาการจาก คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งคาดการณ์ว่าการก่อการร้ายครั้งนี้เป็นฝีมือของ นายโอซามา บินลาเดนที่ต้องการแก้แค้นให้ปาเลสไตน์ และมีการนำภาพการก่อการร้ายในอดีตที่ สหรัฐอเมริกามาให้ชมและสัมภาษณ์ นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ ต่างประเทศ

ททบ.5 ยังได้นำเสนอสื่อบ้างเกี่ยวกับประวัติของนายโอซามา บินลาเดนด้วย ซึ่งเป็นช่องเดียวที่มีสื่อบ้างนี้ ทำให้ผู้ชมได้รู้จักผู้ก่อการร้ายครั้งนี้ได้มากขึ้น และยังมีสื่อบ้าง เกี่ยวกับการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ปี พ.ศ.2526 จนถึงปัจจุบันด้วย จากนั้นมี การตัดเข้ารายการปกติของทางสถานีระยะหนึ่ง แต่พอมีความคืบหน้าของเหตุการณ์ก็ตัดเข้า รายการพิเศษต่อ โดยมี การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องสลับกับการรายงานสดเหตุการณ์ใน ประเทศไทยของผู้สื่อข่าวจากสถานีต่างๆ และในเวลา 23.00 น. นายพิชัย วาสนาส่ง ได้เข้ามา ร่วมเป็นพิธีกรในห้องส่งด้วย โดยกล่าวถึงความสำคัญของตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ และการปิด สนามบินของสหรัฐทั่วประเทศว่าเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์สหรัฐที่มีการกระทำเช่นนี้ และมีการ นำเสนอภาพเครื่องบิน โบอิ้งขนาดต่างๆ ที่ถูกไฮแจ็คพร้อมรายละเอียด

มีการสัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์นายยงยุทธ ดิยะไพรัช โฆษกประจำสำนัก นายกรัฐมนตรี โดยกล่าวว่า วันที่ 12 กันยายนจะมีการประชุมคณะรัฐมนตรีนัดพิเศษ ซึ่ง นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้ดูแลความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยตามสถานที่สำคัญๆ ใน ประเทศไทยและการให้ความช่วยเหลือคนไทยในอเมริกา ช่วงนี้ฟ็อกซ์ นิวส์ แพร่ภาพ ประธานาธิบดีสหรัฐออกมาระบุว่า จะล่าตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษให้ได้ จะทำทุกอย่างเพื่อความ ปลอดภัยของประชาชนและทหารอเมริกันเป็นการให้ขวัญกำลังใจกับชาวอเมริกันที่กำลังสูญเสีย ซึ่งนายพิชัย วิเคราะห์ว่า การก่อการร้ายครั้งนี้ต้องมีการติดตามเรื่องนี้อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง และต่อไปการเดินทางไปอเมริกาจะมีการเข้มงวดกวัดขันมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องอาวุธ ยุทโธปกรณ์ต่างๆ มีรายงานข่าวจากเอพีว่า ก่อนหน้านี้บินลาเดน เคยออกมาขู่ว่าจะก่อการร้าย เพราะมุสลิมไม่พอใจที่สหรัฐสนับสนุนอิสราเอล

นายพิชัย วิเคราะห์ต่อไปว่า อยากให้ดูข่าวอย่างวิเคราะห์ รอบคอบ ซึ่งตนไม่เชื่อว่า นักบินอเมริกันจะขับเครื่องบินชนตึก อย่างไรก็ตามเป็นตัวอย่างไม่ให้เห็นว่า การก่อการร้ายในปัจจุบันไม่ธรรมดา แต่ร้ายแรงมาก รายการพิเศษดำเนินต่อไปจนถึงเวลา 24.00 น.ทางสถานีจึงตัดเข้าช่วงข่าวภาคดึก ประมาณ 5 นาที จากนั้นก็ทำรายการต่อจนถึงเวลา 02.00 น.จึงปิดสถานี

ส่วนวันที่ 12 กันยายน พ.ศ.2544 มีการเกาะติดสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง โดยนำเสนอในช่วงข่าวภาคเช้า มีสื่อบันทึกภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และตัดเข้าการแถลงข่าวของประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ในรายการสด “บ้านเลขที่ 5” จากนั้นก็เข้าสู่ช่วงปกติของทางสถานี และมีการรายงานข่าวเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมให้ทราบเป็นระยะในช่วงข่าวภาคต่างๆของทางสถานี

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้เป็นเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ที่ต้องอาศัยการตัดสินใจอย่างรวดเร็วในการทำงาน ดังนั้นการคัดเลือกหรือกลั่นกรองข่าวและภาพของเหตุการณ์นี้ ทาง ททบ.5 จึงไม่ได้ทำเหมือนในภาวะปกติทั่วไป เพราะมีข้อจำกัดเรื่องเวลาและมีความเชื่อถือในสถานีโทรทัศน์ซีเอ็นเอ็นของอเมริกา

“ภาพที่เห็นสะใจที่สุด คือ ภาพเครื่องบินชนตึกและภาพตึกถล่ม จะถูกใช้มากที่สุด จากนั้นจะมีเจ้าหน้าที่ของห้องข่าวต่างประเทศมาดูเรื่องข่าวและภาพ ซึ่งผมว่ามันเป็นจุดขาย เพราะเหตุการณ์เกิดขึ้นแบบเดียว แต่ซีเอ็นเอ็นสามารถได้ภาพมาได้ แล้วสวยด้วย ใครๆก็อยากซื้อภาพของเขา แต่หลังจากนั้นการใช้ภาพเครื่องบินชนตึกก็น้อยลง แต่ก็น่าสังเกตว่าจะไม่เห็นภาพผู้เสียชีวิตเลย ไม่เหมือนเมืองไทย ทำให้มองว่าเขาควบคุมสื่อได้” (เรวัต ราชเสน , สัมภาษณ์)

“เราใช้ภาพสดจากซีเอ็นเอ็น ไม่สามารถเลือกภาพได้ เพราะส่วนใหญ่ซีเอ็นเอ็นมีการคัดเลือกภาพและข่าวอยู่แล้ว และภาพที่ส่งมาก็ใช้ได้แล้ว ดังนั้นจึงไม่ต้องคัดเลือกหรือกลั่นกรองอะไรมากนัก นอกจากนี้เราเป็นลูกค้าของซีเอ็นเอ็น และซีเอ็นเอ็นก็ถูกนำมาใช้ทุกครั้งที่มีเหตุการณ์สำคัญ เพราะเขาจะมีผู้ประกาศ และเราสามารถดึงสัญญาณสดจากเขามาใช้ได้เลย” (กึ่งกาญจน์ ,อ้างแล้ว)

ขณะที่กัลยา พานิชดี กล่าวว่า “อเมริกาพัฒนาเรื่องภาพไปในระดับหนึ่ง จะสังเกตเห็นว่าเขาไม่ให้เห็นคนเจ็บป่วย หรือภาพที่หุดหู่มาก ไม่เหมือนเมืองไทย ภาพที่เราใช้จากซีเอ็นเอ็นไม่ได้กลั่นกรองมาก เพราะใช้ได้อยู่แล้ว ถ้าเปรียบเทียบกับเมืองไทยต้องกลั่นกรองอีกที่แต่ของฝรั่งเขามีขอบเขตการนำเสนอที่ดีและเป็นสากล”

การทำรายการพิเศษของ ททบ.5 ในวันนั้น ได้รับคำชื่นชมจากสื่อมวลชนเช่นกัน ในฐานะที่เกาะติดข่าวสารตลอด แม้จะไม่มีพิธีกรที่เชี่ยวชาญเท่าใดนัก คือ นายพรพรหม จุลละทัตพะ แต่ก็สามารถทำหน้าที่ได้ดี และมาพลิกตัวกลับลำได้ในช่วงกลาง เพราะมีนายพิชัย วาสนาส่ง พิธีกรและสื่อมวลชนอาวุโสมาช่วยทำหน้าที่พิธีกรและวิเคราะห์สถานการณ์

“พรพรหมเป็นฟรีแลนซ์ อ่านข่าวกีฬาที่ช่อง 5 มีความรู้ภาษาอังกฤษดี และวันนั้นก็ทำหน้าที่ได้ดี แต่ที่เราเห็นคือ เราไม่มีคนในจุดนี้ ดังนั้นต่อไปมีการหารือกันว่าน่าจะสร้างคนในจุดต่างๆ เพื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉินจะได้เรียกใช้ได้ถูกคน” (พ.อ.พีรสันต์ ,อ้างแล้ว)

“วันนั้นพออ่านข่าวกีฬาเสร็จ เห็นภาพจากซีเอ็นเอ็นว่าศึกเวสต์เทรคโดนเครื่องบินชน ตอนแรกนึกว่าเป็นอุบัติเหตุ แต่คิดว่าจะเป็นการก่อวินาศกรรม จากนั้นผู้ใหญ่และหัวหน้าฝ่ายข่าวเห็นว่าผมภาษาอังกฤษดี เคยไปอเมริกามาแล้วหลายครั้ง และไม่มีคนในสถานีเลย จึงถูกมอบหมายให้มาทำหน้าที่ ซึ่งก็ไม่รู้สึกแปลกอะไร เพราะปกติอ่านข่าวทุกข่าวอยู่แล้ว ไม่ใช่เฉพาะข่าวกีฬาอย่างเดียว การทำงานก็นำข้อมูลดิบจากหลายๆแหล่งข่าวมาแปลสด คล้ายกับการพากย์กีฬาที่ผมเคยทำอยู่เป็นประจำ จึงไม่ยากหรือลำบากมากมาย” (พรพรหม จุลละทัตพะ, สัมภาษณ์)

นางสาวกิงกาญจน์ มุลนิลดา เล่าว่า “ตอนนั้นถูกละหุก จึงใช้คุณพรพรหมซึ่งเป็นผู้ประกาศข่าวกีฬาทำหน้าที่พิธีกร แต่ด้วยความที่มีความรู้ภาษาอังกฤษดี และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ เพราะนำประสบการณ์จากการพากย์สดกีฬามาใช้ทำให้งานวันนั้นผ่านไปได้อย่างดี”

“ผมเคยเป็นกรรมการที่ปรึกษาของ ททบ.5 เคยบอกว่ามีเหตุการณ์อะไรจะให้ช่วยเหลือก็ให้ติดต่อมา วันที่ 11 กันยายน เวลาประมาณ 23.00 น.ช่อง 5 ก็ส่งรถมารับผมไปวิเคราะห์

เหตุการณ์ที่สถานี ซึ่งผมเคยมีโอกาสไปที่ตีคเวิลด์เทรดหลายครั้ง จึงนำประสบการณ์ตรงนั้น มาพูด” (พิชัย วาสนาส่ง, สัมภาษณ์)

นายเรวัต ราชเสน กล่าวว่า “ตอนแรกต้องหาคคนมานั่งวิเคราะห์ห้มองว่าคุณพิชัย วาสนาส่ง เก่งด้านนี้ จึงสัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์ จากนั้นไปรับมาที่สถานีเพื่อช่วยวิเคราะห์ ยึดคุณพิชัยเป็นตัวหลัก ซึ่งคุณพิชัย เคยเป็นที่ปรึกษาของช่อง 5 และเคยอาสาจะมาช่วยงาน ถ้ามีกรณีพิเศษ เร่งด่วน มองว่าคนที่จะมาพูดตรงนี้ได้ต้องมีความชำนาญ ผอ.ตกลงจึงไปรับคุณพิชัย มาทำรายการ”

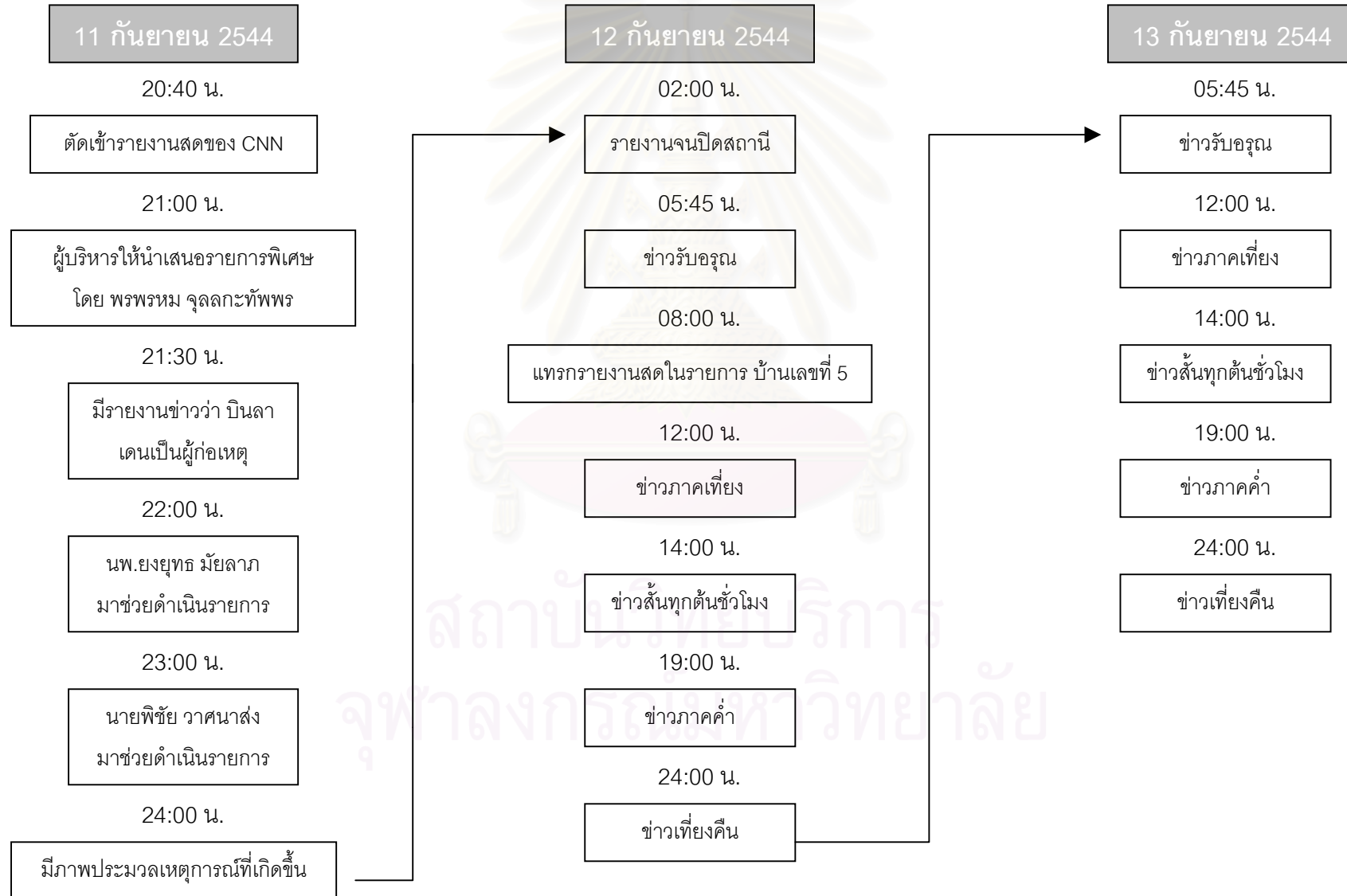
จากลำดับเหตุการณ์ดังกล่าว สามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้ตามแผนภูมิที่ 3 ดังต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 3

การสร้างความเป็นจริงจากรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ กรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ในสหรัฐ ของ ททบ.5

5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบการรายงานข่าวในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ

เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคารเวสต์เทรค เช่นเตอร์ที่เกิดขึ้นในครั้งนี้ นับว่าเป็นภาวะวิกฤติชนิดรุนแรง (Violent Crisis) ที่มีผลต่อชีวิตและทรัพย์สิน เกิดขึ้นอย่างทันทีทันใด และสร้างความตื่นตระหนกให้กับสื่อมวลชนไทยไม่น้อย รวมทั้ง ททบ.5 ด้วย เพราะเดิมการทำงานข่าวในภาวะปกติของฝ่ายข่าว ททบ.5 จะมีการประชุมโต้ะข่าวกันวันละ 1 ถึง 2 ครั้ง เพื่อหารือถึงประเด็นข่าวที่จะนำมาออกอากาศให้ทันกับเหตุการณ์ โดยการประชุมจะมีขึ้นในช่วงเช้าและบ่าย จะมีบรรณาธิการข่าวสายต่างๆ ทั้ง บรรณาธิการข่าวการเมือง บรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจ บรรณาธิการข่าวสังคม บรรณาธิการข่าวอาชญากรรม และบรรณาธิการข่าวประจำวันมาร่วมประชุม หลังจากการประชุมเสร็จสิ้น บรรณาธิการข่าวสายต่างๆ จะสั่งงานให้ลูกน้องออกไปทำข่าวตามที่ได้รับมอบหมาย หรือตามกำหนดการที่ได้รับจากแหล่งข่าวต่างๆ

เมื่อทีมข่าวออกไปทำข่าวเสร็จแล้ว จะนำข่าวมาส่งที่บรรณาธิการในสายของตัวเอง เพื่อให้ตรวจสอบความถูกต้อง และบรรณาธิการข่าวจะนำข่าวไปเสนอบรรณาธิการประจำวันให้นำออกอากาศต่อไป ซึ่งข่าวที่นำเสนอทาง ททบ. 5 ประกอบด้วย

- ข่าวภาคเช้า
- ข่าวภาคกลางวัน
- ข่าวสั้น
- ข่าวภาคเย็น
- ข่าวภาคค่ำ
- ข่าวภาคดึก

สำหรับฝ่ายข่าว ททบ.5 นั้น ลักษณะการปฏิบัติงานข่าวแต่ละครั้ง แนวทางการทำงานจะสอดคล้องกับประเภทของข่าวที่ฝ่ายข่าวกำหนดขึ้นมาเอง ซึ่งเป็นที่รับรู้กันว่า ข่าวที่ต้องทำนั้นมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ข่าวที่รู้ล่วงหน้า และ ข่าวที่ไม่รู้ล่วงหน้า

ข่าวที่รู้ล่วงหน้า หมายถึง ข่าวที่รู้กำหนดเวลาที่จะเกิดขึ้น รู้แหล่งข่าว รู้สถานที่ เช่น ข่าวราชสำนัก ข่าวแถลงของหน่วยงานหรือบุคคล ข่าวเหตุการณ์ปกติที่กำหนดแน่นอน ข่าวการประชุมสัมมนา ข่าวการเมืองที่มีกำหนดการแน่นอน เช่น การประชุมคณะรัฐมนตรี ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ข่าวที่ไม่รู้ล่วงหน้า ได้แก่ ข่าวเหตุการณ์ อุบัติภัยต่างๆ เช่น ไฟไหม้ เครื่องบินตก น้ำท่วม อาชญากรรม เหตุการณ์ไม่สงบทางการเมือง เช่น การปฏิวัติ การประท้วง การปรับเปลี่ยนผู้บริหารองค์กร เหตุการณ์เปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมอย่างกะทันหัน เช่น ลดค่าเงินบาท ปิดสถาบันการเงิน การปรับเปลี่ยนบุคคลสำคัญ บุคคลที่มีชื่อเสียงเสียชีวิต หรือได้รับตำแหน่ง เป็นต้น

ในการทำข่าวที่รู้ล่วงหน้า บรรณาธิการหรือหัวหน้าแผนกข่าวจะมอบหมายให้นักข่าวแต่ละแผนกไปปฏิบัติภารกิจที่ตรงตามสายงานของแต่ละคน ส่วนการทำข่าวที่ไม่รู้ล่วงหน้า การปฏิบัติงานจะเน้นความไวและความถูกต้องแม่นยำเป็นพิเศษ โดยระดมผู้สื่อข่าว ผู้เรียบเรียงข่าว หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องตรวจสอบข้อมูล โดยบรรณาธิการประจำวันจะประสานกับฝ่ายออกอากาศ เพื่อเตรียมออกอากาศให้เร็วที่สุด และหากข่าวนั้นมีความสำคัญสูง จะส่งทีมข่าวออกไปทำข่าว พร้อมรถถ่ายทอด ณ จุดเกิดเหตุทันทีเพื่อรายงานสด เป็นต้น

“การทำงานปกติของฝ่ายข่าว ททบ.5 จะมีการแบ่งสายกัน ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคมโดยทุกสายต้องพยายามหาแหล่งข่าวให้ได้มากที่สุด ซึ่งเดิมไม่ค่อยมี ทำงานคล้ายระบบราชการ แต่ตอนนี้นโยบายเปลี่ยนไปแล้ว ปรับปรุงไม่ให้เป็นราชการมากนัก ทำให้ช่อง 5 พัฒนาขึ้น แม้ผมจะไม่ได้โตมาจากข่าว แต่ก็ให้ความสนใจและพยายามศึกษางานเสมอ” (พ.อ.พีรสันต์ อ่างแล้ว)

ข่าวการก่อวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกา เป็นข่าวที่ไม่รู้ล่วงหน้า และถือว่าเป็นข่าวในภาวะวิกฤติชนิดรุนแรงด้วย ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 ว่า ภาวะวิกฤติชนิดรุนแรง (Violent Crisis) เป็นภาวะวิกฤติที่มีความรุนแรงเชิงกายภาพ มีผลต่อชีวิตและทรัพย์สิน เกิดขึ้นอย่างทันทีทันใด เช่น แผ่นดินไหว ไฟไหม้ เครื่องบินตก การก่อการร้าย เป็นต้น (นิวซอมและคณะ , อ่างแล้ว) นอกจากนี้ความหมายของคำว่า “ภาวะวิกฤติ” ว่า สามารถแยกแยะออกได้เป็นเรื่องของระบบ และการเข้าถึงกระบวนการในการตัดสินใจ ซึ่งสถานการณ์วิกฤตินั้นจะไม่ปรากฏออกมา

โดยอัตโนมัติ แต่การตัดสินใจหรือกรอบของระบบ จะช่วยสร้างสมมติฐานในกรณีที่มีภาวะวิกฤติ ซึ่งภาวะวิกฤติ จะต้องอาศัยการตัดสินใจต่อเหตุการณ์นั้นๆ ภายใต้ระยะเวลาอันจำกัด รวมกับความสามารถในการตัดสินใจในระดับสูง การเปิดโอกาสให้ละเว้นความสนใจจากการดำเนินการในแบบปกติ ซึ่งข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับสถานการณ์ในภาวะวิกฤติจะมีความสำคัญมาก (ชาร์ล เอฟ. เฮออร์แมน , อ้างแล้ว)

เมื่อเกิดภาวะวิกฤติ ควรเข้าไปมีแทรกแซงในเหตุการณ์ เพื่อก่อให้เกิดผลในเชิงป้องกัน ใน 3 ลักษณะ คือ เพื่อลดความสับสนอลหม่าน เพื่อลดผลกระทบของเหตุการณ์ และเพื่อหยุดยั้งไม่ให้เกิดความเสียหายหลังจากเกิดเหตุการณ์นั้น (คาร์ล เอ. สไลคิว , อ้างแล้ว)

“พอตีวันนั้นเข้าเวร บก.ข่าวภาคค่ำ เหลือบไปเห็นภาพของช่อง 9 ขึ้นไลฟ์มา สงสัยจึงโทรศัพท์ไปที่ห้องข่าวต่างประเทศเพื่อเช็คข่าว เมื่อได้ข่าวมาจึงตัดสินใจโทรหาผู้ใหญ่ แล้วตัดสินใจให้พรพรหมอ่านข่าวต่อ พอ ผอ.อนุมัติให้ออกอากาศสดและต่อเนื่อง ต้องมีการต่อสายลงมาที่ห้องส่ง สักพักผู้ใหญ่เริ่มเข้ามาที่สถานี ผมจึงขอทีมข่าวเพิ่มเพื่อไปดูสถานการณ์ที่สถานทูตอเมริกาและนำรถไปรายงานสดเข้ามา” (เรวัตร์,อ้างแล้ว)

นางสาวกัลยา พานิช ดี กล่าวว่า “รู้ครั้งแรกคิดว่าเป็นเรื่องใหญ่ เรื่องยาวและเหตุการณ์ไม่ปกติแน่นอน ทุกคนถูกเรียกตัวมาที่สถานี หน้าที่ของเราคือหาข้อมูลจากทุกแหล่งเพื่อมาประมวล แต่ละแหล่งข่าวอาจจะพูดไม่เหมือนกัน ต้องมาตัดสินใจ ในกรณีที่ไม่น่าใจจะอ้างอิงแหล่งข่าว เราจะพูดเองไม่ได้”

นอกจากนี้เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2544 ยังทำให้ระบบการทำงานของ ททบ.5 เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ดังที่ได้กล่าวถึงในบทที่ 4 แล้วว่า คำว่า “ระบบ” (System) หมายถึง ส่วนต่างๆจำนวนหนึ่ง ซึ่งสัมพันธ์และขึ้นอยู่กับกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อกระทำให้บางสิ่งบางอย่างให้สำเร็จผลตามที่ต้องการ สิ่งสำคัญในความหมายของระบบ คือ ตลอดเวลาทุกขณะ กลุ่มของสิ่งของต่างๆที่รวมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จะอยู่ในลักษณะที่มีการเกี่ยวข้อง สัมพันธ์ต่อกัน และมีปฏิริยากระทบต่อกัน (Interracting and Interdependent) ในระหว่างสิ่งต่างๆอยู่เสมอ ซึ่งคุณลักษณะของระบบ ประกอบด้วย ส่วนต่างๆของระบบจะอยู่ในสถานะที่เคลื่อนไหวได้ โดยการเคลื่อนไหวหรือแสดงออกของส่วนต่างๆจะมีปฏิริยากระทบต่อกันเสมอ ในระบบหนึ่งๆ จะประกอบด้วยระบบย่อยๆต่างๆ และภายในระบบย่อยๆอาจจะประกอบ

ด้วยระบบย่อยลงไปอีกได้ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ณ ส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบ ย่อมทำให้มีผลกระทบที่ต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ (Chain of Effect) และจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงส่วนอื่นๆของระบบด้วย ความสมดุลจึงจะเกิดขึ้น (รศ.รชชัช สันติวงศ์ , อ่างแล้ว)

สถานีวิทยุโทรทัศน้กองทัพบก ถือเป็นระบบๆหนึ่งในสังคมที่อยู่ในภาวะสมดุลได้รับผลกระทบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้อย่างแน่นอน เพราะเหตุการณ์นี้ทำให้ระบบขาดความสมดุลไม่ต่อเนื่อง โดยทำให้การเข้าสู่ระบบ (Input) กระบวนการ (Process) และสิ่งที่ส่งออก (Output) เปลี่ยนแปลงไป

“การทำงานข่าวต่างประเทศจะนั่งแปลข่าวและทำงานในสถานี่ ไม่ต้องออกไปทำข่าวข้างนอก แต่วันที่ 11 กันยายน เราต้องออกไปทำข่าวข้างนอก ซึ่งไม่เคยเกิดขึ้นบ่อยนัก เราต้องไปสัมผัสทัศน้ความเห็นของคนอเมริกันต่อเหตุการณ์นี้ และคนไทยด้วยเพื่อสะท้อนความเห็นต่างๆ” (กัลยา,อ่างแล้ว)

“ปกติผมติดตามข่าวทุกข่าวอยู่แล้ว วันนั้นก็ถูกผู้ใหญ่ในสถานี่ขอให้ทำ ก็ทำได้ไม่ยาก เพราะนำข่าวมาแปลสดๆเหมือนกันการพากย์กีฬาที่เคยทำอยู่ อาศัยประสบการณ์การแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้า ฟังและดูมอนิเตอร์จากซีเอ็นเอ็น และทีมข่าวต่างประเทศช่วยแปลข้อมูลด้วย คิดว่าการทำงานวันนั้นเป็นทีมเวิร์คที่ดีที่สุดวันหนึ่งของช่อง 5” (พรพรหม,อ่างแล้ว)

ภารกิจในภาวะปกติกับภาวะวิกฤติของทีมข่าว ททบ.5 มีอะไรบ้าง ผู้วิจัยมีแผนภูมิเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ของทีมข่าวมานำเสนอในรูปของแผนภูมิที่ 4 ดังต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 4

การทำงานในภาวะปกติกับภาวะวิกฤติของ ททบ.5

ภาวะปกติ

ภาวะวิกฤติ

5.3 ผลจากการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ

การรายงานข่าวเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกาของ ททบ.5 นั้นถือได้ว่าเป็นการทำตามบทบาทหน้าที่ของสื่อสารมวลชน ดังที่ได้กล่าวในบทที่ 4 แล้วว่า การสื่อสารมวลชนมีบทบาทหน้าที่สำคัญอยู่ 3 ประการ โดยประการสำคัญและเกี่ยวข้องโดยตรง คือ หน้าที่ในการสังเกตการณ์สภาพแวดล้อม (Surveillance of The Environment) ได้แก่ การเฝ้าดูแลสอดส่องเหตุการณ์ต่างๆ รวมถึงภัยอันตรายที่อาจจะมีผลกระทบต่อสมาชิกของสังคม นอกจากนี้จากการทำการศึกษาพฤติกรรมของบรรณาธิการข่าว ผู้เรียบเรียงข่าว และผู้ประกาศข่าวของ ททบ.5 ในฐานะผู้รับสารพบว่าการตอบสนองต่อสิ่งเร้า (S – R) ที่แตกต่างกัน เนื่องจากมีความรู้ ทักษะที่แตกต่างกันในเรื่องของการเปิดรับสื่อการแปลความหมายของสารที่ตนเองได้รับ (แฮโรล์ด ลาสเวลล์ , อังแล้ว)

“บอกตรงๆคิดว่าเป็นหนัง แต่พอมารู้ว่าเป็นการก่อการร้ายรู้สึกว่ามันรุนแรง คนบริสุทธิ์ต้องมาเสียชีวิตหลายพันคน จึงรีบนำข่าวมารายงานให้ประชาชนรู้ ซึ่งเราสามารถพูดได้ว่า ช่องของเราไม่เป็นรองช่องอื่น เนื่องจากเหตุการณ์นี้มีคนไทยอยู่ด้วย ทั้งไปเรียนไปทำงาน จึงอยากให้เห็นยาว เรายอมตัดรายการละคร รายการเพลง อาจจะเป็นตรงนี้คนดูมองว่า ช่อง 5 ก็เล่นตรงนี้ ทำให้เรตติ้งพลิกขึ้นมาติดหน่อย และทำให้ทีมงานมีไฟขึ้นมา” (เรวัต, อังแล้ว)

นายพรพรม จุลกะทัฬพะ กล่าวว่า “เหตุการณ์ครั้งนี้ทำให้เห็นว่า สื่อมวลชนไทยมีความสามารถ แต่ถูกจำกัดเรื่องบุคลากร เพราะต้องรอผู้ใหญ่หรือผู้บริหารในการตัดสินใจตัดรายการปกติของทางสถานี ทำให้การนำเสนอข่าวช้าไป แต่วันนั้นช่อง 5 ทำได้ดี สามารถตัดรายการอื่นออกไปได้ เพราะ ผอ.สถานีให้ความร่วมมือ การทำงานถ้าหัวสาย หางก็กระดิก เพราะทีมข่าว ทั้งผู้สื่อข่าวและช่างภาพสามารถทำงานได้อยู่แล้ว”

“ผมมอเน็ตอร์ดูจากทุกช่อง แต่ชอบใจช่อง 5 ที่พยายามช่วงชิงสถานการณ์ได้ดีพอสมควรเกาะติดข่าวตลอด มีศักยภาพดี โดดเด่นพอสมควร” (อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์)

หลังเกิดเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ทำให้ฝ่ายข่าวของ ททบ. มีความเปลี่ยนแปลงไปมากที่เห็นได้ชัด คือ ความตื่นตัวในการทำงานของทีมข่าว โดยเฉพาะข่าวต่างประเทศต้องทำงานหนักมากขึ้น

“หลังจากวันนั้นก็มีการติดตามข่าวอย่างต่อเนื่องและงานหนักมากขึ้น ต้องแปลข่าวและทำสื่อบข่าวดูทุกวัน ซึ่งมีการขอทีมเพิ่มจากปกติ” (กิงกาญจน์, อ่างแล้ว)

“ช่วงแรกๆยังไม่ได้เพิ่มคน ต้องทำงานหนักมาก แต่ก็ได้รับการสนับสนุนจากส่วนข้างเคียง เช่น ผู้บังคับบัญชาให้นำเสนอข่าวได้เต็มที่ ส่งคนมาช่วยพิมพ์ข่าวและตัดต่อข่าวอะไรเพิ่มเติมจะได้หมด” (กัลยา, อ่างแล้ว)

การทำรายการพิเศษในวันนั้นของ ททบ.5 ภาพและข่าวที่ใช้ส่วนใหญ่ มาจากสำนักข่าวซีเอ็นเอ็นและฟอกซ์ นิวส์ ของอเมริกา เหตุผลที่ใช้ซีเอ็นเอ็นเพราะมีความรวดเร็วมากที่สุดและยังเป็นสำนักข่าวที่ยิ่งใหญ่ ส่วนฟอกซ์ นิวส์ เพิ่งถูกนำมาเสนอขายให้จึงทดลองใช้ดู

“เวลานั้นอะไรเร็วที่สุด ครอบคลุมก็ต้องหยิบมาใช้ไม่มีคัดเลือก ข่าวรอยเตอร์มาไม่สดจึงไม่ใช่ และอาจจะถูกจำกัดด้วยความยิ่งใหญ่ของซีเอ็นเอ็น ทำให้เราต้องเลือกใช้เขามากที่สุดในวันนั้น เวลานั้น แต่เราก็มีฟ็อกซ์มาเป็นทางเลือก เพราะเขาเพิ่งให้มาทดลองใช้ ก็ใช้สลับกันไป” (กัลยา , อ่างแล้ว)

ส่วนพันเอก พีรสันต์ รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์ หัวหน้าฝ่ายข่าว ททบ.5 กล่าวว่า “ที่เราใช้ซีเอ็นเอ็นมาก เพราะเขามีข่าวตลอด 24 ชั่วโมง ง่ายที่สุด ครอบคลุมที่สุดมากกว่าสำนักข่าวอื่นๆ แต่เราก็ใช้ฟ็อกซ์ด้วย เพราะเพิ่งนำมาเสนอให้ เพื่อให้คนได้รู้ว่าเกิดอะไรขึ้น ส่วนเนื้อหาข่าวเราจะให้คนของเราวิเคราะห์เอง”

“การที่เราใช้ภาพของซีเอ็นเอ็น เพราะเราสามารถซื้อซีเอ็นเอ็นได้ถูกกว่าสถานีอื่นๆ และเห็นว่าทุกสถานีก็ใช้ภาพของซีเอ็นเอ็นเหมือนกัน” (พิชัย , อ่างแล้ว)

5.4 สรุปปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นจริง

จากทฤษฎีการสร้างความเป็นจริง มองว่า สื่อมวลชนมีบทบาทในการสร้างความเป็นจริง ยิ่งถ้าเป็น “ข่าว” แล้วเรามักจะคาดหวังกันว่า “ข่าว” จะมีเนื้อหาที่มี “ความเป็นจริงมากที่สุด” แต่จากผลการศึกษาหลายๆชิ้น มักนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า เนื้อหาของข่าวนั้น ไม่ว่าจะมีความสมจริงมากหรือน้อยก็ตาม มักจะมีการเบี่ยงเบนออกจาก “ความเป็นจริง” อยู่เสมอ

ดังที่ได้กล่าวแล้วในบทที่ 4 เกี่ยวกับการสร้างความเป็นจริงว่า นักข่าวรู้หรือเข้าใจได้อย่างไรว่า เหตุการณ์ไหนทำเป็นข่าวได้ และเหตุการณ์ไหนที่นำมาเป็นข่าวไม่ได้ โดยใช้แนวคิด “Reflexivity” ที่อธิบายว่า นักข่าวอยู่ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรืออยู่ในบริบทของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และนักข่าวได้ถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้อยู่ในรูปของข่าวโดยผ่านสื่อ เพื่อรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้แก่สาธารณชนได้รับทราบ นักข่าวและการสร้างความเข้าใจ (Make Sense) ได้จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยที่เหตุการณ์นั้นสามารถที่จะสะท้อน (Reflex) ความเป็นจริง หรือสร้างความเป็นจริงได้ด้วยตัวของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเอง (การ์ฟิงเกล และช็อคเรล , อ้างแล้ว)

เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ที่ผ่านมา เป็นการสร้างความเป็นจริงของสื่อมวลชน โดยมีการนำเสนอภาพและเรื่องราวขึ้นในรูปของข่าวโทรทัศน์ เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ ซึ่งปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นจริงของ ททบ.5 ประกอบด้วย

1. บุคลากร
2. นโยบาย
3. ลักษณะการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ

ในเรื่องของบุคลากร จะพบว่า การทำรายการพิเศษในวันอังคารที่ 11 กันยายน พ.ศ.2544 เนื่องจากเกิดเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ในสหรัฐอเมริกา มีบุคลากรจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องมาร่วมดำเนินการ จึงทำให้งานบรรลุผลสำเร็จได้ โดยบุคคลที่สำคัญที่สุดคนหนึ่ง คือ นายเรวัต ราชเสน บรรณาธิการข่าวภาคค่ำ ที่ตัดสินใจนำข่าวนี้ออกอากาศทันทีที่ทราบ

“ตอนแรกไม่มีใครอยู่ ผมทราบเหตุการณ์จึงแจ้งให้ผู้ใหญ่ทราบ และได้รับอำนาจให้ดูแลข่าวตรงนี้ว่าเราสามารถออกอากาศได้เลยหรือไม่ ตอนแรกมีปัญหาเรื่องการลาตสาย และต้องวิ่งเทป เพราะยังเข้าสตูดิโอไม่ได้ ซึ่งผมว่ามันเป็นเหตุการณ์แรกที่ทำให้ช่อง 5 และได้รับการยอมรับว่า ไม่ได้หวังผลประโยชน์จากผู้ชมเพียงอย่างเดียว แต่พยายามให้ข่าวสารที่เป็นประโยชน์

ด้วย ตั้งแต่ทำงานมาสิบกว่าปี งานนี้สร้างภาพให้ช่อง 5 ดีขึ้นกว่าเดิม ไม่ใช่แต่ข่าวทหารเพียงอย่างเดียว และการที่เรายอมตัดรายการปกติทิ้ง ถือว่าคุ้ม” (เรวัต, อังแล้ว)

นอกจากนี้ยังมีผู้บริหารของ ททบ.5 คือ พลโท สุรินทร์ โสภณศิริ ผู้อำนวยการ ททบ.5 ที่ตัดสินใจถูกต้องให้ตัดรายการปกติออก แล้วนำเสนอรายการพิเศษอย่างต่อเนื่อง

“การตัดสินใจบางอย่างจากผู้บังคับบัญชาที่ทำให้เราตัดเวลารายการปกติทิ้ง คือ รายการที่นี้ ประเทศไทย และให้ตัดจนกว่าจะไม่มีอะไรจะนำเสนอ เป็นการตัดสินใจที่ถูกต้อง และไม่สนใจเรื่องเงินทอง ทำให้สร้างชื่อเสียงให้กับสถานี เรื่องข่าวผมตัดสินใจได้อยู่แล้ว แต่เรื่องรายการต้องถาม ผอ. และเมื่อถามไปก็ได้รับอนุญาต เราจึงรีบดำเนินการทันที” (พ.อ.พีรสันต์ , อังแล้ว)

บุคลากรที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งของการสร้างความเป็นจริง คือ ผู้ประกาศข่าว หรือ พิธีกรที่มีหน้าที่ดำเนินรายการสด ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ความสามารถเฉพาะตัว ประสบการณ์และการฝึกฝนมาพอสมควร ซึ่งในวันนั้น ททบ.5 ใช้พิธีกร 2 คน คือ นายพรพรหม จุลกะทัฬพะ และ นายพิชัย วาสนาส่ง

“พรพรหมเป็นฟรีแลนซ์อ่านข่าวกีฬา แต่มีความรู้ภาษาอังกฤษดี ก็สามารถทำหน้าที่ได้ดีในวันนั้น” (พ.อ.พีรสันต์ , อังแล้ว)

“การใช้พรพรหม แม้จะเป็นผู้ประกาศข่าวกีฬา แต่มีความรู้ภาษาอังกฤษดี แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี เพราะนำประสบการณ์การพากย์สดกีฬามาใช้ และเบื้องหลังก็จบทางด้านรัฐศาสตร์มา เพราะฉะนั้นเห็นว่าเหมาะสมดี ที่จะมาทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าวในวันเกิดเหตุ” (กิ่งกาญจน์ , อังแล้ว)

ส่วนประเด็นที่ว่าแต่ละสถานีไม่ได้สร้างบุคลากรของตัวเอง เพื่อมาทำหน้าที่ในการดำเนินรายการ หรือเป็นนักวิเคราะห์ได้เอง โดยไม่ต้องอาศัยนักวิชาการนั้น หลายฝ่ายมองว่าเป็นเรื่องที่ดี แต่ทำได้ยาก เพราะต้องอาศัยเวลาและการลงทุนที่สูง แต่เป็นเรื่องดีที่เป็นการสร้างคน ขึ้นมา

“ช่อง 5 ไม่มีคน ไม่ได้สร้างคนไว้ เวลาเกิดเหตุการณ์ต้องใช้คนเฉพาะกิจ จริงๆ แล้วทุกช่อง ต้องสร้างคน พอเกิดเหตุการณ์จะมีปัญหา คนที่จะสร้างก็ไม่ง่าย เพราะส่วนใหญ่คนที่มีความสามารถดี มักจะไม่ว่าง” (พ.อ.พีรสันต์ ,อ้างแล้ว)

“การสร้างนักวิเคราะห์ของแต่ละสถานีควรมี เพราะจะได้รายละเอียดเฉพาะเรื่องไป แต่การสร้างผู้รู้ หรือนักวิเคราะห์ไม่ใช่เรื่องง่าย การที่แต่ละสถานีไม่ทำ เพราะต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูง ต้องดูแลเป็นพิเศษ เพราะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ต้องมีความจำดี มีประสบการณ์สูง ดังนั้นส่วนใหญ่จะเชิญมาวิเคราะห์เป็นครั้งคราวดีกว่า” (พิชัย ,อ้างแล้ว)

“การสร้างคนขึ้นมาไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะบุคลากรขาดแคลน และคนที่จะสามารถทำงานตรงนี้ได้ ต้องจบสาขาเฉพาะ เช่น รัฐศาสตร์ หรือสายตรงกับเรื่องที่เราจะวิเคราะห์ แต่ถ้าทำได้ก็จะดีกับแต่ละช่อง” (พรพรหม , อ้างแล้ว)

ส่วนนโยบายการสร้างความเป็นจริงของ ททบ.5 ในช่วงที่เกิดเหตุวิกฤติ ผู้บริหารสูงสุด คือ ผู้อำนวยการ ททบ.5 และหัวหน้าฝ่ายข่าว ได้เข้ามาดูแลการทำงานด้วยตนเองจนถึงเวลาปิดสถานี คือ 02.00 น.และยอมตัดรายการปกติของสถานีทิ้ง ทำให้สูญเสียบรรยากาศได้จำนวนมาก แต่หลังจากทำแล้ว ทำให้สร้างชื่อเสียงให้กับสถานี และหลังจากเหตุการณ์ในครั้งนั้น ทำให้ฝ่ายข่าว ททบ.5 มีการทำ “เรด ไลน์” ขึ้นมาเพื่อใช้เรียกตัวทีมข่าวในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

“มีการประกาศเรด ไลน์ คือ การทำสมุดรายชื่อ และเบอร์โทรศัพท์ของผู้บริหาร ทีมข่าว บก. ช่างภาพ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉินจะได้ตามตัวได้ทันทั่วทั้งหัวหน้าจะได้ตามลูกน้องได้ และต้องแบ่งทีมงานกันทำเป็นกะ” (เรวัตร , อ้างแล้ว)

ส่วนลักษณะการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ จะพบได้ว่า ทำให้ไม่มีการแบ่งสายงานกันทำเหมือนในการทำงานในภาวะปกติ เพราะเมื่อเกิดเหตุวิกฤติขึ้น ก็จะมีการระดมทีมข่าวมาทำงานทันที ทุกคนจะมาทำงานแบบเฉพาะกิจ หรือทำงานนอกเวลา และการรายงานข่าวในลักษณะแบบนี้สร้างความตื่นตัวในการทำงานให้กับทีมข่าวมากขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงเวลาในการออกอากาศ โดยตัดรายการปกติของทางสถานีออกไป เพื่อทำรายการพิเศษขึ้น ส่วนผู้ประกาศ

เอง ทำหน้าที่เปลี่ยนแปลงไป นั่นคือ จากเดิมที่นั่งอ่านข่าวตามสคริปต์ แต่พอเกิดเหตุวิกฤติ จะต้องนำข้อมูลดิบมาแปลสด อ่านข่าวสดๆ วิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยต้องนำความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่สั่งสมมาใช้ สำหรับ ททบ.5 เองหลังจากเกิดเหตุวิกฤติ ก็มีการทำรายการ ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

“หลังเกิดเหตุเราตามข่าวต่อ โดยให้เอ็นดู ศิลปินออกรายการร่วมกับคุณสุทธิชัย หยุ่น เพราะช่องเราไม่มีจุดขาย จึงคิดทำรายการนี้ขึ้นมา เพราะเราถอยไม่ได้ ทำติมาในวันที่ 11 กันยายนแล้ว จึงต้องทำรายการต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน เพราะการก่อการร้ายมีอยู่เรื่อยๆ ในแต่ละประเทศ แต่ถ้าไม่มีอะไร เราก็ลดวันและเวลาในการนำเสนอลงบ้าง แล้วแต่สถานการณ์”

สรุป

การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรม อาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก หรือ ททบ.5 พบว่า การสร้างความเป็นจริงแตกต่างจากสถานีอื่น เพราะมีการใช้ภาพจากซีเอ็นเอ็นสลับกับฟ็อกซ์ นิวส์เป็นส่วนใหญ่ และมีการนำเสนอสื่อบข่าวกว้างเกี่ยวกับประวัติของนายโอบามา บินลาเดน ว่าเป็นผู้ก่อการร้าย ขณะที่ยังไม่มีกระบวนทัศน์ชัดเจนว่าเขาเป็นผู้ก่อการร้ายในครั้งนี้อยู่หรือไม่ และความเป็นจริงที่ถูกสร้างขึ้นไม่ชัดเจน เพราะได้ข้อมูลอะไรมา ก็จะนำเสนอทันที โดยไม่ได้ คัดเลือกหรือกลั่นกรองภาพและข่าว เหมือนเวลาในการนำเสนอข่าวปกติที่จะต้องมีการคัดเลือกหรือกลั่นกรองภาพโดยบรรณาธิการข่าว หรือผู้เรียบเรียงข่าว ทำให้หัวใจหลักของการทำข่าว คือ ความถูกต้องแม่นยำหายไป ในการวิเคราะห์ของพิธีกรไม่ได้ย้ถึงความสำคัญของตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์และตึกเพนตากอนมากนัก แต่ไปเน้นที่ตัวประธานาธิบดีสหรัฐที่ออกแถลงการณ์หลายครั้งว่าจะนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษให้ได้

ในส่วนของพิธีกร พบว่า ททบ.5 ไม่ได้ใช้คนของสถานีเลย โดยให้เหตุผลว่าไม่ได้สร้างคนขึ้นมาตรงนี้ จึงใช้คนนอกแต่เคยร่วมงานกับสถานี โดยเลือกที่มีความรู้ภาษาอังกฤษดี เช่น นายพรพรหม จุลละทัฬหะ ผู้ประกาศข่าวกีฬา แม้จะดำเนินรายการได้ราบรื่น แต่ไม่มีข้อมูลที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์เหตุการณ์ได้แบบเจาะลึก เช่นเดียวกับ นพ.ขงยุทธ มัยลาภ ผู้ประกาศข่าวภาคค่ำ ที่ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์มากนัก ขณะที่นายพิชัย วาสนาส่ง นักวิเคราะห์อาวุโสทำหน้าที่ได้ดี เพราะอาศัยประสบการณ์ที่สั่งสมมานาน จึงสามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ได้ดีกว่าพิธี

กรอีก 2 คน โดยนายพิชัยให้ความสำคัญกับรายละเอียดเกี่ยวกับตึกเวสต์เทรค เซ็นเตอร์ ว่าเป็นตึกเศรษฐกิจและมีความมั่นคงแข็งแรง ไม่น่าจะพังลงมาได้ง่ายๆ และเตือนให้ประชาชนดูข่าวอย่างวิเคราะห์ รอบคอบ รวมทั้งระบุว่าต่อไปการเดินทางไปสหรัฐอเมริกาจะจะต้องมีการเข้มงวดกวดขันมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องการนำอาวุธยุทธโปกรณ์ต่างๆ เข้าประเทศ

การนำเสนอรายการของ ททบ.5 ก่อนข้างเข้าข้างสหรัฐอเมริกา เพราะใช้ภาพของซีเอ็นเอ็นและฟ็อกซ์ นิวส์ ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ของอเมริกา มีการเสนอภาพการแถลงการณ์ของบุชอย่างละเอียด และมีการกล่าวหาว่าบิลลาเคนเป็นผู้ก่อการร้ายในขณะที่ยังไม่มีรายงานข่าวยืนยันที่ชัดเจนว่าเป็นฝีมือของกลุ่มใด ส่วนภาพของตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ดับเพลิง กู้ภัย แทบจะไม่มีการพูดถึงเลย ทั้งๆ ที่อเมริกาให้การยกย่องบุคคลเหล่านี้ว่าเป็นฮีโร่ในครั้งนี เพราะเข้าไปช่วยเหลือผู้คนจนได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตหลายราย แต่ก็มีกรนำเสนอรายละเอียดที่น่าสนใจเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลไทยว่าจะมีการประชุมคณะรัฐมนตรีนัดพิเศษเพื่อพิจารณาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและการให้ความช่วยเหลือคนไทยในสหรัฐ รวมทั้งมีความพยายามในการประมวลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้รับทราบเป็นระยะ และให้รายละเอียดเกี่ยวกับเครื่องบินโบอิงที่ถูกไฮแจ็ค

จากการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติดังกล่าว ทำให้การทำงานในภาวะปกติของททบ.5 ต้องเปลี่ยนแปลงไป คือ เดิมการทำข่าวจะแบ่งกันตามสายงาน แต่เมื่อเกิดเหตุวิกฤติ ไม่มีการเตรียมตัวตั้งนั้นจึงต้องมีการระดมทีมข่าว ซึ่งประกอบด้วยบรรณาธิการข่าว ผู้สื่อข่าว ช่างภาพ ผู้เรียบเรียงข่าว และทีมรถถ่ายทอดมาพร้อมกัน เพื่อรายงานข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์

นอกจากนี้ยังพบว่าการทำงานที่ผู้ประกาศหรือพิธีกรก็เปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน จากเดิมที่อ่านข่าวจากสคริปต์อย่างเดียว ต้องเปลี่ยนมาอ่านข่าวและแปลข่าวสดๆ พร้อมวิเคราะห์เหตุการณ์ด้วยตนเอง โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่สั่งสมมาโดยเฉพาะการนำผู้ประกาศข่าวกีฬาอ่านข่าวต่างประเทศ ทำให้หน้าที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างแน่นอน

สำหรับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นจริงของททบ. 5 ได้แก่ บุคลากร ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร บรรณาธิการข่าว ผู้เรียบเรียงข่าว ผู้ประกาศข่าว และทีมข่าว ส่วน

นโยบายก็มีความสำคัญเช่นกัน คือ หากมีเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ผู้บริหารของททบ. 5 จะสั่งการโดยตรงให้ตัดรายการปกติของสถานีและติดตามเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง

ผลจากการสร้างความเป็นจริงจากรายงานข่าวเหตุการณ์ภาวะวิกฤติครั้งนี้ของ ททบ. 5 พบว่า มีการเกาะติดสถานการณ์ได้ดีไม่แพ้สถานีโทรทัศน์ช่องอื่น มีการทำสื่อบ้างเกี่ยวกับประวัติของ นายโอซามา บินลาเดน และเครือข่ายอัลเคด้า และสรุปการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ในส่วนของพิธีกรก็มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ ทำให้รายการพิเศษที่ทำขึ้นมีความสมบูรณ์ ในส่วนของทีมข่าวเองก็มีความพร้อมและตื่นตัวในการทำงาน ที่สำคัญมีการประกาศทำเรดโค้ดขึ้น เพื่อความสะดวกในการระดมทีมข่าวในกรณีเกิดภาวะวิกฤติ

นอกจากนี้ยังพบว่า ความจริงที่ถูกสร้างขึ้นของททบ. 5 เป็นความจริงที่หลากหลาย เพราะการรายงานข่าวเหตุการณ์นี้แตกต่างจากทุกสถานี โดยใช้ภาพสดของซีเอ็นเอ็น สลับกับฟ็อกซ์ นิวส์รายงานข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยพยายามหาเนื้อหาข่าวจากแหล่งข่าวต่างประเทศหลายแหล่งข่าว เพื่อความถูกต้อง น่าเชื่อถือ แต่เนื้อหาหรือรูปแบบมีความแตกต่างกัน ทั้งในแง่ของบุคคลที่มาทำหน้าที่พิธีกร ซึ่งเป็นผู้ประกาศข่าวกีฬา หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องที่สัมภาษณ์สด ออกอากาศ และการระดมทีมข่าวต่างประเทศออกไปทำข่าว หรือสัมภาษณ์ชาวต่างชาติที่อยู่ในประเทศไทยในคืนวันเกิดเหตุก็ไม่เหมือนกับช่อง 9 หรือ ไอทีวีที่ไม่มีรายละเอียดในเรื่องนี้

การก่อการร้ายครั้งนี้เป็นรูปลักษณะของการสื่อสารของผู้ก่อการร้ายที่สัมฤทธิ์ผลมาก เนื่องจากผู้ก่อการร้าย ซึ่งเป็นชาตินิยมต้องการสื่อสารให้ชาวโลกได้เห็นเหตุร้ายแรงเกิดขึ้นตามสถานที่สำคัญของประเทศสหรัฐ ไม่ว่าจะเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของประเทศ เช่น ดิก เวลด์เทรด เซ็นเตอร์ หรือ อาคารเพนตากอน กระทรวงกลาโหมของสหรัฐ ประเทศมหาอำนาจอันดับหนึ่งของโลก ซึ่งข่าวสารที่ปรากฏออกมาก็เป็นไปตามที่ผู้ก่อการร้ายต้องการสื่อสารถึงนานาชาติทั่วโลก และต้องการให้เห็นความสูญเสียของประเทศมหาอำนาจนี้ ซึ่งแทบจะไม่มีใครคาดคิดและเคยเห็นมาก่อน โดย ททบ.5 ได้ติดตามรายงานข่าวเหตุการณ์นี้อย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม ไม่พบว่า ททบ.5 ให้ความสนใจหรือความสำคัญในการเตรียมการสำหรับเหตุการณ์ร้ายแรงที่อาจจะเกิดขึ้นอีกในอนาคต แม้จะมีการทำเรดโค้ด เพื่อความสะดวกในการเรียกทีมข่าวมาทำงานในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน แต่การเตรียมการสำหรับการทำงานในกรณี

เกิดภาวะวิกฤติของผู้บริหารสถานี่ บรรณาธิการ หรือทีมข่าวยังไม่ได้มีการกล่าวถึงอย่างเป็นทางการ หรือมีการเตรียมพร้อมอย่างชัดเจน ไม่เหมือนกับสื่อในต่างประเทศที่มีการเตรียมการในเรื่องนี้เป็นอย่างดี ทำให้ดูเหมือน ททบ.5 ขาดความเป็นมืออาชีพในการทำงานด้านสื่อสารมวลชน สำหรับสถานีวิทยุโทรทัศน์อีกสถานี่หนึ่งซึ่งได้รับความนิยมจากประชาชนมากที่สุด จากการสำรวจเกี่ยวกับการทำรายการพิเศษเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เช่นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา คือ สถานี่โทรทัศน์ไอทีวี ซึ่งแม้ไอทีวีจะทำรายการได้ดี แต่ก็มีข้อบกพร่องตรงที่ไม่ได้ทำรายการต่อเนื่อง เพราะต้องตัดเข้ารายการปกติของทางสถานี่ คือ รายการละคร วิทยะเรียงระยะหนึ่ง ก่อนทำรายการต่อเนื่อง ซึ่งรายละเอียดจะนำเสนอให้ทราบในบทที่ 6 ต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 6

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล : การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวฯ ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

เหตุการณ์พฤษภาคม พ.ศ.2535 เป็นที่มาของกระแสเรียกร้องให้มีการปฏิรูปสื่อของรัฐ และให้รัฐให้หลักประกัน แก่สิทธิเสรีภาพในการรับรู้ข่าวสารข้อมูลของประชาชน รัฐบาลชั่วคราวขณะนั้น ซึ่งมีนายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรี ได้จัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงสื่อของรัฐขึ้น โดยมีข้อเสนอที่สำคัญจากคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบเกี่ยวกับสื่อมวลชน คือ ให้มีการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์ใหม่ในระบบ ยูเอชเอฟ จำนวน 2 สถานี โดยให้เปิดประมูลแข่งขันอย่างเสรี ภายใต้สัมปทานของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ เพื่อให้มีการเสนอข้อมูลข่าวสารทุกด้านอย่างครบถ้วน ถูกต้อง รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ เป็นกลาง และเป็นธรรม อันจะเป็นการเพิ่มทางเลือกในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และรายการที่มีคุณค่าให้กับประชาชน โดยคำนึงถึงสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของประชาชน

ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปในเดือนกันยายน พ.ศ.2535 รัฐบาลที่มีนายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี มีมติให้จัดตั้งสถานีโทรทัศน์ในระบบ ยูเอชเอฟ จำนวน 1 สถานี (ส่วนอีก 1 สถานีให้ดำเนินการในเวลาที่เหมาะสมต่อไป โดยให้นำข้อมูลการดำเนินงานของสถานี ยูเอชเอฟ แห่งแรกมาประกอบการพิจารณาด้วย) ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยเปิดให้มีการประมูลเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ.2537 กลุ่มผู้ชนะการประมูล คือ กลุ่มสยามทีวีเอนด์ คอมมูนิเคชั่น โดยเสนอผลตอบแทนแก่รัฐ จำนวน 25,200 ล้านบาท ระยะเวลา 30 ปี : พ.ศ.2538 – 2568 (เงื่อนไขการประมูล กำหนดว่าต้องให้ผลตอบแทนแก่รัฐไม่ต่ำกว่า 10,500 ล้านบาท) โดยได้รับสัมปทานให้ดำเนินการอย่างเป็นทางการจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ.2538 และตั้งชื่อสถานีโทรทัศน์แห่งใหม่ว่า “สถานีโทรทัศน์ไอทีวี” (ITV – Independent Television) หรือ ทีวีเสรี เริ่มออกอากาศ เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2539 ภายใต้การดำเนินงานของบริษัท สยามอินโฟเทนเมนท์ จำกัด

สัญญาเข้าร่วมงานและดำเนินการสถานีวิทยุโทรทัศน์ ระบบ ยูเอชเอฟ มีสาระสำคัญ ดังนี้

- แนวทางในการถือหุ้นเพื่อไม่ให้เอกชนรายใด รายหนึ่งผูกขาด โดยระบุให้มีผู้ถือหุ้นเป็นนิติบุคคล ไม่ต่ำกว่า 10 บริษัท แต่ละบริษัท ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว และจะต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารซึ่งกันและกัน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม และจะไปถือหุ้นในอีกนิติบุคคลหนึ่งไม่ได้ และห้ามมิให้เปลี่ยนมือจนมีผลให้มีการถือหุ้นเกินร้อยละ 10 เพื่อป้องกันการผูกขาดทางธุรกิจและการครอบงำในด้านข้อมูลข่าวสาร ตามเจตนารมณ์ของการก่อตั้งสถานี

- ผู้เข้าร่วมงานจะต้องจัดให้มีรายการข่าว สารคดี และสาระประโยชน์ รวมกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของเวลาออกอากาศทั้งหมด และระยะเวลาระหว่าง 19.00 – 21.30 น. จะต้องใช้สำหรับรายการประเภทนี้

- ผู้เข้าร่วมงานจะต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์กรที่ดำเนินการ หรือมีวัตถุประสงค์ทางการเมือง องค์กรทางศาสนา หรือลัทธิ หรือองค์กรเอกชนเพื่อสาธารณประโยชน์

สถานีโทรทัศน์ไอทีวี ดำเนินการมาจนถึง พ.ศ.2541 ก็ทำหนังสือถึงสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ขอยายระยะเวลาชำระค่าตอบแทนงวดที่ 1 จากเดิมที่เคยกำหนดชำระในวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ.2541 จำนวน 300 ล้านบาท ไปอีก 673 วัน โดยให้เหตุผลของการอนุญาตให้เข้าใช้พื้นที่ของทางราชการล่าช้า จนขยายเครือข่ายไม่ทัน มีผลต่อการขายโฆษณา และเหตุผลของการได้รับผลกระทบจากการปรับปรุงระบบแลกเปลี่ยนเงินตรา ลดค่าเงินบาทในช่วงนั้น

29 เมษายน พ.ศ.2542 บริษัท ไอทีวี จำกัด (มหาชน) ขอแก้ไขสัญญาการเข้าร่วมงานเรื่องข้อจำกัดการถือหุ้นของบริษัท โดยให้เหตุผลถึงความจำเป็นที่ต้องเพิ่มทุนจดทะเบียน เพื่อมาใช้ในกิจการของบริษัท และการระดมทุนในประเทศขณะนั้น เป็นเรื่องลำบาก ทำให้บริษัทมีความจำเป็นต้องระดมทุนจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ซึ่งสัญญาการเข้าร่วมงานที่กำหนดให้หุ้นของบริษัทต้องถือครองโดยบุคคลสัญชาติไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของทุนจดทะเบียน เป็น

อุปสรรคในการระดมเงินทุนต่างประเทศของบริษัท ซึ่งการแก้ไขสัญญาครั้งนี้ เป็นการเปิดทางให้กลุ่มบริษัทชินคอร์ปอเรชั่น สามารถเข้ามาถือหุ้นถึงกว่า ร้อยละ 51 ได้ในปัจจุบัน

สำหรับเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมครั้งร้ายแรงที่สุดในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่วันอังคารที่ 11 กันยายน พ.ศ.2544 ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว สถานีโทรทัศน์ไอทีวีเป็นหนึ่งในสถานีโทรทัศน์ของประเทศไทยที่เผยแพร่และรายงานข่าวนี้ก่อนสถานีอื่น เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และติดอันดับผู้ชมมากที่สุดในระบบฟรีทีวี คือ 54.55 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งในที่นี่ได้ทำการศึกษากการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาของสถานีโทรทัศน์ ไอทีวี ตามลำดับดังนี้

1. ลำดับเหตุการณ์การก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ในสหรัฐอเมริกา และขั้นตอนการแก้ไขภาวะวิกฤติ โดยเรียงลำดับการนำเสนอตามเวลาที่เกิดขึ้น และนำเสนอโดยแผนภูมิPERT

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบการรายงานข่าวในภาวะปกติกับภาวะวิกฤติ
3. ผลจากการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ
4. สรุปปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นจริงของไอทีวี

6.1 ลำดับเหตุการณ์การก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ในสหรัฐอเมริกา และขั้นตอนการแก้ไขภาวะวิกฤติ

สำหรับเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ในสหรัฐอเมริกา ที่เกิดขึ้นเมื่อวันอังคารที่ 11 กันยายน พ.ศ.2544 นับว่าเป็นเหตุการณ์ไม่ปกติ หรือเป็นเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ดังที่กล่าวในบทที่ 4 แล้วว่า เมื่อเกิดภาวะวิกฤติ สิ่งที่จะสะท้อนความรุนแรงของเหตุการณ์ได้อย่างหนึ่ง คือ ข่าวสารที่ปรากฏในสื่อมวลชน เพราะสื่อมวลชนจะเป็นเสมือนตัวแทนที่จะกระจายข้อมูลของผู้ประสบเคราะห์กรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภาวะวิกฤตินั้นๆ ซึ่งข้อมูลที่น่าเสนอนี้ก็เป็นเสมือนภาพสะท้อนเหตุการณ์ที่เกิดอยู่ ณ ช่วงเวลานั้น (ฮิลล์และนอลตัน , อ้างแล้ว)

“หลังจากเราถ่ายทอดกีฬาซีเกมส์ก็เข้าข่าวในพระราชสำนัก และเสนอข่าวออกไปว่า เกิดอุบัติเหตุ ตอนนั้นยังไม่ชัดเจนว่าเป็นการก่อวินาศกรรม จากนั้นพอจบข่าวในพระราชสำนัก เราก็ตัดภาพสดของซีเอ็นเอ็นออกไป คุณกิตติบรรยายเหตุการณ์สดและว่าอาจจะเป็นการก่อวินาศกรรม จากนั้นก็เสนอข่าวนี้ต่อเนื่อง ขยายเวลาข่าวออกไป และยกข่าวอื่นๆ ออกบางส่วน” (วสันต์ ภัยหลิกลี, สัมภาษณ์)

ดังที่ได้กล่าวในบทที่ 4 แล้วว่า ภาวะวิกฤติเป็นช่วงเวลากระชั้นชิดที่ต้องตัดสินใจเลือกทางเลือกในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม ภาวะวิกฤติเป็นห้วงเวลาหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นทางสามแพร่งที่ต้องอาศัยการตัดสินใจอย่างรวดเร็ว และแบ่งซอยการตัดสินใจเป็นขั้นตอน โดยดูหรือติดตามผลการตัดสินใจในแต่ละขั้นตอนอย่างใกล้ชิด (ประจวบ อินอ้อด , อ้างแล้ว)

“วันที่ 11 กันยายน กองบรรณาธิการข่าวไอทีวียุ่งมาก เพราะเดิมน้ำที่ บก.มี 2 กะ คือ เข้ากับบ่าย ผมส่วนใหญ่เป็น บก.บ่าย ต้องดูข่าวตั้งแต่ช่วงบ่ายถึงค่ำ วันนั้นเป็นช่วงวิกฤติเราไม่ได้เตรียมทีมงานมาก่อน ไม่ทราบล่วงหน้า แต่โชคดีที่มีทีมฉุกเฉิน เป็นทีมงานปกติ ถ้าไม่มีเหตุก็ทำงานปกติ แต่มีเหตุการณ์เกิดขึ้นต้องระดมทีมมาช่วยกัน” (อาไฟ โพรซ์ชัยรัตน์ , สัมภาษณ์)

นายชิบ จิตนิยม บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ ไอทีวี เล่าว่า “วันนั้นบังเอิญผมเห็นภาพของซีเอ็นเอ็นเห็นตึกเวิลด์เทรดถูกไฟไหม้ น่าจะมีสิ่งผิดปกติ จึงประสานกับคุณกิตติ โดยไม่ได้ปรึกษากับใครเลย ให้ข่าวคุณกิตติไปอ่านสดๆ แต่ตอนหลังได้ข่าวว่าเป็นการก่อวินาศกรรม ก็พยายามรายงานเหตุการณ์ให้ทราบอย่างละเอียด”

ไอทีวี เริ่มออกอากาศข่าวภาคค่ำในวันนั้นเวลาประมาณ 20.00 น. ซ้ำกว่าเวลาออกอากาศข่าวภาคค่ำเดิมไปประมาณ 1 ชั่วโมง คือ เวลา 19.00 น. เนื่องจากเป็นแม่ข่ายถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ที่ประเทศมาเลเซีย โดยตอนแรกเมื่อทราบว่าเกิดเหตุร้ายขึ้นนายชิบ จิตนิยม บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ ไอทีวี ได้นำข่าวมาให้กิตติ สิงหาปัด ซึ่งทำหน้าที่อ่านข่าวภาคค่ำในวันนั้นอ่านข่าวแบบสด โดยไม่มีภาพ จากนั้นพอได้ภาพจากซีเอ็นเอ็นจึงมีการรายงานข่าวยาวและต่อเนื่อง โดยมีนางสาว สายสวรรค์ ขยันยิ่ง ทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าวภาคค่ำช่วยดำเนินรายการด้วย รายการในช่วงแรกเน้นการบรรยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ข้อเท็จจริงต่างๆ ตามภาพที่ได้รับจากซีเอ็นเอ็น ฟอกซ์ นิวส์ เอพี และรอยเตอร์ โดยส่วนใหญ่ไอทีวีใช้ภาพของ

ซีเอ็นเอ็นและฟ็อกซ์ นิวส์ อย่างละ 50 เปอร์เซ็นต์ในการรายงานข่าว แต่ยังให้ความสำคัญกับซีเอ็นเอ็นมากกว่าสำนักข่าวอื่นๆ

จนกระทั่งเวลาประมาณ 22.00 น. เศษเหตุการณ์ไม่มีความคืบหน้าเท่าที่ควร ผู้บริหารสถานีไอทีวีจึงสั่งให้ตัดรายการพิเศษ และกลับเข้าสู่รายการปกติของทางสถานี คือ รายการละครเรื่อง “วัยระเริง” โดยอ้างว่าละครกำลังอยู่ในช่วงสำคัญต้องออกอากาศ ทำให้การทำรายการพิเศษของไอทีวี มีการเว้นวรรคหยุดไปประมาณ 1 ชั่วโมง แต่มีการแทรกการรายงานข่าวในช่วงเบรกของละครตลอด เมื่อจบละครจึงมีการเข้ารายการพิเศษอีกครั้ง โดยมีนายชิบ จิตนิยม และนางสาว วรวิวี วุวนิช ทำหน้าที่พิธีกรแทนนายกิตติ สิงหาปัด และนางสาว สายสวรรค์ ขยันยิ่ง ซึ่งนายชิบ เป็นผู้มีส่วนประสมการณ์ในการทำข่าวต่างประเทศมานาน จึงมีข้อมูลที่ลึกมาบรรยาย พร้อมใช้ข้อมูลจากไวร์ เซอร์วิสหลายแหล่ง ทั้งเอฟบี รอยเตอร์ รวมทั้งประสมการณ์ส่วนตัว โดยเฉพาะภาพตึกเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ นายชิบ มองว่า การทำลายตึกที่สูงที่สุดในโลกแห่งนี้เป็นการทำลายความเป็นยักษ์ใหญ่ด้านเศรษฐกิจของสหรัฐ ส่วนตึกเพนตากอน ถือเป็นความสูญเสียความเป็นมหาอำนาจของอเมริกา ส่วนนางสาว วรวิวี มีความเชี่ยวชาญในการฟังภาษาอังกฤษ จึงถูกเลือกมาทำหน้าที่แปลข่าวต่างประเทศที่มาจากหลายแหล่งข่าวด้วยกัน

การดำเนินรายการช่วงนี้มีการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องต่างๆ เช่น นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นักวิชาการต่างๆ ได้แก่ อาจารย์ไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ อาจารย์จรัส มะลุลิม ผู้เชี่ยวชาญด้านอิสลาม ซึ่งมีมุมมองเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างน่าสนใจ และทำให้รายการมีมุมมองที่ต่างกันทั้งด้านอเมริกาและฝ่ายมุสลิม เพื่อให้เกิดความสมดุลของข่าวและเหตุการณ์ มีการส่งทีมข่าวออกไปรายงานสดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบริเวณหน้าสถานทูตสหรัฐประจำประเทศไทย สลับกับการบรรยายภาพสดจากซีเอ็นเอ็น ฟ็อกซ์ นิวส์ เอฟบี และรอยเตอร์ จนถึงเวลา 02.00 น.จึงปิดสถานี และมีการรายงานข่าวนี้อต่อเนื่องในรายการ “สี่แยกชโยชิน” ในช่วงเช้าวันที่ 12 กันยายน 2544

“ผมกำลังอ่านข่าวภาคค่ำ คุณชิบมาบอกว่ามีเครื่องบินชนตึก ให้ตัดภาพสดเข้ามาเลย เห็นไฟลุกเข้าใจว่าเป็นเครื่องบินเกษตร เครื่องบินบังคับ ตอนนั้นยังไม่มีข้อมูล พอดูภาพจากซีเอ็นเอ็นและเอฟบีบอกว่าเครื่องบินชนตึก และเป็นการก่อวินาศกรรม เป็นเรื่องใหญ่ ผมพยายามบอกให้ทำเรื่องนี้ยาว แต่สถานีทำเสีย เพราะประมาณ 4 ทุ่มเศษกลับนำละครมาฉาย ซึ่งจริงๆ

“ไม่ควร ในความเห็นของผมเป็นข่าวใหญ่ ใน 24 ชั่วโมงข่าวนี้อย่างคงมีความสำคัญอยู่” (กิตติสิงหาปัด ,สัมภาษณ์)

“ผมยืนยันไอทีวีเป็นสถานีแรกที่มีเบรคกึ่งนิวส์ออกไป เราขยายเวลาข่าวภาคค่ำและนำเสนอเหตุการณ์นี้อย่างต่อเนื่อง แต่เราพลาดไปที่ตัดกลับรายการปกติ เพราะเห็นว่าเหตุการณ์มันนิ่งแล้ว เป็นสิ่งที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์ ซึ่งเราน้อมรับ และเห็นว่าควรทำต่อเนื่อง แต่หลังจากนั้นก็ให้ความสำคัญรายงานจนถึง ตี 2 และรายงานต่อเนื่องในตอนเช้ารายการสี่แยกรัชโยธิน” (วสันต์ ,อ้างแล้ว)

นายชิบ จิตนิยม กล่าวว่า “เรามีข้อจำกัดเรื่องโฆษณา เป็นเรื่องพิสูจน์ว่าละครน้ำเน่ามีอิทธิพล ทำให้เราไม่สามารถทำรายการต่อเนื่องได้ แต่ในที่สุด ผอ.ฝ่ายข่าวก็ให้ตัดเข้าละคร ขณะที่ช่องอื่นถ่ายทอดเหตุการณ์นี้หมด เราพยายามต่อรองขอสดในทุกเบรคโฆษณา แต่ก็ยังถูกผู้ชมโทรมาต่อว่าเยอะมาก เป็นการตัดสินใจของผู้บริหารที่ผิดพลาด ทำให้ค่อนข้างผิดหวังพอสมควร”

“เป็นเรื่องที่ถกเถียงกันมาก กองบรรณาธิการไม่พอใจผู้บริหารที่ตัดสินใจเช่นนั้น เราไม่ต้องการให้เข้าละคร อยากให้ทำรายการต่อเนื่อง แต่ทางฝ่ายรายการบอกว่าละครกำลังอยู่ในตอนสำคัญ จำเป็นต้องออกอากาศ ช่วงนั้นยอมรับว่าเรารู้รอบ เพราะช่องอื่นออกอากาศเหตุการณ์นี้หมด แต่เราไปฉายละคร แล้วแทรกเข้าบางช่วงเท่านั้น ทำให้รายการไม่น่าดูไป 1 ชั่วโมง จากนั้นผู้บริหารเปลี่ยนใจให้เข้ารายการตลอดจนถึง ตี 2” (อำไพ , อ้างแล้ว)

“ผมไม่พอใจ ถือว่าเป็นความผิดพลาด ทำให้เหตุการณ์ไม่ต่อเนื่อง ทั้งๆที่กำลังมีความคืบหน้าและความชัดเจนหลายอย่าง เหตุการณ์ใหญ่ขนาดนั้นละครเป็นเทป จะนำมาออกอากาศเมื่อไหร่ก็ได้ ทำให้น้ำหนักทั้งรายการไม่เต็มที ต่อให้ไม่มีคู่แข่งเราก็ควรทำรายการยาว” (กิตติ , อ้างแล้ว)

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้เป็นเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ที่ต้องอาศัยการตัดสินใจอย่างรวดเร็วในการทำงาน ดังนั้นการคัดเลือกหรือกลั่นกรองข่าวและภาพของเหตุการณ์นี้ ทางไอทีวีไม่ได้ทำ เพราะเชื่อถือในซีเอ็นเอ็น และฟ็อกซ์ นิวส์ของอเมริกา

“เราใช้ภาพสดของซีเอ็นเอ็น และฟ็อกซ์ นิวส์ การกลั่นกรองจะเป็นเรื่องของ ไคเรคเตอร์ และผมช่วยดูภาพสลับกันไป เป็นเรื่องทางเทคนิคมากกว่า” (วสันต์ , อ้างแล้ว)

“แทบจะไม่ได้ทำ เพราะเราใช้แหล่งข่าวหลัก 2 แหล่ง คือ ซีเอ็นเอ็น กับฟ็อกซ์ นิวส์ วันนั้นทำให้ฟ็อกซ์เด่นขึ้นมา เพราะถ้าภาพเด่นและมุมมองแปลกกว่าเราก็อใช้” (อำไพ , อ้างแล้ว)

“สิ่งที่เรารายงานจากไทยเป็นการกลั่นกรองขั้นหนึ่งจากทีวีอเมริกาอยู่แล้ว เราปรับ ซอร์ส ที่ออนแอร์อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นไม่ต้องมาคิดมากในเรื่องนี้ ถ้าเขาออกอากาศของเขาได้ เราก็ออกอากาศได้เช่นกัน เพราะไม่มีปัญหาเราได้ภาพดิบๆมา เป็นภาพที่เขากลั่นกรองมาแล้ว ระดับหนึ่ง ส่วนที่มีการวิพากษ์วิจารณ์เรื่องความเป็นกลาง เป็นกลุ่มที่คิดมากไปเอง”

การทำรายการพิเศษของ ไอทีวีในวันนั้น ใช้พิธีกรหรือผู้ประกาศข่าว คือ นายชิบ จิตนิคม และนางสาวรวีร์ ววนิช ด้วยเหตุผลที่บุคคลทั้งสองมีความรู้ทางภาษาอังกฤษดี สามารถแปลสดได้

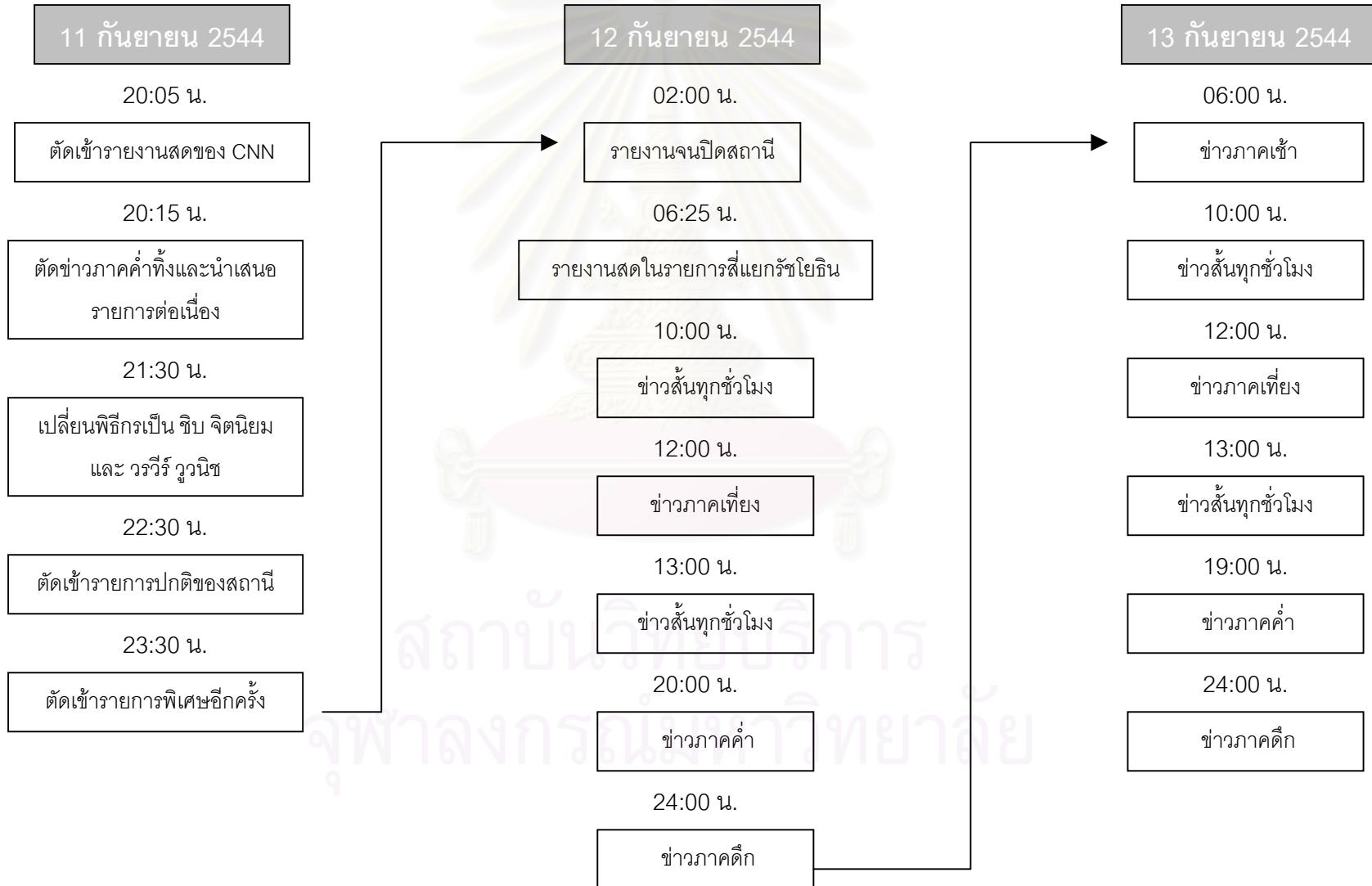
“เราตัดสินใจเพิ่มผู้ประกาศ 2 คน คือ คุณชิบกับคุณรวีร์ เนื่องจากมีความสามารถในการแปล ผู้ประกาศต้องฟังซีเอ็นเอ็นสดๆ เราจึงต้องหากคนมาช่วยสนับสนุนข้อมูล และคนที่พร้อมก็คือ บุคคลทั้ง 2 คนนี้” (วสันต์ , อ้างแล้ว)

จากลำดับเหตุการณ์ดังกล่าว สามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้ตามแผนภูมิที่ 5 ดังต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 5

การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ กรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ในสหรัฐ ของ ไอทีวี

6.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบการรายงานข่าวในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครั้งนี้นับว่าเป็นภาวะวิกฤติชนิดรุนแรง (Violent Crisis) ที่มีผลต่อชีวิตและทรัพย์สิน เกิดขึ้นอย่างทันทีทันใด และสร้างความตื่นตระหนกให้กับสื่อมวลชนไทยไม่น้อย รวมทั้งไอทีทีวีด้วย เพราะเดิมการทำงานข่าวในภาวะปกติของฝ่ายข่าว ไอทีทีวี จะมีการประชุม 2 ครั้ง คือ ช่วงเช้าและช่วงบ่าย เพื่อหารือถึงประเด็นข่าวที่จะนำเสนอหรือออกอากาศในวันนั้น โดยผู้อำนวยการฝ่ายข่าวโทรทัศน์ไอทีทีวี และเรียกประชุมบรรณาธิการข่าวทุกสาย เพื่อจะได้ทราบว่าในแต่ละสายมีเหตุการณ์หรือข่าวอะไรที่น่าสนใจบ้าง หรือเพื่อสั่งให้ติดตามประเด็นข่าวเพิ่มเติมจากวันก่อน หรือติดตามประเด็นข่าวใหม่ที่น่าสนใจ จากนั้นบรรณาธิการแต่ละสายจะสั่งการให้ลูกน้องออกไปทำข่าว

เมื่อทีมข่าวทำข่าวเสร็จแล้ว จะให้บรรณาธิการแต่ละสายตรวจและตัดสินใจนำข่าวไปออกอากาศ โดยข่าวที่นำเสนอทาง ไอทีทีวี ประกอบด้วย

- ข่าวภาคเช้า
- เกาะติดข่าว
- ข่าวภาคเที่ยง
- ข่าวภาคค่ำ
- ข่าวภาคดึก

สำหรับฝ่ายข่าวของไอทีทีวีนั้น ลักษณะการปฏิบัติงานข่าวแต่ละครั้ง แนวทางการทำงานจะสอดคล้องกับประเภทของข่าวที่ฝ่ายข่าวกำหนดขึ้นมาเอง ซึ่งข่าวที่ต้องทำนั้นมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ข่าวที่รู้ล่วงหน้า และข่าวที่ไม่รู้ล่วงหน้า

ทั้งนี้ข่าวที่รู้ล่วงหน้า หมายถึง ข่าวที่รู้กำหนดเวลาที่จะเกิดขึ้น รู้แหล่งข่าว รู้สถานที่ เช่น ข่าวราชสำนัก ข่าวแถลงของหน่วยงาน หรือบุคคล ข่าวเหตุการณ์ปกติที่กำหนดแน่นอน ข่าวการประชุมสัมมนา ข่าวการเมืองที่มีกำหนดการแน่นอน เช่น การประชุมคณะรัฐมนตรี ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนข่าวที่ไม่รู้ล่วงหน้า ได้แก่ ข่าวเหตุการณ์ อุบัติภัยต่างๆ เช่น ไฟไหม้ เครื่องบินตก น้ำท่วม อาชญากรรม เหตุการณ์ไม่สงบทางการเมือง เช่น การปฏิวัติ การประท้วง การปรับเปลี่ยนผู้บริหารองค์กร เหตุการณ์เปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างกะทันหัน เช่น ลดค่าเงินบาท ปิดสถาบันการเงิน การปรับเปลี่ยนบุคคลสำคัญ บุคคลที่มีชื่อเสียง เสียชีวิต หรือได้รับตำแหน่ง เป็นต้น

ในการทำข่าวที่รู้ล่วงหน้า บรรณาธิการหรือหัวหน้าแผนกข่าว จะมอบหมายให้นักข่าวแต่ละแผนกไปปฏิบัติภารกิจที่ตรงตามสายงานของแต่ละคน ส่วนการทำข่าวที่ไม่รู้ล่วงหน้า การปฏิบัติงานจะเน้นความไวและความถูกต้องแม่นยำเป็นพิเศษ โดยระดมผู้สื่อข่าว ผู้เรียบเรียงข่าว หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องตรวจสอบข้อมูล โดยบรรณาธิการประจำวันจะประสานกับฝ่ายออกอากาศ เพื่อเตรียมออกอากาศให้เร็วที่สุด และหากข่าวนั้นมีความสำคัญสูง จะส่งทีมข่าวออกไปทำข่าว พร้อมรถถ่ายทอด ณ จุดเกิดเหตุทันทีเพื่อรายงานสด เป็นต้น

“ในตอนเย็นทุกวัน เราจะมีการจัดเตรียมทีมข่าวไว้ทำงานในวันรุ่งขึ้น เพื่อให้ทันสถานการณ์ และหลังจากการประชุมโต๊ะข่าว หากมีเหตุการณ์อะไรน่าสนใจหรือโดดเด่น ก็จะสั่งการให้ทีมข่าวที่เกี่ยวข้องออกไปทำข่าวเพิ่มเติม เช่น หากมีเรื่องค่าเงินบาท ก็จะสั่งให้ทีมเศรษฐกิจออกไปตามข่าวนี้อต่อ” (วสันต์ , อ้างแล้ว)

“ปกติข่าวต่างประเทศได้รับความสนใจมาก พยายามทำข่าวให้ใกล้ตัวคนไทย แต่ช่วงที่ผ่านมา ข่าวต่างประเทศลดน้อยลง สักส่วนของข่าวที่ออกอากาศลดความสำคัญลง จะเน้นเรื่องบันเทิงมากขึ้น เราพยายามทำข่าวต่างประเทศในทุกเบรกข่าวของไอทีวี และพยายามทำให้ข่าวต่างประเทศ มีความสำคัญ” (ชิบ , อ้างแล้ว)

ข่าวการก่อวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกา เป็นข่าวที่ไม่รู้ล่วงหน้าและถือว่าเป็นข่าวในภาวะวิกฤติชนิดรุนแรง ดังที่กล่าวในบทที่ 4 ว่า ภาวะวิกฤติชนิดรุนแรง (Violent Crisis) เป็นภาวะวิกฤติที่มีความรุนแรงเชิงกายภาพ มีผลต่อชีวิตและทรัพย์สิน เกิดขึ้นอย่างทันทีทันใด เช่น แผ่นดินไหว ไฟไหม้ เครื่องบินตก การก่อการร้าย เป็นต้น (นิวซอมและคณะ , อ้างแล้ว) นอกจากนี้คำว่า “ภาวะวิกฤติ” ว่า สามารถแยกแยกออกได้เป็นเรื่องของระบบ และการเข้าถึงกระบวนการในการตัดสินใจ ซึ่งสถานการณ์วิกฤตินั้นจะไม่ปรากฏออกมาโดยอัตโนมัติ แต่การตัดสินใจหรือกรอบของระบบ จะช่วยสร้างสมมติฐานในกรณีที่เกิดภาวะวิกฤติ จะต้องอาศัยการตัดสินใจต่อ

เหตุการณ์นั้นๆภายใต้ระยะเวลาจำกัด รวมกับความสามารถในการตัดสินใจในระดับสูง การเปิดโอกาสให้ละเว้นจากความสนใจจากการดำเนินการในแบบปกติ ซึ่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ในภาวะวิกฤติจะมีความสำคัญมาก (ชาร์ล เอฟ เฮอร์แมน , อ้างแล้ว)

ดังที่ได้กล่าวในบทที่ 4 ว่า เมื่อเกิดภาวะวิกฤติ ควรเข้าไปมีการแทรกในเหตุการณ์ เพื่อก่อให้เกิดผลในเชิงป้องกัน ใน 3 ลักษณะ คือ เพื่อลดความสับสนอลหม่าน เพื่อลดผลกระทบของเหตุการณ์ และเพื่อพวงไม่ให้เกิดความเสียหายหลังจากเกิดเหตุการณ์นั้น (คาร์ล เอ สไลคิว , อ้างแล้ว)

“วันนั้นที่เกิดเหตุผมยังไม่กลับบ้าน ปกติจะอยู่สถานีถึงช่วงภาคค่ำจบ ซึ่งการตัดสินใจยกเลิกข่าวปกติในวันนั้นเป็นของคุณชิบ บก.ข่าวต่างประเทศ ที่ได้ประสานไปยังห้องออกอากาศ และผู้ประกาศที่มีชั่วโมงบินสูงก็เลยตัดสินใจออกอากาศสด หลังจากนั้นมีการปรับผังข่าว ซึ่งผมไปดูและปรับเปลี่ยนรายการ โดยขรายการประจำออก เราลากยาวประมาณ 2 ชั่วโมง และผมอยู่ที่สถานีถึง ตี 3 เพราะต้องมีการวางแผนการทำงานต่อ” (วสันต์ , อ้างแล้ว)

นอกจากนี้เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในวันที่ 11 กันยายน พ.ศ.2544 ยังทำให้ระบบการทำงานของไอทีวี เปลี่ยนแปลงไป ดังที่ได้กล่าวในบทที่ 4 ว่า “ระบบ” (System) หมายถึง ส่วนต่างๆจำนวนหนึ่ง ซึ่งสัมพันธ์และขึ้นอยู่กับกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อกระทำให้บางสิ่งบางอย่างให้สำเร็จผลตามที่ต้องการ สิ่งสำคัญในความหมายของระบบ คือ ตลอดเวลาทุกขณะ กลุ่มของสิ่งของต่างๆที่รวมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จะอยู่ในลักษณะที่มีการเกี่ยวข้องสัมพันธ์ต่อกัน และมีปฏิริยากระทบต่อกัน (Interacting and Interdependent) ในระหว่างสิ่งต่างๆ อยู่เสมอ ซึ่งคุณลักษณะของระบบ ประกอบด้วย ส่วนต่างๆของระบบจะอยู่ในสถานะที่เคลื่อนไหวได้ โดยการเคลื่อนไหวหรือแสดงออกของส่วนต่างๆ จะมีปฏิริยากระทบต่อกันเสมอ ในระบบหนึ่งๆ จะประกอบด้วยระบบย่อยๆต่างๆ และภายในระบบย่อยๆจะประกอบด้วยระบบย่อยลงไปอีกได้ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ณ ส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบ ย่อมทำให้มีผลกระทบต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ (Chain of Effect) และจำต้องเปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงส่วนอื่นของระบบด้วย ความสมดุลจึงจะเกิดขึ้น (รศ.ธงชัย สันติวงศ์ , อ้างแล้ว)

สถานีไอทีวี ถือเป็นระบบฯหนึ่งในสังคมที่อยู่ในภาวะสมดุล ได้รับผลกระทบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างแน่นอน เพราะเหตุการณ์นี้ทำให้ระบบขาดความสมดุล ไม่ต่อเนื่อง โดยทำให้การเข้าสู่ระบบ (Input) กระบวนการ (Process) และสิ่งที่ส่งออก (Outputs) เปลี่ยนแปลงไป ทั้งในส่วนของทีมข่าวและผู้ประกาศ

“ ข่าวนี้นับเป็นข่าวสำคัญที่ต้องให้ความใกล้ชิดสถานการณ์มาก ต้องประสานงานกับหลายฝ่ายต้องเกาะติดสถานการณ์ให้มากขึ้น ใช้แหล่งข่าวมากขึ้น ทำให้กองบรรณาธิการต้องปรับเปลี่ยนแผนการทำงานใหม่ เพราะมีการวางแผนงานข่าวในวันที่ 12 กันยายนไว้แล้ว แต่พอเกิดเหตุการณ์ต้องปรับแผนใหม่หมด โดยต้องจัดทีมข่าวไปรายงานสดที่สถานทูตสหรัฐอเมริกาประเทศไทย ไปที่สนามบินดอนเมือง ไปดูการแถลงการณ์ของรัฐบาล และกระทรวงการต่างประเทศ ติดตามข่าวเรื่องเครื่องบินที่จะเดินทางไปสหรัฐฯว่าไปได้หรือไม่ วันนั้นผมต้องตัดสินใจตัดข่าวสำคัญรองลงไปทิ้ง เหลือไว้เฉพาะข่าวที่มีสปอนเซอร์ ต้องเอาสถานการณ์ที่สหรัฐฯเป็นหลัก และให้ความสำคัญกับคนไทยที่อยู่ที่นั่น” (อ่ำไพ , อ้างแล้ว)

“ปกคังงานอ่านข่าว คือ อ่านสิ่งที่เป็นข่าวในสคริปต์ ขณะเดียวกันถ้าไม่มีงานแบบนี้ก็อาจจะมีสัมภาษณ์สดบ้าง เวลาเกิดเหตุด่วนเหตุร้าย การรายงานสดจากสถานที่ต่างๆของผู้สื่อข่าวเหมือนเป็นการรายงานด่วนลักษณะหนึ่ง การทำหน้าที่ผู้ประกาศในวันนั้นต้องทำหน้าที่มากขึ้น เพราะต้องแปลสด บรรยายให้ฟัง และสัมภาษณ์สด ถือเป็นงานในหน้าที่ผู้ประกาศ เพราะผู้ประกาศคงไม่ทำเฉพาะอ่านข่าวอย่างเดียว ผมบอกผู้ประกาศของไอทีวีเสมอว่า ต้องมาจากผู้สื่อข่าว เพราะเราไม่รู้เหตุการณ์ล่วงหน้า” (กิตติ , อ้างแล้ว)

ภารกิจในภาวะปกติกับภาวะวิกฤติของทีมข่าวไอทีวีมีอะไรบ้าง ผู้วิจัยมีแผนภูมิเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ของทีมข่าวมาเสนอในรูปแบบของแผนภูมิที่ 6 ดังต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 6

การทำงานในภาวะปกติกับภาวะวิกฤติของไอทีวี

ภาวะปกติ

ภาวะวิกฤติ

6.3 ผลจากการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ

การรายงานข่าวเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกาของไอทีวี ถือได้ว่าเป็นการทำตามบทบาทหน้าที่ของสื่อสารมวลชน ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 ว่า การสื่อสารมวลชนมีบทบาทหน้าที่สำคัญอยู่ 3 ประการ โดยประการที่สำคัญและเกี่ยวข้องโดยตรง คือ หน้าที่ในการสังเกตการณ์สภาพแวดล้อม (Surveillance of The Environment) ได้แก่ การเฝ้าดูแล สอดส่อง เหตุการณ์ต่างๆ รวมถึงภัยอันตรายที่อาจจะมีผลกระทบต่อสมาชิกของสังคม นอกจากนี้จากการทำการศึกษาพฤติกรรมของบรรณาธิการข่าว ผู้เรียบเรียงข่าว และผู้ประกาศข่าวของไอทีวี ในฐานะผู้รับสารพบว่าการตอบสนองต่อสิ่งเร้า (S – R) ที่แตกต่างกันเนื่องจากมีความรู้ ทักษะที่แตกต่างกันในเรื่องของการเปิดรับสื่อ การแปลความหมายของสารที่ตนเองได้รับ (แฮโรลด์ ลาสเวลล์ , อังแล้ว)

นายวสันต์ ภัยหลิกดิ์ กล่าวว่า “เมื่อเกิดเหตุการณ์ เราปรับรายการข่าวภาคค่ำทันที โดยรายงานจนถึง 4 ทุ่ม เมื่อเห็นว่าสถานการณ์มันนิ่งจึงกลับไปรายการปกติ แล้วกลับมาทำรายการอีกครั้งจนถึง ตี 2 ในส่วนของข่าวต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับงานนี้โดยตรง ก็มีการระดมทีมเข้ามาเสริมส่วนทีมข่าวอื่นๆเป็นทีมข่าวภาคดึก เข้ามาช่วยประสานงาน มีการเตรียมรถไอบีไว้ รายงานสด สภาพเหตุการณ์ในวันนั้น คือซุลมุนตามสภาพเหตุการณ์ เพราะมีอะไรต้องตัดสินใจเยอะมาก”

“หลังเกิดเหตุการณ์ไอทีวียังไม่ได้มีการเตรียมการที่ชัดเจนอย่างเป็นทางการ ความจริงถ้าพูดถึงสถานีมาตรฐานทั่วโลกจะมีแผนฉุกเฉิน แต่ของเรามีเพียงแค่คุยกันและประเมินกัน ไม่ได้มีแผนเป็นลายลักษณ์อักษร แต่มีแผนของบริษัทจริงๆว่า เวลาเกิดเหตุ ผอ.ฝ่ายข่าวต้องสั่งการประสานกับฝ่ายไหน เป็นระเบียบปกติ ไม่ได้เป็นแผนเฉพาะ ซึ่งจริงๆควรจะมี แต่นี่รอให้เกิดเหตุ ก่อนแล้วจึงมาระดมทีมมาประชุมกันเดี๋ยวนั้น” (กิตติ , อังแล้ว)

หลังจากเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ทำให้ฝ่ายข่าวของไอทีวีมีความเปลี่ยนแปลงไปมากที่สุดที่เห็นได้ชัดคือ เสียงตอบรับของประชาชนที่ดีมาก และจากการทำโพลล์ปรากฏว่า ไอทีวีมีผู้ชมรายการในวันนั้นมากที่สุดในบรรดาฟรีทีวีทั้งหลาย

“เราทุ่มเทกันเยอะในวันนั้น ทำงานกันตลอด ลากยาวจนถึงเช้า ทำเท่าที่จะทำได้ ยอมรับว่าเหนื่อยมาก แต่เสียงตอบรับดีมาก ประชาชนสนใจดูข่าวนี้นี้มาก มันคุ้มค่ากับความเหนื่อย เป็นการตอบสนองที่ดี ในเชิงธุรกิจทำให้สปอนเซอร์เข้ามามากขึ้น ข่าวต่างประเทศได้รับความสนใจมากขึ้น” (ชิบ , อ่างแล้ว)

“สิ่งหนึ่งที่เห็นจากการทำงานในวันนั้น คือ แม้ผมจะถูกวิพากษ์วิจารณ์มาก แต่โพลล์ทุกโพลล์ ปรากฏว่า ไอทีวีมีผู้ชมมากที่สุดในระบบฟรีทีวี คือ 54.55 เปอร์เซ็นต์ ตามด้วยช่อง 9 ช่อง 3 ช่อง 7 ช่อง 5 และช่อง 11 โดยผู้ชมเห็นว่าที่ดูไอทีวีเพราะมีความรวดเร็ว ความน่าเชื่อถือ ความน่าสนใจ ประชาชนทั่วประเทศยอมรับเรา” (ชิบ , อ่างแล้ว)

การทำรายการพิเศษในวันนั้น ไอทีวี ใช้ภาพและข่าวจากซีเอ็นเอ็นและฟ็อกซ์ นิวส์ เป็นหลักเช่นเดียวกับ ททบ.5 เนื่องจากเป็นลูกค้ำของซีเอ็นเอ็นและมีความคุ้นเคยกัน และเห็นว่าภาพของซีเอ็นเอ็นรวดเร็วทันกับสถานการณ์ดี

“เราใช้ภาพสดของซีเอ็นเอ็น และฟ็อกซ์ เพราะเราเป็นลูกค้ำของซีเอ็นเอ็น มีความคุ้นเคยกับซีเอ็นเอ็นมากกว่า และเห็นว่าซีเอ็นเอ็นมีการรายงานข่าวนี้อย่างต่อเนื่อง ทันเหตุการณ์ ให้น้ำหนักเรื่องนี้ตลอดเวลา แต่เราใช้ฟ็อกซ์ผสมกันด้วย” (วสันต์ , อ่างแล้ว)

“เราใช้ซีเอ็นเอ็นเป็นหลัก ส่วนของฟ็อกซ์เพิ่งนำมาเสนอขายจึงลองใช้ดู และมีเอพี รอยเตอร์ด้วย ภาพไหนสวยก็ใช้ภาพนั้น แต่เรื่องความนับไวต้องยกให้ซีเอ็นเอ็น รอยเตอร์ได้แต่ภาพ แต่ของซีเอ็นเอ็นได้หมดทั้งเนื้อหาสาระ จะถูกจะผิดก็โอเค เพราะการวิเคราะห์เราทำเอง โดยพยายามสัมภาษณ์เพิ่มเติม มันเป็นเรื่องความสด ได้อะไรก็ต้องเอาก่อนแล้ว” (ชิบ , อ่างแล้ว)

6.4 สรุปปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นจริง

จากทฤษฎีการสร้างความเป็นจริงมีการมองว่า สื่อมวลชนมีบทบาทในการสร้างความเป็นจริง ยิ่งถ้าเป็น “ข่าว” แล้วเรามักจะคาดหวังกันว่า “ข่าว” จะมีเนื้อหาที่มี “ความเป็นจริงมากที่สุด” แต่จากผลการศึกษาหลายๆชิ้น มักนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า เนื้อหาของข่าวนั้นไม่ว่าจะมีความสมจริงมากหรือน้อยก็ตาม มักจะมีการเบี่ยงเบนออกจาก “ความเป็นจริง” อยู่เสมอ

ดังที่ได้กล่าวในบทที่ 4 เกี่ยวกับการสร้างความเป็นจริงว่า นักข่าวรู้หรือเข้าใจได้อย่างไรว่า เหตุการณ์ไหนทำเป็นข่าวได้ และเหตุการณ์ไหนที่นำมาเป็นข่าวไม่ได้ โดยใช้แนวคิด “Reflexivity” ที่อธิบายว่า นักข่าวอยู่ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรืออยู่ในบริบทของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และนักข่าวได้ถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ให้อยู่ในรูปของข่าว โดยผ่านสื่อ เพื่อรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ให้แก่สาธารณชนได้รับทราบ นักข่าวและการสร้างความเข้าใจ (Make Sense) ได้จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยที่เหตุการณ์นั้นสามารถที่จะสะท้อน(Reflex) ความเป็นจริง หรือสร้างความเป็นจริงได้ด้วยตัวของเหตุการณ์เกิดขึ้นเอง (การ์ฟิงเกล และซิคอเรล , อ้างแล้ว)

เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ที่ผ่านมา เป็นการสร้างความเป็นจริงของสื่อมวลชน โดยมีการนำเสนอภาพและเรื่องราวขึ้นในรูปของข่าวโทรทัศน์ เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ ซึ่งปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นจริงของไอทีวี ประกอบด้วย

1. บุคลากร
2. นโยบาย
3. ลักษณะการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ

ในเรื่องของบุคลากร พบว่า การทำรายการพิเศษในวันอังคารที่ 11 กันยายน พ.ศ.2544 เนื่องจากเกิดเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ในสหรัฐอเมริกา มีบุคลากรจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องมาร่วมดำเนินการ จึงทำให้งานบรรลุผลสำเร็จได้ จะเห็นได้ว่า บุคคลที่มีความสำคัญของไอทีวีในวันนั้น คือ นายชิบ จิตนิยม ที่ตัดสินใจนำเสนอข่าวโดยไม่ได้ปรึกษาหารือใคร เพราะเห็นว่าเป็นเหตุการณ์สำคัญ

“พอเห็นภาพจากซีเอ็นเอ็นเห็นว่าตึกเวิลด์เทรดถูกไฟไหม้ น่าจะมีความผิดปกติ จึงวิ่งหาข้อมูลจากรอยเตอร์และเอพี ได้ประสานกับคุณกิตติ โดยไม่ได้ปรึกษากับใครเลย ให้ข่าวคุณกิตติ

“ไปอ่านสดๆ จนช่วยกันหาข่าวว่าเป็นการก่อวินาศกรรม จึงพยายามรายงานข่าวอย่างต่อเนื่อง”
(ชิบ , อ้างแล้ว)

บุคคลอีกคนหนึ่งที่มีความสำคัญในวันนั้น คือ นายอำเภอ โพธิ์ชัยรัตน์ ที่ประสานงานกับทีมข่าวให้ออกไปทำข่าวตามสถานที่ต่างๆ มาประกอบรายการให้มีความน่าสนใจมากขึ้น และปรับแผนการทำงานของไอทีวีในวันรุ่งขึ้นใหม่

“เราส่งทีมข่าวไปดูตามสถานที่ที่คิดว่าจะมีชาวต่างชาติอยู่ คือ ที่ถนนข้าวสาร และดูบรรยากาศทั่วไป จากนั้นก็ปรับแผนการทำงานของไอทีวีใหม่ เพราะมีเหตุการณ์เกิดขึ้นแผนเดิมใช้ไม่ได้ ต้องจัดทีมไปทำข่าวในวันที่ 12 กันยายน ตามสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น”
(อำเภอ , อ้างแล้ว)

บุคลากรที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งของการสร้างความเป็นจริง คือ ผู้ประกาศข่าวหรือพิธีกรที่มีหน้าที่ดำเนินรายการสด ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ความสามารถเฉพาะตัว ประสบการณ์และการฝึกฝนมาพอสมควร ในวันนั้นไอทีวีใช้ผู้ประกาศ 3 คน คือ นายกิตติ สิงหาปัด นายชิบ จิตนิยัม และ นางสาว วรวิรุ ภูวนิช

“ผมไม่อยากทำรายการเอง แต่เห็นว่าพอ 4 ทีมคุณกิตติเริ่มเหนื่อย ผอ.ฝ่ายข่าวจึงให้ผมและวรวิรุไปช่วยกันทำรายการ แต่ใจจริงผมอยากให้คุณกิตติเป็นตัวยืน แต่ผมจะสนับสนุนด้านข้อมูลให้มากกว่า แต่พอได้รับมอบหมายก็ต้องทำ แต่ไม่ค่อยมีสมาธิเป็นห่วงลูกน้อง และข้อมูลต่างๆ” (ชิบ , อ้างแล้ว)

ส่วนกรณีที่มีการวิพากษ์วิจารณ์กันว่า สถานีโทรทัศน์แต่ละช่องไม่ใช่คนของตัวเองมาวิเคราะห์ แต่มักใช้นักวิชาการมาทำหน้าที่ตรงนี้แทน มีการมองว่าเป็นเรื่องยากที่จะสร้างของคนของสถานีขึ้นมา เพราะยังขาดปัจจัยหลายประการ

“จริงนักวิชาการถือว่าเป็นผู้รู้ ศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เพราะฉะนั้นทัศนคติของนักวิชาการจะขยายมุมมอง มีหลักการเข้ามาเสริมได้ การใช้นักวิชาการเป็นปกติ และสากลอยู่แล้ว สำหรับสื่อบ้านเรายังไม่ค่อยนิยมสร้างคนออกมาเป็นนักวิจารณ์เอง อาจจะมาจากปลายปัจจัย เช่น สื่อเมืองไทยอายุเฉลี่ยไม่สูง การติดตามเรื่องใดเรื่องหนึ่งเฉพาะมีน้อย การทำบทบาท 2 อย่างพร้อมๆ กันมักยาก” (กิตติ , อ้างแล้ว)

“ผมเห็นด้วยที่จะมีคนของสถานีมาทำหน้าที่ตรงนี้ แต่คนที่ทำข่าวต่างประเทศไม่ใช่สร้างง่าย เพราะคนในโต๊ะการเมือง เศรษฐกิจ ยังมีโอกาสซึมซับมาก แต่ในต่างประเทศไม่ใช่ประเทศเดียว คนชำนาญเฉพาะด้านมีน้อย และมีเรื่องภาษาเข้ามาเกี่ยวข้องกับด้วย เพราะฉะนั้นโอกาสในการสร้างคนที่เชี่ยวชาญของแต่ละสถานีเองทำยาก” (ชิบ , อ้างแล้ว)

ขณะที่สื่อมวลชนอาวุโสอย่างนายเทพชัย หย่อง มองว่า “การที่นำนักวิชาการมาช่วยวิเคราะห์ ทำให้เห็นจุดอ่อนของสื่อโทรทัศน์ไทยว่า ทุกช่องจะเน้นบันเทิง ส่วนข่าวเป็นเพียงส่วนประกอบ การใช้นักวิชาการมาช่วย แสดงว่าพนักงานไม่มีความรู้จริง แต่ทีวีไทยไม่ลงทุน ไม่สร้างคน ไม่ให้ความสำคัญ ที่ถูกต้องควรมีทีมข่าวเป็นคนที่มีความรู้ ความสามารถ พร้อมทั้งจะมาทำหน้าที่ตรงนี้ เป็นจุดอ่อนที่เกิดขึ้นหลายครั้งแล้ว แต่ก็ยังไม่ได้รับการแก้ไข”

ส่วนนโยบายการสร้างความเป็นจริงของไอทีวี ในช่วงที่เกิดเหตุการณ์วิกฤติ ผู้บริหารสูงสุดคือ ผู้อำนวยการฝ่ายข่าว ตัดสินใจผิดพลาดในการให้ตัดกลับเข้ารายการปกติ ในช่วงเวลาประมาณ 22.30 น. ทั้งๆที่เหตุการณ์ยังไม่ยุติ ทำให้ได้รับเสียงวิพากษ์วิจารณ์พอสมควร แต่ก็ได้ให้เหตุผลว่า เนื่องจากคิดว่าเหตุการณ์นิ่งแล้ว จึงตัดสินใจตัดกลับเข้ารายการปกติ ซึ่งความผิดครั้งนี้ก็ยอมรับและจะมีการปรับปรุงในการทำงานครั้งต่อไป

ลักษณะการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ จะพบได้ว่า ทำให้ไม่มีการแบ่งสายงานกันทำเหมือนในการทำงานในภาวะปกติ เพราะเมื่อเกิดเหตุวิกฤติขึ้น ก็จะมีการระดมทีมข่าวมาทำงานทันที แต่ในส่วนของไอทีวียังไม่พอใจการทำงานในวันนั้นเท่าใดนัก โดยมีข้อเสนอให้มาตรฐานในการทำงานในภาวะวิกฤติด้วย

“เราพยายามทำงานเต็มที่ ระดมทีมงานมาช่วยทำข่าว เรียกรถดาวเทียม และหัวหน้าข่าวมาที่สถานี แต่บุคลากรของเราไม่เต็มที่ เพราะเพิ่งผ่านวิกฤติมา ทำให้งานไม่นัก แต่ก็พยายามอย่างที่สุดแล้ว” (อาไฟ , อ้างแล้ว)

“ผมเคยไปอบรมที่มาเลเซียและเคยอ่านข้อมูลเกี่ยวกับการรายงานข่าวในภาวะภัยพิบัติของต่างประเทศ จะมีคู่มือให้นักข่าวทำตามพอเกิดเหตุการณ์จะทำตามแผนทันที และทำตามขั้นตอนต่างๆ อย่างเป็นระบบ คิดว่าในอนาคตจะทำคู่มือลักษณะคล้ายๆที่พุดมาให้ไอทีวี เพราะ

เวลาเกิดเหตุด่วน ฝ่ายข่าวจะเทลโอเวอร์สถานี และเป็นใหญ่ ทุกคนต้องฟังฝ่ายข่าว” (กิตติ , อ่างแก้ว)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุป

โดยสรุปจะพบว่า การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวีนั้น เป็นการสร้างความเป็นจริงที่ไม่ชัดเจน เพราะนำข่าวจากสำนักข่าวต่างประเทศมาหลายแหล่งข่าว เช่น ซีเอ็นเอ็น ฟอกซ์ นิวส์ เอพี รอยเตอร์ แต่ไม่ได้คัดเลือกหรือกลั่นกรอง โดยเฉพาะภาพจากซีเอ็นเอ็นที่ใช้มาก จนดูเหมือนรายงานข่าวเข้าข้างสหรัฐอเมริกา แม้จะมีการสัมภาษณ์สดผู้เชี่ยวชาญด้านมุสลิมบ้าง แต่ก็ไม่มากนัก ไม่สามารถถ่วงความสมดุลได้ และทำให้หัวใจหลักของการทำข่าวหายไป เพราะการหาบุคคลมาสัมภาษณ์นั้นเป็นแบบใกล้มือ ติดต่อนักวิชาการที่ไหนได้ก็มาสัมภาษณ์ ทั้งๆที่บางคนไม่ได้มีความรู้เรื่องการก่อการร้ายดีพอที่จะมาให้สัมภาษณ์

ส่วนผู้ดำเนินรายการของไอทีวี จะสังเกตได้ว่าจะใช้แต่บุคลากรของสถานีทั้งสิ้น เช่น นายกิตติ สิงหาปัด นางสาว สายสวรรค์ ขยันยิ่ง นายชิบ จิตนิคม และนางสาว วรวิรุ์ ววนิช แสดงให้เห็นว่าไอทีวีเชื่อมั่นในบุคลากรของสถานี โดยไม่พึ่งพานักวิชาการจากภายนอกมาช่วยดำเนินรายการเหมือนกับช่อง 9 อ.ส.ม.ท. และ ททบ. 5 ทำให้การบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ นั้น ข้อมูลไม่ลึกเพียงพอ หรือขาดการวิเคราะห์ที่น่าสนใจ เพราะบุคลากรเหล่านั้นมีประสบการณ์น้อย มีความรู้ ความเชี่ยวชาญไม่เท่ากับนักวิชาการทั้งหลาย ประกอบกับในช่วงนั้นไอทีวีเพิ่งประสบกับการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในสถานีมาไม่นาน ทำให้การทำงานของทีมงานข่าวไม่สมบูรณ์ เพราะบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถหลายคนลาออกไป

นอกจากนี้ไอทีวียังขาดการสร้างความเป็นจริงเรื่องฮีโร่ หรือการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยกู้ภัยต่างๆ ที่ทางสหรัฐให้ความยกย่องว่าเป็นวีรบุรุษที่ช่วยเหลือคนเสียชีวิตและบาดเจ็บอย่างไม่ย่อท้อ ในวันที่ 11 กันยายน มีการรายงานข่าวนี้นี้มาก แต่ในวันต่อมาข่าวเรื่องนี้หายไป แต่กลับไปให้ความสำคัญกับการตามหาคนไทยที่สูญหายและบาดเจ็บแทน และการรายงานข่าวในวันที่ 12 และ 13 กันยายน ได้เน้นการสร้างชาตินิยมอเมริกา โดยเสนอความเห็นของผู้นำชาติต่างๆ ที่แสดงความเสียใจกับสหรัฐ และจะช่วยตามหาผู้กระทำผิดมาลงโทษ

ไอทีวีสร้างความเป็นฮีโร่ให้กับสหรัฐอเมริกา และทำให้นายโอบามา บินลาเคน กลายเป็นผู้ก่อการร้าย ทั้งๆที่ยังไม่มีรายงานข่าวที่ชัดเจนในวันแรกว่าการก่อการร้ายเป็นฝีมือของใคร แต่ได้รายงานข่าวตามสำนักข่าวต่างประเทศ โดยเฉพาะซีเอ็นเอ็นว่าฝ่ายมุสลิมเป็นผู้ก่อเหตุร้ายขึ้น อย่างไรก็ตามหลังจากเกิดเหตุการณ์ก่อการร้ายครั้งนี้ขึ้น ไอทีวีมีการเตรียมตัวสำหรับเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยผู้บริหารสั่งการให้ทีมข่าวเตรียมตัวให้พร้อมตลอดเวลา เตรียมหาข้อมูล และให้ทีมข่าวผลัดกันอยู่เวรตลอด 24 ชั่วโมง รวมทั้งให้ทำสื่อบันทึกไว้ใช้ในยามฉุกเฉินด้วย

การรายงานข่าวในภาวะวิกฤติเช่นนี้ ทำให้การทำงานในภาวะปกติของไอทีวี ต้องเปลี่ยนแปลงไป คือ ต้องมีการระดมทีมข่าว ซึ่งประกอบด้วยบรรณาธิการข่าว ผู้สื่อข่าว ช่างภาพ ผู้เรียบเรียงข่าว และทีมรถถ่ายทอดมาพร้อมกัน เพื่อรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ซึ่งการระดมทีมข่าวนี้นี้จะไม่มีการแบ่งสายงานกันเหมือนในภาวะปกติ เมื่อเกิดเหตุวิกฤติต้องพร้อมที่จะมารายงานข่าว

นอกจากนี้ยังพบว่าการทำงานที่ผู้ประกาศหรือพิธีกร ซึ่งมีความสำคัญต่อสถานี ก็เปลี่ยนแปลงไป จากเดิมที่อ่านข่าวจากสคริปต์อย่างเดียว ต้องเปลี่ยนมาอ่านข่าวสดๆ แปลข่าวสดๆ พร้อมวิเคราะห์เหตุการณ์ด้วยตนเอง โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่สั่งสมมาเป็นส่วนประกอบในการทำงาน

สำหรับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นจริงของไอทีวี ได้แก่ บุคลากร ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร บรรณาธิการข่าว ผู้เรียบเรียงข่าว ผู้ประกาศข่าว และทีมข่าว ส่วนนโยบายก็มีความสำคัญเช่นกัน คือ หากมีเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ผู้บริหารของไอทีวีมีนโยบายให้ตัดรายการปกติของสถานีและติดตามเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง แต่เกิดความผิดพลาดในการตัดสินใจของผู้บริหาร ในการตัดเข้าสู่รายการปกติของทางสถานีเพื่อนำเสนอละครอยู่ช่วงระยะเวลาหนึ่ง

ผลจากการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ภาวะวิกฤติครั้งนี้ของไอทีวี พบว่า มีการเกาะติดสถานการณ์ได้ดีไม่แพ้สถานีโทรทัศน์ช่องอื่น เพราะสามารถรายงานข่าวได้อย่างรวดเร็วที่สุด ส่วนพิธีกรก็มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญวิเคราะห์ ทำให้

รายการพิเศษที่ทำขึ้นมีความสมบูรณ์ ในส่วนของทีมข่าวเองก็มีความพร้อมและตื่นตัวในการทำงาน

นอกจากนี้ยังพบว่า ความจริงที่ถูกสร้างขึ้นของไอทีวี เป็นความจริงที่หลากหลาย เพราะรายงานข่าวเหตุการณ์นี้แตกต่างจากสถานีอื่น แม้จะใช้ภาพสดของซีเอ็นเอ็น สลับกับการรายงานข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยพยายามหาเนื้อหาข่าวจากแหล่งข่าวต่างประเทศหลายแหล่ง ข่าวก็ตาม แต่มีการคัดเลือกบุคคลมาสัมภาษณ์ในแต่ละช่วงไม่เหมือนกัน และมีการระดมทีมข่าวออกไปทำข่าวตามสถานที่ต่างๆที่แตกต่างกัน รวมทั้งพิธีกรที่ดำเนินรายการก็ใช้คนของสถานี ไม่ได้ใช้คนนอกร่วมทำรายการพิเศษด้วยเหมือนช่อง 9 และ ททบ.5

ความจริงที่ปรากฏเป็นรูปลักษณะของการสื่อสารของผู้ก่อการร้ายครั้งนี้สัมฤทธิ์ผลมาก เนื่องจากผู้ก่อการร้าย ซึ่งเป็นชาติมุสลิมต้องการสื่อสารให้ชาวโลกได้เห็นเหตุร้ายแรงเกิดขึ้นตามสถานที่สำคัญๆหรือเรียกได้ว่าเป็นหัวใจหลักของประเทศสหรัฐ ไม่ว่าจะเป็นตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ หรือ อาคารเพนตากอน กระทรวงกลาโหมของสหรัฐ ซึ่งข่าวสารที่ปรากฏออกมาเป็นความสำเร็จของผู้ก่อการร้ายที่ต้องการสื่อสารถึงนานาประเทศทั่วโลก และต้องการให้เห็นความสูญเสียของประเทศมหาอำนาจนี้ ซึ่งแทบจะไม่มีใครคาดคิดและเคยเห็นมาก่อน ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นการสื่อสารที่น่าสนใจ เพราะทำให้ทุกคนเชื่อในความเป็นจริงที่ผู้ก่อการร้ายสร้างขึ้น รวมทั้งไอทีวีด้วย เพราะสื่อทุกสื่อต่างให้ความสำคัญ และมีการรายงานข่าวเหตุการณ์อย่างต่อเนื่องอยู่หลายเดือน แต่หลังจากเกิดเหตุการณ์สื่อของไทยกลับไม่ได้ให้ความสนใจเหตุการณ์ร้ายที่อาจจะเกิดขึ้นอีกในครั้งต่อไป

การสร้างความเป็นจริงจากรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติดังกล่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์ทั้ง 3 สถานีมีความน่าสนใจและแตกต่างกันไปในแต่ละสถานี ดังที่ได้กล่าวแล้วในบทที่ 4 บทที่ 5 และบทที่ 6 ซึ่งจะมีการสรุปผลการวิจัยที่ทำการศึกษารายนี้อย่างละเอียด โดยจะนำเสนอเป็นตารางเพื่อให้ทราบอย่างชัดเจนในบทที่ 7 ต่อไป

บทที่ 7

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย” ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทยจำนวน 3 สถานี คือ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ซึ่งทำการศึกษาเป็นเวลา 3 วัน โดยใช้บริการทางการบินเป็นเกณฑ์ คือ ระหว่างวันที่ 11 ถึง 13 กันยายน พ.ศ.2544

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แหล่งข้อมูลหลัก 3 ประเภท คือ แหล่งข้อมูลที่ได้จากเอกสาร และหนังสือพิมพ์หลายฉบับ ซึ่งมีข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ก่อวินาศกรรม วิดีโอเทปเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นของ 3 สถานี และยังใช้แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ได้แก่ ผู้บริหารของสถานี บรรณาธิการข่าว ผู้เรียบเรียงข่าว ผู้ประกาศข่าว เป็นต้น โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล เริ่มจากการศึกษาดารววิชาการ และบทความที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการศึกษา และกำหนดแนวทางในการตั้งคำถาม จากนั้นได้ไปทำการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ จากนั้นนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิจัยตามลำดับ

ส่วนข้อมูลที่ได้จากการทำวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยเป็นประเด็นต่างๆ โดยแบ่งเป็นหัวข้อที่น่าสนใจเกี่ยวกับการเปรียบเทียบลำดับเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกา เปรียบเทียบการทำงานในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ เปรียบเทียบผลการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ และเปรียบเทียบปัจจัยในการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์ทั้ง 3 สถานีได้ตามตารางต่างๆตามลำดับ ดังนี้

ตารางสรุปผลการวิจัย
ตารางที่ 1
เปรียบเทียบลำดับเหตุการณ์ของ 3 สถานี

ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.	ททบ.5	ไอทีวี
<p style="text-align: center;">11กย.2544</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20.10 น. เริ่มรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น - 20.20 น. ยกเลิกข่าวภาคค่ำทั้งหมด - 20.30 น. แจ้งผู้บริหารให้ยกเลิกรายการปกติของสถานี - 21.00 น. ผู้บริหารมาที่สถานี - 21.30 น. จักรภพ เพ็ญแขมาเป็นพิธีกรอีก 1 คน - 22.00 น. ฉัฏฐพล วรรณสุด เป็นพิธีกรอีก 1 คน - 23.00 น. มีรายงานว่า เป็นฝีมือของ บินลาเคน - 24.00 น. การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย - ทำรายการต่อเนื่องจนถึงเวลา 02.00 น. ของวันที่ 12 กย.2544 	<ul style="list-style-type: none"> - 20.40 น. เริ่มรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น - 21.00 น. ผู้บริหารให้นำเสนอรายการพิเศษ โดยพรพรหม จุลละทัฬพะ - 21.30 น. มีรายงานว่า บินลาเคนเป็นคนทำ - 22.00 น. พ.ช. ยงยุทธ มัยลาภ มาช่วยดำเนินรายการอีก 1 คน - 23.00 น. พิชัย วาสนาส่ง มาช่วยอีก 1 คน - 24.00 น. มีภาพประมวลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น - ทำรายการต่อเนื่องจนถึงเวลา 02.00 น. ของวันที่ 12 กย.2544 	<ul style="list-style-type: none"> - 20.05 น. เริ่มรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น - 20.15 น. ตัดข่าวภาคค่ำทิ้งและรายงานเหตุการณ์ต่อเนื่อง - 21.30 น. ชิบ จิตนิยม และวรวีร์ ภูวนิช ดำเนินรายการ - 22.30 น. ผู้บริหารสั่งให้ตัดกลับเข้ารายการปกติเพื่อเสนอละคร - แทรกข่าวในช่วงละครเป็นระยะ - 23.30 น. ตัดกลับเข้ารายการพิเศษอีกครั้ง - ทำรายการต่อเนื่องจนถึงเวลา 02.00 น. ของวันที่ 12 กย.2544
<p style="text-align: center;">12 กย.2544</p> <ul style="list-style-type: none"> - 06.20 น. ข่าวรับอรุณ - 08.00 น. ทำรายการพิเศษ - 12.00 น. ข่าวภาคเที่ยงและรายงานเหตุการณ์ในข่าวทุกภาคของสถานี 	<ul style="list-style-type: none"> - 05.45 น. ข่าวภาคเช้า - 08.00 น. แทรกในรายการบ้านเลขที่ 5 - 12.00 น. ข่าวภาคเที่ยงและรายงานเหตุการณ์ในข่าวทุกภาคของสถานี 	<ul style="list-style-type: none"> - 06.25 น. แทรกในรายการ 4 แยกรัชโยธิน - 10.00 น. เกาะติดข่าวและรายงานเหตุการณ์ในข่าวทุกภาคของสถานี
<p style="text-align: center;">13 กย.2544</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายงานเหตุการณ์ในข่าวทุกภาคของสถานี 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานเหตุการณ์ในข่าวทุกภาคของสถานี 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานเหตุการณ์ในข่าวทุกภาคของสถานี

ตารางที่ 2

เปรียบเทียบการทำงานในภาวะปกติกับภาวะวิกฤติของ 3 สถานี

ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.	ททบ.5	ไอทีวี
<p>ภาวะปกติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมโต๊ะข่าวในช่วงเช้าและ บก.มอบหมายงานตามแผนก - ผู้สื่อข่าวทำข่าวเสร็จส่งให้กอง บก.พิจารณา - บก.ประจำวันคัดเลือกข่าวออกอากาศ - บก.นำข่าวออกอากาศตามเวลาปกติ - ผู้ประกาศอ่านข่าวตามสคริปต์ - จบข่าวตามเวลาที่กำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชุมโต๊ะข่าวในช่วงเช้า, เย็นและ บก.มอบหมายงานตามสายงาน - ผู้สื่อข่าวทำข่าวเสร็จส่งให้หัวหน้า สายพิจารณา - บก.ประจำวันคัดเลือกข่าวออกอากาศ - บก.นำข่าวออกอากาศตามเวลาปกติ - ผู้ประกาศอ่านข่าวตามสคริปต์ - จบข่าวตามเวลาที่กำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชุมโต๊ะข่าวในช่วงเช้า,เย็นและมอบ หมายงานตามสายงาน - ทำข่าวเสร็จส่งให้หัวหน้าสายพิจารณา - บก.ประจำวันคัดเลือกข่าวออกอากาศ - ผู้ประกาศอ่านข่าวตามสคริปต์
<p>ภาวะวิกฤติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระดมทีมข่าว - บก.ประจำวันส่งทีมข่าวออกไปทำ ข่าวโดยไม่มีกรแบ่งสายงาน - ผู้สื่อข่าวรายงานสดเข้ามาที่สถานี - บก.ประจำวันนำข่าวออกอากาศก่อน แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบ - บก.ประจำวันขอยกเลิกรายการปกติ ของสถานีเพื่อทำรายการพิเศษ - ผู้บังคับบัญชาและบก.นำภาพจาก ซีเอ็นเอ็นออกอากาศโดยไม่ได้กั้กรอง - ผู้ประกาศต้องแปลข่าว และวิเคราะห์ เองแบบสด 	<ul style="list-style-type: none"> - ระดมทีมข่าว - บก.ประจำวันส่งทีมข่าวออกไปทำ ข่าวโดยไม่มีกรแบ่งสายงาน - บก.ประจำวันรายงานผู้บังคับบัญชา ก่อนแล้วนำข่าวออกอากาศ - ผู้บังคับบัญชาขอยกเลิกรายการปกติ ของสถานีเพื่อทำรายการพิเศษ - บก.ประจำวันนำภาพออกอากาศ โดยไม่ได้กั้กรอง - ผู้ประกาศต้องแปลข่าว และ วิเคราะห์เองแบบสด 	<ul style="list-style-type: none"> - ระดมทีมข่าว - บก.ข่าวตัดสินใจนำข่าวออกอากาศ ทันที โดยไม่รายงานผู้บังคับบัญชา - บก.ประจำวันส่งทีมข่าวออกไปทำข่าว โดยไม่มีกรแบ่งสายงาน - ผู้บริหารฝ่ายข่าวขอยกเลิกรายการปกติ ของสถานีเพื่อทำรายการพิเศษ - บก.ประจำวันและผู้อำนวยการฝ่ายข่าว นำภาพออกอากาศโดยไม่ได้กั้กรอง - ผู้ประกาศต้องแปลข่าว และวิเคราะห์ เองแบบสด

ตารางที่ 3

เปรียบเทียบผลจากการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติของ 3 สถานี

ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.	ททบ.5	ไอทีวี
<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างความเป็นจริงไม่ชัดเจน เพราะขาดการกลั่นกรองหรือคัดเลือกข่าวหรือภาพ - การสร้างความเป็นจริงแตกต่างจากสถานีอื่น เพราะใช้ภาพซีเอ็นเอ็นมาก - การสร้างความเป็นจริงมีหลากหลาย - พังพานักวิชาการ ใช้ทั้งคนในและนอกสถานีดำเนินรายการ - การสร้างความเป็นจริงเรื่องฮีโร่ของเจ้าหน้าที่ต่างๆหายไป - ไม่มีการเตรียมตัวสำหรับเหตุการณ์ในอนาคต - เรทติ้งดีขึ้นมาก 	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างความเป็นจริงไม่ชัดเจน เพราะไม่ได้กลั่นกรองหรือคัดเลือกข่าวหรือภาพ - การสร้างความเป็นจริงแตกต่างจากสถานีอื่น เพราะใช้ทั้งซีเอ็นเอ็นและฟ็อกซ์ นิวส์ - การสร้างความเป็นจริงมีหลากหลาย - พังพานักวิชาการ และใช้คนนอกสถานีทำรายการทั้งหมด - การสร้างความเป็นจริงเรื่องฮีโร่ของเจ้าหน้าที่ต่างๆหายไป - มีการเตรียมการสำหรับเหตุการณ์ในอนาคต - เรทติ้งขึ้นเล็กน้อย 	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างความเป็นจริงไม่ชัดเจน เพราะขาดการกลั่นกรองภาพและข่าว - การสร้างความเป็นจริงแตกต่างจากสถานีอื่น เพราะใช้ทั้งซีเอ็นเอ็นและฟ็อกซ์ นิวส์ - การสร้างความเป็นจริงมีหลากหลายข่าวต่างประเทศได้รับความสนใจ - การสร้างความเป็นจริงเรื่องความเป็นฮีโร่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยกู้ภัยไม่มี - การตัดสินใจที่ผิดพลาดของผู้บริหาร - มีการเตรียมตัวสำหรับเหตุการณ์ในอนาคต - เรทติ้งดีที่สุดในบรรดาฟรีทีวี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4
เปรียบเทียบปัจจัยในการสร้างความเป็นจริงของ 3 สถานี

ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.	ททบ.5	ไอทีวี
บุคลากร - ผู้บริหาร - บรรณาธิการข่าว - ผู้เรียบเรียงข่าว - ผู้ประกาศข่าว - ทีมข่าว	- ผู้บริหาร - บรรณาธิการข่าว - ผู้เรียบเรียงข่าว - ผู้ประกาศข่าว - ทีมข่าว	- ผู้บริหาร - บรรณาธิการข่าว - ผู้เรียบเรียงข่าว - ผู้ประกาศข่าว - ทีมข่าว
นโยบาย - ตัดรายการปกติของสถานีและให้เกาะติดเหตุการณ์ตลอด - รายงานเหตุการณ์พิเศษต่อเนื่องทุกวัน	- ตัดรายการปกติของสถานีและให้เกาะติดเหตุการณ์ตลอด - รายงานเหตุการณ์พิเศษต่อเนื่องทุกวัน - ทำเรค ไล่คั	- ตัดข่าวบางส่วนทิ้งและรายงานเหตุการณ์ต่อเนื่อง - ตัดกลับเข้ารายการปกติเพื่อนำเสนอละคร - รายงานเหตุการณ์ต่อเนื่อง
ลักษณะการรายงานข่าว - ระดมทีมข่าว - ไม่มีการแบ่งสายงาน - หน้าที่ผู้ประกาศข่าวเปลี่ยนไป	- ระดมทีมข่าว - ไม่มีการแบ่งสายงาน - หน้าที่ผู้ประกาศข่าวเปลี่ยนไป	- ระดมทีมข่าว - ไม่มีการแบ่งสายงาน - หน้าที่ผู้ประกาศข่าวเปลี่ยนไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปเปรียบเทียบการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณี ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาของสถานีวิทยุโทรทัศน์ใน ประเทศไทย 3 สถานี

ในการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าว ผู้วิจัยทำการศึกษา โดยนำทฤษฎีระบบ (System Theory) มาใช้ เนื่องจาก เมื่อเกิดภาวะวิกฤติขึ้นมา สถานีวิทยุโทรทัศน์ต่างๆ ซึ่งถือเป็นระบบๆหนึ่งในสังคมที่อยู่ในภาวะสมดุล ได้รับผลกระทบทำให้ระบบขาดความสมดุลไม่ต่อเนื่องจึงต้องทำการศึกษากำหนดเข้าสู่ระบบ (Inputs) กระบวนการ (Process) และสิ่งที่ส่งออก (Output) ของสถานีโทรทัศน์ทั้ง 3 สถานี

1. ลำดับเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา

สำหรับสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. เข้าข่าวภาคค่ำตามเวลาปกติคือ 20.00 น. แต่เมื่อทราบที่เกิดเหตุการณ์เครื่องบินชนตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ในสหรัฐอเมริกา จึงตัดเข้าภาพเหตุการณ์สดจากสถานีโทรทัศน์ซีเอ็นเอ็นเอ็นของสหรัฐอเมริกา ในเวลา 20.10 น. จากนั้นอีกประมาณ 10 นาทีต่อมา คือ เวลา 20.20 น.บรรณาธิการข่าวภาคค่ำ คือ นายวิโชค อางหาญ เห็นว่าสถานการณ์น่าจะรุนแรงและยืดเยื้อ จึงตัดสินใจสั่งยกเลิกข่าวภาคค่ำทั้งหมด แล้วให้นางกิตติมา ณ ถลาง ผู้ประกาศข่าวในวันนั้น ต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่ผู้ประกาศเดิมที่อ่านข่าวตามสคริปต์ โดยต้องมาทำหน้าที่รายงานเหตุการณ์สดๆ แปลข่าวสดๆจากซีเอ็นเอ็น รวมทั้งโทรศัพท์แจ้งไปยังผู้บริหาร คือ นายสรจักร เกษมสุวรรณ ผู้อำนวยการ อ.ส.ม.ท. นายนิพนธ์ นาคสมภพ ผู้อำนวยการสำนักข่าวไทย เพื่อรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและขอหารือให้มีการตัดรายการปกติของทางสถานีทั้งหมด เพื่อทำรายการพิเศษเกี่ยวกับเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารของสถานีได้เดินทางเข้ามาบัญชาการทำงานด้วยตนเอง และมีการระดมทีมข่าว ทั้ง บรรณาธิการข่าวสายต่างๆ ผู้เรียบเรียงข่าว และทีมถ่ายทอดสดเดินทางยังสถานีเพื่อรายงานสดเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องเข้ามายังสถานี

จากนั้นเวลาประมาณ 22.00 น.นายจักรภพ เพ็ญแข มาทำหน้าที่พิธีกรเสริม และตามมาด้วยนายณัฐพล วรรณสุต ซึ่งทางช่อง 9 อ.ส.ม.ท.ทำรายการพิเศษต่อเนื่องจนถึงเวลา 02.00 น.ของวันที่ 12 กันยายน 2544 จึงปิดสถานี และกลับมารายงานเหตุการณ์อีกครั้งในช่วงข่าวรับอรุณ วันที่ 12 กันยายน 2544 และมีรายการพิเศษขึ้นอีกครั้งในเวลา 08.00 น. จากนั้นก็

เป็นการรายงานข่าวในช่วงข่าวภาคปกติของทางสถานี แต่เนื้อหาของข่าวจะเน้นเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมมากเป็นพิเศษต่อเนื่องจนถึงวันที่ 13 กันยายน 2544

สถานีวิทยุกองทัพบก ช่อง 5 เริ่มรายงานเหตุการณ์ดังกล่าวหลังจบข่าวภาคค่ำ เวลา 20.40 น. โดยใช้ภาพสดจากสถานีโทรทัศน์ซีเอ็นเอ็นก่อนเช่นกัน โดยนายเรวัต ราชเสน บรรณาธิการข่าวภาคค่ำ ได้เห็นภาพข่าวจากช่อง 9 จึงโทรศัพท์ไปห้องข่าวต่างประเทศ ททบ.5 เพื่อเช็กข่าว พอทราบข่าวจึงโทรศัพท์หารีอกับผู้บริหารฝ่ายข่าวและผู้บริหารสถานี พอได้รับอนุมัติจึงเริ่มทำรายการพิเศษ โดยใช้ชื่อว่า “เกาะติดวินาศกรรมสหรัฐอเมริกา” มีนายพรพรม จุลละทัตพะ ผู้ประกาศข่าวกีฬา ทำหน้าที่พิธีกรดำเนินรายการ สาเหตุที่เลือกนายพรพรม เพราะมีคุณสมบัติเหมาะสม คือ ความรู้ภาษาอังกฤษดี และคุ้นเคยกับการพากย์สดกีฬา และ ตัดรายการปกติของทางสถานีทิ้งทั้งหมด

จากนั้นผู้บริหารของฝ่ายข่าวและผู้บริหารของสถานี ได้เดินทางมายังสถานี และมีการระดมทีมข่าวออกไปทำงานนอกสถานี และไปยังสถานที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อรายงานสด เหตุการณ์เข้ามายังสถานี และเห็นว่าน่าจะมีพิธีกรมาช่วยวิเคราะห์เหตุการณ์ ในเวลา 22.00 น. นพ.ยงยุทธ มัยลาภ ผู้ประกาศข่าวภาคค่ำ จึงถูกเรียกตัวมาช่วยดำเนินรายการ จากนั้นเวลา 23.00 น. จึงไปเชิญนายพิชัย วาสนาส่ง นักวิเคราะห์และสื่อมวลชนอาวุโสมาทำรายการพิเศษอีกคนหนึ่ง และทำรายการต่อเนื่องยาวจนถึงเวลา 02.00 น. ของวันที่ 12 กันยายน 2544 จึงปิดสถานี

ททบ.5 รายงานเหตุการณ์ดังกล่าวต่อในช่วงข่าวภาคเช้า และมีการตัดเข้าภาพสดอีกครั้งในช่วงรายการ “บ้านเลขที่ 5” ซึ่งเป็นภาพของประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา จากนั้นก็เข้าสู่การรายงานข่าวภาคปกติจนถึงวันที่ 13 กันยายน 2544 แต่เนื้อหายังคงเน้นที่เหตุการณ์ในประเทศสหรัฐอเมริกา

สำหรับสถานีโทรทัศน์ไอทีวีนั้น เริ่มรายงานเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกาเป็นสถานีแรก โดยเริ่มออกอากาศข่าวนี้นี้ในเวลา 20.05 น. โดยนายชิบ จิตนิยม บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ ไอทีวี เห็นภาพเครื่องบินชนตึกจากสถานีโทรทัศน์ซีเอ็นเอ็น จึงเช็กข่าวแล้วนำไปให้นายกิตติ สิงหาปัด ผู้ประกาศข่าวภาคค่ำในวันนั้นอ่านทันที โดยไม่ได้หารีอกับใคร จากนั้นก็รายงานเหตุการณ์ไปเรื่อยๆ โดยนายอำไพ โพธิ์ชัยรัตน์ บรรณาธิการข่าวภาคค่ำ เห็นว่าเป็นข่าวที่มีความสำคัญ จึงให้ตัดข่าวอื่นๆออกหมด เหลือไว้เพียงข่าวที่มีสปอนเซอร์ ไอทีวี

รายงานเหตุการณ์ไปจนถึงเวลาประมาณ 22.30 น. ผู้บริหารฝ่ายข่าวเห็นว่าเหตุการณ์นิ่งแล้ว ไม่มีอะไรน่าสนใจ จึงตัดกลับเข้ารายการปกติของทางสถานี คือ ละครเรื่อง “วัยระเริง” โดยให้เหตุผลว่าละครกำลังอยู่ในช่วงสำคัญ ซึ่งการตัดกลับเข้ารายการละครนี้ สร้างความไม่พอใจให้กับฝ่ายข่าวเป็นอย่างยิ่ง เพราะทำให้ข่าวขาดความต่อเนื่อง แต่ก็มีการแทรกข่าวออกไปในช่วงเบรกของละครตลอด และหลังจบละคร ไอทีวี จึงตัดเข้ารายการพิเศษอีกครั้ง โดยมีนายชิบ จิตนิยม และนางสาว วรวิรุ์ วุวนิช ทำหน้าที่พิธีกร โดยทำรายการพิเศษต่อเนื่องจนถึงเวลา 02.00น. ของวันที่ 12 กันยายน 2544 จึงปิดสถานี

ไอทีวี รายงานเหตุการณ์นี้ต่อเนื่องในรายการ “สี่แยกชโยชิน” เวลาประมาณ 06.25 น. วันที่ 12 กันยายน 2544 และมีการติดตามข่าวต่อเนื่องในช่วงข่าวภาคปกติของทางสถานี ต่อเนื่องจนถึงวันที่ 13 กันยายน 2544 โดยเนื้อหาเน้นที่เหตุการณ์ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เช่นกัน

2. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการรายงานข่าวเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมฯ

สำหรับสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนี้

- นายสรจักร เกษมสุวรรณ ผู้อำนวยการ อ.ส.ม.ท.
- นายนิพนธ์ นาคสมภพ ผู้อำนวยการสำนักข่าวไทย
- นายณรงค์ รุ่งวัฒนา หัวหน้าฝ่ายข่าวโทรทัศน์
- นายวิโชค อางหาญ บรรณาธิการข่าวภาคค่ำ
- นายนรพล ผาเจริญ ผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวภาคค่ำ
- นางปรารถนา นันทชัยรัตนพันธุ์ บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ
- นางสาวเรวดี สุขวิบูลย์ ผู้เรียบเรียงข่าวต่างประเทศ
- นางกิตติมา ณ ถลาง ผู้ประกาศข่าวและผู้เรียบเรียงข่าวต่างประเทศ
- นายจักรภพ เพ็ญแข พิธีกรและอุปนายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
- นายณัฐพล วรรณสุด พิธีกร
- และทีมข่าว

สถานีวิทยุกองทัพบก ช่อง 5 มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนี้

- พลโท โสภณ โสภณศิริ ผู้อำนวยการสถานี
- พ.อ.พีรสันต์ รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์ หัวหน้าฝ่ายข่าว
- นายเรวัต ราชเสน บรรณาธิการข่าวภาคค่ำ
- นางสาว กัลยา พานิชดี บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ
- นางสาว กิ่งกาญจน์ มุลนิลตา บรรณาธิการและผู้เรียบเรียงข่าวต่างประเทศ
- นายพรพรหม จุลละกะทัพพะ ผู้ประกาศข่าว
- นายพิชัย วาศนาส่ง พิธีกรและนักวิเคราะห์อ่าวโต
- และทีมข่าว

สถานีโทรทัศน์ไอทีวี มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเป็นจริงจากรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนี้

- นายวสันต์ ภัยหลิกลี ผู้อำนวยการฝ่ายข่าวโทรทัศน์
- นายสรรัชต์ เดียวประเสริฐกุล กรรมการผู้จัดการ บริษัท ไอทีวี
- นายชิบ จิตนิยม บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ
- นายอำไพ โพธิ์ชัยรัตน์ บรรณาธิการข่าวภาคค่ำ
- นายกิตติ สิงหาปัด ผู้ประกาศข่าว
- นางสาวรวีร์ ววนิช ผู้ประกาศข่าว
- และทีมข่าว

3. นโยบาย

สำหรับช่อง 9 อ.ส.ม.ท.นับว่ามีนโยบายในการบริหารงานในภาวะวิกฤติที่ค่อนข้างดีและเป็นขั้นตอน โดยในวันเกิดเหตุหลังจากบรรณาธิการข่าวภาคค่ำทราบเหตุการณ์แล้ว จึงรีบโทรศัพท์ไปรายงานผู้บริหารของสถานี หรือเพื่อขอตัดรายการปกติของทางสถานีทั้งหมด

แล้วให้นำเสนอแต่รายการพิเศษเพียงอย่างเดียว ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการตามที่บรรณาธิการข่าวยุโรปขอ และให้ดำเนินรายการต่อเนื่องจนปิดสถานีในเวลา 02.00 น.และให้มีการตัดเข้าภาพสดได้ทันที หากมีความคืบหน้าของเหตุการณ์ โดยให้ฝ่ายข่าวโทรทัศน์ ประสานกับฝ่ายออกอากาศได้เลย และยังมีนโยบายให้รายงานข่าวเหตุการณ์นี้ต่อเนื่องในข่าวทุกช่วงของทางสถานี

ส่วน ททบ.5 ก็เป็นสถานีหนึ่งที่มีการปรับตัวได้ดีในช่วงที่มีเหตุวิกฤติเกิดขึ้น โดยบรรณาธิการข่าวภาคค่ำได้โทรศัพท์ไปหารือกับผู้บริหารของสถานีเช่นกัน เพื่อให้ถ่ายทอดรายการพิเศษต่อเนื่อง และตัดรายการปกติทิ้งไปทั้งหมด ซึ่งผู้บริหารก็อนุมัติ และรีบเดินทางมายังสถานีทันที เพื่อมาบัญชาการการทำงานจนถึงเวลา 02.00 น.จึงปิดสถานี นอกจากนี้ผู้บริหารยังมีแนวคิดให้จัดทำ “เรด โคลด์” ขึ้น โดยเป็นสมุดรายชื่อ และเบอร์โทรศัพท์ของผู้บริหาร ทีมข่าว บก. ช่างภาพ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉินจะได้ตามตัวได้ทันทันที

สำหรับไอทีวี แม้จะเป็นสถานีแรกที่ออกอากาศเหตุการณ์นี้ ซึ่งสร้างความภาคภูมิใจให้กับทีมข่าว และยังเป็นสถานีที่ได้อันดับหนึ่งจากการสำรวจของ Thai Mail Consumer index ว่ามีผู้ชมชมมากที่สุดในวันพรีทีวี คือ 54.55 เปอร์เซ็นต์ก็ตาม แต่การตัดสินใจที่ผิดพลาดของผู้บริหารในวันนั้น ที่ให้ตัดกลับสู่รายการปกติของทางสถานี คือ รายการละคร “วัยระเริง” ทำให้ทีมข่าวไม่พอใจ และยังถูกกระแสวิพากษ์วิจารณ์จากสื่อมวลชนด้วย

4. ลักษณะการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ

ในส่วนของช่อง 9 อ.ส.ม.ท.นั้นพบว่า ลักษณะการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ จะไม่มีการแบ่งสายงานกันทำเหมือนกับการรายงานข่าวในภาวะปกติ เพราะเมื่อเกิดเหตุวิกฤติขึ้น ก็จะมีการระดมทีมข่าวมาทำงานทันที ทุกคนมาแบบเฉพาะกิจหรือทำงานนอกเวลา และการรายงานข่าวในลักษณะแบบนี้ สร้างความตื่นตัวในการทำงานให้กับทีมข่าวมากขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงเวลาในการออกอากาศ โดยตัดรายการปกติของทางสถานีออกไป เพื่อทำรายการพิเศษ ส่วนผู้ประกาศเองทำหน้าที่เปลี่ยนแปลงไป คือ จากเดิมที่อ่านข่าวตามสคริปต์ แต่พอเกิดเหตุวิกฤติ ต้องนำข้อมูลดิบมาแปลสด อ่านข่าวสดๆ พร้อมกับวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยต้องนำความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์มาใช้ ซึ่งโชคดีที่ผู้ประกาศข่าว ทำหน้าที่เรียบเรียงข่าวเอง จึงทำให้สามารถทำงานได้อย่างราบรื่นและประสบผลสำเร็จ

สำหรับ ททบ.5 ลักษณะการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติที่ใกล้เคียงกับช่อง 9 คือ จะไม่มีการแบ่งสายงานกันทำเหมือนกับการรายงานข่าวในภาวะปกติ เพราะเมื่อเกิดเหตุวิกฤติขึ้น ก็จะมีการระดมทีมข่าวมาทำงานทันที ทุกคนมาแบบเฉพาะกิจหรือทำงานนอกเวลา และการรายงานข่าวในลักษณะแบบนี้ สร้างความตื่นตัวในการทำงานให้กับทีมข่าวมากขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงเวลาในการออกอากาศ โดยตัดรายการปกติของทางสถานีออกไป เพื่อทำรายการพิเศษ ส่วนผู้ประกาศเองทำหน้าที่เปลี่ยนแปลงไป คือ จากเดิมที่อ่านข่าวตามสคริปต์ แต่พอเกิดเหตุวิกฤติ ต้องนำข้อมูลดิบมาแปลสด อ่านข่าวสดๆ พร้อมกับวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยต้องนำความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์มาใช้ ซึ่งผู้ประกาศของ ททบ.5 แม้จะเป็นผู้ประกาศ ข่าวกีฬา แต่มีความรู้ภาษาอังกฤษดี และมีประสบการณ์ในการพากย์สดกีฬามาก่อน จึงทำให้สามารถทำงานได้ประสบผลสำเร็จเช่นกัน

ส่วนไอทีวี ลักษณะการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติที่ใกล้เคียงกับช่อง 9 และ ททบ. 5 คือ จะไม่มีการแบ่งสายงานกันทำเหมือนกับการรายงานข่าวในภาวะปกติ เพราะเมื่อเกิดเหตุวิกฤติขึ้น ก็จะมีการระดมทีมข่าวมาทำงานทันที ทุกคนมาแบบเฉพาะกิจหรือทำงานนอกเวลา และการรายงานข่าวในลักษณะแบบนี้ สร้างความตื่นตัวในการทำงานให้กับทีมข่าวมากขึ้น ส่วนผู้ประกาศเองทำหน้าที่เปลี่ยนแปลงไป คือ จากเดิมที่อ่านข่าวตามสคริปต์ แต่พอเกิดเหตุวิกฤติ ต้องนำข้อมูลดิบมาแปลสด อ่านข่าวสดๆ พร้อมกับวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยต้องนำความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์มาใช้ ซึ่งผู้ประกาศของไอทีวีมีความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงานสูง จึงทำให้งานประสบผลสำเร็จด้วยดี

5. ผลการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมฯ

สำหรับผลจากการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ กรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย จำนวน 3 สถานี ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ปรากฏว่า แต่ละสถานีมีการสร้างความเป็นจริงที่หลากหลาย แตกต่างกันไป ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. สร้างความเป็นจริงได้ไม่ชัดเจน เพราะเมื่อได้ข่าวหรือภาพข่าวมาไม่ได้ทำการคัดเลือกหรือกลั่นกรองภาพเหมือนกับการทำงานในภาวะปกติ แต่นำข่าวหรือภาพออกอากาศทันที รวมทั้งนักวิชาการหรือบุคคลที่ติดต่อขอสัมภาษณ์ก็ไม่ได้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านนกอการร้ายโดยเฉพาะ แต่เป็นนักวิชาการทั่วไปที่สถานีมีความสนิทสนม หรือเท่าที่จะสามารถหามาได้ ทำให้หัวใจหลักของการทำงานถูกละทิ้ง

การสร้างความเป็นจริงของช่อง 9 อ.ส.ม.ท.ค่อนข้างเข้าข้างสหรัฐอเมริกา เพราะใช้สื่อของอเมริกาคือ ซีเอ็นเอ็นเป็นหลักในการรายงานข่าว สลับกับซีเอ็นบีซี และเอบีซี ซึ่งการรายงานข่าวของสื่ออเมริกาเป็นการสร้างกระแสและปลุกเร้าให้ประชาชนลุกขึ้นมาแสดงความโกรธแค้น เกลียดชัง และอาฆาตผู้อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์ ส่วนข่าวของพวกมุสลิมที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ก่อการร้ายยังไม่ถูกนำเสนอมากนัก โดยเฉพาะตัวนายโอซามา บินลาเดนไม่ได้มีการวิเคราะห์หว่า้เป็นใคร มาจากไหน เพียงแค่มีรายงานข่าวว่าเขาเป็นผู้กระทำการในครั้งนี้ แต่ไม่ได้นำเสนอภาพของบินลาเดนให้ชมอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังมีการกล่าวถึงตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ว่าเป็นสัญลักษณ์ของทุนนิยมหรือระบอบทุนเสรี ส่วนตึกเพนตากอน เป็นสัญลักษณ์ความเป็นมหาอำนาจของอเมริกา แต่ถูกทำลายไป ทำให้ความยิ่งใหญ่ของอเมริกาต้องสั่นคลอน

ส่วนข่าวที่ออกอากาศในวันที่ 12 และ 13 กันยายน เนื้อหาส่วนใหญ่ออกมาในลักษณะการสร้างชาตินิยมอเมริกาเพิ่มขึ้น และเน้นข่าวเกี่ยวกับคนไทยในสหรัฐอเมริกาที่ได้รับบาดเจ็บและสูญหาย การนำเสนอภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หน่วยกู้ภัยและช่วยชีวิตในวันแรกหายไป ในขณะที่คนอเมริกันให้ความยกย่องบุคคลเหล่านี้ว่าเป็นฮีโร่หรือวีรบุรุษ เพราะเสียสละชีวิตตนเองไปช่วยเหลือผู้ติดอยู่ได้ซากปรักหักพังและค้นหาผู้รอดชีวิต หรือผู้เสียชีวิตอย่างไม่รู้จักเห็นคเห็น้อย

นอกจากนี้ให้ความสำคัญกับประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช ผู้นำของสหรัฐมาก โดยมีการนำเสนอภาพเป็นระยะ ตั้งแต่การแถลงการณ์ครั้งแรกและครั้งต่อมาที่ประกาศจะนำตัวคนผิดมาลงโทษให้ได้ รวมทั้งมีข่าวผู้นำประเทศต่างๆทั่วโลกแสดงความเสียใจกับผู้นำสหรัฐ แสดงให้เห็นว่าสหรัฐเป็นผู้สูญเสียอย่างใหญ่หลวง โดยเฉพาะความเป็นมหาอำนาจ

ส่วนพิธีกรนั้นช่อง 9 อ.ส.ม.ท.ใช้ทั้งบุคคลในสถานี คือ นางกิตติมา ณ ถลาง ผู้ประกาศข่าวภาคค่ำ และผู้เรียบเรียงข่าวต่างประเทศเป็นหลักในช่วงแรก จากนั้นมีการใช้คนนอกสถานี คือ นายจักรภพ เพ็ญแข และนายณัฐพล วรรณสุด มาเป็นผู้ดำเนินรายการร่วม ซึ่งช่อง 9 อ.ส.ม.ท.ต้องพึ่งพานายจักรภพมากในการทำรายการครั้งนี้ เพราะแม้จะเป็นคนนอกสถานี แต่เคยร่วมงานกับช่อง 9 หลายครั้ง โดยเฉพาะกรณีที่มีเหตุการณ์เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ เช่น การเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา เป็นต้น และเนื่องจากบรรณาธิการเห็นว่านายจักรภพมีความรู้ด้านการเมืองระหว่างประเทศเป็นอย่างดี ภาษาอังกฤษดี สามารถแปลสดได้ มุมมองของนายจักรภพ เห็นว่า เหตุการณ์ครั้งนี้เป็นการก่อการร้ายที่มีการวางแผนมาอย่างดี ไม่เคยเกิดขึ้นในประเทศสหรัฐมาก่อน ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 หรือเหตุการณ์เพิร์ลฮาร์เบอร์ เป็นต้นมา

ภายหลังเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติที่เกิดขึ้น ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ผู้บริหารบรรณาธิการหรือทีมข่าวไม่ได้มีการพูดคุยกันถึงการทำงานที่ผ่านมาว่ามีข้อบกพร่องอย่างไร หรือมีสิ่งใดต้องแก้ไข หรือต้องมีการเตรียมการสำหรับเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างไร แม้จะมีแนวโน้มว่าเหตุการณ์ความไม่สงบเรียบร้อยอาจจะเกิดขึ้นมาอีกในเร็ววันนี้ก็ตาม

สำหรับการรายงานเหตุการณ์วิกฤติในครั้งนี้ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.ทำได้อย่างรวดเร็ว และทันท่วงที แม้จะช้ากว่าไอทีวีไปเพียงเล็กน้อย แต่การนำเสนอมีความสมบูรณ์มากกว่า เพราะมีทั้งภาพและเนื้อหาข่าวประกอบกัน นอกจากนี้จากการสำรวจความนิยมในการรับชมข่าวการก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกาของคนไทย ในระหว่างวันที่ 12 - 13 กันยายนปรากฏว่า ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.ได้รับความนิยมเป็นอันดับที่ 2 รองจากไอทีวี ได้ 20.43 เปอร์เซ็นต์

ททบ.5 มีการสร้างความเป็นจริงไม่ชัดเจนเช่นกันและแตกต่างจากช่อง 9 อ.ส.ม.ท.และไอทีวี เพราะ ททบ.5ใช้ภาพจากสำนักข่าวซีเอ็นเอ็นและฟ็อกซ์ นิวส์ ที่นำมาให้ทดลองใช้ จึงมีภาพและเนื้อหาข่าวที่แตกต่างกัน แต่ก็ยังคงเข้าข้างสหรัฐอเมริกา เพราะนำเสนอข่าวและภาพของประธานาธิบดีสหรัฐค่อนข้างบอ้ย แต่ที่แตกต่างจากสถานีอื่น คือ ททบ.5 จะเน้นการลำดับเหตุการณ์การเกิดวินาศกรรมครั้งนี้ตลอดเวลา และแสดงความพร้อมของทีมงานในการทำรายการพิเศษ คือ มีสตูดิโอข่าวเกี่ยวกับประวัติของนายโอบามา บินลาเดน ทำให้ผู้ชมรู้จักเขามากขึ้น ในขณะที่สถานีอื่นไม่มีการนำเสนอเรื่องนี้ และยังมีการทำสตูดิโอเกี่ยวกับการก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ปี พ.ศ.2526 จนถึงปัจจุบัน

ส่วนตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ และตึกเพนตากอน ไม่ได้มีการกล่าวถึงมากนักว่ามีความสำคัญอย่างไร ในช่วงแรกมีการคาดเดาว่าการกระทำได้กล่าวเป็นฝีมือของ 3 กลุ่ม คือนายโอซามา บินลาเดน และพวกปาเลสไตน์ที่ไม่พอใจอเมริกาที่ให้การสนับสนุนอิสราเอลในการสู้รบกันของ 2 ประเทศ และกลุ่มสุดท้ายคือ พวกละตินอเมริกา

ในส่วนของพิธีกรในวันนั้น ปรากฏว่า ททบ.5 ไม่ได้ใช้คนในสถานีทำรายการเลย โดยให้เหตุผลว่า ไม่ได้สร้างคนขึ้นมาทำหน้าที่ตรงนี้ แต่ก็พยายามจะสร้างคนต่อไปในอนาคต จึงใช้นายพรพรหม จุลละทัฬหะ ผู้ประกาศข่าวกีฬา เนื่องจากเห็นว่ามีความรู้ภาษาอังกฤษดี เคยเดินทางไปต่างประเทศบ่อย นพ.ยงยุทธ มัยลาภ ผู้ประกาศข่าวภาคค่ำ ที่มีประสบการณ์ในการทำรายการ และนายพิชัย วาสนาส่ง ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างประเทศ ซึ่งเป็นคนนอกสถานีมาทำรายการทั้งหมด โดยบุคคล 2 คนแรก มีความคล่องตัวและมีประสบการณ์ในการทำรายการสดพอสมควร แต่ไม่สามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ได้ จึงต้องอาศัยนายพิชัยเป็นหลักในการวิเคราะห์ โดยนายพิชัย กล่าวถึงตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ว่ามีความสำคัญและมีความแข็งแรง ไม่น่าจะถูกระเบิดง่ายๆ แต่ก็คาดว่าเหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นได้ เพราะในอดีตตึกนี้ก็เคยถูกระเบิดมาแล้ว และยังคงกล่าวว่า รัฐบาลไทยน่าจะจัดประชุมคณะรัฐมนตรีนัดพิเศษเพื่อหารือเกี่ยวกับสถานการณ์และเศรษฐกิจโลก ซึ่งวันต่อมาก็คือ วันที่ 12 กันยายน รัฐบาลก็จัดประชุมคณะรัฐมนตรีขึ้นมาจริงตามที่นายพิชัยคาดการณ์ไว้

สำหรับภาพการให้ความช่วยเหลือประชาชนในเหตุการณ์ครั้งนี้ของเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยกู้ภัย ททบ.5 ไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก โดยเฉพาะในวันที่ 12 และ 13 กันยายนแทบจะไม่มีข่าวนี้เลย ทั้งที่ชาวอเมริกันแสดงความชื่นชมว่าเขาเหล่านั้นเป็นวีรบุรุษหรือฮีโร่ในใจของพวกเขา ทำให้การสร้างความเป็นจริงครั้งนี้ของ ททบ.5 หายไปเช่นเดียวกับ ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.แต่ไปให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือคนไทยและการค้นหาคนไทยที่สูญหายแทน

ททบ.5 ไม่ได้มีการเตรียมการสำหรับเหตุการณ์ร้ายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต แม้จะมีการประกาศทำ“เรด โคลด์” ขึ้น เพื่อจะได้เรียกตัวทีมข่าวทุกคนให้มาพร้อมกันที่สถานีเวลาเกิดเหตุฉุกเฉิน และมีการทำรายการพิเศษต่อเนื่อง โดยจับมือกับนายสุทธิชัย หยุ่น จากเนชั่นทีวี ทำรายการพิเศษในช่วงข่าวภาคค่ำต่อเนื่องทุกวัน แต่ก็ไม่ได้มีการเตรียมการในอนาคตในด้านอื่นๆแต่อย่างใด ส่วนผลการสำรวจของผู้ชมต่อเหตุการณ์ครั้งนี้ของ ททบ.5 พบว่าอยู่ในอันดับที่ 5 มีผู้ชมเพียง 3.54 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น

สำหรับไอทีวี ก็สร้างความเป็นจริงไม่ชัดเจนเช่นกัน เพราะใช้ข่าวจากสำนักข่าวต่างประเทศหลายแหล่งข่าว โดยขาดการคัดเลือกรูปหรือกล้องภาพ มีการใช้ภาพและข่าวจากสถานีโทรทัศน์ซีเอ็นเอ็นมาก จนทำให้ดูเหมือนเข้าข้างสหรัฐอเมริกามากเกินไป ส่วนข่าวด้านมุสลิมแทบจะไม่มีเลย และการหาบุคคลมาสัมภาษณ์ก็เป็นแบบใกล้มือ คือ หาใครได้ในเวลานั้นก็ติดต่อมาสัมภาษณ์ทันที แม้ว่าจะไม่ใช่นักวิชาการที่มีความรู้ในเรื่องนั้นๆเป็นอย่างไรดี

ส่วนผู้ดำเนินรายการของไอทีวี จะสังเกตได้ว่าใช้คนในสถานีทั้งหมดไม่เหมือนกับช่อง 9 และ ททบ.5 ที่ใช้ทั้งคนในและนอกสถานีดำเนินรายการ เนื่องจากไอทีวีเชื่อมั่นในความสามารถของบุคลากรของตน จึงไม่พึ่งพานักวิชาการมาช่วยดำเนินรายการ

นอกจากนี้ไอทีวียังขาดการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ดับเพลิง หน่วยกู้ภัยที่ช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ก่อวินาศกรรม มีการนำเสนอเรื่องนี้ในวันแรกเท่านั้น ส่วนวันต่อมาข่าวเรื่องนี้หายไป ไม่เหมือนกับในอเมริกาที่มองว่าเจ้าหน้าที่เหล่านี้เป็นฮีโร่ สมควรได้รับการยกย่องชมเชย และนำเสนอข่าวให้เผยแพร่ออกไป ส่วนการนำเสนอข่าวในวันต่อมา คือ วันที่ 12 และ 13 กันยายนนั้น ไอทีวีนำเสนอเรื่องคนไทยในอเมริกาเป็นส่วนใหญ่ และข่าวจากสำนักข่าวต่างประเทศที่เน้นชาตินิยมอเมริกา ทำให้เห็นว่าการนำเสนอที่สูญเสียความยิ่งใหญ่ในครั้งนี้นี้ และจะต้องแก้เส้นผู้กระทำผิดให้ได้ ส่วนข่าวของฝ่ายมุสลิมที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำการก่อการร้ายในครั้งนี้นี้กลับมีไม่มากนัก ทำให้เห็นถึงความไม่สมดุลในการนำเสนอข่าวของไอทีวี

การสร้างความเป็นจริงของไอทีวีมีหลากหลาย เพราะใช้ภาพจากหลายสำนักข่าว เช่น ซีเอ็นเอ็น ฟ็อกซ์ นิวส์ เอพี รอยเตอร์ และยังมีสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตามพบว่า หลังจากเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงในครั้งนี้นี้แล้ว ไอทีวีไม่ได้มีการเตรียมการสำหรับเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นมาในอนาคต ทั้งๆ ที่มีประสบการณ์จากการทำงานในครั้งนี้เป็นภาวะวิกฤติ แต่ผู้บริหารหรือทีมข่าวก็ไม่ได้คิดจะเตรียมความพร้อมที่จะทำงานในครั้งต่อไป

อย่างไรก็ตามไอทีวีก็เป็นสถานีแรกที่รายงานข่าวเหตุการณ์นี้ให้สาธารณชนรับทราบ นับว่ามีความรวดเร็วในการทำงานมาก และด้วยความที่เป็นสถานีข่าว จึงทำให้มีประชาชนรับชมจำนวนมาก โดยจากการสำรวจพบว่า มีประชาชนรับชมไอทีวีมากที่สุด

บรรดาฟรีทีวี คือ 54.55 เปอร์เซนต์ แต่ต้องมาชะงักตรงที่มีการตัดกลับเข้าสู่รายการปกติของทางสถานี คือ รายการละคร “วัยระเริง” ทำให้ถูกวิพากษ์วิจารณ์จากสื่อมวลชนและประชาชนเป็นอย่างมาก แต่ก็สามารถกลับตัวได้ทัน โดยหลังจบละครก็กลับเข้าสู่การรายงานเหตุการณ์ทันทีและต่อเนื่อง

สำหรับการสรุปเพื่อนำเสนอข้อมูลเปรียบเทียบการดำเนินการในการสร้างความเป็นจริงของสถานีวิทยุโทรทัศน์ทั้ง 3 สถานี ได้แก่ ลำดับเหตุการณ์ บุคลากร นโยบาย ลักษณะการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ และผลการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าว สามารถนำเสนอในรูปแบบของตารางได้ดังต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางเปรียบเทียบ 3 สถานี

สถานี	ลำดับเหตุการณ์	บุคลากร	นโยบาย	ลักษณะการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ	ผลการสร้างความเป็นจริง
ช่อง 9 อสมท.	20:10 น. ตัดเข้าภาพ CNN. รายงานสดเหตุการณ์ที่ ตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ สหรัฐ	- ผู้บริหาร - บรรณาธิการข่าว - ผู้เรียบเรียงข่าว - ผู้ประกาศข่าว - ทีมข่าว	- ตัดรายการปกติของ สถานีและให้เกาะติด เหตุการณ์ตลอด - รายงานเหตุการณ์ต่อเนื่องทุกวัน	- ระดมทีมข่าว - ไม่มีการแบ่งสายงาน - หน้าที่ผู้ประกาศข่าว เปลี่ยนไป	- ความจริงไม่ชัดเจน เพราะขาดการกั่นกรอง หรือคัดเลือก - ความจริงมีหลากหลาย - ความจริงแตกต่างกับสถานีอื่น เพราะใช้ ภาพซีเอ็นเอ็นเป็นหลัก - ความจริงเกี่ยวกับซีโรหายไป - ฟังพนักวิชาการดำเนินรายการ - เสนอข่าวอเมริกามากกว่ามุสลิม - ไม่มีการเตรียมตัวในอนาคต
ททบ.5	20:40 น. ตัดเข้าภาพ CNN. รายงานสดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	- ผู้บริหาร - บรรณาธิการข่าว - ผู้เรียบเรียงข่าว - ผู้ประกาศข่าว - ทีมข่าว	- ตัดรายการปกติของ สถานีและให้เกาะติด เหตุการณ์ตลอด - รายงานเหตุการณ์ต่อเนื่องทุกวัน - ทำเรดโค้ด	- ระดมทีมข่าว - ไม่มีการแบ่งสายงาน - หน้าที่ผู้ประกาศข่าว เปลี่ยนไป	- ความจริงไม่ชัดเจนเพราะ ไม่ได้กั่นกรองหรือคัดเลือก - ความจริงมีหลากหลาย - ความจริงแตกต่างจากสถานีอื่น เพราะใช้ทั้ง ซีเอ็นเอ็นและฟ็อกซ์ฯ - ความจริงเกี่ยวกับซีโรหายไป - ฟังพนักวิชาการ - ไม่มีการเตรียมการในอนาคต
ไอทีวี	20:05 น. ตัดเข้าภาพ CNN. รายงานสดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	- ผู้บริหาร - บรรณาธิการข่าว - ผู้เรียบเรียงข่าว - ผู้ประกาศข่าว - ทีมข่าว	- ตัดข่าวบางส่วนทิ้ง - ตัดกลับเข้ารายการปกติ เพื่อนำเสนอละคร - รายงานเหตุการณ์ต่อเนื่อง	- ระดมทีมข่าว - ไม่มีการแบ่งสายงาน - หน้าที่ผู้ประกาศข่าว เปลี่ยนไป	- การสร้างความเป็นจริงไม่ชัดเจน เพราะขาด การกั่นกรอง - ความจริงมีหลากหลาย - ความจริงแตกต่างจากสถานีอื่นเพราะใช้ทั้ง ฟ็อกซ์ ฯ และซีเอ็นเอ็น - ความจริงเกี่ยวกับซีโรหายไป - ไม่ฟังพนักวิชาการ - ขาดการเตรียมการในอนาคต

สรุปการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรม
อาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย

1. รายงานด่วน เมื่อเกิดเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ทุกสถานีจะต้องรีบรายงาน
เหตุการณ์ด่วนให้สาธารณชนทราบทันทีอย่างรวดเร็วที่สุดและช่วงชิงความเร็วในการ
รายงานข่าว
2. รายงานเหตุการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อให้เกิดการตัดสินใจกระทำการ
สิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น การทำรายการพิเศษ การยกเลิกรายการปกติของทางสถานี เป็นต้น
3. ระดมทีมข่าว ทั้งบรรณาธิการ ผู้เรียบเรียงข่าว ผู้สื่อข่าว ช่างภาพ ทีมถ่ายทอดสด
เป็นต้น เพื่อให้การทำงานในภาวะวิกฤติมีความสมบูรณ์และรวดเร็ว
4. ยกเลิกรายการปกติของทางสถานี ซึ่งเป็นอำนาจการตัดสินใจของผู้บริหารสถานี
เพื่อทำรายการพิเศษ หรือรายงานเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง
5. หาผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ และเหมาะสมกับเหตุการณ์นั้นๆมา
ดำเนินรายการ โดยจะมีการระดมความเห็นกันในทีมข่าวและผู้บริหารว่าจะคัดเลือกบุคคลใดมา
ทำหน้าที่ดำเนินรายการให้เป็นไปอย่างราบรื่นและน่าสนใจ
6. รายงานข้อเท็จจริง โดยหาข่าวจากแหล่งข่าวที่เชื่อถือได้ และพยายามรายงาน
ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นให้ได้มากที่สุดและรวดเร็วที่สุด
7. ติดตามข่าวอย่างต่อเนื่องจนกว่าภาวะวิกฤติจะคลี่คลายลง เพื่อให้ประชาชนคลาย
ความวิตกกังวลเกี่ยวกับเหตุการณ์ร้าย และไม่เกิดความตื่นตระหนก

ผู้มีวิสัยทัศน์มีแผนภูมิสรุปการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ
เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกา ของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย มานำเสนอ
ดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 7

สรุปการสร้างความเป็นจริงจากรายงานข่าวในภาวะวิกฤติเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในสหรัฐของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ
ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ของสถานีวิทยุโทรทัศน์
ในประเทศไทย สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

เมื่อเกิดเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ จะทำให้องค์กรหนึ่งหรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ ซึ่ง
เปรียบเสมือนระบบหนึ่ง ทำหน้าที่แปรสภาพไป ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 เกี่ยวกับทฤษฎีระบบ
ว่า หมายถึงส่วนต่างๆจำนวนหนึ่ง ซึ่งสัมพันธ์และขึ้นอยู่กับกัน เพื่อกระทำบางสิ่งบางอย่าง
ให้สำเร็จตามที่ต้องการ และสิ่งที่สำคัญคือ กลุ่มของสิ่งของต่างๆจะอยู่ในลักษณะที่มีการ
เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ต่อกัน และมีปฏิริยากระทบกัน ดังจะเห็นได้จากการทำงานของสถานีวิทยุ
โทรทัศน์ในภาวะวิกฤติว่า จะเริ่มที่กระบวนการนำทรัพยากรต่างๆที่เกี่ยวข้องเข้าสู่องค์กรใน
ลักษณะของสิ่งที่นำเข้าสู่ระบบ (Inputs) โดยเริ่มจากการระดมทีมข่าว ซึ่งประกอบไปด้วย
บรรณาธิการข่าว ผู้สื่อข่าว ช่างภาพ ผู้เรียบเรียงข่าว และผู้ประกาศข่าวมาพร้อมกันที่สถานี
จากนั้นองค์กรก็มีหน้าที่แปรสภาพสิ่งที่นำเข้ามาเหล่านี้ให้ออกมาในรูปของสิ่งต่างๆที่ส่งออก
(Outputs) นั่นคือ การรายงานข่าว การทำรายการพิเศษต่างๆที่แต่ละสถานีจัดทำขึ้น โดยต้องผ่าน
กระบวนการ (Process) ในการตัดสินใจโดยผู้บริหารของสถานี ที่จะทำการยกเลิกรายการปกติ
ของทางสถานี หรือการตัดสินใจของบรรณาธิการข่าวที่จะยกเลิกข่าวภาคค่ำออก เพื่อนำเสนอแต่
เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมแต่เพียงอย่างเดียว (รศ.ชงชัย สันติวงศ์ , อ่างแล้ว)

ดังที่กล่าวมาแล้วว่าเหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ทุกสถานีจะต้องรีบ
รายงานเหตุการณ์ให้สาธารณชนทราบทันทีและช่วงชิงความรวดเร็วในการรายงานข่าว และต้อง
รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เป็นไปตามที่ชาร์ล เอฟ เฮอร์แมน (Charles F. Hermann) ได้กล่าว
ไว้ว่า ภาวะวิกฤติในระดับนานาชาติมีผลกระทบร้ายแรงต่อประเทศชาติ เจ้าหน้าที่ รัฐบาลระดับ
สูงสุด จะเป็นผู้ตัดสินใจต่อเหตุการณ์นั้นๆ ภายใต้ระยะเวลาจำกัด รวมกับความสามารถในการ
ตัดสินใจในระดับสูง ดังนั้นการรายงานเหตุการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อจะได้มีการตัดสินใจ
หรือสั่งการให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป

หลังจากทุกสถานียังมีการติดต่อกับภาวะวิกฤติแล้ว ก็จะสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าว ซึ่งเป็นความจริงหนึ่งเดียว นั่นคือ รายงานเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ในสหรัฐอเมริกา โดยใช้แหล่งข่าวจากสำนักข่าวซีเอ็นเอ็นเป็นหลัก และรายงานด้วยข้อมูลในลักษณะใกล้เคียงกันว่า การกระทำดังกล่าวเป็นของผู้ก่อการร้ายชาวมุสลิม ซึ่งตามทฤษฎีการสร้างความเป็นจริง โดยการ์ฟิงเกิล และซิคอเรล (Garfinkel , 1967 ; Cicourel 1964 , 1973) ที่ใช้แนวคิด Reflexivity อธิบายว่า นักข่าวอยู่ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรืออยู่ในบริบทของเหตุการณ์ และได้ถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้อยู่ในรูปของข่าวโดยผ่านสื่อ เพื่อรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้แก่สาธารณชนได้รับทราบ โดยเหตุการณ์นั้นสามารถจะสะท้อนความเป็นจริง หรือสร้างความเป็นจริงได้ด้วยตัวของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเอง

ส่วนการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ และเหมาะสมกับเหตุการณ์นั้นๆ มาดำเนินรายการ ดังที่เบอร์เกอร์ และลักแมน (Berger and Luckman, 1967) ได้ศึกษาไว้ว่า การที่ผู้รับสารจะสามารถเข้าใจและรับรู้ถึงความเป็นจริงต่างๆ ของเหตุการณ์ได้ ตรงตามกับผู้สร้างความเป็นจริง ประสงค์จะนำเสนอต่อผู้รับสารนั้น ผู้สร้างจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ และการตีความความหมายของเหตุการณ์ต่างๆ ของผู้รับสารด้วย

นอกจากนี้ทุกสถานียังมีการติดตามข่าวอย่างต่อเนื่องจนกว่าภาวะวิกฤติจะคลี่คลายลง โดยคาร์ล เอ สไลเคิว (Karl A. Slaikeu , 1984 : 53) ได้อธิบายว่า เมื่อเกิดภาวะวิกฤติ ควรเข้าไปแทรกในเหตุการณ์ เพื่อก่อให้เกิดผลในเชิงป้องกัน ใน 3 ลักษณะ คือ เพื่อลดความสับสนอลหม่าน เพื่อลดผลกระทบของเหตุการณ์ และเพื่อพ่วงไม่ให้เกิดความเสื่อมเสียหลังจากเกิดเหตุการณ์นั้น ข้อจำกัดของการวิจัย

ข้อจำกัดของการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข่าวบางสถานีเพื่อขอข้อมูลได้ โดยเฉพาะสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการขอสัมภาษณ์พิเศษในวันที่ 11 กันยายน 2544 รวมทั้งข้อมูลอื่นๆ ขณะเดียวกันเนื่องจากเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นมาประมาณ 6 เดือนแล้ว ทำให้ผู้ที่ถูกสัมภาษณ์บางรายลืมนไปแล้ว ผู้วิจัยจึงต้องใช้เวลาในการสัมภาษณ์นานเป็นพิเศษ และบุคคลที่สัมภาษณ์บางคนเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง ทำให้ต้องใช้เวลาในการติดต่อก่อน จึงจะได้ทำการสัมภาษณ์

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า

1. สถานีโทรทัศน์แต่ละสถานีควรมีคู่มือในการปฏิบัติงานในภาวะวิกฤติ เพื่อเวลาเกิดเหตุจะได้นำมาใช้ได้อย่างทันที่

2. สถานีโทรทัศน์แต่ละสถานีควรสร้างบุคคลของสถานีให้มีความเชี่ยวชาญชำนาญเกี่ยวกับเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งโดยเฉพาะ เพราะเวลาเกิดภาวะวิกฤติจะได้ใช้บุคคลเหล่านั้นมาดำเนินรายการ โดยไม่ต้องใช้บุคคลภายนอกสถานี

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในอนาคต

1. ควรศึกษาการทำงานของสื่อมวลชนในสาขาอื่นเกี่ยวกับการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติอื่นๆ

2. การศึกษาเรื่องในลักษณะเดียวกันนี้ จะสามารถพิจารณาได้อย่างลึกซึ้งมากกว่านี้ โดยเลือกทำการศึกษาเฉพาะสถานีโทรทัศน์สถานีเดียว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรกช สุรกุล. การเปิดประเด็นข่าวและกระบวนการทำข่าวของผู้สื่อข่าวการเมือง. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2540

กัลยา พานิชดี. สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2545.

กิ่งกาญจน์ มุลินิตตา. สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2545.

กิตติ สิงหาปัด. สัมภาษณ์, 11 กุมภาพันธ์ 2545.

กิตติมา ณ ถลาง. สัมภาษณ์, 12 มีนาคม 2545.

จักรภพ เพ็ญแข. สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2545.

จิรวรา อุษยากุล. การสร้างความเป็นจริงทางอาชีพสื่อสารมวลชนของนิสิตคณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2532 – 2535. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

ชิบ จิตนิยม. สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2545.

ณรงค์ รุ่งวัฒนา. สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2545.

เทพชัย หย่อง. สัมภาษณ์, 22 กุมภาพันธ์ 2545.

ธงชัย สันติวงศ์. องค์การและการบริหาร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2533.

ชนพร ทวีพานิชย์. การติดตามข่าวกีฬาโอลิมปิก ครั้งที่ 26 ของสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

นรพล ผาเจริญ. สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2545.

บุญศรี สุธรรมมานุวัฒน์. การใช้สื่อสารมวลชนจัดการภาวะวิกฤติ กรณีรณรงค์ต่อต้านการบริโภค
ผงชูรส. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ปรารธนา นันทชัยรัตนพันธุ์. สัมภาษณ์, 15 มีนาคม 2545.

พรพรหม จุลลกะทัฬพะ. สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2545.

พิชัย วาสนาส่ง. สัมภาษณ์, 31 มกราคม 2545.

พีรสันต์ พ.อ. รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์. สัมภาษณ์, 7 มกราคม 2545.

- มุกดาวรรณ สักดิ์บุญ. การวิเคราะห์การสร้างความเป็นจริงทางการเมืองผ่านทางสื่อวิดีโอในช่วงวิกฤติการณ์เดือนพฤษภาคม 2535. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- เรวดี สุขวิบูลย์. สัมภาษณ์, 12 มีนาคม 2545.
- เรวัตร ราชเสน. สัมภาษณ์, 21 มกราคม 2545.
- วสันต์ ภัยหลีกถี้. สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2545.
- วิโชค อางหาญ. สัมภาษณ์, 7 มีนาคม 2545.
- อัจฉราพร ณ สงขลา, ม.ล. การใช้สื่อมวลชนในภาวะวิกฤติของกรณีอุบัติเหตุทางเครื่องบินโดยสารของบริษัท เดินอากาศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- อ่ำไพ โพธิ์ชัยรัตน์. สัมภาษณ์, 28 กุมภาพันธ์ 2545 .
- อุษณีย์ สมบูรณ์ทรัพย์. การบริหารการสื่อสารในภาวะวิกฤติ กรณีศึกษาของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชานิเทศศาสตร์ธุรกิจ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2537.

ภาษาอังกฤษ

- Altheide, David L. How TV News Distorts Events. Beverly Hills, California.
- Askin ,Otis, Aronoff, Craig, Lattimore, Dan. Public Relations : The Profession and The Praticce ; Fourth Edition. The United States of America.
- Berger, Peter L. , Luckman, Thomas. The Social Construction of Reality : A Treatise in The Sociology of Knowledge. New York, 1966.
- Bertalanffy, Ludwig. General Systems. California, 1956.
- Littlejohn, S. Theories of Human Communication (Belmant Wadsworth , 1989)
- Mcquail, Dennis . Mass Communication Theory : An Introduction ; Third Edition. SAGE Publications, 1994.
- Robert D. Murphy . Mass Communication and Human Interaction. Houghton Mifflin Company , Boston , 1977
- Rosenau , James N. International Politics and Foreign Policy. New York .

Sidney Kraus and Dennis Davis . The Effects of Mass Communication on Political Behavior (Uni Park and London : The Pennsylvania State University Press, 1980.

Slaikue , Karl A. Crisis Intervention . Massachusetts : Allyn and Bacon , 1984.

Walter Lippmann . Public Opinion (New York , The Free Press : London , Collier — Macmillan limited, 1962.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าว 20 น.

โปรโมท 1

ข่าวที่ 4

ผู้ประกาศบุพา/ชัยนันท์

คาถาผู้เสียชีวิตหลายพันคนจากการก่อวินาศกรรม
ครั้งร้ายแรงที่นครนิวยอร์กและกรุงวอชิงตัน/ขณะที่ผู้
สหรับประกาศข่าวจะหาตัวผู้รับผิดชอบมากำเนินคดี

ข้อ ท. วินาศกรรมในสหรัฐ

-----โฆษณา-----
-----อินเตอร์ลู่ค-----

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าว 20 น.

ลำดับเหตุการณ์ฉลิมสหรัฐ (สรุป)

ข่าวที่ 5

ผู้ประกาศบุพผา

ลำดับ

ช่วงนี้ฉันไปพบทวน^{ลำดับ}ของเหตุการณ์
ก่อวินาศกรรมที่เกิดขึ้นที่สหรัฐครั้งร้ายแรงที่สุดที่สหรัฐมหา-
อำนาจหนึ่งเดียวของโลก ซึ่งได้รับการยกย่องว่ามีหน่วย
ข่าวกรองที่ประสิทธิภาพมากที่สุดถูกควบคุมอย่างเจ็บปวด

เพ็

-----เปิดเสียง-----

เพ็

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จำนวน 20 น.

ค้นหาผู้รอดชีวิต (สรุป)

ชาวที่ 6

ผู้ประกาศบุพผา

ปฏิบัติภารกิจและค้นหาผู้รอดชีวิตจากการก่อวินาศกรรมครั้งร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์สหรัฐ ทำให้เป็นไปได้
อย่างรีบเร่ง ขณะเดียวกันก็ต้องใช้เวลาหลายสัปดาห์กว่าจะ
ทราบจำนวนผู้เสียชีวิตทั้งหมด

เทพ

-----เปิดเสียง-----

เฟดคำ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จำนวน 20 น.

เศรษฐกิจโลก (สรุป)

ครั้งที่ 7

ผู้ประกาศ ชัยนันท์

ตลาดหุ้นทั่วโลกตกฮวบฮาบหลังผู้ก่อการร้าย
โจมตีนครนิวยอร์กและกรุงวอชิงตันและอาจเป็นจุดเริ่มต้น
ของภาวะถดถอยของเศรษฐกิจโลก

แปล

----- เปิดเสียง -----

เฟดคว่า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชาว 20 น.

ประวิคินลาเคน (สกุ๊ป)

ชาวที่ 8

ผู้ประกาศ ชัยนันท์

แม้จะยังไม่ยืนยันอย่างเป็นทางการว่าอาคาร
โจมตีสหรัฐกรุงประวัติศาสตร์เมื่อวานนี้ / เป็นฝีมือของไอชาน
บิลาเคน ผู้ก่อการร้ายที่สหรัฐต้องการตัวมากที่สุด / แต่เขา
ตกเป็นผู้ต้องสงสัยอันดับแรก เราไปดูประวัติบุคคลผู้นี้กัน

เพป

-----เปิดเสียง-----

เฟคค่า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าว 20 น.

ประวัติเวิร์ลเทรค-เพนตากอน (สรุป) ข่าวที่ 9

ผู้ประกาศ ... ยุพา

ขงนี้มาติดตามประวัติศึกเวิร์ลเทรค และเพนตากอน
รวมทั้งความเห็นว่เหตุโศกาศรสูงระฟ้าแห่งนี้จึงพังถล่มลง
อย่างรวกเร็ว

เพป

-----เปิดเสียง-----

เพทก้า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าว 20 น.

เครื่องบินโบอิง 4 ลำ

ข่าว 10

ผู้ประกาศ-บุฟา-

เทป

ผู้เชี่ยวชาญบอกว่าเครื่องบินโดยสารอาจถูกผู้ก่อการร้ายนำไปเป็นอาวุธทำลายล้างได้อย่างง่ายดาย โดยเฉพาะเครื่องบินโบอิงที่มีน้ำหนักและบรรจุเชื้อเพลิงจำนวนมากมหาศาล

ผู้เชี่ยวชาญการบินชี้ว่าการบังคับเครื่องบินขนาดใหญ่และควบคุมให้บินไปชนเป้าหมายที่พลาศยากอย่างอาคารแปดเวรด์เทรคของนครนิวยอร์กนั้น ง่ายกว่าที่คนส่วนใหญ่คาดคิด การขับเครื่องบินก็สามารถเรียนรู้ได้ภายในสามเดือน นักเครื่องบินที่ถูกการร้ายใช้ในกรณีโจมตีอาคารเวรด์เทรคและกระทรวงกลาโหมสหรัฐเมื่อวานนี้ คือเครื่องบินโบอิง 757 และ 767 ซึ่งดูเหมือนจะเป็นตัวเลือกที่สมเหตุสมผล สมบูรณ์แบบสำหรับการสร้างความเสียหายอย่างรุนแรง เนื่องจากเครื่องบินโบอิงทั้งสองรุ่นนี้มีอยู่ทั่วไปในสายการบินต่าง ๆ ของสหรัฐ นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องบินที่ค่อนข้างหนัก มีขนาดยาวซึ่งจะสร้างพลังเคลื่อนจำนวนมาก เมื่อพุ่งเข้าปะทะเป้าหมายพร้อมกับเชื้อเพลิงหนักหลายตัน ยิ่งไปกว่านั้น เครื่องบินโบอิงยังถูกออกแบบมาให้หนักบินสามารถเรียนหัดบินได้ง่ายทั้งสองรุ่น ก็ป็นที่ประชุมกรรมการบิน 25 ปี บอกว่าแม้จะดูแตกต่างกันแต่โบอิง 757 และ 767 มีห้องนักบินเหมือนกัน เมื่อตอนบินขึ้นเครื่องบินโบอิง 767 หนักถึง 160 ตัน รวมถึงเชื้อเพลิงหนัก 45 ตัน ซึ่งเมื่อพุ่งกระทบเป้าหมายจะกลายเป็นระเบิดที่แตกตัวอย่างรุนแรงเหมือนปรมาณู ส่วนโบอิง 757 เมื่อตอนบินขึ้นจะมีน้ำหนัก 100 ตัน รวมถึงเชื้อเพลิงหนัก 30 ตัน การเข้าควบคุมเครื่องเครื่องบินก็จะทำได้ง่ายกว่าอย่างน่ากังวล การทดสอบชี้ว่าเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่ท่าเป็นประจำตามสนามบิน มักล้มเหลวในการตรวจจับอาวุธ

ข่าว 10 หน้า 2

นักวิเคราะห์อีกคนบอกว่าเมื่อขึ้นไปบนเครื่องได้แล้ว
 สดักอากาศพลีชีพที่ประสบความสำเร็จในการบังคับเครื่องบิน
 สามารถใช้อาวุธควบคุมผู้โดยสารและพนักงานและเข้าไป
 ไปถึงการจับนักบินซึ่งนั่งหันหลังให้อย่างง่ายดาย

เพิกคำ

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

12:

20 น.

แอร์ฟอร์ซวัน

ข่าวที่ 11

ผู้ประกาศ ชัยนันท์

วินาศกรรมในสหรัฐที่ไม่ปลอดภัย เครื่องไม้เครื่องมือคือเครื่องบินของสหรัฐ ก่อเหตุขึ้นทั้งหมด สร้างความไม่มั่นใจเรื่องระบบความปลอดภัยกับขึ้นในหมู่คนอเมริกัน และกังวลไปถึงเครื่องบินและมาตรการรักษาความปลอดภัยที่ประธานาธิบดีสหรัฐใช้

เพป (พีซี 12.20)

ประธานาธิบดีสหรัฐจะเดินทางทางอากาศด้วยเครื่องบินส่วนตัวที่เรียกว่าแอร์ฟอร์ซวัน ซึ่งนอกจากจะ

ข้อ ท.ภาพจากเนชั่นแนลจีโอกราฟฟิก

สะดวกสบายอย่างปึงแล้ว ยังเต็มไปด้วยอุปกรณ์ป้องกันภัย โดยเฉพาะไกคิกตั้งอุปกรณ์ต่อต้านขีปนาวุธ และมีเกราะป้องกันผลกระทบจากระเบิดนิวเคลียร์/ก่อนขึ้นบินด้วยแอร์ฟอร์ซวันทุกครั้ง จะต้องส่งเครื่องบินล่วงหน้า ลำคือ ซี 141 สตาร์ลิฟเตอร์ส ไปก่อนเสมอ สำหรับขบวนรถที่สัมภาระ แม้กระทั่งรถ เพื่อใช้ในขบวนของประธานาธิบดี

(พีซี 12.38)

(พีซี 34.45)

น้ำมันเชื้อเพลิงต้องตรวจเช็คความบริสุทธิ์ เนิ้กไว้ อย่างแม่นยำก่อนใช้ เพื่อป้องกันกาใส่สารปนเปื้อนก่อวินาศกรรม และยังมีทางออกพิเศษบนเครื่องเพื่อให้ประธานาธิบดีใช้ในยามเกิดเหตุฉุกเฉิน

(พีซี 21.40)

ก่อนออกเดินทางทุกครั้งกองกำลัง 5 เหล่าทัพของสหรัฐ จะประสานงานกับหน่วยสืบราชการลับ เอชไอ และตำรวจท้องถิ่น / ศึกเตรียมโรงพยาบาลไว้พร้อมเสมอ ในส่วนของเจ้าหน้าที่กองทัพ จะต้องถือกระเป๋าบรรจุรหัสสำหรับยิงอาวุธนิวเคลียร์ นอกเหนือจากอาวุธปืน / ประธานาธิบดีไม่เคยเดินทางออกจากท่า เนียมชวาท โดยที่ไม่มีการเป่าปืนเสียงขำง

ผู้จัดรายการ

ผู้จัดรายการ

กอบ

20 น.

ข่าวที่ 11 (หน้า 2)

(ที่ 35.23)

และในการขึ้นลงของเครื่องบินแอร์ฟอร์ซวัน ~~ซึ่ง~~

(ที่ 38.00)

ต้องมีการสำรวจทางวัง และทำเครื่องหมายไว้อย่าง
ละเอียด/เพื่อสร้างความมั่นใจเรื่องความปลอดภัยในการ
เดินทางของประธานาธิบดีใหม่ที่สุด

ฎประกาศ.....เพิกำ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าว 20 น.

นายกแสดงความเสียใจ

ข่าว
ข่าวหน้า
ข่าวที่ 12

ผู้ประกาศ ชัยนันท์

รัฐบาลได้ส่งสาส์นแสดงความเสียใจไปยังรัฐบาล
และชาวอเมริกัน/ ประณามการก่อวินาศกรรมที่ทำให้ผู้บริ
โภค เสียชีวิต

เพ

พันตำรวจโททัศน ชินวัตร นายกรัฐมนตรีได้ส่ง
สาส์นแสดงความเสียใจไปยังประธานาธิบดีสหรัฐแล้วใน
วันนี้/ ระบุว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้ผู้บริสุทธิ์ของเสียชีวิ
และสร้างความชะงักงันให้กับการพัฒนาโลก

เห็นประชุมสภา

ขณะที่การประชุมสภาผู้แทนราษฎรวันนี้ สมาชิกไ
ยในวออลตันต่อเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในสหรัฐเป็นเวลา
1 นาที/ และมีความพยายามของสมาชิกขอให้ประชุมหิ
ยกเหตุการณ์ดังกล่าวถึงหารือ/ แคนายอุทัย พิมพ์ใจชน
ประธานสภาผู้แทนราษฎร ติงว่ายังไม่รู้ข้อเท็จจริงของ
เหตุการณ์ การแสดงความเห็นอาจไม่เหมาะสมจึงไม่
อนุญาต นายอุทัยจะส่งสาส์นในนามของรัฐสภาไทย แล
แสดงความเสียใจไปยังประธานาธิบดีและประธานรัฐสภาขอ
สหรัฐ

เห็น รอ. ประชุมรัฐ

มีรายงานว่าประธานาธิบดีสหรัฐได้มีหนังสือเส
ความขอบคุณในความห่วงใยของประชาชนชาวไทยแล้ว

~~ในวอชิงตันยังมีการประชุมคณะกรรมการป้องกันรัก
ความปลอดภัยสันนิบาตบิลคอนเมือง/ เพื่อรองรับสถานการณ์
ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นต่อเมืองจากเหตุการณ์ก่อวินาศกรรม
ที่สหรัฐ มีคำสั่งให้เพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ในจุดที่อาจเกิด
ปัญหา ขณะทีสายการบินสหรัฐได้ร้องขอคำสั่งเจ้าหน้าที่
อารักขาเพิ่ม/ โดยเฉพาะบริเวณท่าอากาศยานของบริษัท
ที่ตั้งอยู่ภายในสนามบิลคอนเมือง~~

คำสั่งปิดสนามบินในสหรัฐส่งผลให้เที่ยวบินจาก
กรุงเทพฯ จะเดินทางไปที่ใดก็ตามต้องยกเลิกทั้งหมด ~~ไม่ว่า~~
~~สหรัฐอเมริกา~~
จะเป็นสายการบินของสหรัฐเอง

ข่าวที่ 12 หน้า 2

ทั้งขึ้นเคเบิลไลน์ และนอร์ชเวสต์ ที่มีเที่ยวบินวันละ 1
เที่ยว และเที่ยวบินของบริษัทการบินไทย กรุงเทพ-ลอส
แองเจลิส จำนวน 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ สำหรับเที่ยวบิน
ของการบินไทยที่จะเดินทางไปยังยุโรป จะไม่งดการบิน
เพียงเปลี่ยนเส้นทางอ้อมผ่านอิหร่านแทนการบินผ่านอัฟกา
นิสถาน อันเป็นไปตามคำแนะนำขององค์กรการบินพลเรือน
ระหว่างประเทศ

ค สำหรับ ~~เที่ยวบินที่บินถึง~~ ผู้ที่ต้องการจะเดินทางไปสหรัฐช่วงนี้ สามารถตรวจสอบตารางการบินได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 02-628-2000

สอน ท.ตรวจสอบตารางการบิน

หมายเลข 02-628-2000

เฟกค้ำ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าว 20 น.

สายด่วนถามตรง
(อธิบดีกรมสารนิเทศ)

ข่าวที่ 14

ผู้ประกาศ-บุพผา-

สายด่วนถามตรงช่วงนี้จะไปสอบถามความคืบหน้า
คนไทย 4 คน ที่ขาดการติดต่อ หลังเกิดเหตุการณ์ก่อการร
กวมศึกเวิร์กส์เทรดดิ้ง จะไปคุยกับอธิบดีกรมสารนิเทศ
นายวรชิต สิงหเสนี

คัดไปสททางโทรศัพท์

-----เสียงรายงานสททางโทรศัพท์-----

ชอน ท. นรชิต สิงหเสนี

อธิบดีกรมสารนิเทศ

คัดกลับ...ผู้ประกาศ...

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

20.00 น.

สายควนถามตรง

(ผู้ประกาศ) -บุฟ้า-

สายควนถามตรงช่วงนี้จะไปติดตามความคืบหน้า
ล่าสุดของคนไทยที่อยู่ในนครนิวยอร์ก หลังการอภิวนาศึกษ
ครั้งร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์สหรัฐ คุณรวีร์
วีระสัมพันธ์ ท่านกงสุลใหญ่ ณ นครนิวยอร์ก ซึ่งได้ไปดู
อาการผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ อยู่ในสายกับเรา

สทโทรทัศน์.....

.....สายควนทางโทรทัศน์.....

ขอ น. วรวีร์ วีระสัมพันธ์
~~ท่าน~~กงสุลใหญ่ นครนิวยอร์ก
สายควนถามตรงทางโทรทัศน์

ผู้ประกาศ.....ทองสง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

20.00 น.

รปภ. เข็มสถานที่สำคัญ

ข่าวที่ 15

ผู้ประกาศ ชัยนันท์

เทพ

มีการวางแผนการรักษความปลอดภัยอย่างเข้มงวด เพื่ออารักขาสถานทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย และพื้นที่ล่อแหลมตามจุดต่าง ๆ ขณะที่โรงเรียนนานาชาติ บางแห่ง ปิดการเรียนการสอน / ดึงมีโทรทัศน์ชั้นสูงวางระเ
 สถานทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย ซึ่งตั้งอยู่ บนถนนวิทย์ ประกาศปิดทำการตั้งแต่วันที่ ~~๒๕~~ และประกาศจะ เปิดทำการปกติในวันพรุ่งนี้ ~~๒๖~~ โดยมีกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจกำลังรักษา ความปลอดภัยอย่างเข้มงวด / ทั้งจากหน่วยอินทราช 26 / หน่วยปฏิบัติการพิเศษ 191 และตำรวจสันติบาล / มีการ ฝึกตั้งกล้องส่องทางไกลตลอดบริเวณโดยรอบพื้นที่ ตลอดเวลา / รวมทั้งวางกำลังประจำบนอาคารสูงที่อยู่ใกล้- เคียงสถานทูตด้วย / พร้อมกันนี้มีการเฝ้าระวังแม่กระเบื้อง ลือมวลชนที่ไปติดตามทำข่าว ต้อง ~~มี~~ แสดงบัตรให้เห็น ชักเจน / ต้องกั้นบุคคลอื่นแอมแปงปะปน / ขณะทำภายใน สถานทูต หมาย ^{รายชื่อ} โฟน ^{รายชื่อ} ไซของสหรัฐ / ให้นำหน่วยนาวิกโยธิน ~~๒๕~~ สหรัฐเข้าไปดูแลด้วย

นอกจากนี้ / เจ้าหน้าที่ตำรวจยังส่งกำลังไปคุ้มครอง สถานทูตอิสราเอล ซึ่งอยู่บนชั้น 25 ของอาคารไอเซียม และสถานทูตศรีลังกา ซึ่งอยู่บนชั้น 13 ด้วย

(เหนือ 1 เทียง)

สถานกงสุลสหรัฐอเมริกาประจำจังหวัดเชียงใหม่ ก็ปิดทำการตั้งแต่วันที่ ~~๒๕~~ เช่นกัน ~~๒๕~~ พร้อมกับรถขบวนลงครึ่งเสา / โดยมีตำรวจกว่า 30 นาย ตรีงกำลังรักษาความปลอดภัย

ชาวอเมริกันที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้นำดอกไม้ ไปแสดงความไว้อาลัยให้กับผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์ครั้งนั้น และประณามการกระทำของกลุ่มก่อการร้าย

20.00 น.

ข่าวที่ 15 (หน้า 2)

~~วันเดียวกัน
 กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5
 ได้เรียกประชุมเจ้าหน้าที่ เพื่อวางมาตรการรักษาความ
 ปลอดภัย และเตรียมกำลังชุดเคลื่อนที่เร็ว พร้อมปฏิบัติการ
 ตลอด 24 ชั่วโมง หากมีกลุ่มก่อการร้ายแฝงตัวเข้ามาใน
 พื้นที่ภาคเหนือ~~

(ส่วนกลาง)

มีรายงานท้วงติงว่า หน่วยงานเอพีไอได้ประสาน
 นามยังตำรวจกองปราบปรามนำรายชื่อสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับ
 การก่อวินาศกรรมมาให้ตำรวจไทยได้สืบสวนตรวจสอบ
 เพราะอาจมีการหลบหนีเข้ามา และเตรียมก่อการร้ายใน
 ประเทศไทย

(อินเสิร์ท)

ตลอดวันนี้ มีข่าวการโทรศัพท์ข้ามขั้ววงระเบิด
 โรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย/ซึ่งแนวทางเจ้าหน้าที่
 ตำรวจ จะเป็นเน้นว่าเป็นเพียงชาวลี้ภัย/แต่กระทรวงศึกษาธิการ
 ได้สั่งการให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 ประสานตำรวจท้องที่เข้าไปดูแลรักษาความปลอดภัย
 อย่างไรก็ตามมีรายงานว่า โรงเรียนนานาชาติไอเอสบี
 แจงวิซนะ ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่เป็นบุตรหลานทูตานุทูต-
 อเมริกัน ได้สั่งปิดการเรียนการสอนในวันนี้แล้ว

(เห็นตรวจกระเป๋)

~~.....~~

และเมื่อใกล้เที่ยงวันนี้ ก็เกิดเหตุการณ์ลุ้นระทึก
 เมื่อมีผู้แจ้งว่า/กระเป๋ระเบิดซ่อนอยู่ที่มีผู้นำมาทิ้งไว้
 บนสะพานลอยคนข้ามใกล้โรงแรมเฟิร์ส ย่านถนนเพชรบุรี
 เจ้าหน้าที่สรรพาวุธ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ/เข้าไป
 ตรวจสอบทันที หลังจากได้รับแจ้ง/ซึ่งในเบื้องต้นไม่มั่นใจว่า
 ภายในมีวัตถุระเบิดหรือไม่/จึงสั่งปิดการจราจรชั่วคราว
 ก่อนจะให้ ^{ไอที} บินทำลายวงจรไปยังกระเป๋ากังกล่าว โดย
 ไม่พบระเบิดภายในแต่อย่างใด มีเพียงแผ่นเอกสาร
 ๒๕๖ ใช้กระดาษเคลือบสีฟ้าไป
 เปิดเสียงข่าวก.....

20.00 น.

(ผลกระทบเศรษฐกิจ

ข่าวที่ 16

ผู้ประกาศ ช.....ชัยนันต์

รัฐบาลให้ความสำคัญในสถานการณ์น้ำมันในประเทศ
ไม่น่าเป็นห่วง / ขณะที่ตลาดหุ้นเปิดทำการซื้อขายชั่วคราว
และค่าเงินบาทแข็งขึ้น

เพป

คณะรัฐมนตรีประชุมเป็นการด่วน / เมื่อช่วงเช้าที่ผ่านมา
เพื่อประเมินสถานการณ์การรั่วไหลในสหรัฐ นอกจากนี้หรือ
ด้านความมั่นคงแล้ว / ยังมีประเด็นเศรษฐกิจ นายสมคิด จาตุ
ศรีพิทักษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวภายหลัง
การประชุมว่า / การที่รัฐบาลได้วางมาตรการแก้ปัญหา
เศรษฐกิจไว้อย่างดี / ~~ซึ่งจะทำให้ผลกระทบลดลง~~ และจะดูแล
การส่งออกอย่างใกล้ชิด หากไม่มีตลาดสหรัฐ ไทยยังมีตลาด
ยุโรปและเอเชียรองรับอยู่ ส่วนปัญหาการท่องเที่ยวและการ
ลงทุนจะหามาตรการเพื่อดำเนินการต่อไป / ~~เบื้องต้นจะนำ~~
งบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจ 5 หมื่น 8 พันล้านบาทเป็นการ
ด่วน

ย (เห็นประชุมน้ำมันที่ท่า (เนี่ยมา)

ขณะเดียวกันรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องของด้านพลังงานได้เรียก
ประชุมผู้ประกอบการธุรกิจน้ำมัน ทั้งของรัฐและภาคเอกชน
เพื่อหามาตรการรองรับสถานการณ์ราคาน้ำมันในขณะนี้
~~ซึ่งที่ประชุมมีมติให้โรงกลั่นน้ำมัน~~
สำรวจน้ำมันเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 3 เป็นร้อยละ 5 / ~~ทั้งน้ำมัน~~
ดิบและน้ำมันสำเร็จรูป ~~ซึ่งที่ประชุมมีมติให้โรงกลั่นน้ำมัน~~
~~ซึ่งที่ประชุมมีมติให้โรงกลั่นน้ำมัน~~ ขณะที่ราคาธำมน้ำมันนี้ประเมินกันว่าไม่น่า
เป็นห่วงมากนัก / จึงไม่ต้องเข้าไปแทรกแซง / แต่ให้พยายามดูแล
ไม่ให้มีการขึ้นราคาอย่างไม่สมเหตุผล ~~ซึ่งที่ประชุมยังมีมติ~~
ไม่ให้ระงับการส่งออกน้ำมัน / เพราะเห็นว่าส่งผลกระทบต่อ
ธุรกิจน้ำมัน / ~~ซึ่งที่ประชุมมีมติให้โรงกลั่นน้ำมัน~~
~~ซึ่งที่ประชุมมีมติให้โรงกลั่นน้ำมัน~~ นอกจากนี้ รัฐบาลจะส่งการไปยัง ปตท. ให้ขอ
ผู้ค้าน้ำมันรายย่อยอย่าให้มีการกักตุนน้ำมัน

(อินสิริท โรงกลั่นน้ำมัน)

ท่าน ปตท. ได้รายงานปริมาณน้ำมันสำรอง ทั้งน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปในขณะนี้ / ว่ามีปริมาณ ประมาณ 3 พัน 800 ล้านลิตร / จะเพียงพอต่อความต้องการ ใช้ในประเทศได้ประมาณ 48 วัน / เรียกร้องไม่ให้ประชาชน ที่นครพนม / เพราะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่กระทบถึงแหล่งผลิตน้ำมันรวมของตลาดโลก และยืนยันจะยังไม่มีการปรับขึ้นราคาขายปลีก ^{ไว้} จะติดตามสถานการณ์น้ำมันตลาดสิงคโปร์ อย่างใกล้ชิดต่อไป.

หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล ว่า ปตท. / ซึ่งได้ติดตามตลาดอัตราแลกเปลี่ยน กล่าวหา / เก็บค่าการผัน สดสนการณ์จะส่งผลกระทบต่อค่าเงินมากกว่านี้ แต่เท่าที่ติดตามพบว่าเงินดอลลาร์อ่อนลงมาประมาณร้อยละ 1 ซึ่งถือว่าไม่ส่งผลกระทบต่อค่าการผันไว้

(อินสิริท เงินบาท)

สำหรับค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น / ขึ้นเกี่ยวกับค่าเงินในภูมิภาค ชื่อขายระหว่าง 44 บาท 25 สตางค์ต่อดอลลาร์ / เทียบกับราคาปิดวานนี้อยู่ที่ 44 บาท 75 สตางค์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

..... / ต่อ

20 น.

เจบิค

ข่าวที่ 17

ผู้ประกาศ ชัยพทา

เทพ

นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงวันที่ 17 กันยายนนี้
รอคำตอบจากเจบิคจะให้เงินกู้สร้างสนามบินสุวรรณภูมิ
หรือไม่ หากไม่มีจะเกินหน้าเปิดประมูลทันที

พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ไปดูงาน
ตอกเสาเข็มก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสารสนามบินสุวรรณ
ภูมิมีเจ้าหน้าที่ตำรวจให้การอารักขากว่า 200 นาย
โดยนายกรัฐมนตรีระบุว่า หากธนาคารความร่วมมือระหว่าง
ประเทศแห่งประเทศญี่ปุ่น หรือเจบิค ไม่ให้คำตอบเรื่อง
เงินกู้ที่ขอก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสารในวันที่ 17 กันยายน
รัฐบาลจะให้ บพม. เกินหน้าเปิดประมูลหาผู้รับเหมาทันที
โดยจะเชิญเอกชน 9 ราย ที่ผ่านคุณสมบัติเบื้องต้นมาประ
ซึ่งจะไม่ตรงกับเงื่อนไขที่เจบิคกำหนดให้เชิญผู้รับเหมา
4 ราย ที่เคยยื่นประมูลครั้งแรกมาประมูลใหม่ สำหรับ
แหล่งเงินกู้ใหม่หากจำเป็นจะใช้ในประเทศ และยังคงจะเป็น
ผลดี เพราะไม่มีความเสี่ยงเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน

ทั้งนี้การก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสาร จะต้องเร่ง
ตอกเสาเข็ม 3 หมื่นต้น ในเวลา 300 วัน ซึ่งทางบริษัท
ที่รับเหมาครั้งนี้จะทำได้ตามแผน และมีรายงานว่าทาง
บพม. ได้ส่งรายละเอียดการขอกู้เงินไปยังธนาคารกรุงไทย
และธนาคารออมสิน เป็นเวลา 4 ปี เริ่มปี 2545 เป็นปี
แรก โดยกระทรวงการคลังได้รายงานคณะรัฐมนตรีแล้ว
ไม่มีปัญหาในการปล่อยเงินกู้

ผู้ประกาศ..... เฟอควา

ลำดับข่าว 20.00 น.
วันพฤหัสบดีที่ 13 กันยายน 2544

สุวิษ สุทธิประภา บก. ๗

- ไต่เตล - ผู้ประกาศ 2 คน - ไต่เตลราชสำนัก

1. สมเด็จพระนางเจ้าทีไต้	เบตา	เกวลิน
2. เจ้าฟ้าจุฬาภรณเสด็จบรรยาย	เบตา	เกวลิน
3. พระพันนางทอกพระเนตรศูนย์บนตรกรรรม	เบตา	จิตติมา
4. โปรโมท 1	เบตา	จิตติมา/เกวลิน

-----โฆษณา----- (1.45)

12 อินเตอร์ลัก

5. ลา-จับกุมวินาศกรรม (สัปดาห์)	เบตา	เกวลิน
6. เจาะลึกแผนวินาศกรรม (สัปดาห์)	เบตา	เกวลิน
7. การฝึกบิน (สัปดาห์)	เบตา	จิตติมา
8. มช-นาโต (สัปดาห์)	เบตา	จิตติมา
9. ภูภัย-อพยพ (สัปดาห์)	เบตา	เกวลิน
10. ทาเลมัน-อาหรับ (สัปดาห์)	เบตา	เกวลิน
11. ผลกระทบ-เศรษฐกิจโลก (สัปดาห์)	เบตา	จิตติมา
12. สายความงามตรง (รวรวีร์ วีระสัมพันธ์)	โทรรา	จิตติมา
13. พระราชโอรสเสียดใจ	เบตา	เกวลิน
14. อารักขาเซม (โต)	เบตา	เกวลิน
15. ผลกระทบท่อไทย (สัปดาห์)	เบตา	จิตติมา
16. โปรโมทซีเกมส์ (2)	เบตา	จิตติมา/เกวลิน

-----โฆษณา----- (1.15)

- พากหิวซีเกมส์

- อินเตอร์ลักซีเกมส์

-----โฆษณาซีเกมส์ 1 ----- (1.15) ๗

- อินเตอร์ลักซีเกมส์

- ข่าวซีเกมส์

- อินเตอร์ลักซีเกมส์

-----โฆษณาซีเกมส์ 2 ----- (1.30)

- อีสเตอร์ลักซีเกมส์

- ข่าวกีฬาต่างประเทศ

17. โปรโมท 3

-----โฆษณา----- (1.45)

- อีสเตอร์ลัก

18. ข่าวเพื่อนเกษตรกร (ผลิตที่นอนจากนมใหญ่)

19. ข่าวโทรทัศน์ (แนะนำวีซีดีรางวัล 1234)

20. ข่าวการทวงพิเศษ (การพัฒนาพื้นที่)

- ล่องทากู คุณท่าโค

21. พยากรณ์อากาศ

เบตา	เกวลิน/จิตติมา
เบตา	จิตติมา
เบตา	เกวลิน
เบตา	เกวลิน
เบตา	จิตติมา

-----จบข่าว-----

20.00 น.

นิปรโมทข่าว (1)

ข่าว 4

ผู้ประกาศ(เทพ) -กิตติมา/เกวลิน-
ข้อ น. เอพีไอระบบผู้ก่อการร้าย
ณ พณฯ สถานทูตสหรัฐอเมริกา
ประมาณ 50 คน

เอพีไอระบบผู้ก่อการร้ายที่โจมตีสหรัฐอเมริกา ^{ประมาณ} 50 คน และวันนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราช
โทรเลขแสดงความเศร้าสลดพระราชหฤทัยต่อเหตุการณ์
ที่เกิดขึ้นไปยังประธานาธิบดีสหรัฐ

..... โฆษก.....
- อินเตอร์ดูค

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชาว 20 น.

ลา-จับกุมวินาศกรรม (คปท)

ชาว 5

ผู้ประกาศ -เดวลิน-

สหรัฐอเมริกกำลังตามล่าตัวผู้ก่อการร้ายทั้งในและ
นอกประเทศ เอพีไอเชื่อว่าผู้ก่อการร้ายมีทั้งหมด 50 คน

เทพ

----- เบิกเสียง -----

เพอคว่า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าว 20 น.

แผนวณิชกรรม (ตปท)

ข่าว 6

ผู้ประกาศ - เอดลิน -

ช่วงนี้เราไปเจาะลึกแผนกวิณิชกรรมสะท้อนโ

ครั้งนี้กัน

เทพ

-----เปิดเสียง-----

ไฟคบ่า

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เช้า 20.00 น.

การฝึกบิน (สรุป)

ข่าว 7

ผู้ประกาศ -กิตติมา-

จากเหตุการณ์การก่อวินาศกรรมในสหรัฐ ซึ่งเห็นภาพเครื่องบินทิ้งระเบิดชนตึก มีคำถามว่า หากผู้ก่อการร้ายกลายเป็นผู้บังคับเครื่องบินเสียเอง เขาคงเรียนรู้อะไรมาก่อนบ้าง คุณวรภรณ์ เจริญพานิช รายงาน

เทป

----- เปิดเสียง -----

ขอน ท. วรภรณ์ เจริญพานิช/ข่าว

มรกต ขอมชาย/ภาพ

~~ผู้ประกาศ/กิตติมา~~

ขอน ท. พลอากาศตรีประกาศ เจริญฉวี

เลขานุการกองทัพอากาศ/ครูฝึกบิน

ผู้ประกาศ... เพ็ญภา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าว 20.00 น.

บุษ-นาโต้ (ทปท.-ลงเสียง)

ผู้ประกาศ -จิตติมา-

ประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช เรียกถาวร
โจมตีนครนิวยอร์ก และกรุงวอชิงตัน ของกลุ่มก่อการร้าย
เป็นการประกาศสงคราม ขณะที่ทำเนียบขาวบอกว่า ศิว-
ประธานาธิบดีเอง ก็อาจตกเป็นเป้าของการโจมตีด้วย

เทพ

----- เปิดเสียง -----

ผู้ประกาศ...เฟอคำ

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชาว 20 น.

กัญญ-อพยพ (ชปพ)

ชาว 9

ผู้ประกาศ - เภาสิน -

หน่วยกัญญสหรัฐยังพยายามเร่งค้นหาผู้อจรก
ชีวิตและถูกพหูตตเคตาระหรัยจากซากปรักหักพังของศึก
แปดเวิร์ลเทรคเซนเตอร์ โดยรองชอลงบวรจุศถึง
6 พันดูง และคาควจะมีชาวทางซาคีสัญหยาหลายรอยค

เพป

-----เปกเสียง-----

เพกคำ

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าว 20 น.

ทาเลมัน-อาหรับ (ตปท)

ข่าว 10

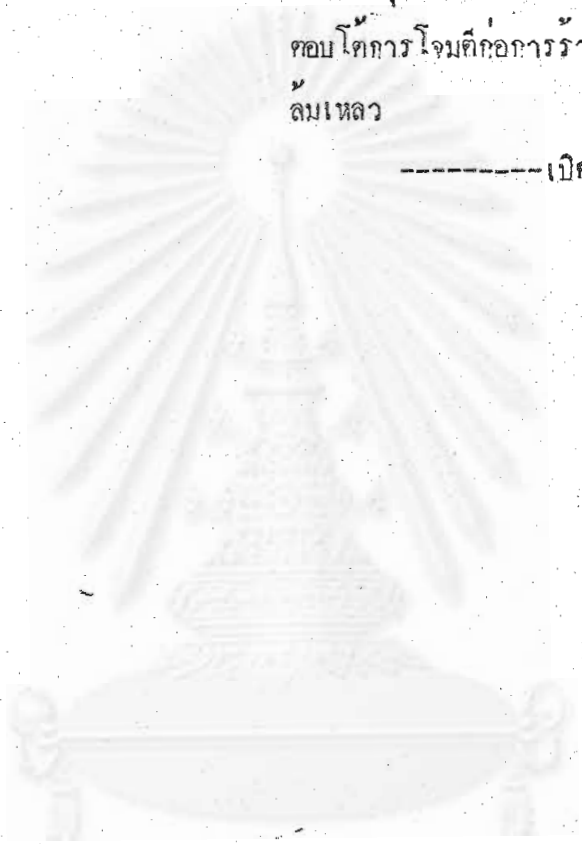
ผู้ประกาศ -เกรวสิน-

โฆษกรัฐบาลทาเลมันในอัฟกานิสถานกล่าวว่า การโจมตีประเทศของเขาและนายโอบามา บินลาเดน หัวหน้ากลุ่มก่อการร้ายซึ่งพักพิงอยู่ในอัฟกานิสถานเพื่อ ตอบโต้การโจมตีก่อการร้ายในสหรัฐ จะประสบความสำเร็จ ล้มเหลว

เทพ

-----เปิดเสียง-----

เฟลคซ่า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าว 20 น.

ผลกระทบ-เศรษฐกิจ โลก (ตปท)

ข่าว 11

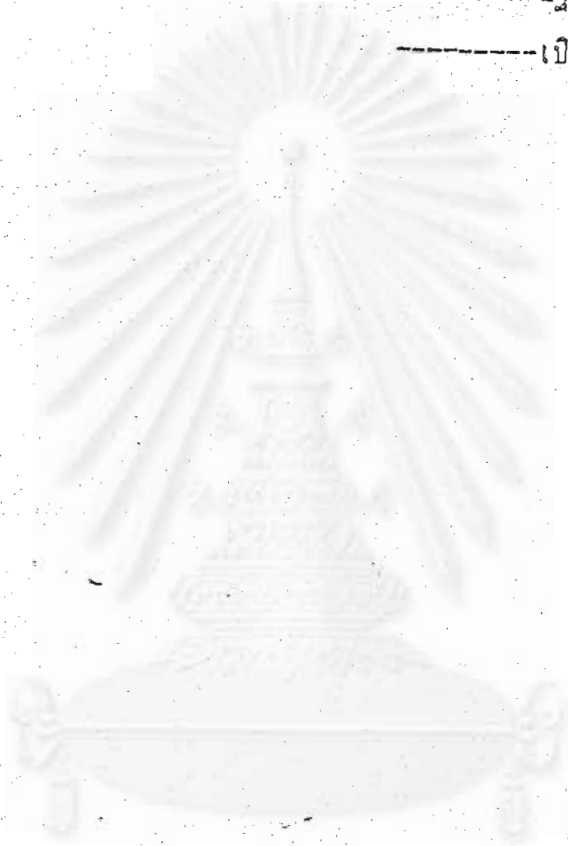
ผู้ประกาศ -จิตติมา-

เหตุวินาศกรรมในสหรัฐ นอกจากส่งผลกระทบต่อ
รายได้ของธุรกิจการบินและการประกันภัยแล้ว ยังทำให้
วิตกว่าจะซ้ำเติมเศรษฐกิจ โลกที่กำลังชะลอตัว

เทป

-----เปิดเสียง-----

เฟดคำ

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าว 20 น.

สายด่วนถามตรง (วรวิทย์ วีระสัมพันธ์)

ข่าว 12

ผู้ประกาศ -กิตติมา-

เหตุการณ์อันวินาศกรรมล่าสุดวันนี้ที่สหรัฐอเมริกา เป็นอย่างไร โดยเฉพาะชะตากรรมของคนไทยอีกหลายคน สายด่วนถามตรงครั้งนี้เราจะสนทนากับคุณวรวิทย์ วีระสัมพันธ์ กองสุลใหญ่ ณ นครนิวยอร์ก

กราฟฟิค

-----คือไปสัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์-----

ขอน พ. สายด่วนถามตรงทางโทรศัพท์

คุณ วรวิทย์ วีระสัมพันธ์

กองสุลใหญ่ ณ นครนิวยอร์ก

ตัดกลับผู้ประกาศ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าว 20.00 น.

พระราชโอรสเสวยใจ

ข่าว 13

ผู้ประกาศ - เหวลิน-
เพ็ (กราฟฟิค)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชโอรส
แสดงความเศร้าสลดพระราชหฤทัยในการก่อการร้าย
ในนครนิวยอร์ก และกรุงวอชิงตันดีซี (ถึงประธานาธิบดีจอร์จ
ดับเบิลยู บุช แห่งสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีตำแหน่งนี้ ข้าพเจ้า
รู้สึกเศร้าสลดใจยิ่งนัก เมื่อได้ทราบเรื่องการก่อการร้าย
ในนครนิวยอร์ก และกรุงวอชิงตันดีซี ซึ่งก่อให้เกิดการ
บาดเจ็บและสูญเสียชีวิตอย่างใหญ่หลวง ทั้งต่อชีวิต และทรัพย์สิน
ในนามของประชาชนชาวไทย พระราชินีและข้าพเจ้าขอ
แสดงความเสียใจอย่างจริงใจ มายังท่านประธานาธิบดี
และชาวอเมริกันทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาชิกครอบครัว
ผู้เสียชีวิต ในความสูญเสียอย่างมหันต์ และความทุกข์ระ
ทรวงหาที่สืบทอดได้จากเหตุการณ์นี้ เศร้าสลดเหมือนใจคร่ำ
พระปรมาภิไธย ภูมิพล อภิลักษณ์ ปร.

(เห็นทุกสหรัฐ)

ขณะที่นายริชาร์ด อี เฮคคินเจอร์ เอกอัครราชทูต
สหรัฐประจำประเทศไทย ได้แสดงความสำนึกในพระมหา
กรุณาธิคุณทั้งสองพระองค์ทรงห่วงใย รวมทั้งขอบคุ
รัฐบาลและประชาชนชาวไทยที่เสียใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
โอกาสนี้ทุกสหรัฐได้มอบเงินให้สภาอากาศไทย 2 หมื่น
5 พันดอลลาร์ เพื่อไปช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย

ผู้ประกาศ.....เพ็แก้ว

20 น.

~~สาร~~ อารักขาเข้ม+ไต

ข่าว 14

ผู้ประกาศ - เอลีน -

ยังคงมีการตรวจ เข้มสถานทูตสหรัฐและสถานป็น
รวมทั้งคนขายแคนาดาใต้หลังมีข่าวกลุ่มก่อการร้ายอาจ
ผ่านเข้ามาในไทย

เพป

วันนี้สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐประจำประเทศไทย
เปิดทำการ เป็นปกติแล้ว ท่ามกลางการรักษาความปลอดภัย
อย่างเข้มงวด มีการตรวจเอ็กซเรย์รถและบุคคลอย่าง
ละเอียด

ผู้สื่อข่าวต่างประเทศ

ส่วนสถานทูตอิสราเอลประจำประเทศไทย ซึ่งอยู่ที่
ไฮเซ็นเทาวเวอร์ 2 ถนนสุขุมวิท วันนี้ไม่อนุญาตให้สื่อ
เข้าไปถ่ายภาพ

(ไตคำ 1)

ที่ท่าอากาศยานท่าอากาศยานใหญ่ เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคน
เข้าเมืองและเจ้าหน้าที่ท่าอากาศยานได้ตรวจค้นผู้โดยสาร
ทั้งเที่ยวบินในประเทศและต่างประเทศอย่างละเอียด รวมทั้ง
ทั้งที่ตรวจคนเข้าเมืองทุกแห่ง หลังหน่วยสืบราชการลับ
หรือซีไอเอ ของสหรัฐระบุกลุ่มก่อการร้ายอาจใช้ไทยเป็น
ทางผ่าน

(เห็น พ.ท.ท. ทักษิณ ชินวัตร)

พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ไม่เชื่อ
ว่าจะมีกลุ่มก่อการร้ายเข้ามา แต่ไทยอาจถูกใช้เป็นทางผ่าน
ได้เพราะเป็นศูนย์กลางการบินในภูมิภาคและส่งเสริมนโยบาย
ท่องเที่ยว

เพปก้า

ชาว 20 น.

ผลกระทบของไทย (สี่ปี)

ชาว 15

ผู้ประกาศ -กิตติมา-

การก่อวินาศกรรมในสหรัฐ ส่งผลกระทบต่อตลาดหุ้น ตลาด
เงิน ราคาทอง และราคาน้ำมันอย่างไรบ้าง คิดตามจาก
รายงาน

เพป

-----เปิดเสียง-----

เพคค่า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ททบ.
5

วันที่ 12ก.ย.44..... ภาค 19.00. น.....

หัวข้อข่าว...สถานการณ์ล่าสุด..... เวลา.....

ผู้แปล.....ต่างประเทศ.. สำนักข่าวรอยเตอร์..... บก.ข่าว..... พิมพ์.....

ผู้ประกาศ

ทีมกู้ภัยสหรัฐฯยังคงปฏิบัติการค้นหาผู้รอดชีวิตบริเวณซาก

อาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ที่พังพินาศเป็นหน้ากอง หลังถูกกลุ่มก่อการ
ร้ายปฏิบัติการช็อคโลกด้วยการใช้เครื่องบินที่จี้มา ฟังชน ขณะที่คาด
การณ์ว่ายอดผู้เสียชีวิตอาจสูงถึงหลายพันคน

(ปล่อยเสียงในเทป 10 วิก่อนโฆษกอ่าน)

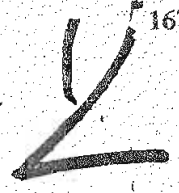
เทป

หลังเกิดเหตุการณ์ช็อคโลกขึ้นในสหรัฐเมื่อเช้าวานนี้ เจ้าหน้าที่กู้ภัยสหรัฐก็ยังคงทำงานหนักตลอดคืนเพื่อค้นหาผู้รอดชีวิตจากซากอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ในนครนิวยอร์กที่พังพินาศทั้ง 2 หลัง รวมทั้งอาคารอีกหลังที่อยู่ใกล้เคียง และว่ายังมีผู้รอดชีวิตติดอยู่ใต้ซากอาคาร แต่ยังไม่ทราบจำนวนแน่ชัด ส่วนอาคารเพนตากอนที่ถูกโจมตีในเวลาไล่เลี่ยกัน มีรายงานว่าอาจมีผู้เสียชีวิตถึง 8 ร้อยคน ขณะที่นายกเทศมนตรีนครนิวยอร์กปฏิเสธที่จะประมาณยอดผู้เสียชีวิต โดยกล่าวแต่เพียงว่าเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์กำลังเตรียมจัดการกับศพ นับพันศพ นอกจากนี้ยังมีรายงานข่าวไม่ยืนยันว่า เจ้าหน้าที่ดับเพลิงหลายร้อยคน ซึ่งเป็นกลุ่มแรกที่เดินทางถึงที่เกิดเหตุ อยู่ในกลุ่มผู้เสียชีวิตด้วย ขณะเดียวกัน อาคารราชการต่าง ๆ ส่วนใหญ่ของสหรัฐฯจะเปิดทำการตามปกติในวันนี้ ขณะที่สมาชิกสภาองเกรสรวมตัวกันที่ชั้นบันไดของอาคารรัฐสภา และร้องเพลง พระเจ้าคุ้มครองอเมริกา พร้อมกับให้คำมั่นว่าจะรวมตัวกันเป็นหนึ่งเดียวเพื่อแก้แค้นผู้อยู่เบื้องหลังโศกนาฏกรรมครั้งนี้ ซึ่งสหรัฐฯเชื่อว่าเป็นฝีมือของนายโอบามา บินลาเดน ผู้ก่อการร้ายข้ามชาติและหนึ่งใน 10 บุคคลที่เอฟบีไอต้องการตัวมากที่สุด ด้านสมาคมการขนส่งทางอากาศนานาชาติเรียกร้องให้สมาชิกสายการบิน 275 แห่งทั่วโลกเพิ่มการรักษาความปลอดภัย และอยู่ในภาวะเตรียมพร้อม ขณะที่สถานทูตสหรัฐฯบางแห่งยังคงปิดทำการ และหลายประเทศทั่วโลกเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยโดยรอบสถานทูตและอาคารทางทหารของสหรัฐฯ ด้านสถาปนิกชาวญี่ปุ่น ซึ่งออกแบบอาคารด้านแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหวในญี่ปุ่น กล่าวว่า การพังพินาศของอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ หลังถูกโจมตีด้วยเครื่องบินที่บรรทุกเชื้อเพลิง ทั้งนี้โครงสร้างของอาคารไม่สามารถทนต่อแรงกระแทกอันหนักหน่วงของ

วันที่ 12 ก.ย. 44 ภาค 19.00 น.

ชื่อข่าว... ปฏิกริยาจากทั่วโลก..... เวลา.....

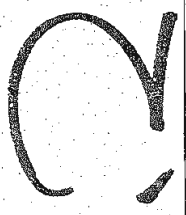
ผู้แปล... ต่างประเทศ..... สำนักข่าว..... บท.ข่าว..... พิมพ์.....

ผู้ประกาศ

ทั่วโลกแสดงความเศร้าสลดต่อเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมอาคาร
แฝดเวสต์เทรคเซ็นเตอร์และเพนตาก่อนของสหรัฐ ซึ่งอาจมีผู้เสียชีวิตสูง
ถึงหลายพันคน

เทพ

หลายประเทศทั่วโลกต่างแสดงความเสียใจและเห็นใจสหรัฐที่ถูกกลุ่มก่อการร้ายโจมตีครั้งร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ นับตั้งแต่เหตุการณ์เพิร์ล ฮาร์เบอร์ เมื่อ 60 ปีก่อน โดยประธานาธิบดีเจียง เจ๋อหมิ่นของจีนได้โทรศัพท์ไปหาประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุชแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมสั่งสถานทูตและสถานกงสุลของจีนทุกแห่งในสหรัฐให้ช่วยเหลือชาวจีนที่ได้รับบาดเจ็บ ขณะที่อุปทูตอัมฟกานิสถานที่ต่อต้านรัฐบาลตาลีบันเชื่อว่าโศกนาฏกรรมครั้งนี้เป็นการร่วมมือกันระหว่างนายโฆซามา บิน ลาเดน ผู้ก่อการร้ายข้ามชาติชาวซาอุดีอาระเบียที่หลบซ่อนอยู่ในอัฟกานิสถาน กับหน่วยข่าวกรอง ทางทหารของปากีสถานและรัฐบาลตาลีบัน อย่างไรก็ตาม หนังสือพิมพ์ปากีสถานฉบับหนึ่งอ้างคำพูดของนายบิน ลาเดนที่ออกมาปฏิเสธความรับผิดชอบการก่อวินาศกรรมครั้งนี้ ด้านสหประชาชาติเริ่มถอนเจ้าหน้าที่ชายชั่งตน 80 คนออกจากอัฟกานิสถาน เพราะเกรงว่าสหรัฐจะแก้แค้นด้วยการโจมตีเป้าหมายที่ต้องสงสัยว่าเป็นที่หลบซ่อนของนายบิน ลาเดน ขณะที่สหรัฐออกมาปฏิเสธว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์โจมตีสนามบินในกรุงคาบูลเมื่อเข้านี้ หลังชาวอัฟกานิสถานหวาดกลัวว่าเหตุการณ์โจมตีนี้เป็นการแก้แค้นของสหรัฐ ด้านนายกรัฐมนตรีจูนีไร โคอิซุมิของญี่ปุ่นก็แสดงความเสียใจต่อเหตุการณ์ครั้งนี้เช่นกัน และว่าญี่ปุ่นให้การสนับสนุนสหรัฐอย่างเต็มที่ พร้อมกับจัดตั้งคณะกรรมการฉุกเฉินขึ้นเพื่อเพิ่มการรักษาความปลอดภัยสถานที่ต่าง ๆ ของสหรัฐในญี่ปุ่น ส่วนกำหนดการเยือนประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของนายโคอิซุมิจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ ยังไม่แน่ชัด ด้านศัตรูทางการเมืองของสหรัฐ อาทิ ลิเบีย อิหร่านรวมทั้งประธานาธิบดีฟีเดล คาสโตรของคิวบาก็แสดงความเสียใจเช่นกัน ส่วนนายกรัฐมนตรีเกรฮาร์ด ไชเรเดอร์ของเยอรมนีกล่าวว่า จะยื่นเคียงข้างสหรัฐ ด้านฝรั่งเศสกล่าวว่าสหรัฐจะแก้แค้นการโจมตีครั้งนี้

-2-

แน่นอน ขณะที่อิสราเอลประกาศไว้ว่าลัยให้สหรัฐและสั่งปิดพรมแดนที่ติดกับ
จอร์แดนและอียิปต์อย่างไม่มีกำหนด อดีตประธานาธิบดีบิล คลินตันของสหรัฐ
กล่าวว่าชาวอเมริกันทุกคนต้องรวมตัวกันสนับสนุนประธานาธิบดีบุชอย่างเต็มที่
ไม่ว่าบุชจะทำอะไร ด้านผู้นำนิวซีแลนด์เรียกร้องให้ทั่วโลกร่วมมือกับสหรัฐใน
การตามล่าผู้อยู่เบื้องหลัง และสื่อมวลชนตั้งแต่ภูมิภาคเอเชียจนถึงยุโรปกล่าว
ว่าโลกกำลังอยู่ในภาวะสงครามแห่งศตวรรษที่ 21 พร้อมเรียกร้องให้สหรัฐใช้
ความอดกลั้นในการตอบโต้ศัตรู

จบตัด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ททบ.

INTERNATIONAL NEWS

ลำดับที่.....

5

วันที่ 12 ต.ค. 44

ภาค..... :00 น.

3

หัวข้อข่าว.....ผลกระทบทางเศรษฐกิจ.....

เวลา 19.10.น.

ผู้แปล.....สำนักข่าว..... บทข่าว..... พิมพ์.....

ผู้ประกาศ

๑

ดัชนีหุ้นและราคาน้ำมันเกิดความผันผวนไปทั่วโลกหลังเกิดวินาศภัยในสหรัฐ

หลังเกิดวินาศภัย ตลาดหุ้นสหรัฐในเอเชียเปิดลง อันเนื่องมาจากความผันผวนของสถานการณ์ ตามมาด้วยตลาดในยุโรป และเมื่อตลาดหุ้นของญี่ปุ่นจะเปิดทำการ แต่ดัชนีนี้เคยก็ร่วงลงมาถึงหนึ่งหมื่นจุด ซึ่งถือว่าต่ำสุดในรอบ 17 ปี

ขณะที่ราคาน้ำมันก็พุ่งขึ้นทันทีเกิดวิกฤติ แม้แต่การค้าน้ำมันในเอเชียก็สงบนิ่งเพื่อรอประเมินผลกระทบ แต่เมื่อโอเปกออกมายืนยันว่าจะยังคงผลิตน้ำมันให้แก่สหรัฐที่เป็นลูกค้ารายใหญ่สุดของโลก ตามปกติ และพร้อมที่จะเพิ่มปริมาณหากได้รับการร้องขอ ก็ทำให้ราคาน้ำมันลดลงมา 51 เซ็นต์ หลังจากพุ่งมา 1.67 เหรียญสหรัฐเมื่อวานนี้

จบตัด

ทบ.

INTERNATIONAL NEWS

ฉบับที่.....

5

วันที่ ...12 กันยายน 44.....

ภาค.....

1910 น.

หัวข้อข่าว.....รายงานพิเศษ : เด็ดปีกอินทรี.....

เวลา.....

ผู้แปล...ตปท.....

สำนักข่าว.....

บก.ข่าว.....

พิมพ์.....

ผู้ประกาศ

ทำไมถึง: เกิดการวินาศกรรมในสหรัฐ และสาเหตุอะไรที่ทำให้กลุ่มก่อการร้ายลงมืออย่างออกอาจเช่นนี้ ทีมข่าวทบท. 5 มีรายงานค่ะ

แปล

- - เสียงในเทป - -

ภาพ

+ การก่อวินาศกรรมที่เกิดขึ้นในสหรัฐ สร้างความตกตะลึงและฉงนสนเท่ห์ให้แก่ชาวโลกเป็นอย่างยิ่ง ว่าเกิดอะไรขึ้นกับสหรัฐมหาอำนาจหนึ่งเดียวที่มีอาณาภพการทำลายล้างสูงอยู่ในครอบครองเป็นจำนวนมาก แต่วันนี้กลับต้องยืนมองความหายนะที่เกิดขึ้นกับตัวเองต่อหน้าต่อตา โดยไม่สามารถทำอะไรได้ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำลายภาพพจน์มหาอำนาจทางเศรษฐกิจและทหารของสหรัฐลงอย่างย่อยยับ พร้อมกับความอับอายขายหน้าไปทั่วโลกที่หน่วยข่าวกรองของตนไร้ประสิทธิภาพ ไม่ระแคะระคายเลยว่ากลุ่มก่อการร้ายกำลังวางแผนครั้งใหญ่เพื่อทำลายตนเอง อีกทั้งยังชี้ให้เห็นว่าระบบรักษาความปลอดภัยในสนามบินต่างๆในประเทศหละหลวมอย่างยิ่ง จนกลายเป็นช่องทางให้กลุ่มก่อการร้ายปฏิบัติการได้อย่างสะดวกโดยไม่ต้องออกแรงมาก

แต่เมื่อมองให้ลึกซึ้งก็เกิดคำถามตามมาว่าอะไรคือสาเหตุที่แท้จริง ที่ให้กลุ่มก่อการร้ายปฏิบัติการออกอาจ เด็ดปีกพญาอินทรี ซึ่งข้อสันนิษฐานหนึ่งที่เป็นไปได้คือการค้าเงินโยบายด้านความมั่นคงที่แข่งแกร่งของประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนการพัฒนาระบบป้องกันภัยจากชิปนาวอร์ ที่สหรัฐอ้างว่าเพื่อป้องกันการโจมตีจากประเทศอันธพาล ทั้งๆที่นานาชาติคัดค้านอย่างหนัก ขณะที่ข้อสันนิษฐานอีกข้อที่น่าจะเป็นไปได้เช่นกันก็คือ การที่สหรัฐเข้าข้างอิสราเอลมากเกินไป ทำให้ชาติมุสลิมต่างๆที่เป็นปฏิปักษ์กับอิสราเอลไม่พอใจ แต่ถึงแม้ว่าสาเหตุจะมาจากอะไร และใครจะเป็นผู้อยู่เบื้องหลัง สิ่งที่สหรัฐคงจะหลีกเลี่ยงไม่ได้คือการตอบโต้คัดค้านอย่างสาสม เพื่อไม่ให้ถูกมองเป็นเสือกระดาษที่ขี้ขลาด ถึงแม้จะรู้ว่าผลที่ตามมาจะทำให้ความรุนแรงขยายตัวไปทั่วโลก เศรษฐกิจจะพังทลาย แต่สหรัฐก็ไม่มีทางเลือก เพราะสำหรับ

กบ.

INTERNATIONAL NEWS

ลำดับที่.....

5

วันที่...12...ก.ย.44..... ภาค...19.00.. ใ้บ.....

5

หัวข้อข่าว.....อาคารเพนตาก้อน..... เวลา.....

ผู้แปล.....กัลยา..... สำนักข่าว.....รวม..... บท.ข่าว.....รวม... พิมพ์.....ศิริกุล.....

ผู้ประกาศ

๙

เป็นที่รู้กันทั่วไปว่า เพนตาก้อน คือสุดยอดความภาคภูมิใจของสหรัฐ
ในฐานะสัญลักษณ์ความเป็นมหาอำนาจทางทหาร แต่วันนี้ เพนตาก้อนถูกลุ
คม ด้วยฝีมือของผู้ก่อการร้าย คนอเมริกันรู้สึกอย่างไร ทีมข่าวต่างประเทศ
มีรายงาน

เสียงในเทพ

อาคารเพนตาก้อนคือที่ทำการของกระทรวงกลาโหมสหรัฐ ซึ่งได้ชื่อว่า
เป็นอาคารสำนักงานที่ใหญ่ที่สุดในโลก ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำโปโตแม็ค สร้างขึ้น
ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นอาคาร 5 ชั้น มีความสูง 77 ฟุต 3.5 นิ้ว
มีพื้นที่ใช้สอย 3,705,793 ตารางฟุต มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำ 26000 คน

สำหรับรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นกับอาคารเพนตาก้อน ขณะนี้
ยังคงมีเปลวควันไฟคุกรุ่นอยู่ตลอดเวลา โดยปกติอาคารดังกล่าวมีคนทำงานอยู่
กว่า 2 หมื่นคน แต่ไม่สามารถระบุได้แน่นอนว่าขณะเกิดเหตุมีผู้อยู่ภายในตึก
บริเวณที่ถูกเครื่องบินชนจำนวนเท่าใด เนื่องจากอยู่ระหว่างการปรับปรุงสถานที่
ทำงานใหม่ และในระหว่างเกิดเหตุ นาย โดนัลด์ รัมสเฟลด์ รัฐมนตรีกลาโหม
สหรัฐ ได้มาทำงานแล้ว แต่อยู่คนละซีกตึก และเขาได้ถูกเจ้าหน้าที่กู้ภัยนำตัวออก
มาจากตึกได้ทัน เขากล่าวว่ายอดผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์นี้มีจำนวนไม่น้อยเลย

นับเป็นโชคดี ที่บริเวณที่ได้รับความเสียหายมีผู้คนทำงานอยู่น้อย ความ
เสียหายที่เกิดขึ้นกับวัตถุสิ่งของอาจจะไม่มากมายนัก แต่สำหรับความรู้สึกสูญเสีย
เสียของอเมริกันชน ดูเหมือนจะมากมายจนยากจะเยียวยา

ทีมข่าว ททบ.รายงาน

จบออฟเสียง

ประเทศไทย ภาค. 14.10 วันที่... 12..ก.ย..44 ลำดับที่...

นายฯส่งสารแสดงความเสียใจ

กว.....ช่างภาพ.....บก.ข่าว.ณินญาญ์/กนท. ผู้พิมพ์.ที่ 6

คดีต่อ.....ทน.กอง บก.ข่าวความยาว.....นาที

ภาพ	คำบรรยาย
-----	----------

ผู้ประกาศ **รัฐบาลไทยส่งสารแสดงความเสียใจต่อภรรยาที่**
สหรัฐอเมริกา ในขณะที่ 4 คนไทยในนครนิวยอร์กยังไม่ทราบชะตากรรม

แปล
 กานก่อนประชุม
 กานนา...
 กานนี้...
 กานนี้...

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้ เรียกประชุมคณะรัฐมนตรี พร้อมด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจเป็นการเร่งด่วน และภายหลังการประชุม นายกรัฐมนตรี ได้ เปิดแถลงแสดงท่าทีของรัฐบาลไทย โดยขอร่วมประณามกลุ่มผู้ก่อการร้ายที่ก่อเหตุครั้งนี้ เนื่องจากเป็นการทำร้ายประชาชนผู้บริสุทธิ์จำนวนมาก รวมทั้งยังส่งผลให้การพัฒนาด้านต่าง ๆ ของโลกต้องชะงักงัน พร้อมทั้งมีนายกรัฐมนตรีได้ส่งสารแสดงความเสียใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไปยังนายจอร์จ ดับเบิลยู บุช ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา

ปร.ฯส่งสารถึง...
 มติฯกาน
 กานนี้...
 กานนี้...

ในขณะที่บรรดา ศส. ของไทย ได้ยื่นไว้ว่าลัยให้กับผู้ที่เสียชีวิตในเหตุการณ์ครั้งนี้ก่อนประชุมสภาผู้แทนราษฎรด้วย ทางด้านกระทรวงการต่างประเทศ ร่วมกับสภาความมั่นคงแห่งชาติและสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดตั้งศูนย์ประสานงาน เพื่ออำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือในด้านข้อมูลแก่ประชาชน ที่มีญาติพี่น้องในสหรัฐอเมริกา สามารถสอบถามได้ตลอด 24 ชั่วโมงที่หมายเลขโทรศัพท์ 02-6435103 และ 02-6435096 นอกจากนี้ยังได้ประสานงานกับสถานทูตของไทย ในกรุงวอชิงตัน ดีซี และนิวยอร์ก แล้วล่าสุดได้รับรายงานว่าคนไทยทั้ง 17 คน ปลอดภัยดีแต่ก็ได้รับรายงานว่ามีบุคคลที่ไม่สามารถติดต่อได้จำนวน 4 คน ซึ่งทางกระทรวงการต่างประเทศจะได้ประสานงานกับกงสุลใหญ่ในสหรัฐอเมริกา เพื่อให้ความช่วยเหลือคนไทยต่อไป

กานนี้...
 กานนี้...

ส่วนที่บริเวณหน้าสถานทูตสหรัฐอเมริกา ประจำประเทศไทยมีการตั้งกำลังรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวด โดยมีการเรียกกำลังหน่วยนาวิกโยธินของสหรัฐอเมริกาประมาณ 20 คน พร้อมอาวุธครบมือเข้ามาควบคุม

ภาพที่เก็บสถานที่
+ สี่สิบเก้า

สถานการณ์ภายในสถานทูต และทางตำรวจสันติบาลได้ส่งหน่วยสอดแนมพร้อม
กล้องส่องทางไกลไปประจำตามตึกสูง และรายงานเข้าไปในสถานทูตทุก ๆ
10 นาที ในขณะที่ที่บริเวณหน้าสำนักงานประสานความร่วมมือ และช่วยเหลือ
ทางทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด หรือจัสแม็กมีการรักษาความปลอดภัยอย่าง
เข้มงวดเช่นกัน นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มกำลังรักษาความปลอดภัย ที่บริเวณหน้า
สถานทูตอังกฤษ แคนาดา อิสราเอล และประเทศในกลุ่มตะวันออกกลาง

อึ้งแกส

ส่วนนายอนุช อาภาภิรม หัวหน้าโครงการข่าวสารทิศทาง
ประเทศไทย ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย หรือ สกว. ได้วิเคราะห์
กรณีการก่อวินาศกรรมที่สหรัฐอเมริกา ว่าเหตุการณ์ครั้งนี้คาดว่าผู้ลงมือน่าจะ
เป็นผู้ก่อการร้ายกลุ่มเล็ก ซึ่งจะทำให้สหรัฐอเมริกาหาทางตอบโต้ได้ยากมาก
แต่อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์นี้จะไม่ขยายผลถึงวันสงครามโลก แต่จะส่งผล
กระทบถึงนโยบายการค้าเสรี โดยเฉพาะการปฏิบัติงานขององค์การการค้าโลก
หรือ WTO ในอนาคต

ภาพ LNN

นอกจากนี้ นายอนุช ยังเห็นว่าสาเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิด
เหตุการณ์ครั้งนี้ น่าจะมาจาก ปัญหา ... นิสัย ความเป็นผู้นำของสหรัฐ-
อเมริกาค้าขาย เนื่องจากมีการใช้กำลังกับใช้ความแค้นทาง การเมืองมาก
เกินไป

สถาบันวิจัยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในประเทศ ภาค... วันที่... 12.ก.ย..44...
.....ผลกระทบทางเศรษฐกิจ.....

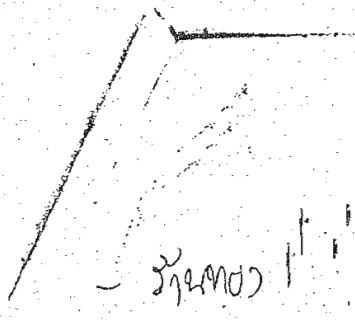
๑๙:๑๐

7

ขอข่าว.....ข้างภาพ..... บก.ข่าว.มติชน/สุรศักดิ์. ผู้พิมพ์. ทย
ผู้ติดต่อ..... ทน.กอง บก.ข่าว..... ความยาว..... นาที

ภาพ	คำบรรยาย
<p>ผู้ประกาศ</p> <p>เทป</p> <p>ป.ร./๒๑๓๓</p> <p>Inset ตอนหลัง</p>	<p>หน่วยงานทางด้านเศรษฐกิจของไทยระดมความคิด และหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่จะมีผลตามมา โดยเฉพาะตลาดหุ้นของไทยได้ปิดทำการเป็นครั้งแรกในรอบ 26 ปี</p> <p>คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้ประชุมวาระพิเศษเนื่องจากเหตุการณ์ดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบต่อตลาดหลักทรัพย์ทุกแห่งทั่วโลก และขณะนี้ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ก็ยังคงมีความสับสน และไม่กระจ่างซึ่งอาจมีความได้เปรียบเสียเปรียบในหมู่ผู้ลงทุน ทางคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ จึงได้อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ มาตรา 186(1) มีคำสั่งให้ปิดการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์เป็นการชั่วคราวในวันนี้ เป็นเวลา 1 วัน</p>
<p>พว.อบท/๑๗</p> <p>Inset จบสาร</p>	<p>ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย มีการแถลงถึงสถานการณ์ในตลาดเงินทันทีว่า อัตราแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์ผันผวนลดลงไปต่ำกว่า 2% ในระยะสั้น ๆ แต่ก็กลับขึ้นมาได้ และล่าสุดเงินดอลลาร์อ่อนไปเพียง 1% ก็ถือว่าไม่น่าเป็นห่วง และตลาดเงินในนิวยอร์กยังมีการทำธุรกรรมตามปกติ ทั้งนี้ทางธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำชับสมาคมธนาคารไทย ให้มาส่งเงินบาทให้ตรงเวลา สำหรับลูกค้าที่ต้องใช้เงินบาท</p>
<p>ภาพแสดง</p> <p>นี่คือ</p> <p>Inset นี่คือ</p>	<p>ส่วนคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ได้มีการประชุมและมีมติให้เพิ่มปริมาณการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงจากร้อยละ 3 เป็น ร้อยละ 5 ซึ่งจะทำให้ประเทศมีน้ำมันสำรองจาก 22 วัน เป็น 36 วัน</p> <p>ในขณะที่ผู้ว่าการการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย กล่าวว่า น้ำมันขณะนี้ต้องรอดูสถานการณ์ให้ชัดเจน อย่างไรก็ตามก็ตามตลาดน้ำมันในสิงคโปร์ไม่ได้ปรับตัวสูงขึ้นด้วย เชื่อว่าสถานการณ์จะไม่น่าเป็นห่วง เพราะตะวันออกกลางได้ยืนยันจะดูแลน้ำมันไม่ให้ขาดแคลน</p>

- 2 - <อลงกรณ์ ด.ก.>

รัฐสภา

ส่วนราคาทองคำในขณะนี้ ได้พุ่งสูงและระดับ 10 เหรียญสหรัฐ ทำให้ราคาซื้อขายทองคำในประเทศไทย อยู่ที่ราคาซื้อที่บาทละ 5,800 บาท และราคาขายอยู่ที่บาทละ 6,000 บาท หรือเพิ่มจากเมื่อวาน 200 บาท และคาดว่าราคาจะพุ่งสูงขึ้น อย่างไรก็ตามราคาทองคำยังคงผันผวนอยู่ทุกวินาที

คนซื้อทอง
ในร้าน

ทางด้านการจับจ่ายซื้อขายทองคำของประชาชน ต่างทยอยมาซื้อขายทองคำอย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า รัฐบาลซื้อก่อนที่ราคาจะพุ่งสูงขึ้น และซื้อเพื่อเก็งกำไร

คิด
Importing
(ใน USA)

นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ยอมรับว่าเหตุการณ์ดังกล่าว มีผลกระทบต่อการส่งออกของไทย เนื่องจากสหรัฐอเมริกาเป็นตลาดรับซื้อสินค้าที่ใหญ่ที่สุด แต่ทั้งนี้เชื่อว่าตลาดของสหภาพยุโรปและญี่ปุ่นจะยังคงอยู่ในสภาพปกติ

ส่วน แลก

ในส่วนของการตรวจพาณิชย์ได้ชี้แจงว่า น้ำมันและสินค้าอุปโภคบริโภคในประเทศยังมีการจำหน่ายในราคาเดิม ไม่มีการขึ้นราคาและปริมาณเพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศ อย่างไรก็ตามกระทรวงพาณิชย์ออกตรวจสอบดูแลการซื้อขาย และราคาสินค้าในท้องตลาดว่ามีกรณีเคลื่อนไหวตามปกติหรือไม่อย่างไร และเตือนผู้ประกอบการมิให้นำราคาสินค้าหรือต้นทุนสินค้า หากฝ่าฝืนจะดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

Insert
สินค้า

จบตัด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในประเทศ ภาค... ๓.๑๐... วันที่... 12.ก.ย. 44... ตำบลที่...

จังหวัดที่ยวบิน.....

ชื่อข่าว..... ช่างภาพ..... บก.ข่าว. ณีจัญญา/สุรศักดิ์. ผู้พิมพ์. ใหญ่
ผู้ติดต่อ..... ทน. กอง บก.ข่าว ความยาว นาที

ภาพ คำบรรยาย

ผู้ประกาศ 3 สายการบินที่อยู่ในไทยงดเที่ยวบินไปสหรัฐอเมริกาทั้งหมด จนกว่า
สถานการณ์จะดีขึ้น ส่วนเที่ยวบินที่ 722 เดินทางถึงสหรัฐอเมริกาด้วยความ
ปลอดภัย

ภาพ
ภาพเคลื่อนไหว
บินไทย
ภาพในท่าอากาศยาน
ผู้ว่าแกลง
ภาพในท่าอากาศยาน
ภาพ CNN
บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ออกแถลงการณ์รายงานความ
คืบหน้าของเที่ยวบินที่ 772 ซึ่งออกเดินทางจากกรุงเทพมหานคร ไปยังลอส
แอนเจลิส เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 และได้เปลี่ยนเส้นทางบินไปลงจอดที่
ท่าอากาศยานเมืองซานฟรานซิสโก เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยผู้โดยสารและ
ลูกเรือทั้งหมดเข้าพักรักษาตัวที่โรงแรมด้วยความปลอดภัย ขณะที่ทางการท่าอากาศยาน
แห่งประเทศไทย ได้เรียกประชุมคณะกรรมการรักษาความปลอดภัย และหน่วย
งานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เตรียมพร้อมรับสถานการณ์ และวางมาตรการรักษา
ความปลอดภัยเพิ่มเติม ส่วนของสายการบินที่เดินทางไปสหรัฐนั้น ขณะนี้ได้ทำการ
งดเที่ยวบิน 3 สายการบิน คือ การบินไทย ยูไนเต็ดแอร์ไลน์ และสายการบิน
นอสเวสต์ ซึ่งตอนนี้เครื่องบินของสายการบินดังกล่าวจอดอยู่ที่ท่าอากาศยาน
กรุงเทพฯ

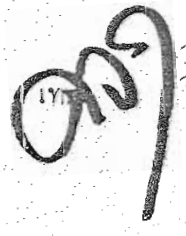
ทางด้านกระทรวงท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้แถลงการณ์ถึงผลกระทบ
ที่จะเกิดขึ้นด้านการท่องเที่ยวว่า เนื่องจากตลาดนักท่องเที่ยวชาวอเมริกัน
ที่สูงถึงปีละประมาณ 5 แสนคน คาดว่าภายหลังเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้น
จะส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของไทย ส่งผลให้นักท่องเที่ยวจะลดลงประมาณ
6.85 เปอร์เซ็นต์

ทางด้าน นายเศรษฐพันธ์ พุทธิธานี ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่ง
ประเทศไทย สำนักงานนิวยอร์กสหรัฐอเมริกา ซึ่งอยู่ระหว่างการเดินทางมา
ราชการที่ประเทศไทย ได้กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ที่ทำงานอยู่ที่นครนิวยอร์กทั้ง 5
คน ได้รับความปลอดภัย โดยมีผู้ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อยเพียง 1 คน คือ
นางสาวน้ำฝน บุญชะวัฒน์

ข่าวในประเทศ วันที่ 13.ก.ย.44... ลำดับที่
 ข่าว ในหลวงมีพระวาระพระเชษฐาธิราช
 ผู้สื่อข่าว ข่าวภาพ บก.ข่าว.พิมพ์/จับ ผู้พิมพ์/พิมพ์
 ผู้ติดต่อ ทน.กอง บก.ข่าว ความยาว นาที

ภาพ	คำบรรยาย
-----	----------

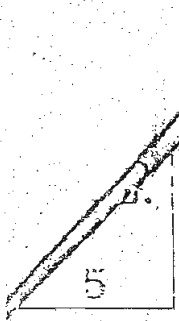
ผู้ประกาศ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชโทรเลขแสดงความเศร้า
 สลดพระราชมหทัย เรื่องการก่อการร้ายในนครนิวยอร์ก และกรุงวอชิงตัน ดีซี
 แต่ ขณะ จอร์จ ดับเบิลยู บุช ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา
 เนื้อหาในพระราชโทรเลขมีใจความว่า ข้าพเจ้ารู้สึกเศร้าสลดใจยิ่ง
 นัก เมื่อได้ทราบเรื่องการก่อการร้ายในนครนิวยอร์ก และกรุงวอชิงตัน ดีซี
 ซึ่งก่อให้เกิดการบาดเจ็บ และสูญเสียอย่างใหญ่หลวง ทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน
 ในนามของประชาชนชาวไทย พระราชินีและข้าพเจ้า ขอแสดงความเสียใจ
 อย่างจริงใจ มายังท่านประธานาธิบดีและชาวอเมริกันทั้งหมด โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่ง สมาชิกของครอบครัวของผู้เสียชีวิตในความสูญเสียอย่างหนักและความ
 ความทุกข์ระทม หากที่สุกมิได้จากเหตุการณ์น่าเศร้าสะเทือนใจครั้งนี้
 (พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

-----จบคดี-----

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

INTERNATIONAL NEWS

ลำดับที่.....

วันที่..... 12 กันยายน 44.....

เวลา..... 2:00 น.....

หัวข้อข่าว..... คืบหน้าเหตุการณ์ทั่วไปในสหรัฐ..... เวลา.....

ผู้แปล..... สำนักข่าว..... บท.ข่าว..... พิมพ์.....

๑๖๓

ทางการสหรัฐระดมกำลังเจ้าหน้าที่หลายพันนายออกตามไล่ล่าผู้ก่อการร้ายที่ก่อเหตุวินาศกรรมครั้งใหญ่ในนครนิวยอร์ก

หลังจากที่กลุ่มก่อการร้ายซึ่งเครื่องบินและขีปนาวุธนำวิถีของเวสต์เวสต์เทรคเตอร์ที่นครนิวยอร์ก และอาคารเพนทากอนที่กรุงวอชิงตันดีซี ในวันที่ทางการสหรัฐส่งเจ้าหน้าที่เพื่อไปเฝ้ากว่า 7 พันนาย กระจายกำลังไปทั่วประเทศเพื่อไล่ล่าและหาเบาะแสผู้ต้องสงสัยที่เกี่ยวข้องกับการก่อวินาศกรรมครั้งนี้ ซึ่งขณะนี้รายชื่อผู้ต้องสงสัยแล้วถึง 50 คน ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับนายไอซามา บินลาเคน เศรษฐีชาวซาอุดีอาระเบีย ที่สหรัฐมั่นใจเกือบ 100 เปอร์เซ็นต์ว่าอยู่เบื้องหลังเหตุการณ์ครั้งนี้ ขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ได้เปิดเผยภาพผู้ต้องสงสัยชาวซาอุดีอาระเบียสองคนที่เชื่อว่าเป็นสลัดอากาศ ซึ่งทั้งสองเป็นพี่น้องกัน และอาศัยอยู่ในฟลอริดา และเข้าโรงเรียนฝึกการบิน พร้อมกับกระบุชื่อชาวอาหรับเอมิเรตส์สองคนที่ต้องสงสัย โดยทั้งสองอยู่ในฟลอริดาเช่นกัน และได้เข้าไปศึกษาในวิทยาลัยหนึ่งซึ่งที่พบหลักฐานมากมายไม่ว่าจะเป็นคอมมิวนิสต์ และหนึ่งคือฝึกบินส่วนบอสตันเจ้าหน้าที่พบรถยนต์คันหนึ่งจอดใกล้สนามบินที่คาดว่าสลัดอากาศจะเข้ามา โดยพบคัมภีร์อัลกุรอานและหนังสือฝึกบินเป็นภาษาอาหรับ ส่วนที่เยอรมนีเจ้าหน้าที่ได้ค้นอาหารที่แน่น 8 หลังในเมืองฮัมบูร์ก ที่ต้องสงสัยว่าคนร้ายที่เกี่ยวข้องกับการก่อวินาศกรรมสองคนอาศัยอยู่ และควบคุมพนักงานสนามบินคนหนึ่งไปสอบสวน แต่ไม่เปิดเผยว่าเกี่ยวข้องกับคดีนี้หรือไม่ ด้านเจ้าหน้าที่สหรัฐบอกว่แอร์พอร์ตวัน และทำเนียบขาวเป็นหนึ่งในเป้าหมายของกลุ่มก่อการร้าย ขณะที่สภาองเกรสลงมติอย่างเป็นทางการให้รัฐบาลตอบโต้คดีนี้ หากโจมตีผลประโยชน์ของสหรัฐในประเทศ สำหรับประธานาธิบดีจอร์จดับเบิลยู บุช ประกาศว่าจะตอบโต้กลุ่มก่อการร้ายอย่างสาสม และร้องขอให้ผู้นำประเทศต่างๆ ร่วมมือกับสหรัฐอย่างเต็มที่ ในการไล่ล่ากลุ่มก่อการร้ายซึ่งขณะนี้ปากีสถาน ญี่ปุ่น จีน และซาอุดีอาระเบียตอบรับที่รับที่จะร่วมมือแล้ว ส่วนนาย

-2-

นั้นรัฐบาลตาลีบันเตรียมพร้อมที่จะรับมือแล้ว หากสหรัฐโจมตี พร้อมปฏิเสธว่าไม่ได้กักบริเวณบินลาคนตามที่มีรายงานแต่อย่างใด ขณะที่ประชาชนต่างพากันชุกตหลุมหลบภัย ส่วนชาวอาหรับที่อยู่ในอัฟกานิสถานจำนวนมากเดินทางออกนอกประเทศแล้ว

จ บ ตั ด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บ.

INTERNATIONAL NEWS

ลำดับที่ 3

5

วันที่ 13ก.ย44.....

ภาค 19.00 น.....

หัวข้อข่าว...การค้นหาผู้เสียชีวิต.....

เวลา.....

ผู้แปล/ผู้จัดทำ..... สำนักข่าว..... บท.ข่าว.....

พิมพ์.....

ผู้ประกาศ

กระทรวงต่างประเทศสหรัฐอเมริกาออกคำเตือนชาวอเมริกันทั่วโลกให้ระวังการเดินทางไปต่างประเทศ หลังเกิดการก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์และเพนตาก่อนเมื่อวานนี้

กระทรวงต่างประเทศสหรัฐแถลงว่าขณะนี้สถานการณ์ยังไม่แน่นอน ดังนั้นพลเมืองอเมริกันทุกคนควรระวังถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้จากการโจมตีของกลุ่มก่อการร้าย โดยเฉพาะเมื่อจะเดินทางไปต่างประเทศ ขณะที่เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัยยังคงปฏิบัติการค้นหาผู้รอดชีวิตได้จากอาคารเวิลด์เทรดอย่างไม่หยุดยั้งซึ่งเจ้าหน้าที่กู้ภัยผู้เสียชีวิตได้แล้วกว่า 80 คน ขณะที่รัฐบาลอังกฤษยืนยันว่ามีชาวอังกฤษเสียชีวิตเกือบร้อยคน ส่วนจำนวนผู้เสียชีวิตที่แน่นอนนั้นคงต้องใช้เวลานานนับสัปดาห์กว่าจะทราบ แต่คาดว่าอาจมีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บสูงกว่า 2 พันคน ส่วนสถานการณ์ที่ตึกเพนตาก่อน เมื่อวานนี้ประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยูบุช ก็ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัยที่กำลังเร่งระดมกำลังค้นหาผู้เสียชีวิตที่ระบุมามีจำนวนสูงถึง 8 ร้อยศพ แต่ขณะนี้พบแล้วราว 80 ศพ

สำหรับอาคารวัน สิบเบอร์ตี้ พลาซ่าที่อยู่ใกล้อาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ขณะนี้ยังไม่ได้พังถล่มลงมา หลังจากที่ยกก่อนหน้านี้มีรายงานว่าเกิดรอยร้าวและอาจพังลงมาได้ทุกขณะ ทำให้เจ้าหน้าที่กู้ภัยอพยพออกจากพื้นที่ แต่เจ้าหน้าที่ยังวิตกเกี่ยวกับโรงแรมแห่งหนึ่งที่อยู่บริเวณเดียวกันว่าอาจถล่มลงมา ขณะเดียวกันเมื่อคืนนี้ได้มีการอพยพผู้คนที่หลายพันคน และประชาชนที่อาศัยในอพาร์ทเมนต์ใกล้เคียงหนีไฟไหม้ที่เกิดออกจากตัวอาคาร และที่หัก หลังถูกชูวาระระเบิด แต่ตำรวจสามารถเคลียร์สถานการณ์ได้ในอีกไม่ถึง 1 ชั่วโมงต่อมา สำหรับนครนิวยอร์กยังคงอยู่ในภาวะฉุกเฉิน นับตั้งแต่เกิดการก่อวินาศกรรม ขณะที่ที่จตุรัสยูเนี่ยนในนครนิวยอร์ก ประชาชนจำนวนมากได้มารวมตัวกันจุดเทียนไว้อาลัยให้กับผู้เสียชีวิต

2

-2-

ด้านรัฐบาลสหรัฐได้อนุมัติสายการบินต่าง ๆ ในสหรัฐในการให้บริการเที่ยวบินอย่างจำกัด เนื่องจากยังวิตกด้านความปลอดภัย พร้อมกับเพิ่มความเข้มงวดในการรักษาความปลอดภัยที่สนามบินและสายการบินทั่วประเทศ สายการบินต่าง ๆ ในเอเชียได้ยกเลิกเที่ยวบินไปยังอเมริกาเหนือเพิ่มขึ้น ขณะที่เที่ยวบินหลายร้อยเที่ยวได้ถูกระงับและเปลี่ยนเส้นทางบินตั้งแต่เมื่อวานนี้ ทำให้ผู้โดยสารหลายพันคน และสินค้าหลายตันตกค้าง ด้านนักท่องเที่ยวหลายคน ~~และนักท่องเที่ยว~~ ได้ยกเลิกการเดินทางไปเที่ยวสหรัฐและแคนาดา

จบตัด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเทศไทย วันที่ 13.ก.ย.44 ลำดับที่
 ความคืบหน้าในสหรัฐ
 ผู้สื่อข่าว... ประจิมพรรณ... ช่างภาพ... อดีตักต... บก.ข่าว... พิมพ์/จับ... ผู้พิมพ์... ที่/จับ...
 ผู้ติดต่อ... ทน.ทอง บก.ข่าว... ความหมาย... นาที

19:10

4

ภาพ	คำบรรยาย
-----	----------

ผู้ประ
 ๒๕

๒๕

กระทรวงการต่างประเทศเร่งค้นหาคนไทยร่วมกับสถานทูตไทย
 ในสหรัฐอเมริกา ที่ยังไม่สามารถติดต่อได้อีกกว่า 70 คน
 นายพรชิต สิงห์เสนี โฆษกกระทรวงการต่างประเทศ กล่าวว่า
 ศูนย์ประสานของกระทรวง ได้รับรายงานว่ามีญาติต้องการให้ค้นหาคนไทยใน
 อเมริกาจำนวน 88 คน ซึ่งได้พบแล้ว 18 คน ส่วนเครื่องบินของสายการบิน
 ยูไนเต็ดแอร์ไลน์ ทั้ง 2 ลำ ที่พุ่งเข้าอาคารเวิร์ดเทรดทึ่ม ได้รับการยืนยัน
 ว่า ไม่มีคนไทยอยู่ด้วยในขณะที่สายการบินอเมริกันแอร์ไลน์ ยังไม่มีการเปิดเผย
 ข้อมูลแต่อย่างใด ทั้งนี้คนไทย 2 คน ที่ได้รับบาดเจ็บได้รายงานว่ายู่ในขั้น
 ปกป้องภัยแล้ว

ชื่อนชื่อ
 พรชิต สิงห์เสนี
 โฆษกกระทรวงการต่าง
 ประเทศ

-----เสียง-----

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลง

INTERNATIONAL NEWS

ลำดับที่ 5

5

วันที่ 13 ก.ย. 44

ภาค 1910 ไร่

หัวข้อข่าว.....นานาเรื่องเกี่ยวกับผู้เคราะห์ร้าย..... เวลา.....
ผู้แปล.....ต่างประเทศ..... สำนักข่าว..... บท.ข่าว..... วิทยุ.....

ผู้ประกาศ

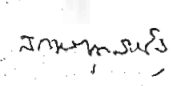
๑๓

เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในสหรัฐที่โลกต้องจารึกไว้บนหน้าประวัติศาสตร์ สร้างความสูญเสียอย่างมหาศาลทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจ ซึ่งได้มีการทำพิธีให้แก่ผู้เคราะห์ร้ายจำนวนหนึ่งแล้ว ที่มีข่าวต่างประเทศมีรายงาน

(ต่อไป)

ภาพเหตุการณ์ระทึกขวัญซึ่งสื่อโดยภาพการวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์และเพนตากอนของสหรัฐที่ปรากฏบนหน้าจอโทรทัศน์เมื่อเช้านี้ แสดงให้เห็นถึงการทำให้อเมริกันทั่วประเทศทำใจยอมรับความสูญเสียครั้งใหญ่ครั้งนี้ ได้ พิธีให้อาลัยให้แก่ผู้เคราะห์ร้ายจากโศกนาฏกรรมครั้งนี้ถูกจัดขึ้นด้วยความโศกเศร้าอย่างบรรดาญาติสนิทมิตรสหาย หนึ่งในจำนวนนั้นคือ จอห์น โอกลันด์ลีย์ 52 ปี นักบินของสายการบินอเมริกันแอร์ไลน์เที่ยวบิน 93 ซึ่งเป็นเครื่องบินลำแรกในสองลำที่พุ่งชนอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ในมหานครนิวยอร์ก ผู้เคราะห์ร้ายอีกคนคือบาร์บารา ออลสัน 45 ปี ซึ่งเคยเป็นแขกรับเชิญทางสถานีโทรทัศน์ฟ็อกซ์นิวส์ มีรายงานว่าเธอได้โทรศัพท์ไปหาสามีจากบนเครื่องบินว่ากำลังถูกคนร้ายจี้โดยใช้มีด พร้อมกับบังคับให้ผู้โดยสารและนักบินไปอยู่ด้านหลังของเครื่อง นอกจากนี้ยังมีภรรยาหม้ายของนักแสดงแอนโทนี เพอร์คินส์อยู่บนเครื่องบินเที่ยวบิน 93 นี้ ในเหตุการณ์ที่น่าทึ่งที่สุดในการก่อวินาศกรรม ครั้งนี้ เกิดขึ้นบนเครื่องบินของสายการบินยูไนเต็ดแอร์ไลน์ เที่ยวบิน 93 เมื่อมีรายงานว่า ผู้โดยสารบางคนหนึ่งได้โทรศัพท์ไปบอกครอบครัวของตนว่าเครื่องบินกำลังถูกจี้ และผู้โดยสารทั้งหมดกำลังจะจบชีวิต พร้อมบอกว่าเขาและผู้โดยสารคนอื่น ๆ จะพยายามขัดขวางไม่ให้สกัดอากาศยานประสบความสำเร็จในการโจมตีที่ตั้งของรัฐบาล และแล้วความพยายามของพวกเขา ก็บรรลุผล เมื่อเครื่องบินเที่ยวบิน 93 ดิ่งลงบริเวณพื้นที่ป่านอกเมืองพิทส์เบิร์ก รัฐเพนซิลวาเนีย อาจกล่าวได้ว่าการกระทำที่กล้าหาญเสียสละของผู้โดยสารบนเที่ยวบิน 93 นี้ช่วยรักษาชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งช่วยปกป้อง

ประเทศไทย วันที่ 13 ก.ย. 44
 ความเคลื่อนไหว
 ชื่อ..... นาม..... นก.ข่าว.พิมพ์/จับ..... ผู้พิมพ์.ที่.....
 ผู้ติดต่อ..... ทน.กอง นก.ข่าว..... ความยาว..... นาที

ภาพ	คำบรรยาย
<p>ผู้ประก </p>	<p>รัฐบาลออกมานิเทศกระแสข่าวกลุ่มก่อการร้ายในเดือน <u>เข้ามาในประเทศไทย เพื่อเตรียมก่อการร้าย</u> พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหม กล่าวว่าล่าสุดการข่าวของไทยยังไม่ได้รับรายงานว่ามีกลุ่ม ก่อการร้ายลักลอบเข้าประเทศไทย ดังนั้นการเสนอข่าวโดยไม่มี การตรวจ สอบข้อเท็จจริง จะทำให้เกิดความเสียหายได้</p>
<p>ชื่อชื่อ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ รองนายกรัฐมนตรี และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง กลาโหม</p>	<p>-----เสียง----- ขณะที่ยืนตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรียอมรับประเทศ ไทย เคยเป็นเส้นทางผ่านของกลุ่มก่อการร้ายสากล เนื่องจากเป็นศูนย์กลางการบิน ในภูมิภาค อย่างไรก็ตาม ไทยก็พร้อมให้ความร่วมมือกับสหรัฐอเมริกา ในการ ตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร</p>
<p>ชื่อชื่อ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี</p>	<p>-----เสียง----- ส่วนร้อยตำรวจเอกประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง มหาดไทย ออกมาตำหนิเจ้าหน้าที่ที่ออกมาให้ข่าวเจ้าหน้าที่ ซีไอเอ ของสหรัฐส่ง ชื่อและรูปผู้ก่อการร้ายเพื่อดำเนินการจับกุม เนื่องจากจะทำให้ประชาชนสับสน และตกใจเกินกว่าเหตุ เพราะอาจจะไม่อยู่ในประเทศไทย ทั้งนี้หลังเกิดเหตุ-</p>
<p>ลักษณะ </p>	<p>การณั สหรัฐได้แสดงความขอบคุณทำหิของไทย ที่พร้อมให้การช่วยเหลือ และ ประนามการ กระทำของกลุ่มก่อการร้าย</p> <p>-----จบตัด-----</p>

5/44/250

ประเทศไทย ภาค..... วันที่... 13. ก. ย. 44..... ลำดับ.....
บรรยากาณหน้าส.....
 ผู้สื่อข่าว.....ช่างภาพ.....บก.ข่าว.....พิมพ์.....
 ผู้ติดต่อ.....หน.กอง บก.ข่าว.....ความยา.....นาที่

1410

8

ภาพ	คำบรรยาย
-----	----------

ผู้ประกาศ

ศูนย์ข่าวเชียงใหม่

สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา ประจำประเทศไทยเปิดให้บริการตามปกติแล้ว ท่ามกลางการอารักขาอย่างเข้มงวด

วันนี้ สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา ประจำประเทศไทย ถนนวิบูลย์ ได้เปิดทำการตามปกติหลังปิดทำการมา 1 วันเมื่อวานนี้ เพื่อรอดูสถานการณ์จากเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมที่ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยเจ้าหน้าที่ได้เปิดให้บุคคลทั่วไปเดินทางมายื่นเอกสาร เพื่อขอทำวีซ่าตั้งแต่เวลา 7 นาฬิกา ซึ่งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ได้มีการตรวจวัตถุระเบิด และสิ่งแปลกปลอมในกระเป๋าของผู้มาติดต่อขอทำวีซ่า เข้มงวดมากขึ้น ส่วนบริเวณโดยรอบนั้น ยังคงมีตำรวจจากหน่วยอำนวยการ ตำรวจสายตรวจ 191 และห้องที่จากสถานีตำรวจนครบาลลุมพินี ฝึ้ออารักขาความปลอดภัยจำนวนมาก

และที่สถานกงสุลใหญ่แห่งสหรัฐอเมริกา ประจำจังหวัดเชียงใหม่ ก็เปิดทำการเช่นกัน แต่ยังคงธงชาติครึ่งเสา เพื่อเป็นการไว้อาลัยแก่ผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมดังกล่าว และมีการจัดระบบรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวด ขณะเดียวกันบริเวณชายแดนไทย-พม่า ด้านอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ก็มีการหยุดส่งออกน้ำมัน เชื้อเพลิง ไปยังพม่า เป็นการชั่วคราว พร้อมกันนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจยังออกตรวจตามสถานที่พักของนักท่องเที่ยวต่างชาติมากขึ้น โดยเฉพาะชาวอเมริกัน ทั้งนี้เพื่อป้องกันเหตุร้ายที่อาจจะเกิดขึ้น

ด้านนายวันมูหะมัดนอร์ มะทา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม กล่าวว่ ขณะนี้ได้จัดตั้งศูนย์ปลอดภัยคมนาคมขึ้น เพื่อเฝ้าระวังเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดจากมือที่ 3 ส่วนการปรับเส้นทางการบินของบริษัทการบินไทยในวันนี้ ยังคงต้องงดเที่ยวบินขึ้นลงในสหรัฐและยุโรปไว้ก่อน จนกว่าจะแน่ใจว่าสถานการณ์ดีขึ้น สำหรับเที่ยวบินอื่นๆ ยังคงเป็นไปตามปกติ แต่ทั้งนี้จะต้องหลีกเลี่ยงเส้นทางที่ผ่านประเทศอัฟกานิสถาน ซึ่งต้องเสียเวลาในการเดินทางบ้าง อย่างไรก็ตามการรักษาความปลอดภัยของสนามบิน และสถานีรถไฟในประเทศไทยทั้งหมดได้สั่งการให้เข้มงวดในการตรวจสอบผู้เดินทาง และอุปกรณ์ที่เป็นอันตรายมากขึ้น โดยไม่มีข้อยกเว้นให้กับใคร

- 2 -

คุณย์ชาวพิษณุโลก

ขณะที่ทำอากาศยานพิษณุโลก ก็ใช้มาตรการตรวจเข้มกับผู้โดยสาร และสิ่งของถึง 3 ขั้นตอน ซึ่งนอกจากสิ่งของสัมภาระแต่ละชิ้นจะผ่านการตรวจสอบจากเครื่องเอ็กซ์เรย์แล้ว ผู้โดยสารที่จะขึ้นเครื่องพร้อมกระเป๋าถือจะต้องถูกตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ด้วยเครื่องมือตรวจวัตถุหรือสแกนเนอร์อีกครั้ง พร้อมบัตรประจำตัวและบอเดอร์พาส ซึ่งหากพบอุปกรณ์ต้องสงสัยจะนำไปใส่ในถุงของคาร์โก้ และให้ผู้โดยสารไปรับที่ปลายทาง

คุณย์ชาวขอนแก่น

ด้านพลเอกพรศักดิ์ ดุรงควินุลย์ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกล่าวขณะนี้ได้สั่งการให้ตำรวจทุกหน่วยทั่วประเทศ เพิ่มกำลังในการรักษาความปลอดภัยกับสถานทูต กงสุล รวมทั้งอาคารที่ทำการของชาวต่างประเทศเป็นพิเศษ ส่วนที่มีข่าวกลุ่มผู้ก่อการร้ายที่เป็นแนวร่วมในการก่อเหตุที่สหรัฐจำนวน 15 คนอาจหลบหนีเข้ามาในประเทศไทยนั้น ขณะนี้ยังไม่มีรายงานเรื่องดังกล่าว

บุญรัตน์ อภิวันทนการ
ภูเก็ต

ส่วนผลพวงจากเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในสหรัฐจะกระทบต่อการท่องเที่ยวของไทยหรือไม่ นายอาณัติ ธีรรัฐ ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคใต้เขต 4 แสดงความเชื่อมั่นว่า จะไม่ส่งผลกระทบมากนัก ซึ่งล่าสุดได้มีการสอบถามบริษัทนำเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดภูเก็ตพบว่ายังไม่มีการยกเลิกการนำเที่ยวมายังประเทศไทยแต่อย่างใด

--- จบตัด ---

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในประเทศไทย

๒๕:๑๐

วันที่ 13 ก.ย. 44 ลำดับที่

นาง..... นักรูทกิจพฒนนายกฯ เรื่องสารรัฐ.....

ผู้สื่อข่าว.....ช่างภาพ..... บก.ข่าว...เรวัตติ/นภ... ผู้พิมพ์. สมัย/ปี.....

ผู้ติดต่อ..... หน. กอง บก.ข่าว..... ความยาว..... นาที

ผู้ประกาศ

เทพ

๑๖

นางสาว

สุนัน

สุนิษา

หอนาค

ผู้ส่งออกยักษ์ใหญ่อย่างวิธี... เข้าพบนายกรัฐมนตรี... เพื่อรับทราบ
นโยบายของรัฐบาล หลังเกิดเหตุก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกา

นายธนินทร์ เจียรวัฒณ์ ประธานกลุ่มบริษัทเครือเจริญโภคภัณฑ์
ซึ่งเข้าพบ พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า เหตุการณ์
ในสหรัฐจะทำให้ไทยได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจบ้าง โดยเฉพาะการส่ง-
ออก แต่จะมีไม่มากนัก เพราะการส่งออกของไทยส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตร
ขณะที่ นางเบญจวรรณ รัตประยูร หัวหน้าสำนักงานส่งเสริมการค้า
ในต่างประเทศ ประจำนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกาเชื่อว่า การนำเข้าอัญมณี
และเครื่องประดับของไทยจะลดลง เนื่องจากชาวนิวยอร์กประหยัดเงินเพื่อ
เก็บไว้ใช้จ่ายที่จำเป็น

ส่วน นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
สั่ง ปตท. ตรวจสอบการกักตุนน้ำมันของสถานบริการต่าง ๆ และ
สำรวจน้ำมันเพิ่มขึ้น เพื่อให้เพียงพอภายในระยะเวลา 36 วัน อย่างไรก็ตาม
ก็ตามราคาน้ำมันขณะนี้อาจปรับตัวขึ้นเล็กน้อย

และบรรยากาศการเปิดตลาดหุ้นของไทยวันนี้ ปรากฏว่า นักลงทุน
ยังรู้สึกตื่นตระหนกต่อเหตุการณ์ในสหรัฐ ทำให้เปิดตลาด ดัชนีปรับตัวลดลงต่ำ
สุดที่ 298.04 จุด ก่อนที่จะมาปรับตัวในช่วงปิดตลาดที่ 308.17 จุด ลดลง
22.20 จุด ด้วยมูลค่าการซื้อขาย 10344 ล้านบาท

มีรายงานจากสมาคมผู้ค้าทองคำ ถึงราคาทองคำแท่งวันนี้ ได้ลด
ความผันผวนลงจากเมื่อวานมาทละ 100 บาท โดยราคาทองคำแท่งวันนี้อยู่ที่
ที่บาทละ 5 พัน 950 บาท ซึ่งเป็นไปตามราคาตลาดโลก

- 2 - (ไม่ปรากฏนาม)

ณ.ร.น.
ณ.ก.

ขณะที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ก็ยังคงติดตามความเคลื่อนไหวของตลาดเงินอย่างใกล้ชิด ซึ่งมีการยืนยันจากผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยว่า ขณะนี้ตลาดเงินยังไม่ได้รับผลกระทบ โดยค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐอ่อนตัวลงเล็กน้อย โดยมาอยู่ที่ 44.45 ถึง 44.65 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ จาก 44.38 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ เมื่อวานนี้ ซึ่งถือว่ามีเสถียรภาพ

ณ.ร.น.

สำหรับความคิดเห็นประชาชนต่อเหตุการณ์ในสหรัฐ เอแบคโพลชี้ว่า ร้อยละ 77 ตำนานขบวนการก่อวินาศกรรมร้อยละ 64.5 ต้องการให้สหรัฐตอบโต้ ซึ่งจากกรณีนี้ทำให้ร้อยละ 40.9 ไม่นับใจมาตรการป้องกันการก่อการร้ายในไทย

- จบตัด -

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ช่วงเวลา : 19:00 น.

วันที่ : 12.09/2001 - 17:00 น.

สถานะข่าว : RDY

ข่าว : ประวัติเวิร์ลด์เทรด

ลำดับที่ : 0

ข่าว : เอื้อพันธ์ ชำนาญเอื้อ

สายข่าว : ต่างประเทศ

ชื่อ : (-----)

บ.ก ข่าว : ชิบ จิตนิยม

ภาพ : (--ไม่ต้องการช่างภาพ--)

ตัดต่อ : (_____)

วางเสียง [X] ข่าวอ่าน

ความยาวโปรย : 00:03:42

ความยาวเทป : 00:00:00

ภาพ	เสียง
-----	-------

ประกาศ

ตอนสายของวันที่ 11 กันยายน 2544 นอกจากจะ
 ถูกจารึกในประวัติศาสตร์สหรัฐ จากการถูกก่อ
 การร้ายครั้งรุนแรงที่สุดแล้ว ยังเป็นวันอวสาน
 ของอาคารแฝด ที่เป็นหนึ่งในสัญลักษณ์สำคัญ
 ของมหานครนิวยอร์กลงด้วย ติดตามในรายงาน
 พิเศษ อวสานเวิร์ลด์ เทรด เซนเตอร์

อาคารเวิร์ลด์เทรดเซ็นเตอร์ มีชื่อเสียงอยู่คู่กับ
 มหานครนิวยอร์ก มาตั้งแต่สร้างเสร็จเมื่อปี 2518
 หลังจากเริ่มสร้าง เมื่อปี 2516 ด้วยงบประมาณ
 การก่อสร้าง 750 ล้านดอลลาร์สหรัฐ บนเนื้อที่ 40
 ไร่ ทางตอนล่างของเกาะแมนฮัตตัน

อาคารเวิร์ลด์ เทรด เซนเตอร์ เป็นสัญลักษณ์ที่
 สำคัญด้านการเงินของสหรัฐ เป็นศูนย์กลางด้าน

ภาพ

เสียง

193

การเงินแห่งหนึ่งของโลก และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ที่แต่ละวัน จะมีนักท่องเที่ยวมากกว่า 1 หมื่น 5 พันคน รอคิวยาวเหยียด เพื่อขึ้นไปชมอาคารที่สูงที่สุดของมหานครนิวยอร์กแห่งนี้

ตึกสูง ทรงแท่ง หลังนี้ ได้รับการออกแบบโดยสถาปนิกเชื้อชาติญี่ปุ่น สร้างด้วยอลูมิเนียม และเหล็กทั้งหมด เป็นอาคารแฝดที่มีระบบทำความสะอาดกระจกด้านอัตโนมัติ มีลิฟต์โดยสาร 104 ตัว // ในแต่ละอาคาร มีความสูง 110 ชั้น และมีอาคารขนาดลดหลั่นไปรายรอบอยู่อีก 5 หลัง เคยครองตำแหน่งอาคารที่สูงที่สุดในโลกมาแล้ว

ภายในอาคารเวิร์ลด์เทรด เซ็นเตอร์ มีหน่วยงานและบริษัทต่างชาติ เช่าพื้นที่ทั้งหมด 435 บริษัท จาก 26 ประเทศทั่วโลก มีพนักงานรวมประมาณ 5 หมื่นคน // บริเวณชั้นใต้ดิน มีศูนย์การค้าขนาดใหญ่ มีห้างร้าน 70 แห่ง รวมทั้งภัตตาคารลอยฟ้าชื่อดัง อยู่บนยอดตึกหลังหนึ่งด้วย นอกเหนือจาก มีบริการสถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน ที่มีผู้ใช้บริการ

ภาพ

เสียง

194

ในแต่ละวันมากถึง 1 แสน 5 หมื่นคน อาคาร
เวิร์ลด์เทรด เซ็นเตอร์ จึงเป็นเมืองขนาดย่อม ที่
ทันสมัย และสะดวกสบาย

วินาศกรรมที่เกิดขึ้นกับอาคารเวิร์ลด์เทรด เซน
เตอร์ สถาบันข้อมูลการประกันของสหรัฐระบุว่า
ยังไม่สามารถประเมินค่าเสียหายได้ในขณะนี้
เพียงแต่คาดว่า เป็นมูลค่าหลายพันล้านเหรียญ
สหรัฐ และตามปกติ ธรรมเนียมประกันอุบัติเหตุ
อาคารสูง จะครอบคลุมเฉพาะภัยจากไฟไหม้
และระเบิด // โดยยกเว้น ภัยที่จากสงคราม และ
ครั้งนี้ อาคารเวิร์ลด์เทรด เซ็นเตอร์ ก็เข้าข่ายนี้ //
อวสานของอาคารที่เป็นสัญลักษณ์คู่มหานิวยอร์ก
จึงจบลงอย่างไม่สวยงามเท่าใดนัก

ส่วนตึกที่ทำการกระทรวงกลาโหมสหรัฐ หรือที่
เรียกกันโดยทั่วไปว่า ตึกเพนตากอน ตามรูปทรง
ของตึกที่เป็นรูป 5 เหลี่ยมนั้น เป็นสำนักงานของ
ทั้งกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ตั้ง
อยู่ที่เขตอาร์ลิงตัน ในรัฐเวอร์จิเนีย ติดกับกรุงวอ

ภาพ

เสียง

195

ชิงตัน ดีซี โดยมีแม่น้ำโปโตแม็คคั่น ครอบคลุม
เนื้อที่ 85 ไร่ ออกแบบโดยจอร์จ เอ็ดวิน เบิร์ก -
สตรอม ใช้เวลาสร้างตั้งแต่ปี 2484 ถึง 2486 เสีย
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 83 ล้านดอลลาร์

ตัวตึกมี 5 ชั้น สร้างด้วยเหล็กกล้าและคอนกรีต
เสริมเหล็ก เป็นอาคารสำนักงานที่ใหญ่ที่สุดแห่ง
หนึ่งของโลก มีพื้นที่ใช้งานถึง 3 ล้าน 7 แสน
ตารางฟุต มากกว่าตึก เอ็มไพร์ สเตท ในนคร
นิวยอร์ก ถึง 3 เท่า และมีผู้ทำงานในตึกประมาณ
2 หมื่น 3 พันคน ในแต่ละวัน มีโทรศัพท์เข้าออก
ตึกเพนตากอนกว่า 2 แสนครั้ง ในตึกมีสายโทร
ศัพย์ยาวกว่า 1 แสนไมล์ แต่ละเดือนมีจดหมายส่ง
เข้ามาจากทั่วโลกประมาณ 1 ล้าน 2 แสนฉบับ มี
ห้องสมุดพร้อมหนังสือให้บริการ 3 แสนเล่ม //
ความเสียหายที่เกิดขึ้น แม้ไม่ถึงกับทำให้
กระทรวงกลาโหมพังพาบลง แต่ก็ถือว่าเป็นการ
กระทำที่อุกอาจ และทำทลายครั้งใหญ่ ต่อตำรา
โลกอย่างสหรัฐ

ช่วงเวลา : 19:00 น.

วันที่ : 12/09/2001 - 17:33 น.

สถานะข่าว : RDY

ข่าว : สรุปเหตุการณ์ล่าสุดก่อวินาศกรรมนิวยอร์ก

ลำดับที่ : 0

ชื่อข่าว : ชิบ จิตนิยม

สายข่าว : ต่างประเทศ

เซอร์ : (-----)

บ.ก ข่าว : ชิบ จิตนิยม

ภาพ : (-----)

ตัดต่อ : (-----)

ข่าวลงเสียง ข่าวอ่าน

ความยาวโปรย : 00:00:00

ความยาวเทป : 00:00:00

ภาพ	เสียง
-----	-------

ความคืบหน้าล่าสุดในขณะนี้เป็นเรื่องของมุก
 กล้องที่บรรดาช่างภาพทั้งมือสมัครเล่นและมี
 อาชีพสามารถจับภาพวินาทีที่เครื่องบินทั้งสอง
 ลำซึ่งเป็นของอเมริกันแอร์ไลน์ 1 ลำและยูไนเต็ด
 แอร์ไลน์อีก 1 ลำพุ่งชนอาคารเวิร์ลเทรดทั้งสองตึก
 โดยเป็นภาพในมุมต่างๆกันท่ามกลางความตกใจ
 และเสียงกรี๊ดร้องของผู้คนที่ได้พบเห็น

-----ปล่อยภาพ-----

นอกจากภาพเครื่องบินชนตึกแล้วยังมีภาพของ
 ผู้คนที่ติดอยู่ในอาคารและตัดสินใจโดดลงจากตึก
 ลอยละลิวลงมากระแทกพื้นอย่างสยดสยอง

-----ปล่อยภาพ-----

แม้เวลาจะผ่านไป 24 ชั่วโมงแล้วแต่จนถึงขณะนี้
 ยังคงมีควันไฟและฝุ่นคลุ้งอยู่บริเวณอาคา
 รเวิร์ลเทรดเซ็นเตอร์ ขณะที่เจ้าหน้าที่กู้ภัยก็ทำ

ภาพ

เสียง

197

งานกันทั้งคืนแต่ยังไม่มีการเปิดเผยตัวเลขผู้เสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บที่กู้ออกมาได้ มีรายงานจากโรงพยาบาลเซนต์วินเซนต์ในนิวยอร์กว่า ขณะนี้มีคนไข้อยู่ 345 คนเสียชีวิตไปแล้ว 6 คน

อีก

62 คนอาการสาหัส

ขณะนี้มีการประมาณการว่าจำนวนผู้เสียชีวิตอาจมีหลายพันคนยืนยันคำพูดของประธานาธิบดีจอร์จ บุชตั้งแต่เมื่อเช้านี้ แต่ตัวเลขที่ชัดเจนที่สุดก็คือผู้โดยสาร ลูกเรือและนักบินของเครื่องบินทั้ง 4 ลำที่ถูกจี้มีทั้งหมด 266 คน ซึ่งเสียชีวิตทั้งหมด ส่วนตำรวจยังสูญหายไปกว่า 70 นาย พนักงานดับเพลิงเสียชีวิตประมาณ 265 คน สูญหายกว่า 300 คน พนักงานบริษัทประกันชีวิตแห่งหนึ่งในดีคเวิร์ลเทรดสูญหายไป 1,200 คน ส่วนที่กระทรวงกลาโหมสหรัฐหรือเพนตากอนในกรุงวอชิงตันดีซี. คาดว่ามีผู้เสียชีวิตมากกว่า 800 คนและจนถึงขณะนี้ก็ยังคงเกิดไฟลุกไหม้ในบางส่วนอยู่ รวมตัวเลขคร่าวๆ

ขณะนี้

ภาพ

เสียง

198

คาดว่า มีผู้เสียชีวิตแล้วเกือบ 3,000 คน

สายการบินต่างๆ รวมถึงแอร์ฟรานซ์ ก็ยังคงระงับ

เที่ยวบินไปยังสหรัฐและอิสราเอล ส่วนสำนัก

งานบริหารการบินของสหรัฐยังมีคำสั่งยกเลิก

การสัญจรทางอากาศจนกว่าจะถึงเวลา 23.00 คืน

นี้ตามเวลาที่ท้องถิ่น แม้แต่นายพอล โอนีล

รัฐมนตรีคลังสหรัฐก็ติดอยู่ในญี่ปุ่นและเพิ่งออก

เดินทางกลับสหรัฐ โดยเครื่องบินทหารเมื่อไม่กี่

ชั่วโมงที่แล้ว

ส่วนความเคลื่อนไหวในอัฟกานิสถานนั้น

รัฐบาลทาลิบานบอกว่า จะพิจารณาส่งตัวนายอุสมา

บิน ลาติน ผู้ต้องสงสัยหมายเลข 1 ไปให้สหรัฐก็

ต่อเมื่อมีหลักฐานแน่นหนาจากเจ้าหน้าที่สอบสวน

สวนของสหรัฐเท่านั้น

บิน ลาตินก็เพิ่งออกมาแถลงในวันนี้ โดยยืนยันว่า

เขาไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการก่อวินาศกรรม

ครั้งนี้ ขณะที่องค์กรมุสลิม 57 ชาตก็ร่วมออก

แถลงการณ์ประณามการก่อวินาศกรรมครั้งนี้เช่น

กัน

กระแสนักล้นการก่อวินาศกรรมยังลุกลามไป

ภาพ

เสียง

199

ถึงศึกเปโตรนาสของมาเลเซียซึ่งเป็นศึกที่สูงที่สุดในโลกในปัจจุบัน โดยเมื่อเข้ามีการชูงวงระเบิดจนผู้คนหลายพันคนต้องอพยพหนีออกจากศึก

ในวันนี้มีกลุ่มนักรบมุสลิมกลุ่มลาซการ์-อี ไทบา ซึ่งต่อสู้เพื่อแยกดินแดนแคชเมียร์ซึ่งมีฐานอยู่ในปากีสถานออกมาอ้างว่ามีระเบิดพลีชีพของกลุ่มเป็นผู้จี้เครื่องบินเพื่อก่อวินาศกรรม แต่ต่อมาโฆษกของกลุ่มออกมาปฏิเสธเรื่องนี้โดยอ้างว่ามีกลุ่มอื่นแอบอ้างชื่อไปใช้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าวภาค : 19:00 น.

วันที่ : 12/09/2001 - 18:30 น.

สถานะข่าว : PRV

ข่าว : เกร็ดโศกนาฏกรรม (เกร็ด - สถิติและตัวเลข)

ลำดับที่ : 0

ข่าว : นาคินทร์ รัชฎสวรรค์

สายข่าว : ต่างประเทศ

ชื่อ : (-----)

บ.ก.ข่าว : ชิบ จิตนิยม

ภาพ : (-----)

ตัดต่อ : (-----)

ดาวน์โหลดเสียง [X] ข่าวอ่าน

ความยาวโปรย : 00:00:06

ความยาวเทป : 00:00:00

ภาพ	เสียง
-----	-------

ประกาศ

เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมสะท้านโลกครั้งนี้ มีตัวเลขที่น่าสนใจบางประการ ดังต่อไปนี้

- อ่านต่อ

วันเกิดเหตุ คือ วันที่ 11 กันยายน หรือเขียนเป็นตัวเลข ขึ้นต้นด้วยเดือนก่อน ตามแบบสากล ได้ว่า 911 ซึ่งตรงกับหมายเลขโทรศัพท์แจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายของสหรัฐ คือ 911 เช่นกัน เรื่องนี้จะเป็นเพียงความบังเอิญหรือความจงใจของผู้ก่อการ ผู้ที่บงการวางแผนอยู่เบื้องหลังเหตุการณ์เหตุโหดครั้งนี้เท่านั้น ที่จะให้คำตอบได้

หลังเกิดเหตุไม่นาน สำนักงานบริหารการบินของสหรัฐ หรือ เอฟเอเอ ได้สั่งระงับการบินขึ้นลงของเครื่องบินภายในประเทศทั้งหมด/ เฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสหรัฐ ปรากฏว่า จำนวน

ภาพ

เสียง

201

เครื่องบินบนท้องฟ้าได้ลดลงอย่างมากจาก 3,181 ลำเมื่อเวลา 10 นาฬิกาตามเวลาที่ท้องถิ่น เหลือ 2,201 ลำในเวลา 10 นาฬิกา 17 นาที/ จากนั้นพอถึงเวลา 10 นาฬิกา 31 นาที ก็ลดลงเหลือ 1,240 ลำ/ อีกเพียง 9 นาทีต่อมา คือ 10 นาฬิกา 40 นาที เหลือ 820 ลำ / 10 นาฬิกา 55 นาที เหลือ 680 ลำ / พอเวลา 11 นาฬิกา 15 นาที เหลือเพียงแค่ไม่กี่ลำ ก่อนที่จะไม่เหลือเลยแม้เพียงลำเดียว ในเวลา 11 นาฬิกา 40 นาที

จำนวนผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ครั้งนี้ อาจสูงถึงหลายพันคน โดยแค่ในตึกเพนทากอน ที่กรุงวอชิงตัน ดีซี ยอดผู้เสียชีวิตอาจสูงถึง 800 คน ส่วนที่นิวยอร์ก บริษัท มอร์แกน สแตนเลย์ ดิน วิดเทอร์ ซึ่งเป็นผู้เช่าพื้นที่สำนักงานรายใหญ่ที่สุดบนตึก เวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ บอกว่ามีข้อมูลน้อยมากเกี่ยวกับชะตากรรมของพนักงานของตนประมาณ 3,500 คนที่ประจำอยู่ที่ตึกเวิลด์เทรด

ข่าวภาค : 19:00 น.

202

วันที่ : 12/09/2001 - 19:00 น.

สถานะข่าว : RDY

ข่าว : สรุปเหตุการณ์ถล่มสหรัฐ

ลำดับที่ : 0

ผู้สื่อข่าว : เอื้อพันธ์ ชำนาญเอื้อ

สายข่าว : ต่างประเทศ

คิวเซอร์ : (-----)

บ.ก ข่าว : ซิบ จิตนิยม

ถ่ายภาพ : (-----)

ตัดต่อ : (-----)

ข่าวลงเสียง ข่าวอ่าน

ความยาวโปรย : 00:04:03

ความยาวเทป : 00:00:00

ภาพ	เสียง
ผู้ประกาศ	<p>วินาศกรรมครั้งร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ของ สหรัฐ เมื่อวานนี้ จากฝีมือของผู้ก่อการร้าย ที่ อาจหาญจี้บังคับเครื่องบินโดยสารสองลำ พุ่ง ทำลายจุดยุทธศาสตร์หลายแห่ง ทั้งในกรุง วอชิงตัน ดี.ซี. และมหานครนิวยอร์ก เหตุการณ์ที่ เกิดขึ้น สะท้อนขวัญชาวอเมริกัน ที่ลงความเห็น กันว่า เหมือนเมื่อครั้ง เฟอร์ล ฮาร์เบอร์ ถูกกองทัพ ญี่ปุ่น โจมตี เมื่อ 60 ปีก่อน</p>
*เทป	<p>***** ปลอ่ยภาพ ชนครั้งแรก *****</p>
ปลอ่ยภาพ เป็นระยะ	<p>8 นาฬิกา 45 นาที ของวันที่ 11 กันยายน เครื่อง บินโบอิงของสายการอเมริกัน แอร์ไลน์ เที่ยวบินที่ 767 ถูกสลัดอากาศจี้บังคับ ให้พุ่งชนอาคารเวิร์ลด์ เทรค เซ็นเตอร์ ที่บริเวณชั้นที่ 80 และ 85</p>
	<p>***** ปลอ่ยภาพ ที่มีคนกรีด + โดดลง *****</p>

ภาพ

เสียง

203

20 นาที หลังจากนั้น เครื่องบินโดยสารลำที่สอง
ของสายการบินอเมริกัน แอร์ไลน์ พุ่งชนอาคาร
เวิร์ลด์เทรด หลังที่สอง จนเกิดระเบิด ไฟลุก
ไหม้อย่างรุนแรง

***** ปล่อยภาพ *****

อีก 10 นาทีต่อมา ทางการสหรัฐ สั่งปิดสนามบิน
สะพาน และอุโมงค์ทุกแห่ง ท่วมมหานครนิวยอร์ก
ก่อนประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช ออก
ประกาศว่า สหรัฐ กำลังถูกก่อการร้าย

***** ปล่อย บุช พูด ครั้งแรก *****

9 นาฬิกา 40 นาที เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์
การบินของสหรัฐ เมื่อสำนักงานบริหารการบิน
แห่งชาติสหรัฐ ประกาศงดเที่ยวบินทั้งเข้า และ
ออก ทุกสาย

เพียง 3 นาที หลังจากนั้น เครื่องบินโดยสารอีกลำ
พุ่งชนกระทรวงกลาโหมสหรัฐ // ตามด้วยกร

ภาพ

เสียง

204

อพยพผู้คนออกจากทำเนียบขาว

10 นาฬิกา 5 นาที อาคารเวิร์ลด์เทรด เซ็นเตอร์
ทางตอนใต้ ถล่ม เป็นกลุ่มควันหนาที่บเป็น
บริเวณกว้าง ขณะที่ผู้คนวิ่งหนีตายกันอลหม่าน

***** ปล่อยภาพ *****

อีก 3 นาทีต่อมา สายลับพร้อมอาวุธ ออกลาดตระ
เวณในสวนสาธารณะลาฟาเยท ใกล้ทำเนียบขาว

10 นาฬิกา 10 นาที กระทรวงกลาโหมสหรัฐ
ส่วนที่ถูกโจมตี พังถล่ม พร้อมๆ กับเครื่องบิน
ของสายการบินยูไนเต็ด แอร์ไลน์ เที่ยวบินที่ 93
ตก ที่เมืองเพนซิลวาเนีย ขณะที่การอพยพผู้คน
ออกจากหน่วยงานสำคัญ ทั้งในมหานครนิวยอร์ก
และกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ยังมีอย่างต่อเนื่อง

10 นาฬิกา 28 นาที หรือร่วม 2 ชั่วโมง หลังถูก
โจมตี อาคารเวิร์ลด์เทรด เซ็นเตอร์ หลังที่เหลือ
ถล่มลง

ภาพ

เสียง

205

***** ปล่อยภาพ *****

สายการบินอเมริกัน แอร์ไลน์ และยูไนเต็ด แอร์
ไลน์ ยืนยันว่า เครื่องบินโบอิง 767 และ 757
เที่ยวบินที่ 11, 77, 175 และ 93 ตก ผู้โดยสาร และ
ลูกเรือ 266 คน เสียชีวิตทั้งหมด ซึ่งภายหลังเอฟ
บีไอ ระบุว่า เครื่องบินที่ตกที่รัฐเพนซิลวาเนีย
กำลังมุ่งหน้าไปโจมตีแก้มปีเควิด ทำเนียบขาว
หรือไม่กี่อาคารรัฐสภา

1 นาฬิกา ของวันที่ 12 กันยายน ผู้นำสหรัฐ
ประกาศจะตามล่า และลงโทษผู้ก่อการร้ายครั้งนี้
***** ปล่อยบุข พุด ครั้งที่สอง *****

1 นาฬิกา 27 นาที รัฐบาลประกาศภาวะฉุกเฉิน
ในกรุงวอชิงตัน ดีซี. // ตามมาด้วยการส่งเรือ และ
เครื่องบินรบ ออกลาดตระเวณ ขณะที่ผู้นำสหรัฐ
พร้อมสมาชิกรัฐสภา ประชุมด่วน ในสถานที่ไม่
เปิดเผย ซึ่งคาดกันว่า เป็นการหามาตรการตอบโต้
กลุ่มผู้ต้องสงสัย ที่อาจหาญเข้ามาทำหาย ถึงรัง

ภาพ

เสียง

206

พญาอินทรี

ขณะที่เจ้าหน้าที่กู้ภัยทยอยนำศพผู้เสียชีวิต ออก
จากซากอาคารระทรวงกลาโหมได้แล้ว โดยที่
คาดว่าจะมีผู้เสียชีวิตเฉพาะที่ระทรวงกลาโหม
ระหว่าง 100 - 800 คน

*

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าวภาค : 19:00 น.

วันที่ : 13/09/2001 - 17:16 น.

สถานะข่าว: PRV

207

ข่าว : คืบหน้าสถานการณ์/วินาศกรรมสหรัฐ

ลำดับที่ : 0

ข่าว : นาคินทร์ รัฐสุวรรณสายข่าว : ต่างประเทศ

ชอว์ : (-----)

บ.ก ข่าว : ชิบ จิตนิยม

ภาพ : (-----)

ตัดต่อ : (-----)

ข่าวลงเสียง [X] ข่าวอ่าน

ความยาวโปรย : 00:05:03

ความยาวเทป : 00:00:00

ภาพ	เสียง
<p>ประกาศ</p> <p>ป - อ่านต่อ</p>	<p>สหรัฐเผยแพร่ภาพผู้ต้องสงสัยในเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในนิวยอร์กและวอชิงตัน ดีซี ขณะที่รัฐสภาลงมติให้ตอบโต้ผู้ก่อการอย่างเต็มที่</p> <p>ที่เห็นอยู่นี้ คือภาพถ่ายจากสำนักข่าว เอพี ของนาย โมฮัมเหม็ด อัดดา วัย 33 ปี หนึ่งใน 2 ผู้ต้องสงสัยจากการสอบสวนของสำนักงานสอบสวนกลางสหรัฐ หรือเอฟบีไอ ว่า เกี่ยวข้องกับการจี้เครื่องบินพุ่งชนอาคารเวิร์ลด์เทรด เซ็นเตอร์ ในนิวยอร์กเมื่อวันอังคารที่ผ่านมา ส่วนผู้สงสัยอีกคนหนึ่งนั้นเอฟบีไอระบุว่าชื่อว่า นายมาร์วัน อัลเชฮี</p> <p>เจ้าหน้าที่เอฟบีไอเปิดเผยว่าพบรถยนต์คันหนึ่งที่ท่าอากาศยานโลแกน ในนครบอสตัน ลงทะเบียน</p>

ภาพ

เสียง

208

ชื่อบุคคลทั้งสอง ซึ่งเคยเข้ารับการฝึกขับเครื่องบิน
ที่โรงเรียนแห่งหนึ่งในรัฐฟลอริดา หลังจากที
เดินทางมาจากเยอรมนี และเครื่องบินที่พุ่งชนตึก
เวิร์ลด์เทรด เซ็นเตอร์ นั้นถูกสลัดอากาศทิ้งล
จากบินขึ้นจากท่าอากาศยาน โลแกนแห่งนี้

ขณะเดียวกัน ที่นครฮัมบวร์ก ในเยอรมนี เจ้า
หน้าที่ได้เข้าตรวจค้นอพาร์ทเมนต์แห่งหนึ่งที
เชื่อว่าผู้ต้องสงสัยในเหตุการณ์นี้อาจจะเคยพำนัก
อยู่
และได้จับตัวผู้ต้องสงสัยไปจำนวนหนึ่ง รวมทั้ง
สตรีแม่ลูกอ่อนคนหนึ่งด้วย

ส่วนประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช ได้ไปตรวจ
สภาพความเสียหายที่ตึกที่ทำการกระทรวงกลา
โหม หรือตึกเพนตากอน ซึ่งพังทลายลงมาบาง
ส่วนจากการ โจมตี และได้ย้ำอีกครั้งหนึ่งว่าการ
โจมตีครั้งนี้เป็นมากกว่าการก่อการร้าย คือเป็น
การทำสงครามต่อสหรัฐ แต่ในที่สุดแล้ว ธรรมะ
ย่อมจะต้องชนะอธรรม

ภาพ

เสียง

209

ส่วนความเคลื่อนไหวในรัฐสภา สมาชิกสภาผู้
แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาทั้ง 2 พรรคต่างลง
มติเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันอย่างเป็นทางการเป็นเอกฉันท์ สนับสนุนให้
สพธฐ โต้ตอบผู้ก่อเหตุโจมตีครั้งนี้อย่าง
เต็มที่ วุฒิสมาชิกจอห์น แม็กเคน แห่งพรรครีพับ
ลิกัน กล่าวว่าสพธฐจะตามล่าผู้รับผิดชอบมา
ลงโทษให้ได้ แม้พระเจ้าจะทรงเมตตาพวกเขา แต่
สพธฐจะไม่ยอมมีเมตตา

ขณะเดียวกัน การค้นหาผู้รอดชีวิตทั้งที่ซากอาคาร
เวิร์ลด์เทรด เซ็นเตอร์ และตึกเพนตากอน ยังคง
ดำเนินต่อไป โดยที่ตึกเวิร์ลด์เทรด นั้น พบศพ
ผู้เสียชีวิตแล้วอย่างน้อย 82 คน แต่นายรูคอล์ฟ จู
เลียนี้ นายกเทศมนตรีกล่าวว่ายอดผู้เสียชีวิตทั้ง
หมคอาจสูงหลายพันคน เพราะมีผู้ทำงานอยู่ในตึก
แฝด 2 หลังนี้ถึงประมาณ 4 หมื่นคน ส่วนที่ตึก
เพนตากอนนั้น ขณะนี้ยังคงมีผู้สูญหายอีก
ประมาณ 200 คน

ภาพ

เสียง

210

นอกจากนี้ ประธานาธิบดีบุชยังได้เจรจากับผู้นำหลายประเทศทั่วโลกเพื่อขอความร่วมมือในการรวมพลังปราบปรามผู้ก่อการร้าย โดยล่าสุดเขาได้รับ ความสนับสนุนจาก 2 ประเทศสำคัญ คือ ปากีสถานกับซาอุดีอาระเบีย/ พลเอกเปอร์เวซ มุซาร์รีฟ ผู้นำปากีสถาน ซึ่งเป็นประเทศที่สนับสนุนรัฐบาลทาลิบันในอัฟกานิสถาน ที่เชื่อกันว่าให้ที่พักพิงแก่นายโอซามา บิน ลาดิน ผู้ต้องสงสัยคนสำคัญ กล่าวว่าจะร่วมมือกับสหรัฐอย่างเต็มที่

และในช่วงคืนวันพุธที่ผ่านมา ได้เกิดเหตุขู่วางระเบิดตึกเอ็มไพร์ สเตท ในนครนิวยอร์ก จนต้องมีการอพยพผู้คนออกจากตึกและบริเวณใกล้เคียง ก่อนที่เจ้าหน้าที่จะอนุญาตให้ผู้ที่พักอยู่ในตึกกลับเข้าตึกได้ หลังจากพบว่าเป็นเพียงการขู่เท่านั้น

สำหรับสถานการณ์นอกสหรัฐนั้น ที่อัฟกานิสถาน เจ้าหน้าที่สหประชาชาติ สื่อมวลชนต่างชาติ และญาติของเจ้าหน้าที่บรรเทาทุกข์ที่ยังคงถูก

กลุ่มทาลีบันควบคุมตัวในข้อหาเผยแพร่ศาสนาคริสต์ ได้เดินทางออกจากกรุงคาบูล ด้วยความหวังเกรงว่าอัฟกานิสถานอาจถูกสหรัฐโจมตีตอบโต้ ฐานให้ที่พักพิงแก่นายโอสม่า บิน ลาดิน ขณะที่ชาวอัฟกันเอง ต่างก็อพยพออกจากเมืองหลวงหรือไม่กี่จุดสนามเพลาะเตรียมรับการโจมตี

ส่วนสถานทูตสหรัฐตามประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย ซึ่งปิดทำงานมาวันหนึ่งหลังเกิดเหตุ ได้เปิดทำการอีกครั้งในวันนี้ แต่ยังคงใช้มาตรการรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวด

ขณะเดียวกัน เจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงของอังกฤษ เปิดเผยว่าการโจมตีอัฟกานิสถาน เป็นทางเลือกหนึ่งที่องค์การสนธิสัญญาป้องกันแอตแลนติกเหนือ หรือนาโต้ กำลังพิจารณานำมาใช้ หากพบหลักฐานว่านายบิน ลาดิน อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์ครั้งนี้

ส่วนที่ปากีสถาน ปราบกฏว่ามี วิธีดี ขององค์การ

ภาพ

เสียง

ของนายบิน ลาติน ออกวางจำหน่าย แสดงภาพ
 เยาวชนมุสลิมกำลังรับการฝึกอบรมเพื่อต่อสู้กับ
 ประเทศตะวันตก กับมีภพนายบิน ลาติน กำลัง
 กล่าวสุนทรพจน์ ขณะที่มียางงานในหนังสือ
 พิมพ์อักษร ออนไลน์ ฉบับหนึ่งว่ารัฐบาลทาลิบัน
 ได้จับกุมตัวนายบิน ลาติน แล้ว แต่มีการปฏิเสธ
 ข่าวนี้นี้ในภายหลัง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ช่วงเวลา : 19:00 น.

213

วันที่ : 13/09/2001 - 17:51 น.

สถานะข่าว : RDY

ข่าว : ตามล่ามือก่อวินาศกรรม

ลำดับที่ : 0

ผู้สื่อข่าว : ชิบ จิตนิยมสายข่าว : ต่างประเทศ

ปริศนาเซอร์ : (-----)

บ.ก ข่าว : (-----)

ช่างภาพ : (-----)

ติดต่อ : (-----)

 ข่าวลงเสียง ข่าวอ่าน

ความยาวโปรย : 00:00:21

ความยาวเทป : 00:00:00

ภาพ

เสียง

*ผู้ประกาศ

รัฐบาลสหรัฐกำลังพลิกแผ่นดินตามล่าหาเบาะแส
 ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการก่อวินาศกรรมครั้ง
 ประวัติศาสตร์ของสหรัฐ โดยขณะนี้ได้พบหลัก
 ฐาน
 ซึ่งเชื่อว่าแน่นอนหาพอจะสรุปได้ว่ามีผู้ต้องสงสัย
 อย่างน้อย 4 คนซึ่งมีความสามารถในการขับ
 เครื่องบินก่อนจะยอมพลีชีพขับชนเป้าหมาย

เทป-ลงเสียง

พลอร์ดีคือเป้าหมายแรกของเอฟบีไอที่ระดม
 กำลังเข้าตรวจค้นทั่วชายฝั่งตะวันออก ผู้อำนวยการ
 การเอฟบีไอ.กล่าวว่ามีหลักฐานที่หนักแน่นและ
 ยังได้ข้อมูลจากญาติของผู้เคราะห์ร้ายทำให้
 สามารถระบุตัวผู้ต้องสงสัยหลายคนที่มีเครื่องบิน
 บินทั้ง 4 ลำ

เอฟบีไอเชื่อว่าขณะนี้ทราบตัวผู้ต้องสงสัย 4

คนซึ่งสามารถขับเครื่องบิน 2 ลำจากบอสตัน
เพื่อพุ่งชนตึกเวิร์ลเทรดเซ็นเตอร์

หลักฐานสำคัญคือรถเช่าซึ่งจอดทิ้งไว้ที่ท่า
อากาศยานพอร์ตแลนด์และที่จอดรถในสนามบิน
โลแกน พบคู่มือการบินเป็นภาษาอาหรับอยู่ใน
รถด้วย จากหลักฐานเหล่านี้ทำให้ทราบว่าผู้ต้อง
สงสัยเป็นนักเรียนการบินในฟลอริดา

เอฟบีไอ จึงเดินทางไปตรวจค้นบ้านผู้ต้อง
สงสัยในฟลอริดาซึ่งภายในบ้านหลังหนึ่งพบ
ภาพถ่ายของนายอัคนาน บูคารี พร้อมใบ
ประกาศนียบัตรจากโรงเรียนการบินในฟลอริดา
และยังพบนักเรียนการบินที่ชื่ออาเมียร์ อับบาส
บูคารีด้วย

หลักฐานชิ้นหนึ่งชี้ว่าบูคารีเคยเข้าร่วมโครงการ
ช่วยฝึกให้กับพนักงานการบินของซาอุดีแอร์ไลน์
เอฟบีไอเชื่อว่า พี่น้อง 2 คนนี้เป็นผู้ต้องหาสำคัญ
เอฟบีไอยังได้ตรวจค้นบ้านหลังอื่นหลังจากได้
หลักฐานจากรถเช่าอีกคันหนึ่งซึ่งจอดไว้ที่สนาม
บินโลแกน นำไปสู่การระบุตัวผู้ต้องสงสัยอีก 2
คนซึ่งเป็นนักบินเช่นกันนั่นคือ โมฮัมเหม็ด แอดด้า

ภาพ

เสียง

215

และยูซูป อัลเซอี ซึ่งได้รับประกาศนียบัตรจาก
โรงเรียนการบินฮัมมานน์ในฟลอริดาเช่นกัน
มีเจ้าหน้าที่คนหนึ่งของโรงเรียนการบินฮัมมานน์
ที่อนุญาตให้ทั้งสองคนอาศัยอยู่ในบ้านพักของเขา
เมื่อประมาณ 1 ปีที่แล้วเนื่องจากตอนแรกทั้งสอง
คนไม่มีที่อยู่เพื่อเรียนการบิน แต่เป็นการให้พัก
เพียงช่วงสั้นๆเท่านั้น

คาดว่าคนที่ใกล้ชิดคนหนึ่งของบุคลากรควบคุม
คุมตัวไปสอบปากคำ แต่ผู้อำนวยการเอฟบีไอ
กล่าวว่าเป็นการสอบปากคำภายใต้กฎหมายคน
เข้าเมือง ยังไม่มีการจับกุมในข้อหาที่เกี่ยวข้องกับ
การก่อวินาศกรรม

ข้อมูลของทั้ง 4 ผู้ต้องหาทำให้เอฟบีไอเชื่อว่าทั้ง
4 คนเกี่ยวข้องกับการจับเครื่องบินชนตึกเวิร์ลเท
รด์ เซ็นเตอร์ ขณะนี้เอฟบีไอกำลังหาข้อมูลเพิ่มเติม
เดิมจากโรงเรียนการบินในฟลอริดาเพื่อหาตัวนัก
บินอีก 2 ลำซึ่งลำหนึ่งตกในเพนซิลวาเนียและอีก
ลำหนึ่งพุ่งชนเพนตากอนหรือกระทรวงกลาโหม
สหรัฐ

ประวัติผู้เขียน

นางสาวเกียรติยา ธรรมวิวัฒน์ เกิดวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2514 ที่อำเภอธนบุรี จังหวัด กรุงเทพมหานคร จบการศึกษาระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนจรรยาพรวินทยา ในปีการศึกษา 2526 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นต้นและชั้นปลาย จาก โรงเรียนศึกษานารี ในปีการศึกษา 2532 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วารสารศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยุและโทรทัศน์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปีการศึกษา 2536 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารมวลชน ที่คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2543 ปัจจุบันทำงานเป็นผู้สื่อข่าวและผู้ประกาศข่าวของ ฝ่ายข่าวโทรทัศน์ สำนักข่าวไทยองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย